328.485
Sw32r
1880
sup. v. 5

125.8

THE UNIVERSITY

OF ILLINOIS

LIBRARY

328.485
Sw32r
1880
sup. v. 5

Sweden. Riksdagen.

BIHANG

TILL

RIKSDAGENS PROTOKOLL

VID

LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM

ÅR 1880.

TRANSFERRED
JAN 7 1911

FEMTE SAMLINGEN.

1:sta Afdelningen:

Bevillnings-Utskottets Betänkanden och Memorial N:is 1—23.

S.D. 1898.

328.485
Sw 32r
1880
sup. 1.5

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

Memorial, med återlemnande af en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr Johan Anderson väckt motion.

Från Riksdagens Andra Kammare har Bevillnings-Utskottet den 28 sistlidne Januari fått emottaga en af Herr *Johan Anderson* inom nämnda Kammare väckt motion (N:o 35), hvari blifvit föreslaget, *att* »all personlig beskattning till staten måtte upphöra och följaktligen 1 § af Kongl. Förordningen af den 24 April 1863 N:o 20 upphäfvas samt 1 Art. 1 § ur bevillningsförordningen utgå;» äfvensom *att* 2 § mom. 1, 6 § mom. 1 och 8 § mom. 1 i bevillningsförordningen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

2 § mom. 1. »För hvarje jordbruksfastighet till och med 25,000 kronors taxeringsvärde 3 öre för hvarje fulla 100 kronor af uppskattningsvärdet — från 25,000 till 50,000 kronor 4 öre, från 50,000 till 75,000 kronor 5 öre och från 75,000 kronor och derutöfver 6 öre för hvarje fulla 100 kronor af uppskattningsvärdet;»

6 § mom. 1. »För all inkomst vare sig af kapital eller arbete erlägges bevillning med $^1/_4$ procent af behållna inkomstbeloppet till och med 500 kronor, från 500 till och med 1,000 kronor $^1/_2$ procent, från 1,000 kronor till och med 1,500 kronor $^3/_4$ procent, från 1,500 till och med 3,000 kronor 1 procent, från 3,000 till och med 5,000 kronor 1 $^1/_4$ procent, från 5,000 till och med 10,000 kronor 1 $^1/_2$ procent, från 10,000 till och med 15,000 kronor 1 $^3/_4$ procent, från 15,000 till och med 20,000 kronor 2 procent och sedan $^1/_4$ procent förökning för hvarje öfverskjutande 10,000 kronor;» samt

8 § mom. 1. »Bevillning för inkomst af kapital eller arbete eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomst ej uppgår till 300 Kronor.»

Men då i motionen sålunda blifvit sammanförda frågor, af hvilka den om upphäfvande af 1 § i Kongl. Förordningen den 24 April 1863, angående mantalspenningarnes utgörande, icke kan anses tillhöra dem, som § 40 Riksdagsordningen ålägger Bevillnings-Utskottet att bereda, får Utskottet ofvan omförmälda motion till Kammaren vördsamt

återlemna.

Stockholm den 2 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om åläggande för vissa embets- och tjenstemän att erlägga särskild bevillning.

Under anförande, hurusom orsaken dertill, att statens inkomster icke försloge till dess utgifter, hufvudsakligen vore att söka i den förhöjning af statens tjenstemäns löner, som under de senare åren egt rum; att åtgärder till rättande af nämnda missförhållande mellan statsinkomsterna och statsutgifterna borde vidtagas å det håll, der missförhållandet uppkommit; samt att de skäl, hvilka, hemtade från tillfälligtvis uppgående lefnadskostnader, anförts för höjande af tjenstemännens löner, varit mindre välbetänkta, då lefnadskostnaderna nu vore billigare än någonsin, har Herr *Jonas Jonasson i Rasslebygd* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Bevillnings-Utskottet remitterad motion (N:o 126) föreslagit, »att Riksdagen måtte besluta, att, så länge statens inkomster fordra, att tilläggsbevillning skall utgå, statens tjensteman, som blifvit å ny aflöningsstat efter den senaste löneregleringen uppförd eller åtnjuter 20 procent löneförhöjning som dyrtidstillägg, samt den, som erhållit pension efter nya löneregleringen, må åläggas att, utom erläggande af bevillning och tilläggsbevillning, till staten utgifva särskild bevillningsafgift motsvarande 10 procent af sin lön eller pension».

Såsom häraf framgår, har motionären uti den omständighet att, enligt motionärens förmenande, missförhållandet mellan statens inkomster och utgifter hufvudsakligen skulle vållats af de på senare tider vidtagna löneförhöjningar för statens tjenstemän, velat finna ett skäl för frångående till desses nackdel af den i öfrigt gällande grundsats om alla samhälls-

klassers likställighet inför beskattningslagarne. Det vill synas, som hade det varit mera öfverensstämmande med den af motionären uttalade åsigt om orsaken till statsbristens uppkomst, att motionären föreslagit upphäfvande af de en gång träffade åtgärder, som skulle hafva föranledt densamma. Då motionären likväl antagligen funnit hinder härför möta uti tjenstemännens, på de af Kongl Maj:t och Riksdagen fastställda aflöningsstater och gällande pensionsförfattningar grundade, genom fullmakter och pensionsbref dem tillförsäkrade rätt till ifrågavarande löne- och pensionsförmåner, lärer den af motionären föreslagna utväg att under sken af beskattning söka uppnå samma mål få anses föga öfverensstämma med Riksdagens värdighet, likasom, der en sådan tjenstemännens rätt icke eger rum, såsom i fråga om de för vissa tjenstemän årligen beviljade dyrtidstillägg eller löneförbättringar, den föreslagna beskattningen allenast skulle innebära en temligen ändamålslös omväg, ett tagande med den ena handen af hvad med den andra blifvit gifvet. Utskottet hemställer alltså,

att Herr Jonas Jonassons ifrågavarande motion måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 2 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Stockholm, Associations-Boktryckeriet, 1880.

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Febr. 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt motion om särskild bevillning för vissa innehafvare af ordensvärdighet.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Bevillnings-Utskottet remitterad motion (N:o 135) anför Herr *A. P. Lind*, att, ehuru i 3 § af gällande stämpelpappersförordning vore stadgadt det belopp stämpelpapper, hvarmed utnämningsbref till kommendörer och riddare skola beläggas, det likväl vore kändt att några sådana bref i allmänhet icke utfärdades. På det Riksdagens beslut om beskattningen af ifrågavarande ordenstecken måtte varda tillämpadt, föreslår derföre motionären, »att alla de svenska undersåtar, hvilka blifvit tilldelade någon af de uti förutnämnda § omförmälde ordnar samt dem emottagit, men icke kunna förete dylika utnämningsbref, måtte i bevillning årligen påföras en i sammanhang med öfriga bevillningar redovisad afgift, motsvarande sex procent af det stämpelpappers värde, som, vid den tid utnämningen meddelades, författningsenligt skolat ifrågavarande utnämningsbref påföras.»

För så vidt motionärens förevarande förslag är förestafvadt af omtanke om statsinkomsternas behöriga inflytande, är Utskottet villigt att åt syftet i detsamma skänka sitt erkännande. Utskottet kan emellertid icke finna, att de deri afsedda riddareordnarne utgöra ett lämpligt föremål för åtgärder af statsmakterna vare sig i ena eller andra hänseendet. Om ock, enligt nämnda ordnars statuter, utdelandet af deras hederstecken tillkommer monarken och hänsyn dervid skall tagas till förtjenster om det allmänna, äro de likväl till sin natur icke statsinstitutioner och de utnämningsbref, genom hvilka värdigheter inom desamma förlänas, icke att jemföra med handlingar, hvarigenom af offentlig myndighet någon förmån enskilde tillägges. Då likväl Utskottet icke nu har att yttra sig angående de uti stämpelpappersförordningen stadgade stämpelafgifter för dylika utnämningsbref, vill Utskottet, under uttalande af sin åsigt om olämpligheten af vidare lagstiftningsåtgärder i detta ämne, allenast erinra derom, att den föreslagna beskattningen måste komma att i tillämpningen

verka synnerligen ojemnt. Då motionären, enligt hvad han sjelf uppgifver, med sitt förslag afser att bereda verkställighet åt Riksdagens beslut i fråga om beloppet af stämpelsatserna för ifrågavarande utnämningsbref, har han förbisett, att sammanlagda beloppet af de utaf en innehafvare af ordensvärdighet erlagda årliga afgifter endast i ett ringa antal fall kan komma att fullt motsvara den å utnämningsbrefvet, derest sådant utfärdats, belöpande stämpel, hvaremot i det öfvervägande flertalet fall detsamma måste, allt efter längden af den skattskyldiges lifstid, komma att antingen öfver- eller understiga nämnda stämpelbelopp. Ordnad på det af motionären föreslagna sätt, skulle denna beskattning förlora karakteren af en godtgörelse för stämpelafgiften och antaga egenskapen af en skatt å sjelfva bärandet af ordenstecknen, hvilken tydligen icke borde åläggas ensamt dem, som icke kunna förete utnämningsbref, utan i en eller annan form utsträckas till alla innehafvare af ordensvärdighet. Utskottet saknar emellertid anledning att föreslå införandet af en dylik skatt; och då, enligt Utskottets mening, en beskattning, åsyftande att medelst årliga afbetalningar godtgöra staten fulla beloppet af stämpelafgiften å utnämningsbrefven, skulle, äfven om den i öfrigt kunde anses lämplig, kräfva ett bokförings- och kontrollsystem af en omfattning, som hvarken påkallades utaf skattens vigt för statskassan eller af dess nödvändighet såsom länk i skattesystemet, hemställer Utskottet,

att Herr A. P. Linds ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservation:

af Herr *J. F. Fredricson:* »Mot Bevillnings-Utskottets beslut angående Herr Linds motion om ett tillägg till 3 § af gällande stämpelpappersförordning får jag anmäla min reservation på de skäl, som i motionen äro åberopade, och tillika tillägga, att de, som med stjernor och band blifva dekorerade, måtte åläggas för dessa grannlåter och utmärkelsetecken erlägga en årlig bevillning, minst 5 procent utaf den kartering, som stämpelförfattningen ålägger dem att lösa för diplomet. Efter mitt förmenande böra dessa herrar och riddare ej undandraga sig denna billiga afgift till staten.»

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Febr. 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt förslag om förändrade bestämmelser i afseende å bevillningstaxeringen af inkomst, som uppbäres å annan ort än den skattskyldiges mantalsskrifningsort.

Uti motion (N:o 79) inom Andra Kammaren föreslår Herr *P. E. Berglöf*, att Riksdagen måtte besluta ett tillägg i Bevillningsstadgan med föreskrift, »att bevillningsberedning eller taxeringskomité i den ort, hvarinom en person är bosatt och uppbär inkomst, utan att han, såsom varande på annat ställe mantalsskrifven, derstädes bör taxeras, skall i taxeringslängden anteckna personens namn och skattskrifningsort jemte inkomstbeloppet (utom kolumn), samt att uppgift derom skall af kronoombudet i taxeringskomitén afgifvas till den pröfningskomité, som har att ärendet vidare behandla.» Såsom skäl härför anför motionären, att stadgandet i sista momentet af 9 § i gällande Bevillningsstadga, att hvar och en skattskyldig, som icke är att hänföra under de i samma paragrafs föregående moment upptagna kategorier, skall taxeras der han är mantalsskrifven, hade till påföljd, att personer stundom blefve beskattade både på mantalsskrifnings- och vistelseorten, då deremot andra genom taxeringsmännens bristande kännedom helt och hållet undginge att erlägga bevillning för inkomster på främmande ort, hvarjemte det kunde inträffa att en och annan, just med afseende på fördelen att undslippa utskylders utgörande, så länge som möjligt underläte att låta skattskrifva sig på den ort, der han vistades och rätteligen borde vara mantalsskrifven.

Utan att vilja förneka, att de af motionären påpekade olägenheter af nu gällande stadganden flerestädes må hafva gjort sig gällande, hyser Utskottet likväl den åsigt, att genomförandet af den i motionen föreslagna utväg till deras afhjelpande skulle vara förenadt med icke obetydliga svårigheter. Utskottet tillåter sig att i detta hänseende anföra:

att, då en person, som är bosatt å en ort och derstädes åtnjuter inkomst, men är å annan ort mantalsskrifven, icke finnes antecknad i den förra ortens mantalslängd, hvilken enligt 36 § i Bevillningsstadgan skall af bevillningsberedningen vid dess arbeten följas, det i många fall måste komma att bero af en tillfällighet, huruvida en sådan person verkligen blifver af beredningen uppmärksammad;

att, derest, på sätt motionären föreslagit, uppgift om den uppskattade inkomsten skulle af kronoombudet vid taxeringskomitén i vistelseorten till vederbörande pröfningskomité insändas, en person i den förutsatta ställningen lätt nog kunde komma att beröfvas den i Bevillningsstadgan hvarje skattskyldig medgifna rätt att öfver taxeringskomités beslut anföra besvär hos pröfningskomité; ty, ehuruväl det står den skattskyldige fritt att hos taxeringskomitén i vistelseorten göra sig underrättad om den derstädes verkställda taxeringen, måste likväl, med den olika tolkning, som kan gifvas åt uttrycket vistelseort, fall ofta komma att inträffa, då den skattskyldige funne sig sakna anledning att inhemta sådan underrättelse;

att den utväg, som till undanrödjande af sistnämnda olägenhet närmast erbjuder sig, eller att ålägga kronoombudet vid taxeringskomitén i den skattskyldiges vistelseort att till taxeringskomitén i mantalsskrifningsorten insända ifrågavarande uppgift, icke låter sig såsom en allmän regel föreskrifvas, då sistnämnda taxeringskomités sammanträde möjligen kan infalla samtidigt med eller tidigare än den förras;

att det stundom blefve förenadt med svårighet att bestämma hvad till den skattskyldiges inkomst å vistelseorten vore att hänföra, i hvilket fall lätteligen kunde uppstå förvecklingar, ledande till dubbel beskattning;

samt att, då den uppskattning af inkomsten, som af taxeringskomitén i vistelseorten verkställdes, icke komme att ligga till grund för någon beskattning å samma ort, den häfstång för åstadkommande af en noggrann taxering, som ligger uti åstundan om en rättvis och jemlik fördelning af skattebördorna mellan de skattskyldige inom ett taxeringsdistrikt, komme att hos komitén saknas.

Af det anförda lärer framgå, att en bestämmelse i det af motionären angifna syfte i allt fall icke torde kunna uti Bevillningsstadgan införas utan vidtagande derjemte af åtskilliga andra förändringar i stad-

gans nuvarande lydelse. Utskottet skulle likväl icke undandragit sig att afgifva förslag till de sålunda erforderliga förändringarne, derest Utskottet kunnat finna de af motionären antydda missförhållandena ega någon allmännare betydelse. Nu föreskrifves emellertid i 24 § af Bevillningsstadgan, att »till upplysning och ledning vid bestämmande af de bevillningsafgifters belopp, som skola utgöras, böra före den 15 Mars nedannämnda år följande officiella uppgifter meddelas, nemligen: — — — — b) hvarje år: — — — — 2:o af Statsdepartement jemte hvarje embetsmyndighet eller embetsverk, vare sig statens, stads eller menighets, äfvensom af styrelsen för allmän inrättning eller stiftelse eller med Kongl. Maj:ts oktroj försedt verk eller bolag, der embets- eller tjensteman, vaktbetjent eller annan eger utbekomma aflöning eller pension: uppgift angående hvar och en person tillkommande löner, arfvoden, pensioner eller gratifikationer, boställe, löningsjord eller andra löneförmåner; hvarjemte bör anmärkas, huruvida med tjensten åtföljer inkomst utaf sportler, expeditionslösen, bötes- eller beslagsandelar eller dylikt, som, jemlikt §§ 6 och 7 mom. 2, är bevillning underkastadt; — — — — — — — —»

samt i § 9 af samma stadga, sådan denna § lyder enligt Kongl. Kungörelsen den 30 Maj 1879, att »bevillning för inkomst af kapital eller arbete påföres: — — — — — fabriksegare, handlande samt annan yrkes- och näringsidkare, der fabriken är belägen eller handeln, yrket eller näringen hufvudsakligen, å en eller flera orter, idkas; dock skola handlande i de städer, hvilka innefatta flera församlingar, för den handelsrörelse de derstädes ikda, taxeras inom den församling, der de äro mantalsskrifne; — — — — — — — — —»

Då således taxeringskomitén i den skattskyldiges mantalsskrifningsort erhåller officiella uppgifter angående de honom å annan ort tillkommande inkomster i det allmännas samt vissa enskilda inrättningars och bolags tjenst, och då inkomst af fabrik, handel, yrke eller näring enligt regeln skall beskattas, der den förvärfvas, torde dermed kunna sägas vara på ett i flertalet fall tillfredsställande sätt sörjdt derför, att icke inkomst å annan ort än mantalsskrifningsorten må undgå behörig beskattning. Utskottet hemställer derföre,

att Herr P. E. Berglöfs förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Febr. 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition i fråga om förändringar dels i taxeringen af guld- och silfverförsändelser, som genom postverket befordras, dels ock i postverkets ansvarsskyldighet för oassurerade paket.

Uti nådig proposition (N:o 4), hvilken blifvit till Utskottets behandling hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 21 November nästlidne år, föreslagit:

att nu gällande bestämmelser för taxeringen af guld- och silfverförsändelser, som på de i Kongl. Förordningen den 5 November 1875 stadgade vilkor mellan inrikes orter fortskaffas, må sålunda förändras, att, af nu bestämda vigtsatser, den på 1 skålpund utbytes mot en på 500 gram, den på 10 skålpund mot vigtsats af 5,000 gram och den på 50 skålpund mot vigtsats af 25,000 gram;

att jemväl i afseende å beräknandet af postverkets ersättningsskyldighet för oassureradt paket, som gått förloradt, innan detsamma blifvit till adressaten utlemnadt, vigtsatserna i skålpund må mot vigtsatser i gram sålunda utbytas, att 1 skålpund kommer att motsvaras af 500 gram, 2 skålpund af 1,000 gram o. s. v., samt att nu föreslagna bestämmelser må träda i kraft vid den tid, som af Kongl. Maj:t kungöres.

Utskottet, som icke har något att erinra mot dessa af Kongl. Maj:t föreslagna förändringar, hemställer,

att Kongl. Maj:ts nådiga proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Stockholm, Associations-Boktryckeriet, 1880.

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Febr. 1880, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt förslag om ändring i Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Bevillnings-Utskottet remitterad motion (N:o 14) anför Herr *Olof Andersson*, att de uti ofvannämnde förordning innefattade stadganden om skyldighet att till mantalsskrifningen afgifva de uti förordningen närmare bestämda uppgifter vore, såsom vållande icke obetydlig tidsförlust, för jordbrukaren ganska betungande och derjemte obehöfliga, då den vid förrättningen närvarande pastor kunde lemna alla erforderliga uppgifter angående de mantalsskrifnes namn, födelseår, arbetsförmåga m. m., och alla förändringar i eganderätten till fast egendom blefve kunniga genom de kungörelser om skedd lagfart, som efter hvarje ting skulle uppläsas, hvarjemte föreskrift funnes, att mantalslängden skulle särskildt granskas å kommunalstämma. Motionären anser, att det för ändamålet vore tillräckligt, om den, som ville lemna upplysningar, t. ex. angående inträffade förändringar i eganderätten till fast egendom, som ej hunnit blifva bekanta genom förenämnda kungörelser, för sådant ändamål sjelfmant infunne sig vid mantalsskrifningen, och föreslår derföre, »att föreskrifterna om uppgifters aflemnande vid mantalsskrifningar måtte sålunda ändras, att det på landet finge bero på husbonden sjelf, om han ville lemna dylika uppgifter eller icke.»

Skyldigheten för husbönder att till mantalsskrifningen aflemna uppgifter angående sig och sitt husfolk är af gammalt datum. Redan i Kongl. Maj:ts instruktion för mantalskommissarierna i landsorterna af den

20 December 1693 stadgas i punkt. V mom. 3: »Sedan skole ock (vid skrifningarne) inställa sig alle husbönder eller värdar att låta anteckna sig och sitt folk, så vida icke något lagligt förfall är i vägen; hvilket om så skulle hända, måste de sända någon annan i deras ställe, som vet beskaffenheten och kan gifva derom all nödig underrättelse». Den dernäst utfärdade allmänna författning angående mantals- och skattskrifningarne, Kongl. förordningen den 30 September 1812, föreskrifver i § 4: »På den till mantals- och skattskrifning bestämda dagen skola alla inom socknen eller distriktet, som besitta, bruka eller förestå hemman, egendomar och lägenheter, å utsatt tid och ställe, sjelfve eller genom ombud, sig infinna samt till mantals- och skattskrifningen meddela, skriftligen författade, de till en hvar, enligt bilagorna N:o 2: A. B. C. D., lämpliga uppgifter, hvilka dock må af allmogen och mindre skrifkunnige muntligen göras»; och borde enligt de i nyssnämnda bilagor innefattade formulär uppgift meddelas angående de till husbondens familj hörande, i hans tjenst antagne eller å hans egor boende personer äfvensom angående innehafvande embete eller tjenst, egande eller arrenderade egendomar och lägenheter, verk och inrättningar inom skattskrifningsdistriktet. Så väl före som efter utfärdandet af 1812 års förordning finnas derjemte i de särskilda bevillningsförordningarne intagna vissa föreskrifter i afseende på mantalsskrifning. I Bevillningsförordningen af den 6 April 1858 — den sista, i hvilken dylika föreskrifter finnas meddelade — heter det sålunda, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad i föregående bevillningsförordningar från och med den under den 28 April 1810 utfärdade, varit stadgadt: »§ 42. 1:o. Alla husbönder, så i städerna som på landet, skola å den dag, som till mantals- och skattskrifning utsättes, aflemna de uppgifter, som i Konungens Befallningshafvandes derom utfärdade kungörelse föreskrifvas. 2:o. Dessa uppgifter, som tvefaldt författas, skola noga upptaga alla de personer, hvilka till hvars och ens hushåll höra, med utsättande af namn, ålder, mer eller mindre arbetsförmåga, bräcklighet o. s. v,; äfven skall bestämdt uttryckas personens embete, tjenst eller befattning, den rörelse, näring eller handtering han idkar, hans fastigheter, verk och inrättningar, äfvensom fartyg om fem svåra lästers drägtighet och derutöfver samt ändtligen de hos hvar och en boende hyresmän, eller andra, hvilka dessutom, för sig och sitt folk, äro pligtige att enahanda förteckningar och uppgifter aflemna. Dessutom åligger det handlande, handtverkare, fabriks- och andre näringsidkare att uppföra namnen på de i och för deras näringsrörelse anstälde, utomhus boende, personer, jemte deras bostad; så ock egare af fartyg att uppgifva den person, som är antagen att föra detsamma. 3:o. Samma skyldighet

åligger ock förmyndare i afseende på sina myndlingar och dessas egendom, samt styresmän af bolag, verk och inrättningar, outredt sterbhus eller under konkurs varande bo, för den egendom, en hvar af dem förvaltar och vårdar. 4:o. Allmogen och mindre skrifkunnige invånare i städerna ega att muntligen meddela dessa uppgifter.»

Sedan Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 8 Mars 1858 anhållit om omarbetning af Bevillningsförordningen, och en för ändamålet tillsatt komité utarbetat särskilda förslag till ny bevillningsförordning och ny mantalsskrifningsförordning, utfärdades den 20 Juli 1861 den ännu gällande Kongl. förordningen angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande. Föreskrifterna om skyldighet att aflemna mantalsuppgifter innefattas i 6 § af nämnda förordning och äro af följande lydelse:

»1:o. Vid mantalsskrifningen skall hvar och en husbonde till för- och tillnamn, födelseår och dag uppgifva sig och alla dem, som till hans hushåll höra eller i hans tjenst äro anstälde eller som, boende på hans egor, äro i hans arbete antagna, eller ock inhyses der uppehålla sig, äfvensom deras hustrur och barn, hvarvid må anmälas, om någon är behäftad med kroppslyte eller annan på arbetsförmågan inverkande bräcklighet. Han bör ock på enahanda sätt uppgifva alla andra personer, hvilka, inom mantalsskrifningsdistriktet boende, skola, i följd af aftal om biträde i hans rörelse eller yrke eller af annan anledning, hos honom mantalsskrifvas. Derjemte bör hvar och en meddela uppgift om den fasta egendom eller den eller de tjenstebefattningar, han inom distriktet innehar, samt den rörelse och näring eller det yrke, han der idkar. Det åligger dessutom handlande, fabriks-, handtverks- eller annan näringsidkare att tillika uppgifva de i och för hans rörelse eller näring anstälde, men hos honom icke mantalsskrifne handels- och fabriksbetjenters, gesällers och andra arbetares eller biträdandes namn och bostad. Alla dessa sistnämnda personer och i öfrigt en hvar, som icke hos annan mantalsskrifves, skall lika uppgiftsskyldighet i tillämpliga delar åligga.

2:o. Inom den församling eller det distrikt, hvarest fastighetsegare, näringsidkare eller tjensteinnehafvare är bosatt och bör vara mantalsskrifven, skall jemväl all hans å annan ort belägna egendom samt hans der idkade rörelse eller innehafde befattning uppgifvas; hvaremot uppgiften till mantalsskrifningen, der den skattskyldige väl har egendom eller drifver rörelse, men icke skall för sin person skattskrifvas, endast behöfver omfatta hans dervarande egendom, yrke eller rörelse samt den dertill hörande personalen.

3:o. Hvar och en, som eger eller förvaltar fast egendom, skall

dessutom meddela uppgift å alla derstädes boende personer, af hvilka, enligt denna § 1 mom., särskilda mantalsförteckningar skola lemnas. I stad bör tillika uppgifvas beloppet af den årliga hyra, som hvar och en hyresgäst erlägger; hvarjemte mantalsförteckningarne för de inom samma hus boende personer samlas och aflemnas af husets egare eller den, som dennes ställe företräder. Egare af utarrenderad eller uthyrd fastighet på landet skall jemväl uppgifva beloppet af det årliga arrendet eller hyran för den utarrenderade eller uthyrda egendomen.

4:o. Den, hos hvilken personer, tillhörande annat mantalsskrifningsdistrikt, uppehålla sig, då mantalsskrifningen förrättas, skall å sin mantalsförteckning uppgifva dessa personers namn och mantalsskrifningsort.

5:o. Egare af eller hufvudredare för fartyg skall, jemte uppgifvande af fartygets lästetal och byggnadsmateriel samt drifkraften af deråanbringad ångmaskin, vid mantalsskrifningen inom den ort, dit fartyget hörer, jemväl uppgifva skeppare eller befälhafvare samt, så vidt möjligt är, styrmän och maskinister å samma fartyg, äfvensom desses mantalsskrifningsort.

6:o. Hvad här blifvit stadgadt rörande fastighetsegare, näringsidkare och tjensteinnehafvare, gäller äfven för bolagsdirektioner samt styresmän eller förvaltare af verk och inrättningar, förmyndare, utredningsmän i sterbhus samt sysslomän i gäldbundet bo med flera, som vårda och förvalta annans egendom.

7:o. Ofvan stadgade mantalsförteckningar, för hvilka bifogade formulär (litt. a och b) blifvit fastställda, skola skriftligen aflemnas å det ställe, der mantalsskrifningen förrättas; dock må allmogen och mindre skrifkunniga personer vid förrättningstillfället muntligen meddela sina uppgifter.

8:o. När å mantalsförteckning upptagen person uppgifves vara å annan ort mantalsskrifven, skall sådant, om det fordras, behörigen styrkas.

9:o. Underlåter någon, utan anmäldt laga förfall, att vid mantalsskrifning meddela sådan uppgift, som här ofvan omförmäles, böte två riksdaler, och, derest sådan saknad uppgift honom genom häradsskrifvaren eller annan vederbörande tjensteman affordrats, men icke inom fjorton dagar derefter på angifvet ställe aflemnas, fyra riksdaler.

10:o. Den, som genom origtig eller ofullständig uppgift föranleder, att någon skattskyldig varder ur mantalslängden utesluten eller undgår att till stadgade skattebidrag uppföras, skall böta två riksdaler och för gäldande af samma skattebidrag vara ansvarig.

11:o. Genom vederbörande chefers föranstaltande skall uppgift lemnas å kronans militär- och ordinarie arbetsmanskap i garnisonsorter.»

Förslag har å senare tider varit väckt om vidtagande i nyssberörda bestämmelser af ändringar, hvilka i viss mån komme att gå i den af motionären angifna rigtning. Sedan nemligen Riksdagen i underdånig skrifvelse den 24 Mars 1871 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta Kongl. förordningen om mantals- och skattskrifningars förrättande den 20 Juli 1861 undergå sådan omarbetning, att dess särskilda föreskrifter erhölle nödig klarhet och bestämdhet samt bragtes i öfverensstämmelse så väl sinsemellan som med de förordningen berörande stadganden i författningarna angående dels kommunalstyrelse dels ock allmänna bevillningen, och derefter till Riksdagen framlägga nådigt förslag till ny författning i ämnet, nedsattes af Kongl. Maj:t under den 21 December samma år en komité, hvilken den 7 December 1872 afgaf förslag till ny förordning om mantalsskrifningars förrättande med mera. I 3 § af nämnde författningsförslag stadgas: »Före mantalsskrifningen böra i församlingens husförhörslängd, i öfverensstämmelse med de för denna längds förande meddelade föreskrifter, fullständigt antecknas de efter senaste mantalsskrifning i afseende på församlingens medlemmar timade förändringar; och skola för detta ändamål de i § 4 omförmälda uppgifter årligen mellan den 1 November och mantalsskrifningsdagen aflemnas till pastor å tid och ort, som han eger för hela församlingen eller särskilda delar deraf utsätta och låta före den 15 Oktober i kyrkorna kungöra;» och meddelas derefter i § 4 föreskrifter om mantalsuppgifternas innehåll, i hufvudsak öfverensstämmande med de nu gällande. Detta ändringsförslag motiveras af komiterade sålunda: Mantalsskrifning vore ett slag af allmän folkräkning, åsyftande dels att tjena till ledning vid utkräfvandet af vissa medborgerliga förpligtelser, dels ock att utgöra vilkor för utöfningen af vissa medborgerliga rättigheter. I begge dessa hänseenden vore det för staten af vigt, att sådan folkräkning skedde, och att dess resultat bringades till den närmaste öfverensstämmelse med verkliga förhållandet, som vore möjlig att vinna. Ernåendet af ett sådant resultat betingades hufvudsakligen af den kontroll, som från det allmännas sida kunde egnas de uppgifter, hvilka af rikets invånare till mantalsskrifningen lemnades, och hvilka af hvarjehanda orsaker icke kunde påräknas blifva vare sig fullständiga eller i öfrigt fullt tillförlitliga. Kontrollen hade hittills vunnits derigenom att uppgifterna, så vidt de afsåge eganderätt till fastighet, jemförts med jorde- eller tomteboken och i vissa delar med domstolarnas lagfartsprotokoll, samt för så vidt de afsåge de i mantalslängden förekommande anteckningar om personernas namn, ålder och familjeställning, äfvensom i viss mån yrke och hemvist, med husförhörslängden. Denna af pastor inom hvarje församling i riket, med undantag

för städerna Stockholm och Göteborg, jemlikt föreskrifterna i 1686 års kyrkolag förda fortlöpande förteckning å församligens samtliga medlemmar hade således hittills utgjort den hufvudsakliga officiella källan för de personaluppgifter mantalslängden innehölle. I denna sin egenskap hade ock husförhörslängden åtminstone i det väsentliga motsvarat de anspråk, som vid densamma kunnat skäligen fästas. Den myndighet, som hade till uppgift att för rent statistiska ändamål bearbeta det material, som funnes sammanfördt i husförhörslängderna och de öfriga kyrkoböcker, på hvilkas ordentliga förande husförhörslängdernas tillförlitlighet till stor del berodde, hade ofta varit i tillfälle att vitsorda den sakkunskap, det nit och den samvetsgrannhet, hvarmed rikets presterskap i allmänhet fullgjorde detta mödosamma åliggande. Och då dertill komme, att staten genom denna presterskapets medverkan utan någon kostnad vunne ett syftemål, för hvars befordrande man i främmande länder nödgades uppoffra betydande summor, kunde det vid närmare öfvervägande knappast finnas mer än en mening derom, att den tid efter annan hos oss väckta frågan om civilståndsregistrationens öfverflyttande från presterskapet till civil myndighet icke för det närvarande borde vinna något afseende. Då komitén sålunda ansett sig böra utan vidare undersökning af de olika sätt, på hvilka kontroll kunde utöfvas å de af enskilda personer till mantalsskrifningen lemnade uppgifter, utgå från den förutsättning, att denna kontroll fortfarande borde sökas i kyrkoböckerna, komme sålunda enligt komiténs förslag hädanefter som hittills mantalsskrifningens resultat i väsentlig mån att bero af husförhörslängdens beskaffenhet. Det tillkomme då komitén att tillse, huruvida de anordningar, som för närvarande vore vidtagna i afsigt att åt denna längd bereda den största möjliga fullständighet, kunde anses fullt motsvara detta ändamål. Dessa anordningar vore, när man undantoge de föreskrifter, som gälde för öfriga kyrkoböckers förande, och hvilkas granskning komitén ansett falla utom området för sitt uppdrag, dels Kongl. Brefvet den 28 Oktober 1812, hvarigenom en hvar husbonde eller den hans egendom förestode förpligtats att vid husförhören sjelf vara tillstädes eller ock i händelse af förfall ingifva förteckning på de i hans hus eller på egorna boende personer till namn, ålder, befattning och andra omständigheter, dels ock stadgandet i gällande mantalsskrifningsförordning (§ 5 mom. 2) om skyldighet för en hvar till församlingen inflyttad person att inom viss kort tid efter inflyttningen förete prestbetyg från den församling, hvarifrån han kommit. Då emellertid nödiga upplysningar i många fall icke kunnat vid husförhören vinnas, hade presterskapet, för att till mantalsskrifningen bringa sina husförhörslängder i ordning, mångenstädes

nödgats utlysa särskilda uppskrifningsförrättningar, vid hvilka församlingens medlemmar anmodats tillstädeskomma för att aflemna de för det afsedda ändamålet erforderliga uppgifter. Om denna praxis upphöjdes till lag, så att uppskrifningarna inför pastor blefve obligatoriska, och derjemte stadgades, att ej blott de flyttningsbetyg, hvilka nu tid efter annan, allt efter som flyttningar skedde, för pastor uppvisades, skulle senast vid uppskrifningen hållas honom tillhanda, utan äfven vid samma tillfälle de mantalsuppgifter, hvilka enligt nu gällande förordning tillställes mantalsskrifvaren, i stället aflemnades till pastor för att af honom användas vid husförhörslängdens komplettering, så borde derigenom utan tvifvel denna längds tillförlitlighet, så vidt på lagstiftningens väg kunde ske, blifva betryggad. De skärpta föreskrifterna för församlingens invånare att med erforderliga uppgifter gå pastor till handa skulle ej obetydligt underlätta arbetet med längdens förande, medan å andra sidan det blefve för församlingsmedlemmarne sjelfve en fördel att i allmänhet kunna på en gång och inför samma myndighet fullgöra de i afseende på kyrko- och mantalsskrifning stadgade skyldigheter. På dessa grunder stödde sig komiténs förslag i §§ 3, 4 och 5, att mantalsuppgifter och flyttningsbetyg skulle å tid och ort, som pastor kort före hvarje mantalsskrifning bestämde, till honom aflemnas, hvaremot nu gällande stadganden om företeende af prestbevis genast efter inflyttning samt om aflemnande af särskilda uppgifter vid mantalsskrifningen blifvit af komitén utelemnade.

Öfver det af komitén utarbetade förslag till mantalsskrifningsförordning infordrades underdåniga utlåtanden af Kammarrätten samt Kongl. Maj:ts samtlige Befallningshafvande. Uti sitt den 11 December 1873 afgifna utlåtande yttrar Kammarrätten, i fråga om de af komiterade föreslagna förändringarne i afseende å tid och ställe för mantalsuppgifternas aflemnande, följande:

»För vinnande af en tillförlitlig kontroll i ett eller annat hänseende erfordras väl i allmänhet såsom hufvudvilkor, att man söker uppnå ett och samma resultat på särskilda vägar eller genom särskilda sinsemellan olika förfaringssätt.

För närvarande kontrolleras anteckningarne i mantalslängden, hvilka hufvudsakligen skola grundas på de muntligen och skriftligen aflemnade mantalsuppgifterna, bland annat, dels i allmänhet derigenom, att, då hvarje husbonde har åliggande att vid förrättningen aflemna nämnda uppgifter samt i följd häraf ett ej ringa antal om förhållandena i orten kunnige personer äro vid förrättningen närvarande, förrättningsmannen utaf flera eller färre bland dessa vanligen kan erhålla de upplysningar, som för mantalsuppgifternas berigtigande i ett eller annat hänseende må er-

fordras, dels derjemte, och hvad särskildt rörer personalförhållandena, genom jemförelse med husförhörslängden, hvilken af pastor föres, på grund af de uppgifter och meddelanden, som, enligt gällande föreskrifter, vid husförhören och vid andra tillfällen skola till honom lemnas, äfvensom af den kännedom, pastor vid beröringen i öfrigt med församlingsmedlemmarne om dem vunnit.

Nu erkänna komiterade, att de uppgifter om åtskilliga förhållanden, hvilka skola för mantalsskrifning meddelas och i mantalslängden antecknas, fortfarande böra genom jemförelse med husförhörslängden kontrolleras, men föreslå samtidigt, att mantalsuppgifterna skola före mantalsskrifningen aflemnas till pastor, på det denne må kunna i husförhörslängden anteckna de efter senaste mantalsskrifningen i afseende å församlingens medlemmar timade förändringar; och då härjemte föreskrifterna uti 1861 års förordning om skyldighet för personer, som till församlingen inflyttat, att inom viss kort tid hos pastor anmäla inflyttningen, blifvit uteslutne, samt nödvändigheten för pastor att, på sätt nu eger rum, så väl vid husförhören som vid andra tillfällen, söka förskaffa sig de för husförhörslängdens fullständigande behöflige upplysningarne upphör med skyldigheten för vederbörande att till honom före mantalsskrifningen aflemna, bland annat, alla för husförhörslängdens fullständigande nödige uppgifter, blir påtagligen följden af komiterades förslag i nu ifrågavarande hänseende den, att husförhörslängden kommer att i derför erforderliga delar hufvudsakligen utgöra en afskrift af mantalsuppgifterna, samt mantalslängden i sin ordning i afseende å personalförhållanden äfven en afskrift af samma mantalsuppgifter, derest ej den beqvämare utvägen väljes, att mantalslängden afskrifves i erforderliga delar från husförhörslängden; och att vid sådant förhållande någon egentlig kontroll för mantalslängden icke lärer vara att hemta från en sålunda tillkommen husförhörslängd, torde svårligen kunna förnekas; likasom lätteligen lärer inses, att, då, enligt komiterades förslag, vid sjelfva förrättningen endast ett ringa fåtal af ortens invånare kommer att närvara, förrättningsmannen i väsentlig mån beröfvas det tillfälle, hvilket, enligt hvad ofvan blifvit antydt, han nu eger att af personer bland den vid förrättningen församlade menigheten erhålla behöfliga upplysningar i åtskilliga hänseenden.

Om, på sätt komiterade uppgifva, presterskapet mångenstädes ej hafva sina husförhörslängder i ordning, lärer rättelse af detta missförhållande böra sökas på helt annan väg än den, komiterade föreslagit, och då, enligt nu gällande stadganden, pastor såväl vid mantalsskrifningen som vid mantalslängdens justering har tillfälle att om mantalslängden och mantalsuppgifterna taga kännedom, står ju redan för närvarande honom

öppet att från nämnde längd och uppgifter hemta de deraf framgående upplysningar, af hvilka han för fullständigande och kontroll af sin husförhörslängd må vara i behof.

Förslaget torde visserligen verka derhän, dels att pastors besvär med husförhörslängdens upprättande möjligen något förminskas, dels ock att den nu i afseende å personalförhållandet vanligen förefallande större eller mindre skiljaktighet emellan en församlings mantals- och husförhörslängd sannolikt kommer att minskas eller kanske alldeles upphöra; men, om än sådan påföljd må medföra lättnad vid arbete för statistiska ändamål, är den likväl ur synpunkten af de synnerligen vigtiga syftemål, hvilka med mantalsskrifningen afses, af underordnadt värde; och bör ur sistberörde synpunkt alldeles uppgifvas, om vinnandet deraf, på sätt genom förslagets godkännande komme att inträffa, medför väsentlig minskning uti nuvarande kontroller öfver mantalslängden samt i följd häraf jemväl uti samma längds tillförlitlighet.

För bedömande af förslaget i förevarande delar tillåter sig Kammarrätten vidare framhålla:

att det för presterskapets egentliga kallelse främmande bestyret med mantalsskrifningen i väsentlig mån komme att öfverflyttas från mantalsskrifningsförättaren på pastor, hvilken i följd häraf och då, på sätt förut är antydt, mantalslängden påtagligen blefve hufvudsakligen en afskrift af den utaf pastor förda husförhörslängden, komme att på mantalsskrifningen utöfva ett synnerligt inflytande;

att en sådan öfverflyttning, för hvilken ur synpunkten af mantalsskrifningsförrättningens ändamål något giltigt skäl icke blifvit andraget, desto mindre synes lämplig, som dels utaf pastor, hvars utbildning i allmänhet lärer afse de presterliga göromålen, icke skäligen kan begäras det intresse och de insigter, hvilka för fullgörande af den å honom öfverlåtna delen af mantalsskrifningsförrättningen erfordras, dels den hos vederbörande presterskap, enligt hvad erfarenheten under handläggning af fattigvårdsmål ej sällan gifvit vid handen, förekommande och af omsorg om församlingens fördel i afseende å fattigvård förklarliga benägenhet, såväl att vägra emottagande af inflyttningsbetyg, som att, utan derom framställd begäran, meddela betyg om utflyttning, torde kunna föranleda dertill, att personer mer eller mindre obehörigt antingen uteslutas från eller icke upptagas uti husförhörs- och mantalslängd;

att, ehuru den efter Kammarrättens mening, ovedersägligen rigtiga åsigt, att presterskapet bör lemnas tillfälle att i möjligaste mån uteslutande egna sin verksamhet åt sitt vigtiga kall, numera torde vunnit allmänt erkännande, i följd hvaraf äfven presterskapet tid efter annan

befriats från detsamma förut tillhörande, för dess egentliga kall främmande bestyr (såsom ordförandebefattning i sockenstämma, åliggande att vara ledamot i beredningskomité m. m.) komiterades förslag går uti denna åsigt alldeles motsatt och för den presterliga befattningens samvetsgranna utöfning särdeles menlig rigtning; samt

att pastor tvifvelsutan inom flera större församlingar icke inom den derför föreslagna tiden kan medhinna att, jemte ombesörjande af hvad honom i öfrigt åligger, emottaga mantalsuppgifter och flyttningsbetyg samt verkställa deraf föranledda anteckningar i husförhörslängd och öfriga kyrkoböcker, än mindre att granska och kontrollera uppgifternas rigtighet.

Ehuru ännu ytterligare åtskilliga, mer eller mindre vigtiga, från komiterades förslag i detta hänseende härflytande olägenheter kunna andragas, anser Kammarrätten likväl hvad nu blifvit anfördt innefatta tillräcklig grund för Kammarrätten att på det kraftigaste afstyrka antagandet af komiterades ifrågavarande uti § 3 framstälda förslag och öfriga deraf föranledda, i förslaget intagna stadganden; och böra, enligt Kammarrättens mening, de i 1861 års förordning under §§ 5 och 6 med flera ställen förekommande bestämmelserna i afseende å mantalsuppgifternas aflemnande samt de åligganden, som för husförhörslängdens fullständigande tillhöra såväl pastor som en hvar i öfrigt, i hufvudsakligen oförändradt skick bibehållas.»

Efter det Kongl. Maj:t den 16 Juni 1874 anbefalt den så kallade landtstatskomitén att inkomma med underdånigt yttrande i anledning af mantalsskrifningskomiténs författningsförslag och Kammarrättens deröfver meddelade utlåtande, afgaf förstbemälde komité med betänkande den 13 Oktober 1875 fullständigt förslag till ny mantalsskrifningsförordning. I afseende på nu förevarande fråga yttra komiterade, att, med bibehållande af nu gällande bestämmelser, som åsyftade att bereda pastor tillfälle att under loppet af året fullständiga husförhörslängden, allt efter som inflyttningarne egde rum, hade komiterade tillika upptagit mantalsskrifningskomiténs förslag att mantalsuppgifterna borde före mantalsskrifningen aflemnas till pastor, på det att husförhörslängden derförinnan måtte vinna ytterligare fullständighet och tillförlitlighet samt i möjligaste måtto komma att öfverensstämma med mantalslängden. Då husförhörslängden sålunda komme att föras i enahanda ordning som hittills, och icke, såsom följden kunde anses blifva af mantalsskrifningskomiténs förslag i denna del, uteslutande grundas på mantalsuppgifterna, ansåge komiterade giltigheten af Kammarrättens emot det föreslagna sättet för uppgifternas aflemnande framstälda anmärkningar upphöra. I enlighet härmed stadgas i § 8 mom. 1 af

landtstatskomiténs förslag: »För fullständigandet af anteckningarne i husförhörslängden böra de mantalsuppgifter, som föreskrifvas i §§ 10, 11 och 12, före hvarje mantalsskrifning inom kommunen vara tillgängliga för pastor och för sådant ändamål årligen emellan den 31 Oktober och mantalsskrifningsdagen till honom aflemnas eller insändas i enlighet med de föreskrifter, i afseende på områden samt tider och aflemningsställen, som pastor meddelar och låter före den 15 i nämnda månad i kyrkorna kungöra; börande dessa uppgifter, ordnade efter husförhörslängden, sedermera vid mantalsskrifningsförrättningen af pastor eller den, hans ställe dervid företräder, till förrättningsmannen öfverlemnas».

Öfver landtstatskomiténs förslag till mantalsskrifningsförordning infordrades den 24 Maj 1877 Kammarrättens underdåniga utlåtande; men har detta utlåtande ännu icke till Kongl. Maj:t inkommit.

Af den sålunda meddelade redogörelsen för de i anledning af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 24 Mars 1871 vidtagna åtgärder framgår, så väl att frågan om omarbetning af mantalsskrifningsförordningen ännu är under behandling af vederbörande myndigheter, som ock att, beträffande särskildt den vigtiga frågan om sättet för mantalsuppgifternas aflemnande, väsentliga meningsskiljaktigheter varit rådande mellan de båda komitéer och det embetsverk, som haft att i saken sig yttra. Vid sådant förhållande torde, enligt Utskottets mening, det slutliga resultatet af den utaf Riksdagen begärda utredning böra afvaktas, innan något beslut om ändring af de i sistberörda hänseende gällande bestämmelser af Riksdagen fattas; och anser sig Utskottet tillika böra erinra, att, då nu gällande mantalsskrifningsförordning, som allenast föreskrifver, att mantalsuppgifterna skola vid mantalsskrifningen *aflemnas*, således icke ovilkorligen fordrar personlig inställelse af den uppgiftsskyldige, men deremot tillåter allmogen och mindre skrifkunnige, såsom en rättighet, att muntligen meddela sina uppgifter, förordningen dermed synes hafva medgifvit all den lättnad i afseende på sättet för uppgifternas aflemnande, som varit förenlig med den i förordningen antagna grundsats om uppgifternas afgifvande vid sjelfva mantalsskrifningsförrättningen.

Utskottet anser sig derföre böra hemställa,

att den ifrågavarande motionen icke för närvarande måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Stockholm, Associations-Boktryckeriet, 1880.

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Febr. 1880, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt förslag angående underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om utarbetande och framläggande för nästa Riksdag af förslag till tullförening mellan Sverige och Norge.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion, N:o 2, har Grefve *C. M. Björnstjerna* hemstält:

»att Riksdagen underdånigst anhåller, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbeta och för nästkommande Riksdag framlägga förslag till tullförening mellan Sverige och Norge, byggd på hufvudsakligen följande grunder:

1:o) gemensam tulltaxa för de båda länderna;

2:o) tulluppbörden verkställes af hvartdera landet för sig;

3:o) alla landtullar de båda länderna emellan upphöra;

4:o) produkter och varor, kommande från eller tullbehandlade i det ena landet, äro i det andra tullfria;

5:o) fri kustfart för de båda ländernas fartyg;

6:o) bestämd tid, efter hvilken tullföreningen kan af det ena eller andra landet uppsägas.»

Motionären har såsom skäl för ifrågavarande förslag bland annat anfört, att af de skrankor, som ännu hämmade den fria samfärdseln mellan de båda rikena och dymedelst förhindrade den anslutning dem emellan, som vore så nödvändig, om den förenade Norden med lugn och tillförsigt skulle kunna gå framtiden till mötes, en af de svåraste och säkerligen den obehagligaste vore de båda ländernas olika tullagstiftning; att härigenom ej mindre orsakades hinder i handel och sjöfart samt obehag för de trafikerande än äfven väcktes harm och ovilja hos gräns-

boarne såväl svenskar som norrmän, när de genom ofrivilligt förbiseende af tulltaxans småaktiga föreskrifter utsattes för obehag, rättegångar och ofta nog kännbara förluster, samt att en tullförening de båda länderna emellan således vore lika mycket i det ena som i det andra landets välförstådda intresse af behofvet påkallad.

Innan Utskottet öfvergår till närmare yttrande öfver denna motion, anser sig Utskottet böra erinra om hufvudsakliga innehållet af nu gällande bestämmelser angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden. Dessa bestämmelser äro till största delen sammanförda uti Kongl. Maj:ts förnyade nådiga förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 29 Maj 1874 eller den så kallade Mellanrikslagen och innehålla i hufvudsak följande:

att från det ena af de förenade rikena kunna, såvidt gällande karantänsföreskrifter ej deremot lägga hinder i vägen, till det andra såväl ut- som införas alla svenska eller norska naturalster eller tillverkningar samt sådana utländska varor, som i allmänhet äro till införsel tillåtna i det rike, dit de föras;

att för varor, som från det ena riket landvägen utföras till det andra, skall hvarken utförseltull eller transitoafgift ega rum;

att för varor, tillverkade i ena riket, exportpremier vid deras utförsel till det andra riket ej må beviljas och att ej heller återbetalning af derför erlagd tillverkningsafgift eller af tull för de utländska råämnen, som vid deras tillverkning blifvit använda, må ega rum, med mindre varorna vid införsel i det andra riket draga hel tull;

att svenska eller norska naturalster eller tillverkningar skola vid införsel landvägen eller sjöledes direkte från det ena riket till det andra i ettdera rikets fartyg vara fria från tullafgifter, med undantag dels af socker och sockertillverkningar, inbegripet sirup, tobak och tobakstillverkningar, bränvin och sprit, alla slag, malt och malttillverkningar, brändt eller malet kaffe samt spelkort, för hvilka varor, med här nedan omförmälda undantag, full tullafgift erlägges uti det rike, dit de införas, dels ock af spanmål, malen och omalen, hvarför, då den sjöledes införes, skall, der den är tullpligtig, erläggas half tull;

att vid resa landvägen öfver gränsen från det ena riket till det andra varor af alla slag, undantagande spelkort, få inom vissa till qvantitet eller värde bestämda mindre partier tullfritt medföras[1]);

[1]) Kongl. Maj:ts förnyade nådiga förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 29 Maj 1874:

§ 4. »Vid resa öfver gränsen från ena till andra riket vare det, med undantag för

att utländska varor i öfrigt vid införsel från ena till andra riket alltid draga den för dylika varor i allmänhet stadgade tull;

att sjöväga varutransporter emellan rikena öfver Idefjorden, öster om Svinesund, med vissa förbehåll betraktas och behandlas såsom landväga;

att alla i det ena riket inhemska fartyg och båtar skola, ehvad de der äro byggda eller naturaliserade, i det andra riket behandlas såsom inhemska och ega att inom dess område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

Om innehållet af dessa bestämmelser behörigen uppmärksammas, skall man tvifvelsutan finna, att icke blott den fria kustfart, som motionären bland annat med sitt förslag åsyftat att bereda de förenade rikenas fartyg, redan är medgifven, utan ock att många af de hinder för ömsesidig handel och sjöfart de förenade rikena emellan, som fordom egde rum, numera kunna anses hufvudsakligen undanröjda; och särskildt är den resande medgifna rättighet att vid färd öfver gränsen tullfritt och utan alla formaliteter medföra mindre qvantiteter af eljest tullpligtiga varor egnad att bespara gränsboarne obehag, rättegångar och känbara förluster, för hvilka de under andra förhållanden, till följd af okunnighet om eller förbiseende af tulltaxans föreskrifter, kunde ofrivilligt utsätta sig.

Detta oaktadt anser väl Utskottet, i likhet med hvad 1874 års Bevillnings-Utskott i afgifvet betänkande angående Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till ofvan åberopade Kongl. förordning uttalat,

---

spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgift som tull, medgifvet att af utländska till införsel tillåtna samt svensk och norsk tull underkastade alster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

Band, alla slag, tillsammans 200 fot,
Bränvin och sprit, alla slag, tillsammans $1\,^1/_2$ kanna eller 5 buteljer,
Garn, alla slag, tillsammans 25 skålpund,
Kaffe 25 skålpund,
Malt $^1/_2$ norsk tunna,
Risgryn 25 skålpund,
Salt 3 norska tunnor,
Socker 50 skålpund,
Tobak 10 skålpund,
Tråd, alla slag, tillsammans 10 skålpund,
Vin, alla slag, tillsammans $^1/_2$ ankare eller 20 buteljer,
Väfnader, alla slag, tillsammans 60 fot,
Öl 1 ankare eller 50 buteljer;

Alla andra varor till ett sammanräknadt värde af 80 kronor, dock må värdet af hvarje särskild varuartikel icke öfverstiga 40 kronor.»

en tullförening vara den enda fullt tillfredsställande formen för en fullständigare sammanslutning mellan de begge förenade folken uti deras handels- och sjöfartsförhållanden; men svårligen torde någonsin en tullförening kunna byggas på sådana grunder, som motionären i sitt förslag uppstält; och i hvad fall som helst lärer tidpunkten för möjligheten att åstadkomma en tullförening emellan de förenade rikena ännu vara mycket aflägsen. Utan att närmare ingå på undersökning af de mångfaldiga skiljaktigheter i rikenas beskattningsförhållanden, som nu ega rum, men som måste vara utjemnade, innan en gemensam tullbeskattning blefve möjlig att tillvägabringa och för någon viss längre eller kortare tid vidmakthålla, må här blott erinras icke allenast om saknaden af alla konstitutiva former för fattande af samfälda beslut i dessa hänseenden, utan ock, och framför allt, om de begge folkens rättmätiga ömtålighet om sin fullkomliga sjelfständighet rörande beskattningsrättens utöfning — en ömtålighet, så djupt rotad i folkmedvetandet, att hvarje författningsform, som i sin tillämpning kunde föranleda ett underordnande af någotdera folkets sjelfbeskattningsrätt, långt ifrån att främja och stärka de politiska föreningsbanden, snarare kunde befaras innebära frö till söndring och upplösning.

Emot blotta möjligheten af den väckta frågans utveckling till något så olycksbringande resultat lära de af motionären antydda missnöjen i gränsorterna och mindre gynsamma omdömen hos resande främlingar, som af nuvarande tullförhållanden emellan de förenade rikena må föranledas, få anses ega ytterst ringa betydelse. Utskottet hemställer alltså,

att Grefve Björnstjernas ifrågavarande motion måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 11 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Stockholm, Ivar Hæggströms Boktryckeri, 1880.

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser.

Under erinran om de olyckor och det elände, hvilka enligt all erfarenhets vittnesbörd måste blifva följden deraf, att menniskor efter hand vandes vid att, icke i arbete och sparsamhet, utan i en af slumpen gynnad utgång af ett städse förnyadt spel söka sin bergning och befrielse från tryckande näringsbekymmer, äfvensom om den förlust, som för landet uppkomme derigenom att årligen till utländska lotteriagenter utginge stora summor, hvilka säkert i endast myeket ringa mån ersattes genom de tid efter annan ingående vinstbeloppen, har Herr *C. O. Berg* uti en inom Första Kammaren väckt, till Bevillnings-Utskottet remitterad motion, N:o 17, hemstält, »att Riksdagen måtte för sin del besluta ett sådant tillägg till Kongl. Kungörelsen den 2 Maj 1879 angående tidningars och tidskrifters postbefordran, att — utan afseende derå, om tidning eller tidskrift förskrifvits genom postanstalt eller om densamma aflemnats till postbefordran under band — icke må med post fortskaffas eller till adressat utlemnas tidning eller tidskrift eller bilaga till det ena eller andra af förenämnda slags tryckalster, om i tidningen, tidskriften eller i bilagan finnes infördt tillkännagifvande, vare sig om försäljning af lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, eller ock om tilldelande åt prenumeranterne af särskilda premier, hvilkas fördelning bestämmes genom lottning.»

Vid besvarandet af denna motion får Utskottet till en början förklara, att Utskottet delar motionärens åsigter om det skadliga i lotterispelet och till fullo erkänner det välmenande i motionens syfte. Om

således Utskottet är med motionären ense om det af honom afsedda ändamålet, lotterispelets stäfjande, sträcker sig likväl denna öfverensstämmelse icke längre.

Allmän lag, Kongl. Förordningen den 21 Mars 1844, förbjuder att för egen eller annans räkning utbjuda eller afyttra lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, men Tryckfrihetsförordningen, hvilken, i sin egenskap af grundlag, inom omfånget af de utaf densamma bestämda rättsförhållanden gäller framför allmän lag, känner intet förbud för införande i tryckt skrift af tillkännagifvanden om lotters utbjudande. Det tillkommer icke Bevillnings-Utskottet att af denna sammanställning mellan allmän lag och grundlag draga den slutsats i fråga om rätta vägen för afhjelpande af den bristande öfverensstämmelsen dem emellan, hvartill sammanställningen synes gifva en nog tydlig fingervisning; men Utskottet anser den af motionären valda vägen icke vara den rätta och det åligger Utskottet att gifva skäl för denna sin åsigt.

Då motionären med sitt förslag om tillägg till Kongl. Kungörelsen den 2 Maj 1879, angående vilkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran, icke afser någon ändring i afgifterna för sådan befordran, utan allenast vissa förändrade bestämmelser i afseende på nämnda försändelsers postbehandling, lärer utfärdandet af en föreskrift i den af motionären angifna syftning falla inom området för Konungens ekonomiska lagstiftningsmakt. Utskottet tillåter sig härvid påpeka det ur konstitutionel synpunkt betänkliga uti en sådan åtgärd, som den af motionären föreslagna, vidtagen i det erkända syftet att genom administrativ föreskrift söka faktiskt omintetgöra utöfningen af en i grundlagen medgifven rättighet. Invändningen att föreskriften vore meddelad för vinnande af ett utaf allmänna meningen i landet såsom godt och nyttigt erkändt ändamål, kan i ingen mån verka till förringande af denna anmärknings betydelse, ty uppfattningen af hvad som är godt och nyttigt kan vexla efter den bedömandes subjektiva tycke och någon domare med befogenhet att här fälla utslaget finnes icke. Ej heller skulle den omständighet, att åtgärden vidtoges på Riksdagens begäran, förmå undanrödja det ur ofvannämnda synpunkt i åtgärden betänkliga; svårligen skulle väl förhållandet gestalta sig bättre derigenom att båda statsmakterna, hvilka väl gemensamt ega att förändra grundlagens föreskrifter, men ock äro af dessa bundna så länge de bestå oförändrade, icke visade sig ega större aktning för helgden af de genom grundlagen medborgarne tillförsäkrade rättigheter, än att de båda vore ense om dessa rättigheters inskränkning på annan än den i grundlagen sjelf angifna väg. Ensamt

denna förslagets egenskap att innebära en på omvägar åsyftad inskränkning af tryckfrihetslagens föreskrifter synes Utskottet utgöra tillräckligt skäl för dess förkastande, men Utskottet anser sig derjemte böra betrakta förslaget ur några andra synpunkter, dervid hufvudsakligen i minnet återförande hvad vid behandlingen inom Kamrarne af ett utaf 1876 års Bevillnings-Utskott i enahanda rigtning med det nu förevarande framstäldt förslag mot detta anfördes.

Hvad som vid en sådan granskning i främsta rummet tilldrager sig uppmärksamheten är den ögonskenliga svårigheten, att icke säga omöjligheten, af förslagets praktiska tillämpning. Att de tjenstemän vid postanstalterna, hvilka postbehandlingen af tidningar och tidskrifter åligger, skulle utan ett högst betydligt dröjsmål med expeditionen kunna medhinna granskningen af de ofta till flere tusental uppgående exemplaren expedierade tidningsnummer, lärer icke på allvar kunna ifrågasättas. Äfven om man antoge, att granskningen icke skulle behöfva sträcka sig längre än till ett exemplar af hvarje särskild tidning eller tidskrift och till dess annonsafdelning — ett antagande, hvars berättigande synes tvifvelaktigt, då försök att förvilla posttjenstemännen genom lotteriannonsers intagande i vissa exemplar, men deras utelemnande i andra eller deras insmygande i textafdelningen alltför väl kunna tänkas falla inom möjlighetens område — samt att en sålunda inskränkt granskning skulle kunna medhinnas, möter för den granskande posttjenstemannen en ny svårighet då han skall afgöra, huruvida ett i tidningen eller tidskriften infördt meddelande är af natur att böra hänföras till lotteriannons eller icke. Så väl med afseende på meddelandets form som på dess innehåll kunna fall inträffa, då en sådan pröfning skulle på den pröfvandes omdömesförmåga ställa fordringar, större än att man med fog kan begära deras uppfyllande hos en ofta nog underordnad posttjensteman, hvars utbildning hufvudsakligen afsett det mera mekaniska bestyret med postförsändelsernas manipulation.

Genom Kongl. skrifvelsen till Generalpoststyrelsen den 22 Oktober 1875 är visserligen förklaradt, »att så kallad försändelse under band, hvilken vid den undersökning af densammas innehåll, som af gällande författningar medgifves, befinnes utgöras af eller innehålla tryckt eller på annat sätt åstadkommet meddelande rörande försäljning af lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, icke må med post befordras eller till adressat utlemnas», men, ehuruväl ordalagen i denna skrifvelse synas medgifva en sådan tolkning, att äfven å korsbundna tidningar och tidskrifter tillämpning deraf kunde ifrågasättas, har likväl, enligt hvad Utskottet inhemtat, en

sådan tillämpning allenast egt rum i ett enstaka fall, då utaf en tidning, hvars prenumerantantal endast uppgick till några hundratal, ett nummer innehållande utländska lotteriprospekter aflemnades till befordran under band i flera tusen exemplar. Och då de lotteriprospekter, hvilka med nyssberörda skrifvelse egentligen åsyftats, väl i de allra flesta fall äro af natur att vid första ögonkastet kunna till sin rätta beskaffenhet urskiljas, lärer icke på någon genom tillämpningen af det i skrifvelsen stadgade förbud vunnen erfarenhet kunna grundas något tillförlitligt omdöme rörande den praktiska utförbarheten af förbudets utsträckning till samtliga tidningar och tidskrifter, hvilka med posten befordras.

Nödgas man sålunda tills vidare erkänna den faktiska omöjligheten för posttjenstemannen att på ett fullt tillfredsställande sätt fullgöra sin granskningsskyldighet, kräfva rättvisa och billighet att hvad han i detta hänseende må låta komma sig till last, ej heller må af ansvar drabbas. Men därmed är ock uti posttjenstemannens hand lagd en oinskränkt och oansvarig makt att förhindra spridningen af ett tidningsnummer; och Utskottet anser sig icke behöfva påpeka det vådliga och mot andan af våra institutioner i öfrigt stridande uti en sådan makt.

Det har blifvit sagdt och äfven af motionären upprepadt, att ett ovilkorligt förbud mot postbefordran af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser, skulle verka derhän, att med få undantag alla utgifvare af tidningar och tidskrifter skulle finna med sin fördel öfverensstämmande att upphöra med intagandet af sådana annonser. Sant må vara, att, då ett förbud är åtföljdt af ett hot om en menlig påföljd för öfverträdaren, detta hot må preventivt verka mera till förbudets upprätthållande än sjelfva den i tillämpningen af påföljden liggande repressionen, men en nödvändig förutsättning härför är likväl, att hotets förverkligande alltid står i förbudsgifvarens makt. Det är möjligt och Utskottet håller det äfven för sin del troligt, att antalet tidningar och tidskrifter, som i allmänhet innehålla lotteriannonser, skulle genom det föreslagna förbudet aftaga, men värdet af detta, i allt fall oberäkneliga resultat skulle i väsentlig mån förminskas, derest det måste sökas på en mot sunda lagstiftningsprineiper så stridande väg som utfärdandet af ett förbud utan beredande på samma gång af tillräckliga medel till dess upprätthållande.

Det är således för Utskottet klart, att förbudet icke ens inom omfånget för sin egentliga verkningskrets — de tidningar och tidskrifter, som befordras med posten — skulle på ett verksamt sätt förhindra lotteriannonsers intagande i dessa tryckalster, och då dertill kommer, att det betydliga antal tidningar och tidskrifter, hvilka icke befordras

genom posten, utan på annat sätt spridas, alldeles icke skulle af förbudet beröras, hemtar Utskottet af förslagets sålunda ådagalagda oförmåga att uppnå det dermed åsyftade ändamål ett ytterligare skäl till det ofvan anförda för dess afstyrkande. Utskottet hemställer alltså,

att motionen icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservation:

af Herrar *L. Kockum*, *C. O. Berg*, *G. F. Cavallin* och *E. G. Boström*, hvilka ansett, att Utskottets betänkande bort ega följande lydelse:

»Kongl. Förordningen den 21 Mars 1844 förbjuder att för egen eller annans räkning utbjuda eller afyttra lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket. Hufvudsakliga syftet med berörda förordning är, på sätt motionären påpekat, tydligen att bespara landets invånare de olyckor och det elände, som, enligt all erfarenhets vittnesbörd, måste blifva följden deraf, att menniskor efter hand vänjas vid att, icke i arbete och sparsamhet, utan i en af slumpen gynnad utgång af ett städse förnyadt spel, söka sin bergning och befrielse från näringsbekymmer.

Erfarenheten har emellertid visat, att föreskrifterna i åberopade förordning ej kunnat ensamma förekomma att ett betydligt antal tidningar i sina spalter intaga annonser om utländska lotterier, äfvensom att i en senare tid ofta inträffat att prenumeranter å tidskrifter tillerkänts förmånen att taga del i utlottningen af ett visst antal premier.

Genom Kongl. skrifvelsen till Generalpoststyrelsen den 22 Oktober 1875 stadgas förbud mot befordran med posterna af försändelser under band, innehållande lotteriprospekter m. m., och 1876 års Bevillnings-

Utskott hemstälde uti sitt betänkande N:o 5, angående förändring i vilkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran m. m., under erinran om följdrigtigheten af ett dylikt stadgande, att Riksdagen måtte uti underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrift derom, att ifrågavarande förbud jemväl måtte tillämpas med afseende å postbefordran af de tidningar och tidskrifter med så beskaffadt innehåll, å hvilka prenumeration på postanstalt egt rum. Förslaget vann icke Riksdagens bifall.

Denna utgång får dock visserligen icke tillskrifvas någon Riksdagens obenägenhet att för sin del medverka till inskränkning och förhindrande af lotterispelet. På betänkligheterna att åt posttjenstemän inrymma befogenhet att kontrollera tidningars innehåll och att förhindra en tidnings fortskaffande föll förslaget väl hufvudsakligen. Den åt posttjenstemännen inrymda rätten och pligten att i alldeles likartade fall förhindra korsbandsförsändelser var då ännu helt ny. Nu hafva emellertid snart 5 år förflutit sedan denna nya anordning, helt och hållet på administrativ väg vidtagen, trädde i kraft; och man lärer icke hafva erfarit att någon olägenhet deraf följt, men väl att lotteriannonsers försändande under korsband förekommits. Med något giltigt skäl torde icke kunna antagas, att posttjenstemännen hafva större svårighet att bedöma innehållet af en tidning, som öppen lemnas till postverket för att genom dess försorg paketteras och sedermera fortskaffas, än af tryckalster, hvilka, redan under korsband inslagna, öfverlemnas till postverket endast för att fortskaffas, eller att beskaffenheten af lotteriannonser svårare urskiljes i en tidning eller tidskrift, hvarå prenumereras å postanstalt än å korsbundet tryckerialster. Nu kan väl tänkas och äfven inträffa, att under den öfverhopande expeditionsbrådskan posttjenstemannen icke alltid hinner genomse tidningarna och följaktligen icke heller alltid kan förekomma att sådana, innehållande lotteriannonser, blifva expedierade; men deremot torde kunna med största sannolikhet antagas, att ingen tidning, som är mån om sitt anseende, skall, i strid mot en af statsmakterna genom det ifrågasatta förbudet för allmänt väl uttryckt afsigt, vidare lemna rum för dylika annonser och att, der denna hänsyn åsidosättes, äfventyret att prenumererad tidning icke komme att med posten fortskaffas vida öfvervägde den pekuniära fördel, som af lotteriannonsernas intagande kunde hemtas.

Utskottet, som icke kan annat än hufvudsakligen instämma i det af motionären väckta förslag, och med det ofvan anförda sökt ådagalägga det praktiska i dess tillämpning, skiljer sig från motionären egentligen endast deri, att det väckta förslaget, hvilket torde falla mindre inom postbeskattnings- än inom det postadministrativa området, derföre

bör lämpligast från Riksdagens sida inrymmas i en underdånig framställning till Kongl. Maj:t.

Äfven i ett annat hänseende påkallar förslaget den modifikationen, att förbudet, för att icke möta betänkligheter i fråga om internationella postaftal, lärer böra inskränkas till tidningar och tidskrifter med bilagor tryckta på svenska språket.

Genom denna begränsning uteslutes väl icke postfortskaffning af främmande länders tidningar och tidskrifter, i hvilka lotteriannonser förekomma; likasom åtgärden i allt fall visserligen icke förmår att förebygga andra utvägar för den slemma vinningslystnaden att sprida lotterimeddelanden och dymedelst ockra på lättrogenheten och okunnigheten; men faran af de på främmande språk affattade, lotteriannonser innehållande, tidningars spridning tränger dock icke till den stora massan af folket; och fastän man icke kan genom någon lagstiftning helt och hållet förebygga ett verkligt och stort ondt, lärer man dock icke få underlåta att i sådant hänseende göra hvad göras kan samt framför allt att åtminstone tillse, att statens egna anstalter icke medvetet understödja och befrämja öfverträdelser af gifna lagbud.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och under hänvisning i öfrigt till de af motionären åberopade skäl, hvilka Utskottet till alla delar gillar, får Utskottet hemställa,

att Herr Bergs förevarande motion måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen uti underdånig skrifvelse anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrift derom, att det uti Kongl. Maj:ts skrifvelse till Generalpoststyrelsen den 22 Oktober 1875 stadgade förbud mot befordran med posterna af försändelser under band, innehållande lotteriprospekter m. m., jemväl måtte tillämpas i afseende å postbefordran af på svenska språket tryckt tidning, tidskrift eller bilaga till det ena eller andra af förenämnda slags tryckalster, om i tidningen, tidskriften eller bilagan finnes infördt tillkännagifvande om försäljning af lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket eller om tilldelande åt prenumeranter af särskilda premier, hvilkas fördelning bestämmes genom lottning.»

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt förslag om skatt å maltdrycker.

Under anförande att tillverkningen af maltdrycker inom riket under senare åren så tilltagit, att nämnda tillverkning ganska väl kunde tåla vid en måttlig beskattning, hvarigenom jemväl den förefintliga statsbristen kunde afhjelpas utan anlitande af tilläggsbevillning, har Herr *Anders Nilsson* uti motion, N:o 122, inom Andra Kammaren föreslagit, »att Riksdagen må besluta en afverkningsskatt med 20 eller minst 10 öre för hvarje till försäljning i ölbryggeri tillverkad kanna öl, bier och porter; att kommunalnämnden får skyldighet att till taxeringskomitén ingifva uppgift på sannolika antalet kannor öl, bier och porter, som i bryggerierna kunna anses tillverkas; samt att taxerings- och pröfningskomitéerna sedan derå vidtaga de åtgärder dem tillkomma».

Sedan i anledning af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 17 Maj 1877 med anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes genom sakkunnige män låta öfverse nu gällande författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, Kongl. Maj:t den 24 påföljande Augusti för berörda ändamål tillsatt en komité, anmälde denna komité i underdånig skrifvelse den 26 Februari 1878, att, sedan komitén från Kongl. Maj:ts samtlige Befallningshafvande infordrat upplysningar angående tillståndet i riket i afseende på missbruket af starka dryeker, flere af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i anledning deraf anfört, att de rusdrycker, hvilka inom landet missbrukades, ingalunda uteslutande utgjordes af bränvin och dit hänförliga dryeker, utan att det omåttliga förtärandet af vin och maltdrycker, som på flera ställen, i synnerhet på landsbygden, egde rum, vore en af de förnämsta orsakerna till de klagomål, som blifvit anförda; och fäste komitén uppmärksamheten på det angelägna deri, att

särskilda åtgärder vidtoges till hämmande af det nu rådande missbruket vid användandet af sistberörda slag af drycker. I nådig skrifvelse af den 22 Mars samma år bemyndigade härefter Kongl. Maj:t komitén att, jemte fullgörande af förut erhållet uppdrag rörande bränvingslagstiftningen, inkomma med förslag ej mindre till ändringar i gällande författningar angående försäljning af vin och maltdrycker, än äfven till de särskilda bestämmelser i afseende på maltdrycker, som af en sådan förändrad lagstiftning kunde anses påkallade; hvarjemte och i anledning af komiténs, med särskildt fästadt afseende å möjligen ifrågakommande beskattning af maltdrycker, framstälda begäran om utseende af lämplig person att i utlandet taga kännedom om gällande lagstiftning i afseende på tillverkning och försäljning af sistnämnda drycker, Kongl. Maj:t uppdrog åt Professoren i medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Lund, J. R. T. Lang att, efter samråd med komitén, i omförmälda afseende besöka de främmande länder, om hvilkas lagstiftning det kunde anses erforderligt att vinna kännedom, samt att derefter biträda komitén med utarbetande af det förslag i ämnet, hvartill omständigheterna kunde anses föranleda.

Enligt hvad Utskottet inhemtat, lärer Professoren Langs berättelse om de af honom under nämnda resa gjorda iakttagelser inom kort vara att från trycket förvänta.

En beskattning af maltdrycker kan, som bekant, ordnas på flera olika sätt. Skatten kan läggas antingen på tillverkningen eller på försäljningen af nämnda drycker; i förra fallet kan den åter läggas antingen på de för produktionen erforderliga råmaterialier, maltet eller humlen, eller ock på sjelfva produkten; och, om produktbeskattningen väljes, kan denna afse att drabba antingen inmäskningen eller den färdiga produkten. Äfven om man med motionären skulle anse införandet af en skatt på maltdrycker önskvärdt, är det således uppenbart, att hvarje beslut i sådan rigtning måste föregås af en noggrann utredning angående den beskattningsform, som må bäst lämpa sig för våra förhållanden. Såsom af det ofvanstående framgår, är likväl allaredan åt den så kallade bränvinslagstiftningskomitén uppdraget att verkställa en sådan utredning; och hemställer vid sådant förhållande Utskottet,

att motionen icke måtte till någon åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 3, angående väckt motion om särskild bevillning för vissa innehafvare af ordensvärdighet.

Enligt till Utskottet ankomna protokollsutdrag hafva Riksdagens Kamrar stannat i olika beslut i afseende på Utskottets ofvannämnda betänkande.

I detta betänkande afhandlades en af Herr A. P. Lind inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 135) derom, »att, genom Riksdagens åtgärd, alla de svenska undersåtar, hvilka blifvit tilldelade någon af de uti 3 § af gällande stämpelpappersförordning omförmälda ordnar samt dem emottagit, men icke kunna förete utnämningsbref såsom kommendörer eller riddare, måtte i bevillning årligen påföras en i sammanhang med öfriga bevillningar redovisad afgift, motsvarande sex procent af det stämpelpappersvärde, som, vid den tid utnämningen meddelades, författningsenligt skolat ifrågavarande utnämningsbref påföras».

Utskottet hemstälde i afseende å denna motion, att densamma icke måtte af Riksdagen bifallas.

Hvad Utskottet sålunda hemstält, har Första Kammaren bifallit; hvaremot Andra Kammaren, med afslag å Utskottets hemställan, bifallit motionärens i ämnet gjorda framställning.

För frågans afgörande genom gemensam omröstning jemlikt 71 § Regeringsformen och 65 § Riksdagsordningen får Utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets, af Första Kammaren god-

kända hemställan, att Herr Linds ifrågavarande motion, N:o 135, icke måtte af Riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Andra Kammaren, beslutat, att alla de svenska undersåtar, hvilka blifvit tilldelade någon af de uti 3 § af gällande stämpelpappersförordning omförmälda ordnar samt dem emottagit, men icke kunna förete utnämningsbref såsom kommendörer eller riddare, skola i bevillning årligen påföras en i sammanhang med öfriga bevillningar redovisad afgift, motsvarande sex procent af det stämpelpappersvärde, som, vid den tid utnämningen meddelades, författningsenligt skolat ifrågavarande utnämningsbref påföras.»

För den händelse Riksdagens beslut utfaller i enlighet med Nej-propositionens innehåll, skall Utskottet framdeles inkomma med förslag till stadgande i Bevillningsförordningen.

Stockholm den 23 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI, 1880.

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Mars 1880, kl. 2 e. m

Memorial, i anledning af Första Kammarens återremiss af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 8, angående väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser.

I Betänkandet N:o 8 hemstälde Utskottet, att en inom Första Kammaren af Herr *C. O. Berg* väckt motion (N:o 17) rörande förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser, icke måtte af Riksdagen bifallas.

Enligt till Utskottet ankommet protokollsutdrag har detta betänkande blifvit af Första Kammaren återförvisadt; men som Andra Kammaren bifallit samma betänkande, får Utskottet till Första Kammaren hemställa,

att Kammaren ville fatta beslut beträffande Utskottets ifrågavarande betänkande.

Stockholm den 9 Mars 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 12.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Mars 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, angående allmänna bevillningen.

Jemlikt 40 § Riksdagsordningen får Bevillnings-Utskottet härmed afgifva betänkande angående allmänna bevillningen.

1:o.

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt, till Bevillnings-Utskottet hänvisad motion (N:o 35) har Herr *Johan Anderson* hemstält dels att, då den personliga beskattningen, såsom icke utgående efter den skattskyldiges förmåga att betala, vore byggd på orättvisa grunder, »1 Art. 1 § måtte ur Bevillningsstadgan utgå», dels att, såsom följd af detta förslag, Bevillningsstadgan måtte i sådan rigtning ändras, att personer med mindre inkomst än 400 kronor komme att erlägga skatt och att personer med högre årsinkomst och deraf följande större skatteförmåga, finge erlägga beskattning i mån derefter med beräkning af den skattskyldiges större och mindre lätthet att skatterna erlägga; i anledning hvaraf motionären föreslagit, att § 2 mom. 1, § 6 mom. 1 och § 8 mom. 1 af gällande Bevillningsstadga måtte erhålla följande förändrade lydelse: *§ 1. § 2, mom. 1. § 6, mom. 1. § 8, mom. 1.*

"§ 2 mom. 1. För hvarje jordbruksfastighet till och med 25,000 kronors taxeringsvärde 3 öre för hvarje fulla 100 kronor af uppskattningsvärdet — från 25,000 till 50,000 kronor 4 öre, från 50,000 till 75,000 kronor 5 öre och från 75,000 kronor och derutöfver 6 öre för hvarje fulla 100 kronor af uppskattningsvärdet;

§ 6 mom. 1. För all inkomst vare sig af kapital eller arbete erlägges bevillning med 1/4 procent af behållna inkomstbeloppet till och med 500 kronor, från 500 till och med 1,000 kronor 1/2 procent, från 1,000 kronor till och med 1,500 kronor 3/4 procent, från 1,500 till och med 3,000 kronor 1 procent, från 3,000 till och med 5,000 kronor 1 1/4 procent, från 5,000 till och med 10,000 kronor 1 1/2 procent, från 10,000 till och med 15,000 kronor 1 3/4 procent, från 15,000 till och med 20,000 kronor 2 procent och sedan 1/4 procents förökning för hvarje öfverskjutande 10,000 kronor; samt

§ 8 mom. 1. Bevillning för inkomst af kapital eller arbete eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomst ej uppgår till 300 kronor".

Hvad först beträffar motionärens förslag om afskaffande af den personliga skyddsafgiften, vill Utskottet erinra, att vid flera föregående riksdagar förslag i enahanda syftning varit väckta utan att likväl vinna framgång; och tillåter sig Utskottet åberopa hvad af 1870 års Bevillnings-Utskott såsom skäl för afstyrkande af en i ämnet väckt motion anfördes. Utskottet yttrade:

"Den i nu gällande Bevillningsförordning stadgade kapitations- eller s. k. personliga skyddsafgift hvilar naturligen på den grund, att hvarje samhällsmedlem, oberoende af sin större eller mindre inkomst och sina skattebidrag i öfrigt, ansetts böra erlägga en minimiafgift till staten, såsom på en gång ett erkännande af och ett vederlag för hans rätt att under statens lagar njuta hägn och frid, och den utgår från den förutsättning, att hvarje arbetsduglig individ måste kunna förvärfva en inkomst, tillräcklig att, äfven med afdrag af den staten på sådan grund tillhörande andel deraf, fylla de enklaste lefnadsbehofven. Man har likväl emot dylika kapitationsafgifter framstält i viss mån befogade anmärkningar, dels emedan de beskatta en inkomst eller förmögenhet, som i verkligheten kanske icke förefinnes, dels äfven emedan de utgå med ett bestämdt, för alla lika belopp, och således alldeles icke stå i något förhållande till inkomsten eller skatteförmågan; och det är äfven af dessa skäl, som numera i flera stater den sista återstoden af denna ursprungliga beskattningsform blifvit upphäfd. Det bör derjemte äfven medgifvas, att de personela afgifter, som hos oss under namn af mantalspenningar, skydds-, folkskole-, kurhus- och fattigvårdsafgifter utgå till stat och kommun, tillsammans utgöra ett belopp, som för den fattigare familjen kan anses ganska känbart, äfvensom att de, sammanlagda med allmänna bevillningen, lägga å den mindre inkomsten en betydligare tunga än å den större. Men å andra sidan får icke heller förbises, att kommunerna, hvilka bäst äro i stånd att bedöma sina medlemmars skatteförmåga, ega rätt att aflyfta de personela afgifterna, der de skulle tynga alltför hårdt, och att derigenom en af de främsta anledningarne till klagomål öfver skattens hårdhet och orättvisa bör vara undanröjd. Äfven staten har å sin sida sökt gå hvarje billig fordran till mötes genom att successivt förminska den personliga skyddsafgiftens belopp från resp. 44 och 22 skillingar banko (1: 37 och

68 öre) år 1824 till nu stadgade 40 och 20 öre, en alltför ringa afgift att anses särdeles tryckande, och som med allt skäl kan sägas vara betingad, visserligen af hvarje individs pligt att i någon mån bidraga till fyllande af statens behof, men äfven och icke mindre af hans rätt att genom densammas erläggande kunna känna sig sjelf såsom en verklig medlem af samhället, äfven om hans inkomster icke skulle uppgå till det i öfrigt bevillningsbara minsta belopp, och de derpå beroende medborgerliga rättigheter följaktligen vore honom förvägrade".

Då dessutom staten under nuvarande förhållanden icke lärer kunna undvara den af den personliga skyddsafgiften härflytande inkomsten, hvilken enligt generalsammandraget öfver 1878 års bevillning för nämnda år uppgick till 699,115 kronor 80 öre, finner sig Utskottet icke kunna understödja motionärens förslag i denna del.

I fråga åter om de af motionären föreslagna förändrade grunder för utgörandet af bevillningen efter andra artikeln och hvad först beträffar fastighetsbevillningen, tillåter sig Utskottet anföra:

att, verkan af den föreslagna progressionen i skattesatserna väsentligen måste komma att bero af den betydelse, som gifves åt ordet "fastighet";

att för så vidt dermed skall förstås hvarje fast egendom, å hvilken enligt 4 § Bevillningsstadgan särskildt värde skall utsättas, progressionen i många fall, då flera smärre hemman eller hemmansdelar vore förenade till en egendom, komme att sakna tillämpning, och i andra fall åter, såsom medförande högre beskattning för en af ett mindre antal större hemman bestående egendom, än för en af ett större antal mindre hemman bestående, men med den förra i öfrigt jemngod possession, komme att verka synnerligen ojemnt; samt

att, om deremot all den i en persons hand förenade fasta egendom skall betraktas som en »fastighet», skattesatsens bestämmande skulle förutsätta en samverkan mellan beskattningsmyndigheterna i olika orter, för hvilken för närvarande alla former saknas, jemte det att fastighetskomplexens ökning eller minskning skulle vålla täta rubbningar i den en gång funna grunden för bevillningsafgiftens beräknande.

Hvad derefter angår den progressiva formen för inkomstbevillningen, skulle — förutom det att med de af motionären föreslagna skattesatser inkomsten, då den uppnådde en viss storlek, komme att hel och hållen åtgå till bevillningens utgörande — nämnda beskattningsform, på sätt redan 1868 års Bevillnings-Utskott, med anledning af ett i enahanda rigtning med det nu föreliggande framställdt förslag, påpekat, förutsätta, att de olika inkomster, en skattskyldig kunde å skilda orter åtnjuta, borde alla sammanräknas för att å ett enda ställe beskattas, hvilket tydligen måste nödvändiggöra en nästan fullständig omarbetning af nu gällande bestämmelser om inkomstbevillningens utgörande.

Då dertill kommer, att genomgripande förändringar i fråga om kommunala rättigheter och skyldigheter skulle föranledas af ett bifall till motionärens ifråga-

varande förslag, anser sig Utskottet, utan att ingå i bedömande af de skäl, som kunna anföras för och emot den progressiva beskattningsformen i allmänhet, icke böra förorda bifall till samma förslag.

Utskottet hemställer alltså

att motionen icke må af Riksdagen bifallas.

2:o.

§ 2. § 4. Sedan i 2 § af gällande Bevillningsstadga vissa föreskrifter meddelats angående skyldighet att utgöra fastighetsbevillning och beloppet af denna bevillning, heter det vidare i samma paragraf:

»Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias menigheter, akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrättningar för dem tillhöriga byggnader, regementens och officerscorpsers vid mötesplatser för begagnande under mötena uppförda byggnader, äfvensom enskilda personer tillhöriga kyrkor och bönehus; så framt dessa i hyror eller på annat sätt icke lemna egaren någon inkomst; men, i motsatt fall, uppskattas sådana byggnader till värde i förhållande till inkomstens belopp och utgöres bevillning derför efter ofvan bestämda grunder. Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias jemväl egare af kanal, jernväg och annan farväg för den mark, som upptages af kanal- och vägsträckan, äfvensom för sjelfva kanal- och vägbyggnaden, hvarunder, i fråga om jernvägar, stationshusen jemväl inbegripas».

I 4 § af samma stadga föreskrifves, bland annat, att vid uppskattningen af fast egendom skola i stad utsättas särskilda värden å tomt, åbyggnad och jordegendom.

Uti motion N:o 31 inom Andra Kammaren anför Herr *J. Sjöberg* att, ehuruväl af ordalydelsen i dessa paragrafer syntes följa, att tomterna till de i § 2 omförmälda byggnader i hvarje fall skulle åsättas värde och beskattas, hade dock, så vidt kändt vore, alltifrån år 1860 dylika tomter, när de användts för det med byggnaderna afsedda ändamål samt icke i hyror eller på annat sätt lemnat egaren någon inkomst, städse, i likhet med byggnaderna, fritagits från beskattning. Nu hade emellertid, enligt hvad motionären erfarit, i särskildt fall yrkande blifvit framställdt om beskattning af sådana tomter, och ehuruväl det syntes osannolikt att detta yrkande kunde vinna bifall, enär ett godkännande af detsamma skulle hafva till följd, att t. ex. kyrkogårdar och skolhusgårdar förklarades beskattningsbara, syntes en ordalydelse, som gåfve stöd för en slik, mot all rimlighet stridande tolkning af författningen, böra undergå ändring; och föreslår derföre motionären, att meranämnda 2 § måtte uti nu ifrågavarande del erhålla följande förändrade lydelse:

»Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias menigheter, akademier,

vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrättningar för dem tillhöriga byggnader *och tomter*, regementens och officerscorpsers vid mötesplatser för begagnande under mötena uppförda byggnader, äfvensom enskilda personer tillhöriga kyrkor och bönehus *med till dessa hörande tomter*, så framt *sådana byggnader och tomter* i hyror eller på annat sätt icke lemna egaren någon inkomst; men i motsatt fall uppskattas *desamma* till värde i förhållande till inkomstens belopp och utgöres bevillning derför efter ofvan bestämda grunder. Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias jemväl egare af kanal, jernväg och annan farväg för den mark, som upptages af kanal- och vägsträckan, äfvensom för sjelfva kanal- och vägbyggnaden, hvarunder, i fråga om jernvägar, stationshusen jemväl inbegripas».

Vidare och då föreskriften i § 4, att vid uppskattning af fast egendom i stad skola utsättas särskilda värden å tomt, åbyggnad och jordegendom, oftast ej kunnat efter ordalydelsen iakttagas, emedan nöjaktig grund för och anledning till ett sådant utsättande af särskilda värden å förenämnda trenne slag af fast egendom i allmänhet saknats, och det väl icke kunde antagas hafva varit lagstiftarens mening, att beskattningsmyndigheterna, sedan de på de i författningen stadgade grunder funnit och bestämt rigtiga värdet å egendomen i dess helhet, skulle godtyckligt och ändamålslöst fördela samma värde, hemställer motionären, »att i berörda § 4 mom. a) måtte efter ordet »jordegendom» införas orden: *så framt anledning till sådant särskiljande förefinnes*».

Då, enligt Utskottets förmenande, åt de i § 2 af Bevillningsstadgan förekommande bestämmelser om skattefrihet för vissa byggnader icke rimligen lärer kunna gifvas den inskränkta tolkning, att skattefriheten afsåge allenast sjelfva byggnaderna, men icke de till desamma hörande tomter, och ej heller, Utskottet veterligen, fall inträffat då en sådan tolkning af paragrafens bestämmelser gjort sig gällande hos någon myndighet, som haft att tillämpa samma bestämmelser, finner Utskottet ett förtydligande af paragrafen i den af motionären angifna rigtning icke erforderligt. Då derjemte Utskottet hyser den åsigt, att från de i Bevillningsstadgan uppställda grunder för beskattningen det minsta möjliga antal undantag bör medgifvas, kan Utskottet så mycket mindre förorda bifall till den af motionären föreslagna förändrade lydelse af § 2, som deraf otvifvelaktigt skulle följa en utsträckning af den nu medgifna skattefrihet för de i paragrafen omförmälda menigheter och institutioner m. fl.; bland annat skulle tomter, hvilka af nämnda rättssubjekt förvärfvades, men under någon tid af dem för deras ändamål icke användes, äfven under denna tid komma att gå fria från den skatt de förut utgjort och på hvars fortfarande utgörande det allmänna synes ega grundade anspråk. Och då, under förutsättning att den af Utskottet sålunda uttalade mening vinner godkännande, fall äfven framgent skulle förekomma, då särskilda värden å tomter i städerna erfordrades, samt den af motionären föreslagna bestämmelse,

att sådana värden allenast skulle åsättas, så framt anledning till särskiljande emellan tomt, åbyggnad och jordegendom förefunnes, icke gifver tillräcklig ledning för afgörandet, när detta särskiljande bör ega rum, kan Utskottet icke heller i denna del biträda motionärens förslag. Utskottet hemställer alltså,

att Herr Sjöbergs ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

3:o.

§ 2. Enligt hvad Utskottet erfarit, har vid tillämpningen af det ofvan citerade, näst sista stycket i 2 § Bevillningsstadgan tvekan uppstått, huruvida den i första punkten af samma stycke medgifna skattefrihet för vissa byggnader, endast hvad enskilda personer tillhöriga kyrkor och bönehus beträffade, vore beroende deraf, att byggnaderna icke lemnade egaren någon inkomst, eller huruvida denna inskränkning i skattefriheten äfven afsåge öfriga i punkten omförmälda byggnader. Utskottet delar den senare åsigten, men då författningens ordalag verkligen kunna gifva anledning till en motsatt tolkning, har Utskottet ansett desamma böra något förtydligas; och hemställer Utskottet derföre,

att näst sista stycket af 2 § Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

»Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias *de* menigheter, akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrättningar *tillhöriga* byggnader, regementens och officerscorpsers vid mötesplatser för begagnande under mötena uppförda byggnader *samt* enskilda personer tillhöriga kyrkor och bönehus, så framt *nu omförmälda byggnader* i hyror eller på annat sätt icke lemna egaren någon inkomst; men, i motsatt fall, uppskattas sådana byggnader till värde i förhållande till inkomstens belopp och utgöres bevillning derför efter ofvan bestämda grunder. Från — — — — — inbegripas".

4:o.

§ 4. Enligt 4 § Bevillningsstadgan skola vid uppskattningen af fast egendom på landet utsättas särskilda värden å hvarje särskildt hemman och hemmansdel samt från annan egendom för alltid eller under viss tid afsöndrad lägenhet, äfvensom å byggnader, hvilka antingen användas till annat föremål, än jordbruket tillhörande näringar, eller äro uppförda på lustställen eller andra dermed jemförliga mindre lägenheter och utgöra dessa ställens och lägenheters egentliga värde.

Uti motion N:o 53 inom Andra Kammaren anför Herr *A. Bäckström,* att dessa bestämmelser blifvit på olika ställen olika tolkade, i det att inom vissa taxeringsdistrikt jordafsöndring *från hemman och hemmansdel* icke betraktats såsom särskild fastighet, utan inberäknats i värdet af det hemman, hvarifrån afsöndringen egt rum, medan deremot inom andra distrikt hvarje sådan afsöndring med deråuppförda byggnader särskildt taxerats och motsvarande värde afdragits å hemmanets värde, samt inom åter andra den åsigt gjort sig gällande, att jordafsöndring från hemman och hemmansdel på viss tid ej utgjorde särskild fastighet och derföre borde inberäknas i dithörande hemmans värde, men att deremot de å lägenheten uppförda hus och byggnader borde såsom "annan fastighet" betraktas. I tvenne hänseenden anser motionären paragrafens föreskrifter gifva anledning till tvekan, nemligen *dels* huruvida bestämmelsen om särskildt värdes åsättande äfven gäller jordafsöndringar från hemman och hemmansdel, *dels* huruvida en afsöndring på viss tid verkligen kan betraktas som särskild fastighet, samt huruvida å sådan lägenhet af innehafvaren uppförda byggnader, hvilka derstädes ej hafva fast plats längre än till aftalstidens slut, kunna hänföras till annan fastighet och såsom sådana taxeras och beskattas. I anledning häraf hemställer motionären, "att Riksdagen och dess Bevillnings-Utskott ville taga i öfvervägande, huruvida icke 4 § Bevillningsstadgan kan behöfva något förtydligande och, om så anses, söka uppställa paragrafen så tydlig, att, så vidt möjligt är, olika uppfattning deraf må kunna undvikas, på det att en i möjligaste måtto jemlik och rättvis beskattning i hela landet kan ske."

Motionärens första anmärkning utgår från den förutsättning, att uti ifrågavarande paragraf orden "annan egendom" skulle vara liktydiga med "annan egendom än hemman eller hemmansdel." Vore denna motionärens förutsättning rigtig, skulle visserligen Utskottet medgifva behofvet af en förtydligande förändring i paragrafens lydelse. Utskottet är likväl öfvertygadt derom, att vid en någorlunda uppmärksam granskning af paragrafens innehåll en sådan tolkning icke lärer kunna gifvas åt dess ordalydelse. Det måste nemligen anses i hög grad sakna inre sannolikhet, att författningen skulle ansett de till säkerligen ett ganska ringa antal uppgående afsöndringarne från annan fastighet på landet än hemman eller hemmansdel kräfva föreskrift om särskildt uppskattningsvärdes åsättande, derest icke enahanda föreskrift erfordrats jemväl för afsöndringar från hemman eller hemmansdel. Och då motionären för en sådan åtskilnad och för obehöfligheten af särskildt värde å jordafsöndring från hemman eller hemmansdel velat finna ett skäl uti de föreskrifter, som i § 9 af Kongl. förordningen den 6 Augusti 1864 meddelas angående bestämmande af årlig afgäld för sådan jordafsöndring, har han förbisett, att dessa föreskrifter i lika mån afse både *hemman* och *lägenheter,* under hvilket sistnämnda uttryck otvifvelaktigt inbegripes äfven icke i mantal satt jord. Då det således lärer vara klart, att det i paragrafen an-

vända ordet "annan" allenast åsyftar att uttrycka motsatsförhållandet emellan den afsöndrade lägenheten och den egendom, hvarifrån upplåtelsen egt rum, men deremot icke något motsatsförhållande emellan denna senare och något annat slag af egendom, anser Utskottet någon redaktionsförändring af paragrafen i detta hänseende icke erforderlig.

Den andra af motionärens ofvan omförmälda anmärkningar synes vara föranledd deraf, att motionären anser jordafsöndringar på viss tid närmast vara jemförliga med utarrenderade jordlotter, hvilka icke, såsom sådana, böra åsättas särskildt värde, äfvensom de å sådana afsöndringar uppförda byggnader vara att till lösegendom hänföra. Bevillningsstadgans föreskrifter äro likväl klara och oförtydbara derutinnan, att sådan afsöndring skall åsättas särskildt värde, likasom de ej heller i fråga om uppskattningen af de å afsöndringen uppförda byggnader synas förete någon otydlighet; och då motionären icke föreslagit någon ändring i dessa föreskrifter, saknar Utskottet skäl att i anledning af motionen i denna del göra någon framställning till Riksdagen.

Utskottet hemställer,

att Herr A. Bäckströms förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

5:o.

§ 7 *mom.* 2. Enligt Kongl. Kungörelsen den 30 Maj 1879 lyder 7 § 2 mom. Bevillningsstadgan sålunda:

"Uti den inkomst, för hvilken bevillning skall utgöras af löntagare samt dem, som åtnjuta arfvoden eller traktamenten m. m. *inberäknas icke* löntagares inkomst af boställe, hvarföre fastighetsbevillning redan blifvit innehafvaren påförd; icke heller hvad som anvisats för bestridande af de med erhållna tjenster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom: resekostnadsersättning, å stat uppförd häst- och båtlega, officerares häst- och fouragemedel, anslag till skrifmaterialier och andra expenser, traktamente för förrättning å annat ställe, än tjenstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid, arfvode eller traktamente för riksdag eller revision å annan ort, än der arfvodes- eller traktamentstagaren är bosatt, presterskapets prostetunnor samt den ersättning, som under namn af inqvarteringspenningar utgår till indelta arméns officerare för bristande karaktershus å deras boställen.

Likaledes må *afdrag* ske för följande *utgifter,* nemligen: den afgift, tjenstemän såsom sådan åligger utgöra till pensions-, enke- och pupill- eller annan understödskassa, aflöning eller annan ersättning till vikarie eller tjenstebiträde, presterskapets s. k. gärden och taxen, ränta och amorteringsbidrag till öfverbyggnadsamorteringsfonden för prestgårdarne i Skåne, de af officerares löner utgående

ackords-, ränte- och amorteringsafdrag samt kostnader för sådana anbefalda tjenste-resor, för hvilka ersättning icke är särskildt anvisad."

Till Bevillnings-Utskottets behandling hafva blifvit hänvisade tvenne inom Riksdagens Andra Kammare väckta motioner med förslag till ändringar i ofvan anförda paragraf och moment, den ena (N:o 13) afgifven af Herr *E. G. Burman* och den andra (N:o 32) af Herr *P. Hübinette.*

Uti den förstnämnda af dessa motioner hemställer motionären — under anförande, bland annat, att från den till bevillning uppskattade inkomsten inga andra afdrag borde medgifvas än sådana, der inkomsten redan förut vore beskattad eller der inkomsten vore skenbar, icke verklig, samt att det vore af vigt att icke ens ett sken af egennytta måtte vidlåda svenska folkets representanter — "att ur 7 § 2 mom. Bevillningsstadgan måtte uteslutas orden — — traktamente för förrättning å annat ställe än tjenstemans eller i förrättning deltagande persons vanliga boningsort — — arfvode och traktamente för riksdag eller revision å annan ort än den, der arfvodes- eller traktamentstagaren är bosatt".

Då genom allmän författning eller för särskildt fall meddelad föreskrift medgifves rätt till traktamente för förrättning å annat ställe än tjenstemans eller annan i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, måste antagas, att till grund för bestämmandet af traktamentets belopp legat en beräkning af de kostnader traktamentstagaren nödgas vidkännas för sitt uppehälle under den tid, som för förrättningen tages i anspråk, äfvensom af den förlust, som för honom kan uppstå derigenom att han under tiden icke är i stånd att skänka sina egna angelägenheter samma omsorg som eljest. Enahanda är förhållandet i afseende på arfvode eller traktamente för riksdag eller revision, då arfvodes- eller traktamentstagaren är bosatt å annan ort än riksdags- eller revisionsorten. Det belopp, som i traktamente tillflyter en person, motsvaras sålunda enligt regeln af en kontant utgift i det allmännas tjenst eller en af samma tjenst vållad minskning i traktamentstagarens inkomst. Endast under förutsättning, att denna utgift eller minskade inkomst icke vore af beskaffenhet att böra af det allmänna ersättas, eller att ersättningen blifvit för högt bestämd, skulle traktamentet kunna betraktas som en verklig, beskattningsbar inkomst; men, om ock med den ofullkomlighet, som vidlåder all mensklig lagstiftning, stundom kan inträffa, att den allmänna regeln icke blifver fullt tillämplig på det enskilda fallet, så att till följd deraf någon af nyssnämnda förutsättningar komme att inträda, vore det uppenbarligen ett oegentligt tillvägagående att uti en allmän författning, Bevillningsstadgan, införa ett stadgande, hvilket till enda berättigande för sin tillvaro hade antagandet, att de uti andra allmänna författningar gifna föreskrifter rörande traktamenten vore byggda på origtiga grunder. Utskottet hemställer derföre,

att Herr E. G. Burmans ifrågavarande motion må af Riksdagen afslås.

6:o.

§ 7 mom. 2. Hvad dernäst vidkommer Herr *P. Hübinettes* ofvan omförmälda motion, hemställer deruti motionären, "att ur 7 § 2 mom. Bevillningsstadgan måtte uteslutas orden: den afgift tjensteman såsom sådan åligger utgöra till pensions-, enke- och pupill- eller annan understödskassa." Till stöd för detta yrkande anföres, att stadgandet innebure en orättvisa till tjenstemännens förmån, så tillvida som dessa egde från sin uppskattade inkomst afdraga de uti ifrågavarande afgifter innefattade kapitalbesparingar för framtiden, medan deremot en industriidkare eller handtverkare, som utaf sina måhända mycket mindre inkomster insatte något belopp för att bereda sig eller anhöriga pension, icke derför finge tillgodoräkna sig något afdrag, ehuru syftemålet med insatserna vore alldeles detsamma.

Då den bestämmelse, hvars uteslutande ur Bevillningsstadgan motionären nu föreslagit, vid 1865—1866 årens riksdag i nämnda stadga infördes, skedde detta på hemställan af Bevillnings-Utskottet, som ansåg det vara af billigheten påkalladt, att icke, när, på grund af gällande reglementariska föreskrifter, tjenstemän nödgades genom årliga inbetalningar till vederbörande pensionskassor förvärfva rätt till framtida åtnjutande af pension, dubbel beskattning skulle ega rum å den del af deras lön, som till dessa inbetalningar åtginge, nemligen genom påförande af bevillning så väl för denna, ej omedelbart åtnjutna, del af årsinkomsten som sedermera äfven för den pension, hvartill rätt genom inbetalningarne blifvit beredd. Detta skäl anser Utskottet fortfarande ega giltighet och vill endast ytterligare tillägga, att, då enahanda afdrag icke medgifvits för insättningar i ränte- och kapitalförsäkringsanstalter eller dylika inrättningar, sådant utan tvifvel varit föranledt dels deraf, att dessa insättningar äro frivilliga, dels deraf, att man befarat missbruk kunna uppkomma genom en i detta afseende medgifven oinskränkt rätt till afdrag å den uppskattade inkomsten, missbruk, hvilka deremot icke kunna tänkas uppstå genom tjenstemännens till beloppet noga bestämda, genom gällande författningar dem ovägerligen föreskrifna inbetalningar till de uti ifrågavarande moment omförmälda kassor. Utskottet hemställer,

att Herr P. Hübinettes förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

7:o.

§ 7 mom. 3. 3 mom. 1 punkten af 7 § Bevillningsstadgan har enligt Kongl. Kungörelsen den 30 Maj 1879 följande lydelse:

"Inkomst genom bruks-, fabriks- och handelsrörelse, sjöfart, handtverk eller annat yrke samt med tjenstebefattning förenade tjenstgöringspenningar och sportelersättning äfvensom obestämda eller extra inkomster *taxeras* för det

löpande året och böra i allmänhet *beräknas* på grund af förhållanden under *näst föregångna året*».

Föreskriften att de i denna punkt omförmälda inkomster i allmänhet böra beräknas på grund af förhållanden under näst föregångna året har, enligt hvad Utskottet erfarit, uppfattats än såsom en regel, den der ovilkorligen borde lända till efterrättelse, så vidt icke särskilda förhållanden föranledde till undantag derifrån, än allenast såsom en af lagstiftaren till ledning vid uppskattningen meddelad anvisning, hvilken det stode vederbörande beskattningsmyndigheter fritt att följa eller icke. Olägenheterna af denna vacklan vid lagbudets tillämpning, hvilken äfven lärer yppat sig vid bevillningsmåls behandling inom Kammarrätten, äro uppenbara. Bland annat kan till följd deraf inträffa, att en person, hvilken ena året påförts bevillning för sina obestämda inkomster inom ett taxeringsdistrikt, der beskattningsmyndigheterna till grund för uppskattningen lagt det löpande årets förhållanden, men följande året, till följd af flyttning, åsättes bevillning af andra beskattningskomitéer, hvilka beräkna inkomsten efter förhållandena under föregående året, två gånger kommer att påföras bevillning efter ett och samma års inkomstbelopp.

Dessa förhållanden ådrogo sig äfven förberedande skattejemkningskomiténs uppmärksamhet. Sedan komitén påpekat det för en jemlik och rättvis beskattning menliga uti denna olika tillämpning af författningen, anför komitén vidare, att det kunde synas, som skulle enklaste sättet att förekomma denna oregelbundenhet vara att föreskrifva, det taxeringen alltid skulle verkställas på grund af det föregående årets inkomster. Men härvid mötte stora svårigheter. Antingen skulle då det löpande årets inkomster fortfarande beskattas och endast till sitt belopp beräknas efter det nästföregående årets, eller ock skulle icke det löpande utan det nästföregående årets inkomst *verkligen* beskattas och all inkomst sålunda påföras bevillning ett år senare än för närvarande. I förra fallet kunde grundsatsen icke fullständigt genomföras, enär för första året en ny rörelse utöfvades, bevillningen måste beräknas redan å detta års inkomst, hvilken sedermera nästföljande år åter skulle läggas till grund för beskattningen, hvaremot den inkomst, som inflöte under det år, då rörelsen upphörde, icke komme att läggas till grund för bevillningsskyldighet. I senare fallet, eller om bevillningen alltid skulle beräknas å och utgå af det nästföregående årets inkomst, komme för all rörelse bevillningen att utgå ett år senare och således fortfara ett år efter det, då rörelsen upphört, hvilket bland annat skulle hafva den påföljd, att under det år, då öfvergången egde rum, inkomst i allmänhet blefve befriad från bevillning, så vida icke samma års inkomst skulle två gånger beskattas. I betraktande häraf och med hänsyn jemväl till den menliga inverkan en sådan anordning skulle utöfva på kommunalbeskattningen samt politisk och kommunal rösträtt och valbarhet, ansåg komitén någon väsentlig förändring af nu gällande föreskrifter uti ifrågavarande

afseende icke böra ega rum, men väl att dessa föreskrifter borde förtydligas, så att någon skiljaktig uppfattning af desamma icke behöfde befaras.

Utskottet, som instämmer i detta förberedande skattejemkningskomiténs uttalande, vill derjemte påpeka olägenheter, hvilka utom de nyssnämnda skulle så väl för den enskilde skattskyldige som för det allmänna följa af en ovilkorlig föreskrift, att de ifrågavarande inkomsterna skulle beräknas på grund af förhållandena under nästföregångna året. För ett industrielt företag, som ena året lemnat en betydande vinst, men det följande på grund af missgynnande konjunkturer gått med förlust, måste det t. ex. kännas synnerligen tryckande att under detta år nödgas i skatter utgifva ett större belopp, hvilket deremot för det föregående året kunnat med lätthet utgöras. Och om de missgynnande konjunkturerna föranleda en betalningsinställelse, kan lätteligen inträffa, att det allmänna går i mistning af det skattebelopp, som för det föregående årets vinst bort tillkomma detsamma.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört, anser sig Utskottet böra hemställa,

att Riksdagen må besluta det 7 § 3 mom. 1 punkten i Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

"Inkomst genom bruks-, fabriks- och handelsrörelse, sjöfart, handtverk eller annat yrke samt med tjenstebefattning förenade tjenstgöringspenningar och sportelersättning äfvensom obestämda eller extra inkomster taxeras för det löpande året och *må, i saknad af annan, tillförlitligare grund för uppskattningen, ledning dervid tagas af* förhållanden under näst föregångna året".

8:o.

§ 16. Instruktionen § 16.

Bevillningsstadgans 16 § föreskrifver:

"Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning bjuder ut eller slutar handel om utländska varor, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna, samt dervid erlägga etthundra kronor för rättigheten att under en tid af högst tre månader idka dylik handel; åliggande det honom att derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare fyratio kronor i månaden, hvilken afgift skall antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande qvittenset å den erlagda afgiften vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga reqvisitioner, böra af Statskontoret Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillsändas, för att kronans upp-

bördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra kronor, dels å fyratio kronor hvardera, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing, som, utan att hafva den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, böta femhundra kronor. Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, der sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika emellan åklagaren och de fattiga.

De sålunda uppburna bevillningsmedlen åligger det uppbördsmännen att, under titel: »*Bevillning af utländska handlande och handelsexpediter*», såsom andra kronomedel i behörig ordning uti länets ränteri leverera; hvarförutom vid hvarje års slut bör uppgöras och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas redovisning för de emottagna qvittensblanketterna, hvilka redovisningar, sedan desamma blifvit till rigtigheten af Kongl Maj:ts Befallningshafvande styrkta, böra inom Januari månads slut det följande året till Statskontoret insändas, för att med ränteriredogörelserna jemföras och derefter aflemnas till Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt, för att tjena till ledning vid räkenskapernas granskning.

För de ifrån Statskontoret till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afsända qvittensblanketterna, hvilka, intill dess desamma till uppbördsmännen utlemnas, skola i landtränteriet förvaras, bör jemväl inom Januari månads utgång behörig redovisning till Statskontoret insändas.

Hvad i denna paragraf är stadgadt rörande särskild bevillningsafgift af utländing, som utbjuder eller försäljer utländska varor, gäller icke för norrman, som idkar handel med norska produkter.“

I underdånig skrifvelse den 15 Maj 1878 anhöll Riksdagen, att Kongl. Maj:t täcktes underkasta gällande näringslagstiftning, i hvad den anginge utländingar, en revision i syfte att förhindra, att sådane här i landet idkade handel utan att erlägga skatt till staten och kommunen, samt att Kongl. Maj:t behagade fastställa de inskränkningar i den utländingar medgifna näringsfrihet, som för nämnda ändamål kunde finnas nödvändiga, äfvensom skärpa ansvarsbestämmelserna för oloflig handelsrörelse och meddela föreskrifter, som underlättade vederbörande myndigheters kontroll öfver iakttagande af de för utländingars näringsfrihet stadgade vilkor.

Sedan Kommerskollegium, efter det Öfverståthållareembetet och Kongl. Maj:ts samtlige Befallningshafvande blifvit hörde, i detta ärende inkommit med underdånigt utlåtande af den 31 December 1878, utfärdades den 20 Juni 1879 nådig förordning om ändring af vissa paragrafer i förordningen den 18 Juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet. Då Kommerskollegium i sitt berörda utlåtande framhållit några stadganden i 16 § Bevillningsstadgan, som otvifvelaktigt egde ett ganska nära samband med näringsförfattningen i vissa delar, och på hvilka Kol-

legium trott sig böra fästa Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet för det fall, att Kongl. Maj:t skulle finna lämpligt att i afseende å desamma göra Riksdagen något meddelande, infordrades öfver Kollegii framställning i denna del Kammarrättens underdåniga utlåtande, hvilket afgafs den 7 November sistlidet år.

Genom nådig remiss den 23 sistlidne Januari har Kongl. Maj:t låtit till Bevillnings-Utskottet öfverlemna samtliga handlingarne i detta ärende, och har Utskottet derjemte fått från Andra Kammaren mottaga en af Herr *J. Sjöberg* derstädes väckt motion (N:o 30) angående samma ämne.

Uti sitt ofvanberörda underdåniga utlåtande yttrar Kommerskollegium i förevarande ämne följande, hvilket Utskottet ansett sig på detta sätt böra bringa till Riksdagens kännedom.

"Uti första punkten af nämnda paragraf (§ 16 i Bevillningsstadgan), föreskrifves, bland annat, att utländing, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning bjuder ut eller slutar handel om utländska varor, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna. Jemföres denna föreskrift med innehållet af — — — — — — — — — — — — — — § 17 i 1835 års bevillningsstadga, så finnes, att i det senare talas icke allenast om utländingar, "som resa omkring i landet och efter eller utan medhafvande prof, för egen räkning eller, såsom utskickade för andra, utbjuda eller sluta handel om utländska varor", utan deri förekomma ock, hvilket för den närvarande undersökningen är af en viss vigt, omedelbart efter ordet "varor" följande ord "eller eljest drifva handel", hvilket senare uttryck väl lärer otvetydigt utmärka, att den i samma författningsrum bestämda bevillningsafgiften skulle erläggas äfven af de kringresande utländingar, hvilka höllo varor till salu. De sednast anförda orden "eller eljest drifva handel" återfinnas icke uti den närmast följande bevillningsstadgan af den 8 Juni 1841, och de förekomma icke heller hvarken uti sedermera utfärdade bevillningsstadgar eller uti det, i denna del af en på Rikets Ständers begäran af Kongl. Maj:t den 19 Juni 1858 förordnad komité under den 2 Juli påföljande år afgifna förslag till förnyad författning angående allmänna bevillningens utgörande, hvilket förslag under § 23 väsentligen öfverensstämde med de föreskrifter, som uti nu ifrågavarande hänseende voro intagna i bevillningsstadgan af den 8 Mars 1858 och sedermera under § 16 infördes uti den vid 1859—1860 årens riksdag antagna bevillningsstadga, hvilka åter, såsom i det föregående är sagdt, hufvudsakligen äro lika lydande med föreskrifterna uti § 16 af nu gällande bevillningsstadga. Af innehållet utaf merberörda paragraf i den del, hvarom nu är fråga, likasom uti dermed öfverensstämmande från och med år 1841 meddelade stadganden i ämnet lärer få slutas, att Rikets Ständer vid den tiden och sedermera, likasom derefter Riksdagen, åsyftat, att de stadgade bevillningsafgifterna skulle erläggas endast af sådana utländingar, hvilka reste omkring i landet för

att med inhemska köpmän eller andra personer inleda handel om utländska varor, vare sig att detta skedde eller sker medelst prof å sådana varor eller icke; hvaremot utländing, som förde omkring i landet utländska varor till omedelbar försäljning, skulle i fråga om bevillning derför vara underkastad på sådana fall tillämpliga bestämmingar uti bevillningsstadgan. Skulle i afseende derå någon tvekan vara berättigad, så lärer den kunna undanrödjas genom den behandling, denna fråga undergick vid 1877 års riksdag. Vid denna riksdag hade nemligen väckts motion om ändring i uppgifvet syfte af 16:de paragrafen i bevillningsstadgan, öfver hvilken motion Bevillnings-Utskottet afgaf yttrande uti 5:te punkten af sitt betänkande N:o 9 augående allmänna bevillningen. I detta yttrande förmäles, bland annat, att hvad af motionären till stöd för det framställda ändringsförslaget blifvit anfördt äfvensom af sjelfva förslagets innehåll ville det synas, som motionären utgått från det antagande, att i fråga varande paragraf i bevillningsstadgan äfven vore tillämplig å utländingar, hvilka här i riket drefve verklig handel, samt att motionären med sitt förslag afsett att åstadkomma, det desse utländingar verkligen erlade den i nämnda paragraf bestämda bevillningsafgift för hela den tid, de utöfvade sin handelsrörelse härstädes; men att, enligt Utskottets förmenande, paragrafen endast vore tillämplig på sådana utländingar, som för egen eller principalers räkning upptoge order eller enligt medförda prof utbjöde varor, och att deremot de utländingar, som här i riket sjelfve eller genom andra idkade verklig handel, skulle för denna sin handelsrörelse erlägga ej blott vanlig inkomstbevillning, utan äfven kommunalutskylder. Med uttalande slutligen, att Utskottet nogsamt insåge behofvet af att i bevillningsstadgan införa förändrade, efter nu varande förhållanden lämpade föreskrifter i fråga om utländings bevillningsskyldighet, hemstälde Utskottet på anförda skäl, att motionen icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd, hvilken hemställan också blef utan någon meningsskiljaktighet af Riksdagens båda kamrar bifallen, likasom mot Utskottets i detta ämne i öfrigt afgifna yttrande icke förekom någon anmärkning. Det lärer således få antagas, att utländing, som här i landet idkar verklig handelsrörelse, ehvad detta sker under längre eller kortare tid, skall beskattas i enlighet med de uti § 6 bevillningsstadgan bestämda grunder för bevillning för inkomst af kapital eller arbete, hvilket antagande vinner ytterligare stöd af innehållet utaf författningens 8:de paragraf, enär deri från utgörande af inkomstbevillning frikallas ej mindre "främmande makters härvarande beskickningar och konsulater tillhörande personer jemte deras betjening, såvida de icke äro svenska undersåtar eller inom riket drifva handel eller utöfva annat yrke", än äfven "utländsk man, hvilken endast såsom resande sig i Sverige uppehåller och här i riket hvarken idkar någon näring eller är i statens, kommuns eller svensk undersåtes tjenst anställd".

Emellertid torde å andra sidan, med sannolikhet kunna antagas, att bevillningsstadgans nu i fråga varande bestämmingar efter tillkomsten af 1841 års stadga

icke alltid eller allestädes blifvit eller ens för närvarande blifva tolkade i enlighet med nyss anförda åsigter; och det synes derföre, att de, till förekommande af all tveksamhet om rätta uppfattningen af desamma, böra i någon mån förtydligas och fullständigas. Kollegium föreställer sig, att detta skulle åstadkommas derigenom, dels att åt början af 1:sta punkten i merberörda § 16 gåfves ungefärligen denna lydelse: Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, skall vid ankomsten till riket o. s. v.; dels ock att vid slutet af den nuvarande paragrafen fogades ett nytt moment af innehåll, att utländing, som reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor, skall erlägga bevillning i enlighet med de i § 6 bestämda grunder, samt att hvad sålunda stadgas skall ega tillämpning äfven i det fall, att utländing medför utländska varor, som förut blifvit under en eller annan form reqvirerade. I sammanhang härmed anser sig Kollegium äfven böra göra en erinran vid innehållet af 2:a stycket eller momentet af oftanämnda § 16, der det föreskrifves, bland annat, att den utländing, som, utan att hafva den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, böta femhundra kronor, äfvensom att de ådömda böterna fördelas lika emellan åklagaren och de fattiga. Då emellertid den förbrytelse, som i berörda moment afses, synes kunna vara mer eller mindre straffbar, torde det med rättvisans fordringar och numera i allmänhet antagna grundsatser öfverensstämma, att äfven i fråga om sådan förbrytelse latitudsystemet tillämpas och att sålunda bötesbeloppet bestämmes t. ex. från femtio till och med femhundra kronor. Vidare och i betraktande af de ordnade förhållanden, hvaruti fattigvårdsväsendet genom senare tiders lagstiftning kommit, lärer det kunna anses vara mindre lämpligt, att de fattiga skola hafva andel i böterna, och med hänsyn dertill samt för att inom kommunerna väcka intresse för förbrytelsens beifrande föreställer sig Kollegium, att det skulle vara tjenligt att föreskrifva, det hälften af de ådömda böterna skall tillfalla den stads- eller landskommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.»

Hvad sålunda blifvit af Kommerskollegium föreslaget har Kammarrätten i allt väsentligt biträdt, hvarjemte Kammarrätten erinrat, att, enär det kunde inträffa, att den handelsverksamhet, som af här i riket ej bofast utländing härstädes bedrefves, blefve af så kort varaktighet, att sådan utländing skulle, på grund af stadgandet uti 16 § af Instruktionen för taxeringsförrättningarne, kunna undgå all beskattning för denna sin verksamhet, till sistnämnda paragraf torde böra fogas ett tillägg af innehåll, att utländing, som ej är här i riket mantalsskrifven, skall, äfven om han före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade

yrke och sådant vederbörligen anmält, taxeras till bevillning för den tid, han yrket utöfvat.

Uti ofvan omförmälda motion har Herr J. Sjöberg såsom sina upptagit de förslag, som blifvit väckta af Kommerskollegium om ändringar i 16 § Bevillningsstadgan och af Kammarrätten om tillägg till 16 § af Instruktionen för taxeringsförrättningarne.

Utskottet, som funnit berörda förslag, såsom i väsentlig mån förtydligande och fullständigande nu gällande bestämmelser i fråga om utländske handlandes och handelsexpediters bevillningsskyldighet, vara egnade att åstadkomma en verksammare tillämpning af dessa bestämmelser, har dervid icke funnit annat att erinra, än att minimibeloppet, 50 kronor, af de för öfverträdelse af författningens föreskrifter föreslagna böter synts Utskottet väl lågt, hvarföre Utskottet ansett detsamma kunna höjas till 100 kronor.

Utskottet hemställer,

a) att Riksdagen må besluta följande förändrade lydelse af 16 § Bevillningsstadgan:

»Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning *till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras,* skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna, samt dervid erlägga etthundra kronor för rättigheten att under en tid af högst tre månader idka dylik handel; åliggande det honom att, derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare fyratio kronor i månaden, hvilken afgift skall antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande qvittenset å den erlagda afgiften vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga reqvisitioner, böra af Statskontoret Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillsändas, för att kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra kronor, dels å fyratio kronor hvardera, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing, som, utan att hafva den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, *böta från och med etthundra till och med femhundra kronor.* Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, der sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika emellan åklagaren och *den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.*

De sålunda uppburna bevillningsmedlen åligger det uppbördsmännen att, under titel: »Bevillning af utländske handlande och handelsexpediter», såsom andra kronomedel i behörig ordning uti länets ränteri leverera; hvarförutom vid hvarje års slut bör uppgöras och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas redovisning för de emottagna qvittensblanketterna, hvilka redovisningar, sedan desamma blifvit till rigtigheten af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande styrkta, böra inom Januari månads slut det följande året till Statskontoret insändas, för att med ränteriredogörelserna jemföras och derefter aflemnas till Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt för att tjena till ledning vid räkenskapernas granskning.

För de ifrån Statskontoret till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afsända qvittensblanketterna, hvilka, intill dess desamma till uppbördsmännen utlemnas, skola i landtränteriet förvaras, bör jemväl inom Januari månads utgång behörig redovisning till Statskontoret insändas.

Hvad här ofvan i denna § är stadgadt rörande särskild bevillningsafgift af utländing, som utbjuder eller försäljer utländska varor, gäller icke för norrman, som idkar handel med norska produkter.

Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor, skall erlägga bevillning i enlighet med de i § 6 bestämda grunder; skolande hvad sålunda är vordet stadgadt ega tillämpning äfven i det fall, att utländing medför utländska varor, som förut blifvit under en eller annan form reqvirerade;»

samt

b) att åt 16 § i Instruktionen för taxeringsförrättningarne må gifvas följande förändrade lydelse:

»Så vida icke handlande, handtverkare eller annan nä-

ringsidkare före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant hos vederbörande myndighet anmält, bör inkomstbevillning för detsamma efter stadgad beräkningsgrund honom påföras; *dock att utländing, som ej är här i riket mantalsskrifven, skall, äfven om han före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant vederbörligen anmält, taxeras till bevillning för den tid, han yrket utöfvat.*»

9:o.

I betänkandet N:o 3 hemställde Utskottet, att Riksdagen icke måtte bifalla en af Herr A. P. Lind inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 135) derom, »att, genom Riksdagens åtgärd, alla de svenska undersåtar, hvilka blifvit tilldelade någon af de uti 3 § af gällande stämpelpappersförordning omförmälda ordnar samt dem emottagit, men icke kunna förete utnämningsbref såsom kommendörer eller riddare, måtte i bevillning årligen påföras en i sammanhang med öfriga bevillningar redovisad afgift, motsvarande sex procent af det stämpelpappersvärde, som, vid den tid utnämningen meddelades, författningsenligt skolat ifrågavarande utnämningsbref påföras». *§ 22.*

Denna Utskottets hemställan har blifvit af Första Kammaren bifallen, hvaremot Andra Kammaren, med afslag derå, bifallit motionärens i ämnet gjorda framställning.

Derest vid den gemensamma omröstning, som i anledning af denna frågans utgång kommer att ega rum, Riksdagens beslut skulle utfalla i öfverensstämmelse med Andra Kammarens, är Utskottet sinnadt att föreslå ett tillägg till 22 § Bevillningsstadgan, i sammanhang hvarmed den öfver samma paragraf förekommande rubrik torde böra undergå förändring; derom Utskottet redan nu velat

hos Riksdagen göra anmälan.

10:o.

24 § i gällande Bevillningsstadga har följande lydelse: *§ 24.*

»Till upplysning och ledning vid bestämmande af de bevillningsafgifters belopp, som skola utgöras, böra före den *15 Mars* nedannämnda år följande officiella uppgifter meddelas, nemligen:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

b) hvarje år:

1:o) af styrelserna öfver brandförsäkringsinrättningarne eller deras agenter eller vederbörande brandstodskomitéer: uppgift rörande försäkringsvärdet å de byggnader,

som i stad på dess område eller i köping blifvit mot brandskada försäkrade, sedan enahanda uppgift af samma styrelse eller komité nästföregående året meddelades;
— — — — — — — — — — — — — — — — — —"

och i 4 § af Instruktionen för taxeringsförrättningarne föreskrifves bland annat:

"Värdet af *fast egendom* föreslås och bestämmes med ledning af:
— — — — — — — — — — — — — — — — — —

4:o) *brandförsäkringsvärdet* å de i stad och på dess områden eller i köping befintliga egendomars åbyggnad samt å bruks-, qvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra der uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse, samt å sådan åbyggnad på särskilda lustställen och dermed jemförliga mindre lägenheter, som utgör dessas egentliga värde; dock bör, derest brandförsäkringsbeloppet skulle betydligt understiga de brandförsäkrade husens och byggnadernas verkliga värde, det senare, men icke det förra, antagas såsom grund för bevillningstaxeringen;
— — — — — — — — — — — — — — — — — —"

Emot nu anförda bestämmelser anmärker Herr *Jan Magnusson* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (N:o 49) att, ehuruväl 4 § i Instruktionen för taxeringsförrättningarne stadgade, att å landet ej mindre än i städerna brandförsäkringsvärdet skulle tjena till ledning vid taxeringen af vissa slag utaf fast egendom, föreskrift likväl saknades om skyldighet för brandförsäkringsinrättningarne att till taxeringsförrättningarne aflemna uppgifter angående försäkringsvärdet å byggnader å landet. Då till följd häraf ofta inträffade, att beskattningskomitéerna icke vore i stånd att tillämpa Instruktionens bestämmelser i denna del, hemställer motionären, "att Riksdagen ville besluta och på lämpligt ställe i Bevillningsstadgan införa stadgande derom, att brandförsäkringsinrättningar eller deras agenter eller vederbörande brandstodskomitéer böra lemna enahanda uppgifter rörande brandförsäkringsvärdet å såg-, qvarn-, bruks- och fabriksbyggnader på landet, som de enligt 24 § i Bevillningsstadgan äro skyldige att meddela rörande hus och byggnader i stad och köping".

Utskottet finner den af motionären mot lydelsen af 24 § Bevillningsstadgan, jemförd med 4 § af Instruktionen för taxeringsförrättningarne, rigtade anmärkning grundad. Förstnämnde paragraf torde derföre böra bringas till närmare öfverensstämmelse med den senare genom utsträckning af brandförsäkringsinrättningarnes uppgiftsskyldighet jemväl till de i sagda paragraf af Instruktionen omförmälda byggnader å landet. Då det likväl måste för brandförsäkringsinrättningarne vara förenadt med svårighet att afgöra, huruvida åbyggnaden å de i samma paragraf omförmälda "särskilda lustställen och dermed jemförliga mindre lägenheter" är af beskaffenhet att utgöra dessas egentliga värde, hafva sådana byggnader icke synts böra upptagas bland dem, hvilka utgöra föremål för uppgiftsskyldigheten, helst de väl i

de flesta fall torde kunna anses hänförliga under de i paragrafen äfven omförmälda "hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse". Utskottet hemställer,

att § 24 litt. b) mom. 1 Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse: "af styrelserna öfver brandförsäkringsinrättningarne eller deras agenter eller vederbörande brandstodskomitéer: uppgift rörande försäkringsvärdet å *de i stad och på dess områden eller i köping befintliga egendomars åbyggnad samt å bruks-, qvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra der uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse; börande denna uppgift afse samtliga hithörande byggnader, hvilka* blifvit mot brandskada försäkrade, sedan enahanda uppgift af samma styrelse eller komité nästföregående året meddelades".

11:o.

Enligt 30 § i gällande Bevillningsstadga skall hvarje socken på landet utgöra ett beredningsdistrikt, med rätt för Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att fördela större socknar i två eller flera beredningsdistrikt samt att sammanslå två eller flera mindre socknar till ett distrikt. Likaså skall enligt 42 § i allmänhet på landet hvarje pastorat utgöra särskildt taxeringsdistrikt, men der Kongl. Maj:ts Befallningshafvande pröfvar sådant lämpligt, må större pastorat fördelas i flera och deremot invid hvarandra belägna smärre pastorat sammanslås till ett enda gemensamt taxeringsdistrikt. *§ 30. § 42.*

Uti motion, N:o 25, inom Första Kammaren anför Herr *J. Bengtsson,* att inom vårt land funnes mångfaldiga socknar, som vore fördelade på särskilda så väl fögderier som län. Dessa socknedelar lösrycktes vid taxeringsförrättningarne från hvarandra derigenom att socknedelen i det ena fögderiet, så vida den icke i och för sig sjelf kunde utgöra ett beredningss- eller taxeringsdistrikt, sammansloges med en eller flera af kommunerna inom det fögderi, under hvilket socknedelen i judicielt och administrativt hänseende vore lydande. Den andra socknedelen behandlades på samma sätt. Följden häraf blefve den, att den kommun, som råkade vara fördelad på olika fögderier eller län, icke finge tillgodonjuta samma fördelar, som öfriga landtsocknar i riket, att på en gång och af samma personer blifva i bevillningsberedningen föreslagen till och i taxeringskomitén påförd bevillning till Kongl. Maj:t och kronan. Deraf följde vidare, att inom sådan socken, hvilken i öfrigt hade gemensamma kommunalangelägenheter, olikheter i beskattningssättet uppstode. Detta vore i synnerhet fallet vid fråga om taxering af jordbruksfastigheterna, hvilka kunde åsättas högre bevillningstaxeringsvärde i den ena socknedelen än i den andra, oan-

sedt jordegendomen inom socknen i dess helhet vore af lika godhet. Detta inverkade menligt icke allenast i afseende på beloppet af den allmänna bevillningen inom socknen i dess helhet, utan särskildt på de kommunala utskylderna, på löner till presterskapet m. fl. afgifter, som utginge efter bevillningstaxeringsvärdet. För att afhjelpa de olägenheter, som måste blifva en nödvändig följd af detta beskattningssätt, föreslår motionären, "att till §§ 30 och 42 i Bevillningsstadgan måtte fogas ett tillägg, med föreskrift att äfven de socknar, som vore belägna i särskilda fögderier eller län, skulle, der ej socknens storlek föranledde till annan bestämmelse, utgöra ett bevillningsberednings- och taxeringsdistrikt med ledamöter utsedda från socknen i sin helhet, på det sålunda jemnhet i beskattningen äfven uti dessa kommuner måtte åstadkommas. Kronofogde och häradsskrifvare inom de olika fögderierna borde vara tillstädes för att föra protokoll och längder hvar för sitt fögderi. Dessutom borde hinder ej möta, att, der lokala förhållanden det medgåfve, till ett beredningsoch taxeringsdistrikt indela flera socknar eller pastorat tillsammans med den socken, som vore belägen inom olika fögderier, hvilken åtgärd borde bero på Konungens Befallningshafvandes pröfning och bestämmande, synnerligen inom de socknar, som ligga inom olika fögderier, men dock äro belägna i samma län".

Sedan länge utgör bristen på öfverensstämmelse mellan landets administrativa och ecklesiastika indelning föremål för klagan. Och då den ecklesiastika indelningen tillika, åtminstone i det öfvervägande flertalet fall, utgör grunden för landets fördelning i kommuner, har saknaden i enhet mellan områdena för statsadministrationens och den kommunala sjelfstyrelsens verksamhet måst blifva allt känbarare, ju större betydenhet sjelfstyrelsen under senare tider ernått. Då vidare Bevillningsstadgan ordnat formerna för bevillningens åläggande sålunda, att åt kommunernas organ uppdragits den egentliga taxeringen, medan deremot statens tjenstemän derå utöfva en kontrollerande verksamhet och uppbära de påförda skatterna, hafva nämnde administrativa oregelbundenheter ej heller kunnat undgå att utöfva en störande inverkan jemväl på beskattningens gång. För de klagomål, som framkallats af dessa förhållanden, har motionären gjort sig till målsman; och att klagomålen icke varit obefogade torde en granskning af samma förhållanden gifva vid handen.

I detta afseende må först anmärkas, att de paragrafer i Bevillningsstadgan, som afhandla distrikten för bevillningsberedningarne och taxeringskomitéerna, icke äro fullt tillämpliga på de socknar och pastorat, hvilka äro fördelade mellan tvenne eller flere fögderier eller län. De i §§ 30 och 42 meddelade föreskrifterna, att på landet i allmänhet hvarje socken skall utgöra ett berednings- och hvarje pastorat ett taxeringsdistrikt, ega på sådana socknar och pastorat icke tillämpning, då den verksamhet i afseende på bevillningstaxeringarne, som Bevillningsstadgan uppdrager åt de administrativa myndigheterna att jemnsides med kommunernas förtroendemän utöfva, af nämnde myndigheter icke kan utöfvas utom gränserna för deras tjenstgöringsdistrikt och derföre äfven påkallat särskilda beskattningsförrättningar inom de

delar af en socken eller ett pastorat, som tillhöra olika administrativa fördelningar. Och om sålunda å ena sidan ifrågavarande socknar och pastorat alltid måste fördelas i flere beredningS- eller taxeringsdistrikt, äfven utan att deras storlek, enligt 30 och 42 §§, dertill föranleder, synes å andra sidan en sträng tolkning efter ordalydelsen af samma paragrafer icke medgifva, att sådana sockne- eller pastoratsdelar förenas med andra socknar eller pastorat till gemensamma beredningS- eller taxeringsdistrikt.

Dessa oegentligheter äro likväl af mera formel natur. Men äfven om man vill medgifva, att dessa sockne- och pastoratsdelar hvar för sig få i och för bevillningstaxeringarne räknas som särskilda "socknar" och "pastorat", saknas icke oegentligheter af beskaffenhet att materielt inverka på de skattskyldiges rätt.

Den väsentligaste af dessa oegentligheter har blifvit uti motionen framhållen. Det är gifvet, att, då beskattningen inom de särskilda socknedelarne verkställes af olika beskattningsmyndigheter, som vid sina åtgöranden kunna ledas af olika grundsatser, resultatet af taxeringen för socknen i dess helhet ofta kan komma att förete en för rättvisa och jemlikhet i beskattningen menlig ojemnhet mellan socknens olika delar, hvilken ojemnhet i synnerhet måste blifva känbar vid utgörandet af de utskylder för kommunala ändamål, för hvilka bevillningen ligger till grund.

Denna oegentlighet är likväl icke den enda.

Enligt mantalsskrifningsförordningen förrättas på landet mantalsskrifningen af häradsskrifvaren, i allmänhet särskildt för hvarje socken. Men då häradsskrifvaren icke eger utöfva sina funktioner utom gränserna för fögderiet, måste särskilda mantalsskrifningsförrättningar ega rum och särskilda mantalslängder upprättas för de delar af samma socken, hvilka ligga inom olika fögderier eller olika län. Om nu det fall förutsättes, att en socken är fördelad mellan tvenne län, komma socknens invånare att fördelas på tvenne mantalslängder, en för hvartdera länet. Då enligt 9 § sista mom. Bevillningsstadgan. hvar och en skattskyldig, som icke tillhör någon af de uti paragrafens föregående moment uppräknade kategorier, skall påföras bevillning der han är mantalskrifven, kommer hvarje sådan skattskyldig att allenast inom den socknedel, der han är mantalsskrifven, erlägga bevillning, ehuru han måhända, såsom t. ex. är förhållandet med församlingens pastor, uppbär sina inkomster från hela socknen. Detta medför visserligen för den egentliga kommunalbeskattningen ingen annan olägenhet än den ofvannämnda, som kan härflyta af en inom de olika socknedelarne följd olika beräkningsgrund vid taxeringen, men deremot måste för det ena länet bevillningens totalbelopp härigenom minskas med bevillningen för de inkomstbelopp, hvilka, ehuru inom länet uppburna, beskattas inom det andra länet. Då nu enligt 47 § landstingsförordningen landstingsskatten skall utgå i förhållande till den allmänna bevillning enligt Art. II Bevillningsstadgan för fast egendom eller för inkomst af kapital eller arbete, som af en hvar skattskyldig till statsverket erlägges, på det sätt att den summa, som af landstinget blifvit till uttaxering bestämd,

jemföres med hela det från länet till statsverket utgående bevillningsbelopp enligt Art. II, kommer landstingsskatten att för invånarne i det förra länet utgå med högre belopp, än den skulle utgjort, derest ofvannämda, inom länet uppburna inkomst äfven derstädes fått läggas till grund för bevillningsskyldighet; likasom detta län till följd af samma förhållande äfven kommer i en sämre ställning vid beräkningen af den del af bidragen till skjutsentreprenader, hvilken enligt Kongl. stadgan angående skjutsväsendet den 31 Maj 1878 skall af staten gäldas. Och då slutligen enligt 10 § Bevillningsstadgan för inkomst, som beskattas på annat ställe än den skattskyldiges mantalsskrifningsort, befrielse eller lindring i bevillningen efter § 8 icke får tillgodonjutas, eger en skattskyldig, som inom båda socknedelarne drifver rörelse, icke samma rätt som invånare i andra socknar att tillgodonjuta den i 8 § omförmälda förmån å hela sin inom socknen uppburna inkomst.

Flera exempel på det för beskattningens jemna gång menliga uti nu afhandlade oregelbundenheter skulle tvifvelsutan kunna anföras. Det anförda synes emellertid Utskottet utgöra tillräcklig grund att taga frågan om dessa missförhållandens afhjelpande under allvarligt öfvervägande. Motionären har för sådant ändamål föreslagit införande i Bevillningsstadgan af en bestämmelse, att äfven de socknar, som äro belägna i särskilda fögderier eller län, skola utgöra ett beredningss- och taxeringsdistrikt med ledamöter utsedda från socknen i dess helhet samt att kronofogde och häradsskrifvare inom de olika fögderierna borde vara tillstädes för att föra protokoll och längder, hvar för sitt fögderi. En anordning i sådan rigtning skulle undanrödja åtminstone en del af de öfverklagade missförhållandena och måhända äfven utan allt för stora svårigheter låta sig genomföra, der de fögderier, mellan hvilka socknarne äro fördelade, tillhöra samma län. Der åter detta icke är förhållandet och således de befogenheter i afseende på taxeringsförrättningarne, hvilka Bevillningsstadgan tillägger Kongl. Maj:t Befallningshafvande, utöfvas af olika myndigheter för de båda socknedelarne, måste den föreslagna anordningen förutsätta omfattande ändringar i Bevillningsstadgan. Vid sådant förhållande och då i allt fall ovisst synes vara, huruvida de af de administrativa oregelbundenheterna vållade olägenheter för bevillningstaxeringarna kunna helt och hållet försvinna, så länge sagda oregelbundenheter qvarstå, har Utskottet tvekat att afgifva förslag till sådana ändringar; men då det deremot synts Utskottet antagligt att med de upplysningar angående merberörda administrativa oregelbundenheter och deras verkningar så väl i ena som andra hänseendet, hvilka måste stå Kongl. Maj:t till buds, en utredning angående nu afhandlade, ingalunda ovigtiga förhållanden skulle med mindre svårighet kunna af Kongl. Maj:t verkställas, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må i underdånig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke de för en rättvis och jemlik beskattning menliga följderna af den bristande enheten mellan landets administrativa och ecklesiastika

indelning må kunna undanrödjas, samt derefter för Riksdagen framlägga förslag till de ändringar i Bevillningsstadgan, hvilka för ändamålets vinnande kunna finnas erforderliga.

12:o.

Angående sammansättningen af bevillningsberedningarne på landet stadgar 31 § Bevillningsstadgan, att de böra utgöras af någon utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnad, helst inom distriktet boende person, som eger tillförlitlig kännedom om ortens ekonomiska ställning och industriella förhållanden och hvilken skall vara ordförande och föredragande, samt två eller tre på kommunalstämma utsedde, i orten bosatte personer, af hvilka under sistförlidna år bevillning inom socknen eller pastoratet blifvit erlagd efter då gällande Bevillningsstadgas andra artikel. Äro deremot flera socknar förenade till ett beredningsdistrikt, skall för hvarje socken väljas en eller två ledamöter i beredningen. Vid samma tillfälle, som de ordinarie ledamöterna i bevillningsberedningen utses, skola äfven en eller två suppleanter på enahanda sätt som de ordinarie ledamöterna utväljas. § 31.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 54), som blifvit till Utskottet hänvisad, anför Herr *O. Perman,* att en bland anledningarne till den på senare tider öfverklagade ojemnhet, hvarmed bevillningen efter andra artikeln påfördes, utan tvifvel, åtminstone hvad landsbygden beträffade, kunde sökas i det förhållande, att enligt ofvan anförde paragraf i Bevillningsstadgan hvarje bevillningsberedning skulle bestå af, utom ordföranden, allenast två eller tre personer, eller, der flere socknar vore till ett distrikt förenade, en eller två ledamöter från hvarje socken. I vidsträcktare socknar eller distrikt, såsom t. ex. i Norrland, kunde nemligen tillförlitlig kännedom om socknens hela ekonomiska ställning eller alla industriella förhållanden icke förutsättas hvarken hos ordföranden eller beredningens få ledamöter, hvilka skulle bedöma nyssberörda förhållanden på orter, som äfven kunde vara belägna flere mil från deras hemvist och till ledning för bedömandet icke hade andra officiella uppgifter, än dem, som anginge försåld fastighet. På grund häraf föreslår motionären, "det Riksdagen ville besluta den ändring uti 31 § gällande Bevillningsstadga, att på landet inom hvarje beredningsdistrikt skola väljas minst fem ledamöter, eller, om behofvet sådant kräfver, högst nio, att uti bevillningsberedningens arbeten deltaga".

Genom den i 30 § Bevillningsstadgan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande medgifna rätt att fördela större socknar i två eller flere beredningsdistrikt anser väl Utskottet det vara på ett i flertalet fall tillfyllestgörande sätt sörjdt derför, att nödig kännedom om förhållandena i orten må hos beredningarna förefinnas, likasom Utskottet förmenar att inom dessa nämnder, hvilka hafva att förbereda den egentliga taxeringen, arbetets gång i allmänhet icke skulle underlättas genom ökande af antalet ledamöter

i desamma. Emellertid vill Utskottet medgifva, att uti vidsträckta och glest befolkade socknar, hvilka just till följd af befolkningens gleshet ej rätt väl lämpa sig att fördelas i flera beredningsdistrikt, det med delningen afsedda ändamål stundom lättare kunde vinnas genom ökande af antalet ledamöter i beredningen. Utskottet har derför ansett det antal ledamöter, som af kommunalstämman högst får utses, kunna ökas från tre till sex; och lärer någon olägenhet deraf icke vara att befara, då Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger ej mindre att afgöra, huruvida till följd af särskilda förhållanden ett ökande af ledamotsantalet i beredningen må vara att föredraga framför socknens fördelande i flera beredningsdistrikt, än äfven att, derest den förstnämnda utvägen föredrages, bestämma det antal ledamöter, som bör väljas. Äro åter flere socknar förenade till ett beredningsdistrikt, torde redan dermed vara ådagalagdt, att de förhållanden, hvilka enligt hvad ofvan är nämndt, stundom kunna framkalla behof af ökadt antal ledamöter i beredningen, icke äro för handen, och torde derför i fråga om det antal ledamöter, hvaraf i sådana fall beredningen skall utgöras, förändrade bestämmelser icke erfordras.

Utskottet hemställer,

att åt 31 § i Bevillningsstadgan må gifvas följande förändrade lydelse:

"Hvarje — — — artikel. Dessa — — — rådstuga. På landet bör bevillningsberedningen utgöras af någon utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnad, helst inom distriktet boende person, som eger tillförlitlig kännedom om ortens ekonomiska ställning och industriella förhållanden och hvilken skall vara ordförande och föredragande samt *två, högst sex*, på kommunalstämma utsedda, i orten bosatta personer, af hvilka under sistförlidna år bevillning inom socknen eller pastoratet blifvit erlagd efter då gällande Bevillningsstadgas 2:dra artikel. Äro — — — — — beredningen. Vid — — — — — utväljas".

13:o.

§ 61.
§ 60.

61 § i Bevillningsstadgan lyder:

"Pröfningskomité består af tjugo, högst trettio ledamöter, hvilka Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger utse bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer. Bland ledamöterna i pröfningskomitén skall minst hälften vara egare af fast egendom; och böra komiténs ledamöter så utses, att komitén, så vidt förhållandena medgifva, kommer att utgöras af ett efter beskattningens belopp och mängden af de skattskyldige skäligen lämpadt antal dels näringsidkare och dels löntagare, samt att inom komitén icke saknas tillförlitlig kännedom om länets särskilda delar samt dessas ekonomiska tillstånd och hufvudsakliga näringar.

Den, som — — — — — — — — tio kronor."

Vid innevarande riksdag hafva inom Andra Kammaren blifvit väckta och till Utskottet hänvisade trenne motioner med förslag till förändrad lydelse af denna paragraf, nemligen en (N:o 5) af Herr *N. J. Boström*, en (N:o 44) af Herr *Sven Andersson* samt en (N:o 125) af Herr *J. A. Sjö*. Herr Boström föreslår den ändring i paragrafen, att pröfningskomitén skulle komma att bestå af 20, högst 30 ledamöter, hvilka landstinget skulle ega utse bland de af taxeringskomitéerna föreslagna personer, med paragrafens nuvarande lydelse i öfrigt bibehållen; Herr Sven Andersson föreslår, att samma paragraf måtte sålunda formuleras:

"Pröfningskomité består af 30 ledamöter, hvilka i Stockholm utses ensamt af Öfverståthållareembetet, men i de öfriga länen af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och vederbörande landsting till hälften hvardera, bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer. På det Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och landstinget ej med sitt val må falla å samma personer, åligger det Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att i god tid för sin del utse ledamöter och genast om sitt val underrätta vederbörande landsting samt tillika uppgifva hvilka personer, som af taxeringskomitéerna blifvit föreslagna. De af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utsedde skola utgöras dels af fastighetsegare, dels af näringsidkare och dels af löntagare. Landstinget skall utse antingen jordegare eller jordbruksidkare;"

och Herr Sjö, att paragrafen må erhålla denna lydelse:

"Hvarje landsting skall i god tid af Konungens Befallningshafvande erhålla uppgift, å hvilka personer, som af taxeringskomitéerna blifvit föreslagna till ledamöter i pröfningskomitén, och bestämmer sedan i sitt län antalet ledamöter i samma komité samt väljer hälften af det sålunda bestämda antalet ledamöter i pröfningskomitén bland de af taxeringskomitéerna föreslagna personer, dervid dock endast jordbrukare, men ej tjenstemän få väljas. Derefter lemnar landstinget underrättelse om valet till Konungens Befallningshafvande, som utser återstående ledamöter bland de af taxeringskomitéerna föreslagne och kallar alla de valde.

I Stockholm förfares på sätt nu är stadgadt, och der två landsting finnas inom samma län, skall pröfningskomitéledamöternas antal bestämmas af Konungens Befallningshafvande, men för öfrigt förfares på sätt häröfver stadgats med iakttagande af att hvarje landsting skall bland de af taxeringskomitéerna föreslagna personer utse sådana jordbrukare, som inom landstingets område äro boende."

Såsom skäl för de föreslagna förändringarne är hufvudsakligen anfördt, af Herr Boström, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke alltid lyckats i pröfningskomitéerna inkalla fullt lämpliga personer, hvarföre sammansättningen af dessa komitéer syntes böra uppdragas åt landstingen, hvilka nu tillika egde utse deputerade för markegångssättningen; af Herr Sven Andersson, att ehuru pröfnings-

komitéernas förnämsta verksamhet borde gå ut på att åstadkomma rättvisa och jemlikhet i beskattningen de olika skatteföremålen emellan, en lång erfarenhet likväl hade ådagalagt, att de af Kongl. Majts Befallningshafvande utsedda pröfningskomitéerna icke förmått att härvid uppfylla sitt ändamål, samt att orsaken dertill att nämnde komitéer icke åtnjöte den skattdragande befolkningens förtroende låge deri, att ledamöterna ensamt utsåges af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken myndighet icke kunde ega tillräcklig person- och ortkännedom för att med sitt val alltid träffa de personer, som passade för ett sådant uppdrag; samt af Herr Sjö, att den makt att utse ledamöterna i pröfningskomité, som blifvit lagd i Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes hand, och det tillfälle, som derigenom för den verkställande makten yppades att utöfva inflytande på beskattningens gång, icke syntes förenliga med den i 57 § Regeringsformen uttalade grundsats att svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena.

Den tanke, som legat till grund för Bevillningsstadgans föreskrifter i afseende på sättet för bevillningstaxeringen af fastighet och inkomst, finnes uttalad i 42 § Bevillningsstadgan, der det heter, att "under allmänna bevillningen inbegripna och på taxering beroende afgifters belopp bestämmes af den för sådant ändamål utaf de skattskyldige — — — — inom sig utsedda taxeringskomité". Denna tanke är sjelfstyrelsens grundsats, i vidsträcktaste mån tillämpad på beskattningen. Då det emellertid funnits nödigt att för åstadkommande af en jemlik beskattning underkasta de egentligen taxerande myndigheternas beslut och åtgärder granskning af en för hvarje län gemensam pröfningskomité, har dervid nämnde grundsats underkastats en modifikation. Pröfningskomiténs ledamöter skola nemligen enligt 61 § Bevillningsstadgan utses af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer. Den rätt att ingripa i beskattningsmyndigheternas sammansättning, hvilken sålunda tillagts den administrativa myndigheten utöfver de befogenheter i afseende på det yttre ordnandet af taxeringsförrättningarne och bevakandet af kronans rätt dervid, som Bevillningsstadgan tillerkänt samma myndighet, torde finna sin förklaring i de förhållanden, som voro rådande på den tid, då pröfningskomitéerna först infördes. Då nemligen detta år 1812 egde rum, rörde sig den i vårt land urgamla sjelfstyrelsen ännu icke i fullt ordnade och bestämda former, hvarföre dess oinskränkta tillämpning vid taxeringarne kunde synas betänklig, och då länet ännu saknade ett gemensamt organ för sjelfstyrelsen, låg det nära till hands att åt den högsta administrativa myndigheten inom länet uppdraga pröfningskomiténs sammansättning. Förhållandena hafva emellertid sedan denna tid i väsentlig mån förändrats. Sjelfstyrelsen har genom 1862 års kommunalförfattningar vunnit stadgade former, hvilka under snart tvenne decennier blifvit af erfarenheten pröfvade, och uti det samma år införda landstinget har länet erhållit en representation för sina gemensamma angelägenheter. Tiden har derföre nu synts Utskottet vara inne att tillse,

huruvida icke den grundsats om sjelfstyrelse vid beskattningen, hvarpå Bevillningsstadgan hufvudsakligen är byggd, må kunna äfven vid pröfningskomitéernas bildande fullständigare, än hvad hittills varit fallet, genomföras.

Förslag i syftning att åt landstingen öfverlemna utseendet af samtliga eller någon del af pröfningskomitéernas ledamöter hafva vid flere föregående riksdagar, senast vid sistlidet års, varit väckta utan att likväl vinna framgång. Mot de samma har hufvudsakligen anförts, *att* bestämmelsen, att taxeringskomitén egde föreslå och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bland de föreslagna utse pröfningskomiténs ledamöter utgjorde en särdeles lyckligt funnen utväg att betrygga ej mindre kommunernas än statens rätt; *att* derjemte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande borde förutsättas i allmänhet ega, stundom i högre grad än landstingen, tillräcklig kännedom om länets så väl invånare som förhållanden i öfrigt, för att med urskilning kunna utse lämpliga personer att i sista hand inom länet afgöra beskattningsfrågor; *att,* då i en stor del af rikets län landstingen icke sammanträda förrän tredje, fjerde eller sista Måndagen i September, men enligt gällande Bevillningsstadga pröfningskomitéernas sammanträden skola hållas under September eller första hälften af Oktober, samt Konungens Befallningshafvande åligger att i god tid före komiténs sammanträde låta utfärda och ledamöterna tillställa kungörelse med uppgift å dem, som blifvit till komiténs ledamöter utsedde, så föranleddes af en bestämmelse sådan som den föreslagna förändrade föreskrifter i afseende på tiden för pröfningskomitéernas sammanträden, förutom att ett fördröjande af komiténs arbeten deraf skulle i flera fall blifva en följd; *samt att,* då ett län kunde vara deladt i flera landstingsområden samt äfven andra städer än Stockholm finnas, hvilka ej deltaga i landsting, så måste, om åt landstingen uppdroges att utse pröfningskomiténs ledamöter, förändrade bestämmelser meddelas i afseende å pröfningskomitéernas distrikt, samt särskilda föreskrifter gifvas rörande de städer, som ej i landsting deltaga.

Hvad den förstnämnda af dessa anmärkningar beträffar, har Utskottet redan ofvan antydt, att det synes Utskottet otvifvelaktigt hafva varit lagstiftarens mening att bygga beskattningsförrättningarne på sjelfstyrelsens grund, ehuruväl af praktiska skäl grundsatsen hittills icke låtit sig fullständigt genomföra. Den åt Kongl. Maj:ts Befallningsbafvande uppdragna rätt att utse ledamöterna i pröfningskomité kan Utskottet derföre icke betrakta som en »lyckligt funnen utväg att betrygga ej mindre kommunernas än statens rätt», utan fastmer såsom ett af omständigheternas tvång föranledt afsteg från grundsatsen om sjelfstyrelsens tillämpning vid beskattningen. Statens rätt torde vara tillräckligt tillgodosedd derigenom att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger utse ordförande i bevillningsberedningarne; att kronoombud skola vid taxeringskomités och pröfningskomités sammankomster närvara för att bevaka kronans rätt och tillse att Bevillningsstadgans föreskrifter iakttagas; att vid pröfningskomiténs sammankomster landshöfdingen i länet är ord-

förande med rättighet att i dess öfverläggningar deltaga; att kronans ombud eger anföra besvär öfver pröfningskomiténs beslut; samt att besvär i bevillningsmål afgöras af ett statens embetsverk, Kammarrätten, och i sista instans af Kongl. Maj:t.

Icke heller synes Utskottet några giltiga grunder hafva blifvit anförda för antagandet, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skulle i högre grad än landstinget ega förmåga att bland de af taxeringskomitéerna föreslagne utse de till ledamöter i pröfningskomitén lämpligaste personer. Då det dessutom numera torde få anses som en af teorien erkänd och af erfarenheten bekräftad sanning, att sjelfstyrelsen utgör ett oundgängligt element i det nutida samhällets byggnad, likasom att bristen på administrativ rutin vid sjelfstyrelsens utöfning till fullo uppväges af den styrka, som för samhället vinnes genom medborgarnes uppfostran till delaktighet uti och intresse för allmänna angelägenheters handläggning, torde i allt fall vid bedömande af frågan om en vidsträcktare tillämpning af sjelfstyrelsens grundsatser inom beskattningens område en betänklighet sådan som den nyssnämnda icke väga synnerligen tungt i vågskålen. För att emellertid undanrödja all betänklighet i detta afseende och tillika göra öfvergången från nu bestående förhållanden mindre tvär, har Utskottet, i likhet med tvenne af motionärerna, ansett Kongl. Maj:ts Befallningshafvande böra bibehållas vid rätten att utse hälften af ledamöterna i pröfningskomitén.

Vidkommande derefter den svårighet för ifrågavarande anordnings praktiska genomförande, som härledts från den nära sammanfallande tiden för landstingens och pröfningskomitéernas sammanträden, har Utskottet trott densamma kunna undanrödjas genom framskjutande af den sista terminen för nämnde komitéers utom Stockholm sammanträden från medlet af Oktober till slutet af samma månad. Då, enligt den i praxis antagna tillämpning af uppbördsförfattningarne, uppbördsböckerna först i början af Januari månad skola till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas, och jemlikt 68 § Bevillningsstadgan, sådan den lyder i Kongl. Kungörelsen den 30 Maj 1879, taxeringsprotokoll och längder jemte tillhörande handlingar samt de hos pröfningskomitén förda längder inom tre veckor efter pröfningskomiténs sista sammanträde skola öfversändas till häradsskrifvaren för debiteringens verkställande, synes den tid, hvilken sålunda komme att stå häradsskrifvaren till buds för införande i nämnde böcker af de utaf pröfningskomitén fastställda bevillningsafgifter, böra vara för ändamålet fullt tillräcklig.

Utskottet öfvergår nu till en redogörelse för det sätt, hvarpå Utskottet föreställt sig, att den rätt till utseende af en del utaf pröfningskomiténs ledamöter Utskottet velat tillägga de skattskyldige bör af dessa utöfvas.

Då Utskottet utgått från den grundsats, att pröfningskomiténs ledamöter böra utses till hälften af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och till hälften af de skattskyldige inom länet, har Utskottet ansett antalet ledamöter i komitén böra sålunda bestämmas, att det städse blifver delbart med två. Der länet

bildar allenast ett landstingsområde och i länet icke finnes stad, som i landsting icke deltager, bör landstinget ega att ensamt utse sistnämnde hälft af pröfningskomiténs ledamöter, likasom i Stockholms stad denna rätt lärer böra tillkomma stadsfullmäktige, men för det fall åter att länet är fördeladt i flere landstingsområden eller inom detsamma finnes i landsting icke deltagande stad, erfordras särskilda bestämmelser. Tvenne utvägar att bereda de särskilda landstingen samt nyssnämnde städer del i tillsättandet af pröfningskomité, hafva inom Utskottet kommit under öfvervägande. Enligt den ena skulle särskilda pröfningskomitéer utses för hvarje landstingsområde äfvensom för hvarje i landsting icke deltagande stad. Mot en sådan anordning, hvilken hvad de särskilda landstingsområdena beträffar, icke synes förete någon betänklighet, förekommer likväl, att den mångsidiga och från lokalintressen fria granskning, man genom tillsättande af en för hela länet gemensam pröfningskomité velat underkasta de af taxeringskomitéerna verkställda uppskattningarne, icke synes vara att i lika mån påräkna genom pröfningskomitéer utsedda för de jemförelsevis smärre distrikt de i landsting icke deltagande städerna i allmänhet komme att utgöra. Den rigtigaste utvägen har derföre synts Utskottet vara att föreskrifva, att hvarje landsting och stadsfullmäktige i hvarje i landsting icke deltagande stad skola, bland de af taxeringskomitéerna inom landstingsområdet eller staden föreslagna, utse så stort antal af ifrågavarande hälft af ledamöterna, som i förhållande till folkmängden å landstingsområdet eller staden belöper, dervid tillika bort bestämmas, att hvarje valkrets alltid skall ega att utse åtminstone en ledamot. Af den sålunda uppställda regeln följer otvunget, att, der det tal, som uttrycker den i förhållande till folkmängden på landstingsområde eller stad belöpande andel, är brutet, närmaste hela tal betecknar antalet ledamöter, som af landsting eller stadsfullmäktige bör väljas. Uträkningen af nämnda antal lärer böra åt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anförtros.

Enligt de sålunda föreslagna grunderna skulle, om antalet ledamöter i vederbörande pröfningskomitéer exempelvis antages bestämdt till 30, inom Östergötlands län med en folkmängd vid 1878 års utgång af 270,328, deraf på staden Norrköping belöpte 27,410, landstinget utse $13{,}48 = 13$ och stadsfullmäktige i nämnde stad $1{,}52 = 2$ ledamöter; inom Malmöhus län med en folkmängd af 345,927, deraf i staden Malmö 35,626, landstinget utse $13{,}46 = 13$ och stadsfullmäktige i Malmö $1{,}54 = 2$ ledamöter; samt i Göteborgs och Bohus län med en folkmängd af 257,466, deraf i staden Göteborg voro boende 74,418, landstinget utse $10{,}7 = 11$ och Göteborgs stadsfullmäktige $4{,}3 = 4$ ledamöter.

Hvad dernäst beträffar det enda län, hvilket för närvarande är deladt i flere än ett landstingsområde, eller Kalmar län, komme, under nyss gjorda antagande i afseende på antalet ledamöter i pröfningskomitén, landstinget i det norra landstingsområdet med en folkmängd vid 1877 års utgång af 94,055 att utse 5,8

= 6 och landstinget i det södra landstingsområdet, hvilket vid samma tid räknade 147,884 invånare, att utse 9,2 = 9 ledamöter i bemälda komité.

Med afseende på det inflytande på pröfningskomiténs sammansättning de skattskyldige enligt Utskottets förslag skulle komma att utöfva, synes den i 61 § af nu gällande Bevillningsstadga förekommande bestämmelse, att bland ledamöterna i pröfningskomitén minst hälften skall vara egare af fast egendom, ej vidare erforderlig; hvaremot bland de föreskrifter, som i samma paragraf finnas meddelade till ledning vid komiténs bildande, torde böra intagas en anvisning att bland ledamöterna äfven egare af fast egendom skola vara i lämpligt antal representerade.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet sålunda anfört, hemställer Utskottet,

a) att Riksdagen ville besluta följande förändrade lydelse af 61 § Bevillningsstadgan:

»*Pröfningskomité består af tjugufyra, tjugusex, tjugutta eller trettio ledamöter, hvilka skola utses bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bestämmer inom nyssnämnda gränser antalet ledamöter i komitén och utser deraf hälften. Återstående hälft utses i Stockholm af stadsfullmäktige och inom hvart och ett län af landstinget; dock att, der länet utgöres af flere än ett landstingsområde eller inom länet finnes stad, som i landsting icke deltager, hvarje landsting och stadsfullmäktige i hvarje i landsting icke deltagande stad skola, bland de af taxeringskomitéerna inom landstingsområdet eller staden föreslagne, utse så stort antal af sistnämnde hälft, som i förhållande till folkmängden å landstingsområdet eller staden belöper, alltid likväl minst en ledamot; egande i dessa fall Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att efter berörde grunder bestämma det antal ledamöter, som af landsting eller stadsfullmäktige skall väljas.*

Å dag, då landsting sammanträder, skall Kongl. Maj:ts Befallningshafvande meddela detsamma underrättelse ej mindre om det antal ledamöter i pröfningskomitén, som af landstinget bör väljas, än äfven om de personer, som af vederbörande taxeringskomitéer blifvit till ledamöter i pröfningskomitén föreslagne samt om dem bland desse, hvilka af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande blifvit till ledamöter utsedde. Enahanda underrättelse bör meddelas stadsfullmäktige i stad, som eger att utse ledamöter i pröfningskomitén, så tidigt att valet må kunna företagas inom Augusti månads utgång.

Pröfningskomiténs ledamöter böra så utses, att komitén, så vidt förhållandena medgifva, kommer att utgöras af ett efter beskattningens belopp och mängden af de skattskyldige skäligen lämpadt antal *dels fastighetsegare,* dels näringsidkare och dels löntagare, samt att inom komitén icke saknas tillförlitlig kännedom om länets särskilda delar samt dessas ekonomiska tillstånd och hufvudsakliga näringar.

Den, som till ledamot i pröfningskomité blifvit utsedd, men utan vederbörligen anmäldt laga förfall vid komiténs sammankomst sig icke infinner, skall böta tio kronor;»

b) att, under förutsättning af bifall till hvad Utskottet här ofvan under a) föreslagit, 60 § i Bevillningsstadgan må erhålla denna lydelse:

»För att granska bevillningstaxeringarne samt pröfva och afgöra anförda besvär eller annars framstälda anmärkningar i anledning af taxeringskomitéernas vidtagna åtgärder och beslut, skall en pröfningskomité årligen sammanträda inom hvart och ett län i länets residensstad *innan Oktober månads utgång* samt i Stockholm för Stockholms stad under Oktober eller November månad; egande denna komité att, efter tagen kännedom om hvad taxeringslängder och protokoll jemte aflemnade uppgifter innehålla och noggrann pröfning af alla komitén underställda frågor och förhållanden, meddela sådana rättelser och förändringar i eller göra sådana tillägg till de bevillningsafgifter, senast församlade taxeringskomitéer påfört, som finnas af rättvisa och billighet samt en författningsenlig och jemlik beskattning påkallade; hvarvid pröfningskomitén har att noga iakttaga och tillämpa de föreskrifter och bestämmelser, som denna bevillningsstadga samt den för taxeringsförrättningarne utfärdade instruktion innefatta.»

14:o.

§ 70. 70 § 1 mom. af gällande Bevillningsstadga har följande lydelse:

"Öfver pröfningskomiténs beslut må så väl af kronans ombud, som af den skattskyldige anföras besvär, hvilka, ställda till Kongl. Kammarrätten, böra, för att varda till pröfning upptagna, inom utgången af Mars månad påföljande året, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ingifvas. Sedan öfver de anförda besvären utlåtande blifvit från vederbörande infordradt, afsänder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande handlingarne i målet till Kongl. Kammarrätten med tillägg af

de upplysningar och erinringar, som besvären anses påkalla, hvarefter samma mål kommer att i laga ordning af Kongl. Kammarrätten handläggas och afgöras."

Uti en inom Första Kammaren väckt, till Utskottet remitterad motion (N:o 28) anför Herr *C. Ekström*, att den för öfverklagande af pröfningskomités beslut medgifna besvärstid syntes vara tilltagen vida längre än som för ändamålet erfordrades. Om det i allmänhet vore af vigt, att allmänna ärenden med behörig skyndsamhet handlades och afgjordes, gälde detta icke minst om ärenden, som rörde beskattningen, och lagstiftningen borde hafva sig angeläget att för sådana ärendens behandling stadga former, som vore egnade att befrämja desammas skyndsamma afgörande. Genom den nu medgifna långa besvärstid i frågor af omförmälda beskaffenhet motverkades dock detta syfte, och det borde derföre tillses att, till undanrödjande af denna olägenhet, lämplig inskränkning i besvärstiden vidtoges. Då på grund af föreskrifterna i 68 § Bevillningsstadgan de skattskyldige i länen redan under loppet af December månad kunde vinna kännedom om de af vederbörande pröfningskomité beslutade förändringar i och tillägg till de af taxeringskomitéerna påförda bevillningsafgifter, syntes tiden för anförande af besvär skäligen kunna för dem inskränkas till Januari månads utgång och således med två månader förkortas, hvaremot för de skattskyldige i Stockholm, hvarest i regeln underrättelse om de af pröfningskomitén derstädes fattade beslut först under Januari månad det påföljande året tillhandahölles, besvärstiden borde, enligt motionärens åsigt, bestämmas till utgången af Februari månad.

Vidare anmärker motionären, att föreskrift saknas om den tid, inom hvilken till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkomna besvär i bevillningsmål böra, efter det vederbörandes utlåtande öfver besvären infordrats, till Kammarrätten insändas. Med afseende å bevillningsmålens vigt syntes dock en bestämmelse i omförmälda hänseende lämpligen böra i Bevillningsstadgan införas, och om tiden, inom hvilken inkomna besvär öfver pröfningskomitéernas beslut borde, jemte vederbörandes utlåtanden och erforderliga upplysningar, vara till Kammarrätten insända, bestämdes för Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen till Mars månads utgång och för Öfverståthållareembetet till April månads utgång, borde tillräckligt rådrum vara lemnadt för inhemtandet af vederbörandes utlåtanden och anskaffande af de ytterligare upplysningar, som kunde vara af besvären påkallade.

I öfverensstämmelse med sålunda uppställda grunder har motionären afgifvit förslag till förändrad lydelse af ifrågavarande lagrum.

Utskottet delar motionärens åsigt derom, att den i nu gällande Bevillningsstadga för anförande af besvär öfver pröfningskomités beslut medgifna tid är allt för långt tilltagen. Såsom bestämd under en tid, då kommunikationsväsendet ännu icke nått den höga grad af utveckling, som numera kommit det till del, synes, med de förändrade förhållanden, som i detta afseende inträdt, nämnde besvärstid icke obetydligt kunna förkortas.

Emot den af motionären föreslagna inskränkning i besvärstiden kan likväl den betänklighet göras gällande, att den skattskyldige väl derigenom i flertalet fall skulle komma att beröfvas den förmån han för närvarande åtnjuter att kunna med besvärs anförande dröja, till dess han mottagit sin debetsedel. Denna betänklighet har Utskottet ansett kunna undanrödjas derigenom, att besvärstiden bestämmes för länen till utgången af Februari månad och för Stockholms stad till utgången af Mars månad. Deremot torde de förberedande åtgärder, hvilka de ingifna besvären skola underkastas, innan de insändas till Kammarrätten, utan svårighet kunna medhinnas under loppet af en månad från besvärstidens utgång, och då Utskottet följaktligen anser de af motionären för handlingarnes insändande till Kammarrätten föreslagna tidsbestämningar kunna bibehållas äfven om besvärstiden utsträckes något längre än motionären ansett lämpligt, kommer äfven enligt Utskottets förslag all den skyndsamhet med bevillningsmålens handläggning, som motionären med sitt förslag åsyftat, att uppnås.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet,

att Riksdagen, med bifall till motionen, må besluta, att § 70 mom. 1 i Bevillningsstadgan skall erhålla följande förändrade lydelse:

"Öfver pröfningskomiténs beslut må så väl af kronans ombud, som af den skattskyldige, anföras besvär, hvilka, ställda till Kongl. Kammarrätten, böra, för att varda till pröfning upptagna, *ingifvas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen inom utgången af Februari månad, och för Stockholms stad till Öfverståthållareembetet inom utgången af Mars månad det påföljande året. Öfver de anförda besvären skola utlåtanden från vederbörande infordras så skyndsamt, att besvären, jemte vederbörandes utlåtanden samt de upplysningar och erinringar, som besvären anses påkalla, må kunna till Kongl. Kammarrätten insändas från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen inom utgången af Mars månad och från Öfverståthållareembetet inom utgången af April månad samma år; kommande derefter målen* att i laga ordning af Kongl. Kammarrätten handläggas och afgöras".

15:o.

Utskottets uppmärksamhet har blifvit fästad derå, att det vid Bevillningsstadgan fogade formulär (N:o 4) till taxeringslängd öfver sådan, staten tillhörig fast egendom, för hvilken bevillning enligt § 2 i Bevillningsstadgan icke erlägges, icke skiljer mellan jordbruksfastighet och annan fastighet. Då emellertid enligt *Formulär N:o 4.*

58 § i Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, sådan jordbruksfastighet, för hvilken bevillning ej erlägges, skall påföras fyrktal efter det belopp, som, derest bevillning för densamma enligt Art. II i Bevillningsstadgan utgå skulle, på grund af taxeringsvärdet mot sådan bevillning svarar, hvaremot i afseende på "annan fastighet" motsvarande föreskrift icke finnes meddelad, är det för kommunalbeskattningen af vigt, att en sådan åtskilnad göres, och får derföre Utskottet hemställa,

att berörda formulär må undergå sådan ändring, att deri uppföras särskilda kolumner för jordbruksfastighet och för annan fastighet.

16:o.

Då först sedan statsverkets behof blifvit utredda och bevillningssumman bestämd, yttrande kan afgifvas angående de i Bevillningsstadgan upptagna procent- och sifferbelopp, kommer Utskottet att framdeles under riksdagens lopp göra den slutliga framställning i förevarande ämne, dertill förhållandena föranleda, hvilket Utskottet får

för Riksdagen anmäla.

Stockholm den 16 Mars 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. Fock.

Reservationer:

Vid 2:dra och 3:dje punkterna:
af Herr *J. Sääf;*

Vid 7:de punkten:
af Herr *E. G. Boström;*

Vid 13:de punkten:
af Herrar *N. G. Fock, L. Kockum,* Friherre *C. F. K. Barnekow* och *A. Rappe;*

af Herr *P. O. Reutersvärd,* med hvilken Herrar *N. A. G:son Bennich* och *W. Croneborg* instämt:

»Emot Utskottets beslut i punkten 13, angående ändring i nu gällande Bevillningsstadgas § 61 med afseende på sättet för utseende af ledamöter i pröfningskomitéerna, får jag afgifva min reservation.

Då alltsedan år 1812, när pröfningskomitéer först infördes, det varit åt den verkställande makten öfverlemnadt att utse ledamöter i pröfningskomitéerna och inga olägenheter hvarken för staten eller för den skattskyldige derigenom uppstått, så förefinnas inga talande skäl för den af Utskottet föreslagna förändringen. I nu gällande Bevillningsstadga är Konungens Befallningshafvandes valrätt begränsad *bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer,* hvarigenom allt godtycke är förebygdt och när dertill kommer att ledamöterna skola så utses att minst hälften böra vara egare af fast egendom, så lärer för fastighetsegarne ingenting vara att befara.

En af motionärernas påstående, att 57 § Regeringsformen nu skulle vara för nära trädd med afseende å svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta genom Riksdagen allena, torde sakna all grund och borde icke inom Utskottet funnit försvarare.

Genom Riksdagen allena bestämmer svenska folket grunderna och sättet för bevillningars utgörande, men tillsynen öfver att dessa grunder och bestämmelser blifva rätt tillämpade samt att dels staten kommer i sin fulla rätt och dels

Stockholm, tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1880.

N:o 13.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 April 1880, kl. 1 e. m.

Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 8, angående väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser.

I ofvannämnde betänkande hemstälde Utskottet, att Riksdagen icke måtte bifalla en af Herr C. O. Berg inom Första Kammaren väckt motion derom, "att Riksdagen måtte för sin del besluta ett sådant tillägg till Kongl. kungörelsen den 2 Maj 1879 angående tidningars och tidskrifters postbefordran, att — utan afseende derå, om tidning eller tidskrift förskrifvits genom postanstalt eller om densamma aflemnats till postbefordran under band — icke må med post fortskaffas eller till adressat utlemnas tidning eller tidskrift eller bilaga till det ena eller andra af förenämnda slags tryckalster, om i tidningen, tidskriften eller i bilagan finnes infördt tillkännagifvande, vare sig om försäljning af lotter till penningars eller annan lös eller fast egendoms bortlottande inom eller utom riket, eller ock om tilldelande åt prenumeranterne af särskilda premier, hvilkas fördelning bestämmes genom lottning".

Denna Utskottets hemställan har blifvit af Andra Kammaren bifallen, hvaremot Första Kammaren, med afslag derå, bifallit ett förslag af följande lydelse: "att Riksdagen för sin del beslutar, att genom Kongl. kungörelsen angående vilkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran den 2 Maj 1879 må ej anses vara någon medgifvet att

erhålla postbefordran af sådan, på svenska språket tryckt tidning, tidskrift eller bilaga dertill, hvaruti utbjudas lotter till här i riket otillåten bortlottning af lös eller fast egendom.“

Då de af Kamrarne sålunda fattade stridiga beslut icke kunna sammanjemkas och den väckta frågan om förbud mot postbefordran af tidningar eller tidskrifter innehållande lotteriannonser, såsom icke afseende någon förändring i grunderna för postbevillningen, sättet för deras tillämpning eller bevillningens fördelning till utgörande, icke är af beskaffenhet att jemlikt 71 § Regeringsformen och 65 § Riksdagsordningen böra genom gemensam omröstning afgöras, måste frågan anses hafva förfallit; hvilket Utskottet härmed skolat

för Riksdagen anmäla.

Stockholm den 5 April 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 April 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, angående stämpelpappersafgiften.

Jemlikt 40 § Riksdagsordningen får Bevillnings-Utskottet härmed afgifva betänkande angående stämpelpappersafgiften.

De framställningar rörande detta ämne, hvilka blifvit från Riksdagens Kamrar till Utskottet hänvisade, innefattas

dels uti Kongl. Maj:ts nådiga proposition den 23 sistlidne Januari (proposition N:o 10) angående ändringar i nu gällande föreskrifter om stämpladt papper;

dels ock uti följande inom Andra Kammaren väckta motioner, nemligen:

af Herr *Sigge Ljunggren* (motion N:o 48) om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande utarbetande af förslag till ny stämpelpappersförordning; samt

af Herr *S. Håkanson* (motion N:o 104) om tillägg till 6 § stämpelpappersförordningen.

1:o.

§ 2. Angående ny stämpelvalör.

Då, enligt, hvad Utskottet erfarit, särdeles vid underrätterna uti de större städerna behof af dubbla beläggningsstämplar å belopp jemväl emellan 100 och 500 kronor gjort sig kändt, får Utskottet föreslå,

att § 2 af stämpelpappersförordningen må erhålla följande förändrade lydelse:

"Stämpelpapper skall vara att tillgå af följande slag, nemligen:

a) — — — — — — — — — — — — — — — — — —

b) enkla och dubbla beläggningsstämplar å 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 25, 50, 75, 100, *200* och 500 kronor; samt

c) — — — — — — — — — — — — — — — — — —
— ."

2:o.

§ 5. Angående förändrad fördelning af embetsverk och myndigheter i afseende på stämpelbeläggning af handlingar.

Uti nådig proposition (N:o 10) har, under förutsättning att den af Kongl. Maj:t i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagna lönereglering för Öfverståthållarembetet och för vissa tjenstemän vid landsstaten blefve af Riksdagen antagen, Kongl. Maj:t, med hänvisning till hvad vid beslutandet af berörda proposition blifvit inför Kongl. Maj:t i Statsrådet anfördt, föreslagit Riksdagen, att den i § 5 af gällande stämpelpappersförordning förekommande indelning af embetsverk och myndigheter i vissa afdelningar måtte sålunda förändras, att Öfverståthållarembetets kansli äfvensom landträntmästare och häradsskrifvare öfverflyttades från den första till den tredje af de i nämnda paragraf upptagna afdelningar.

Uti den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof hade Kongl. Maj:t föreslagit, att den tjenstemännen inom Öfverståthållareembetets kansli äfvensom landträntmästare och häradsskrifvare tillkommande expeditionslösen måtte, med undantag af lösen för sådana expeditioner, som part eller annan på egen begäran erhölle eller eljest icke författningsenligt vore pligtig att lösa, indragas och med stämpelpapper ersättas.

Den af Kongl. Maj:t föreslagna lönereglering för landträntmästarne har icke vunnit Riksdagens bifall; och då sålunda den förutsättning bortfallit, under hvilken nämnde tjenstemäns öfverflyttning från första till tredje afdelningen i § 5 af stämpelpappersförordningen blifvit af Kongl. Maj:t föreslagen, hemställer Utskottet

a) att den Kongl. propositionen i denna del icke måtte af Riksdagen bifallas.

Då deremot den föreslagna löneregleringen för Öfverståthållareembetets kansli och för häradsskrifvarne blifvit af Riksdagen i hufvudsak antagen, och till följd deraf nämnde embetsverk och tjenstemän komma att, på sätt Herr Statsrådet och Chefen för Civildepartementet

i sitt ofvanberörda anförande till statsrådsprotokollet erinrat, blifva i afseende å beläggning med stämpladt papper af inlemnade eller utgående handlingar alldeles likställda med de embets- och tjenstemän vid landsstaten, hvilka i § 5 af nu gällande kungörelse angående stämpelpappersafgiften äro hänförda till tredje afdelningen, hemställer Utskottet:

b) att den fördelning af embetsverk och myndigheter, som § 5 i bifogade författningsförslag upptager, måtte af Riksdagen godkännas.

3:o

§ 7. Angående stämpelfrihet för fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar.

Enligt § 7 mom. 1 af stämpelpappersförordningen äro från stämpel befriade: "Fattigvårdsinrättningar i alla dem rörande mål".

Enligt hvad Utskottet erfarit har ordalydelsen af berörde stadgande gifvit anledning till tvekan, huruvida samma frihet från stämpel äfven tillkomme kommun uti sådana mål, hvaruti denna, i egenskap af fattigvårdssamhälle, både del.

Det synes Utskottet otvifvelaktigt att författningen afsett att nu ifrågavarande stämpelfrihet äfven för sistberörda fall måtte ega tillämpning; men då föreskriften härom visat sig sakna erforderlig tydlighet, har Utskottet härmed velat hos Riksdagen hemställa:

att nu ifrågavarande stadgande i § 7 mom. 1. måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar, i alla dem rörande mål.

4:o.

Angående inskränkning i stämpelfriheten för förmyndareförelägganden.

I sammanhang med den för rikets hofrätter 1876 verkställda löne-reglering bestämdes, att den för åtskilliga från nämnda embetsverk utgående handlingar, deribland protokoll, som part författningsenligt är skyldig att lösa, dittills erlagda lösen och sigillpenningar skulle upphöra och ersättas med förhöjda stämpelafgifter.

Sedermera vid 1878 års riksdag infördes uti § 7 mom. 1 af stämpelpappersförordningen ett stadgande af innehåll, att protokollsutdrag, innefattande föreläggande för förmyndare att till Rätten eller

Domhafvanden ingifva utdrag af förmyndareräkning skulle vara från stämpel befriade.

Följden häraf har blifvit, att så kallade förmyndareföreläggganden, som från hofrätterna utfärdas, äro befriade jemväl från lösen, hvaremot för så beskaffade expeditioner, då de från häradsrätt eller underdomstol i stad utgifvas, denna afgift fortfarande utgår.

Det synes Utskottet emellertid hvarken med rättvisa eller billighet öfverensstämmande, att handlingar af alldeles likartadt innehåll, skola vara underkastade afgift, då de af en embetsmyndighet utfärdas, men deremot fullkomligt afgiftsfria, när de från annan embetsmyndighet utgå.

Före 1876 års lönereglering utgick lösen för hofrätternas protokoll med 3 kronor för första arket och enligt nuvarande stämpelpappersförordning skall protokoll, som från nämnda verk utlemnas till part, hvilken författningsenligt är pligtig att detsamma lösa, förses med stämpel till enahanda belopp för hvarje ark.

Rättelse uti nu anmärkta missförhållande torde således lämpligast kunna vinnas derigenom, att den för förmyndareföreläggganden i allmänhet nu medgifna stämpelfrihet inskränkes till sådana förmyndareföreläggganden, som från underrätt utfärdas; hemställande Utskottet på grund af det ofvan anförda:

att ifrågavarande stadgande i § 7, mom. 1 af gällande stämpelpappersförordning måtte gifvas följande förändrade lydelse:

Protokollsutdrag, innefattande af underrätt i stad eller å landet meddeladt föreläggande för förmyndare att å vederbörlig ort ingifva utdrag af förmyndareräkning.

5:o.

§ 7. Ang. stämpelfrihet för afskrifningsmål m. fl.

Genom nådig remiss den 27 sistlidne Februari har Kongl. Maj:t till Bevillnings-Utskottet öfverlemnat en från Kammarrätten inkommen underdånig skrifvelse med hemställan om nådig förklaring af vissa bestämmelser i stämpelpappersförordningen.

I berörda underdåniga skrifvelse anför Kammarrätten, bland annat, att genom nådigt bref den 20 Februari 1856 till Kammarrätten hade, i anledning af hvad Kammarrätten i underdånig skrifvelse, under åberopande af flere hos Kammarrätten förekommande särskilda förhållan-

den, bemstält rörande tillämpningen i vissa delar af stadgandena i §§ 10 och 11 af Kongl. förordningen angående expeditionslösen den 30 November 1855, Kongl. Maj:t meddelat det förklarande, att, då hos Kammarrätten talan af enskild part fullföljdes i frågor om beskattningsförfattningarnes tillämpning eller i redogörelsemål, besväranden egde, om han vunne ändring i den åtgärd som öfverklagades, undfå Kammarrättens beslut utan lösen, hvarjemte Kongl. Maj:t funnit att, jemlikt berörda Kongl. förordning, lösen för utslag i de af Kammarrättens Öfverrevisionsdepartement anhängiggjorda anmärkningsmål icke borde erläggas, samt Kammarrättens utslag rörande debitering äfvensom beslut, hvarigenom restitution af allmänna skatter och utskylder medgåfves, likaledes skulle till vederbörande utan lösen utlemnas. Uti de sålunda medgifna fall hade vederbörande parter ock afgiftsfritt bekommit deras exemplar af Kammarrättens beslut, och hade i öfrigt de allmänna föreskrifterna i förordningen den 30 November 1855 ländt till efterrättelse i fråga om den för Kammarrättens expeditioner utgående lösen, som, jemlikt Kongl. cirkuläret den 9 November 1860, ingått till statsverket. — Enligt det vid Kongl. Maj:ts till 1879 års Riksdag aflåtna nådiga proposition angående ny lönestat för Kammarrätten fogade protokoll öfver finansärenden för den 21 Februari samma år, hade Kongl. Maj:t funnit att, under förutsättning, det Kongl. Maj:ts förslag om löneregleringen för Kammarrätten komme att af Riksdagen bifallas, den till statsverket ingående expeditionslösen inom Kammarrätten borde, likasom de af vaktbetjeningen förut tillgodonjutna sigillpenningar, upphöra samt mot stämpladt papper *utbytas;* och efter det Riksdagens Bevillnings-Utskott i ett den 9 Maj 1879 till Riksdagen afgifvet betänkande *dels*, under uttalande att Utskottet, i öfverensstämmelse med den af Kongl. Maj:t uttalade åsigt, ansåge ifrågakomna expeditionslösen och sigillpenningar lämpligen böra ersättas med en förhöjd stämpelafgift å de från Kammarrätten utgående expeditioner, i sådant hänseende föreslagit hufvudsakligen den förändring i 5 § stämpelpappersförfattningen, att Kammarrätten hänfördes under femte afdelningen i samma paragraf, *och dels* i sammanhang härmed hos Riksdagen anmält, att vid öfvervägande, huruvida den afgiftsfrihet, »som i vissa fall tillgodokommit expeditioner i bevillnings- och fattigvårdsmål», borde bibehållas, Utskottet icke funnit skäl föreslå någon ändring i gällande stadganden, så hade Utskottets betänkande i anförda delar blifvit af Riksdagen bifallet. — Detta godkännande från Riksdagens sida syntes Kammarrätten icke kunna tolkas annorlunda, än att dermed i verkligheten ej afsetts någon förändring i förut gällande bestämmelser om frihet i vissa fall från afgift för Kammarrättens expeditioner; men i

öfverensstämmelse härmed hade ej den genom Kongl. kungörelsen den 19 September 1879 utfärdade författning angående stämpelpappersafgifter blifvit affattad, i det nemligen väl den part, som hos Kammarrätten anfört besvär i bevillningsmål och vunnit ändring i den af honom öfverklagade åtgärd, fortfarande, i följd af ordalydelsen i 7:de § 2 mom. af nämnda författning, skulle åtnjuta befrielse från afgift för sitt exemplar af Kammarrättens beslut, men för uttryckande att, ehuru den förut utgående lösen utbytts mot stämpladt papper, vederbörande parter jemväl i de öfriga särskilda fall, då frihet från afgift för Kammarrättens expeditioner skolat, jemlikt ofvanberörda Kongl. bref den 20 Februari 1856, ega rum, framgent borde tillgodonjuta sådan afgiftsfrihet, icke till de i nämnda 7 § förut förekommande undantag från stadgandena i § 5 om stämpel å domar, utslag m. m. meddelats de tillägg, som för ändamålet varit af nöden. — Då med hänsyn till hvad sålunda förekommit, tvekan uppstått angående rätta förståndet i detta afseende af gällande författning om stämpelpappersafgiften, hade Kammarrätten ansett sig böra hos Kongl. Maj:t anhålla om meddelande af förklarande, huru berörda författning borde, beträffande afgifterna för Kammarrättens ifrågakomna expeditioner, rätteligen tillämpas, med hemställan tillika, att Kongl. Maj:t täcktes, i den mån sådant kunde finnas erforderligt, till Riksdagen aflåta nådig framställning om författningens förtydligande; och erinrade i sammanhang härmed Kammarrätten, hurusom det syntes desto mindre vara lämpligt eller med billighet förenadt, att parter, hvilka på synnerligen giltiga grunder, de der fortfarande förefunnes, varit befriade från lösen för Kammarrättens expeditioner, hädanefter skulle komma att betungas med afgift för desamma, som afgiften enligt stämpelpappersförordningen komme att utgå med vida högre belopp, än den för lösen tillförene bestämda.

Efter tagen kännedom af den nådiga remissen har Utskottet funnit ofvan omförmälda, af Kammarrätten påpekade förhållanden vara af beskaffenhet att påkalla rättelse. Ehuru sålunda Utskottet, lika med Kammarrätten, anser stämpelfrihet böra medgifvas i ofvan berörda fall, der frihet från lösen förut egt rum, anser likväl Utskottet stämpelfriheten böra utsträckas något längre än Kammarrätten ifrågasatt. Då nemligen enligt Utskottets mening frågan om tillgodonjutande af denna frihet hellre bör göras beroende af målets egen natur än af den utgång det erhåller, har Utskottet ansett det för åtnjutande af frihet från lösen för Kammarrättens utslag i mål angående beskattningsförfattningarnes tillämpning samt i redogörelse- och restitutionsmål hittills stadgade vilkor, att besväranden eller sökanden vinner ändring i den öfverklagade åtgärden eller restitution af allmänna skatter eller utskylder

icke böra fordras för tillgodonjutande af motsvarande stämpelfrihet; och torde äfven för de med de nu afhandlade målen nära befryndade afskrifningsmålen enahanda afgiftsfrihet kunna medgifvas. Då vidare de skäl, som blifvit anförda för stämpelfrihet för ifrågavarande af Kammarrätten meddelade utslag äfven torde ega giltighet i fråga om beslut, som i mål af liknande beskaffenhet af andra myndigheter meddelas, har Utskottet ansett stämpelfriheten böra utsträckas äfven till dessa senare.

Enligt hvad Utskottet inhemtat, skulle, under förutsättning att uti de år 1878 af Kammarrätten afgjorda mål för utslag och andra expeditioner, hvilka skolat med lösen beläggas, i stället för lösen utgått stämpelpapper enligt 1879 års förordning, statsverkets inkomst af dessa expeditioner utgjort:

för fattigvårdsmål (155 expeditioner på 1 ark, 205 på 2 ark och 2 på 3 ark) 3,676 kronor;

för bevillningsmål (308 expeditioner på 1 ark och 21 på 2 ark) 3,003 kronor;

för fiskaliska aktioner och balansmål (2 expeditioner på 2 ark, 1 på 4 ark och 1 på 5 ark) 54 kronor; samt

för öfriga mål (redogörelsemål, mantalsskrifningsmål med flera 15 expeditioner på 1 ark och 3 på 2 ark) 168 kronor.

Då samtliga nu afhandlade mål innefattas under de båda sistnämnda kategorierna, skulle statsverkets förlust genom den ifrågasatta stämpelfriheten, hvad Kammarrätten beträffar, knappt blifva nämnvärd, och, ehuru Utskottet icke eger tillgång till motsvarande uppgifter för andra myndigheter, torde dock med temlig visshet kunna antagas att icke heller vid dem genom den föreslagna åtgärden någon synnerlig förlust af statsinkomst skulle uppstå.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet:

a) att uti 7 § 1 mom. måtte näst efter rubriken »Afsked för soldater, båtsmän, spel i nummer med flere af gemenskapen vid militären» införas en ny rubrik: *Afskrifningsmål;*

b) att uti samma § och mom. måtte näst efter rubriken »Afskrifter» såsom ny rubrik införas *Anmärknings- och redogörelsemål;*

c) att uti samma § och mom. måtte efter rubriken »Resolutioner» införas rubriken *Restitutionsmål;*

d) att den i samma § och mom. förekommande rubriken »Räntor, kronans; ransakningar, observatio-

ner och förklaringar, som angå dessa, och uppbördsmäns i samma mål anförda besvär» måtte erhålla följande förändrade lydelse: *Räntor*, *kronans; mål*, *som angå dessa;* samt

e) att uti 7 § 2 mom. måtte efter rubriken »Bevillningsmål» införas en ny rubrik: *Debiteringsmål.*

§ 8. Ang. debetsedels vitsord i fråga om fast egendoms taxeringsvärde.

6:o.

Enligt 6 § i nu gällande stämpelpappersförordning skola köpe-, bytes- och gåfvobref samt testamentariska förordnanden och fideikommissbref om fast egendom och frälseräntor beläggas, då fångeshandlingen för lagfart företes, med stämpel i visst förhållande till värdet, beräknadt för bytes- och gåfvobref samt testamentariska förordnanden och fideikommissbref efter nästföregående års taxeringsvärde samt för köpebref efter den i penningar bestämda köpeskillingen, så framt denna icke understiger fastighetens taxeringsvärde, men i sådant fall efter sistberörda värde. Vidare må, enligt samma §, då bland qvarlåtenskapen efter afliden person äfven ingår fast egendom, denna i afseende å boupptecknings förseende med stämpelpapper, icke beräknas lägre än till det å egendomen vid dödsfallet gällande taxeringsvärde.

Uti sin ofvan omförmälda motion anmärker Herr *Sven Håkanson* bland annat, hurusom följden af nämnde föreskrifter blifvit, att så väl vid inregistrering af bouppteckningar, som vid lagfart å fång till fast egendom man måst lösa särskildt bevis öfver fastighetens taxeringsvärde. Detta hade förorsakat både besvär och kostnader samt äfven föranledt särskilda uppskofsbeslut och förelägganden, emedan mången bland allmogen icke hade sig bekant att sådant bevis erfordrades. För dem, som vore aflägset boende från lands- och häradsskrifvarekontor ökades denna kostnad genom flere mils resor och blefve sålunda mycket betungande för ett fattigt sterbhus, hvars fastighetsdel kunde utgöra några hundra kronors värde och måhända vore intecknad för lika stor skuld. På grund häraf hemställer motionären om utfärdande af föreskrift, "att i de fall, då stämpelbeloppet skall grundas på taxeringsvärde, kronodebetsedel, så inrättad, som bevillningsstadgan föreskrifver, må utgöra bevis om samma värde.»

Det är af vigt, att skatterna till staten så åläggas, att deras uppbörd må vålla de skattskyldige de minsta möjliga utgifter utöfver sjelfva skattebeloppet. Ur denna synpunkt synes motionärens förslag värdt att beaktas.

Då stämpelpappersförordningen bjuder, att vissa handlingars stämpelpligtighet skall beräknas efter fastighetstaxeringsvärdet, måste kännedom om detta värde vederbörande tjensteman ur officiel källa beredas. Deremot är det för ändamålet likgiltigt, om denna kännedom vinnes ur ett derför särskildt anskaffadt taxeringsbevis eller på annat sätt, blott uppgiften i båda fallen är lika tillförlitlig.

Nu har hvar och en, hvilken det åligger att utgöra ifrågavarande stämpelafgifter, i sin ego, eller kan åtminstone lätteligen anskaffa, debetsedel öfver de honom eller fastighetens föregående egare påförda bevillningsafgifter. Enligt 81 § Bevillningsstadgan och det vid samma stadga fogade formulär till debetsedel skall debetsedeln bland annat utvisa "taxeringsvärdet å hvarje den skattskyldiges inom taxeringsdistriktet belägna fasta egendom samt beloppet af den deraf utgående bevillning" och skola enligt 83 § Bevillningsstadgan" debetsedlarne sammanfattas och utfärdas med ansvar för deras rigtighet, på landet af häradsskrifvaren och i stad af vederbörande uppbördsman." I fråga om taxeringsvärdet å berörda fasta egendom bör således debetsedeln ega samma vitsord som särskildt utfärdadt taxeringsbevis och kunna i dess ställe användas, hvarigenom den skattskyldige besparas kostnaden för anskaffande af sådant bevis.

Mot ett af motionären vid sistlidet års riksdag i enahanda syftning med det nu framstälda väckt förslag, hvilket af tillfälligt Utskott behandlades, gjordes inom Andra Kammaren gällande, att icke allestädes fastighetstaxeringsvärdena verkligen infördes i debetsedlarne. Så länge likväl gällande lag bestämdt och oförtydbart föreskrifver, att dessa värden skola i debetsedlarne utsättas, anser sig Utskottet icke ega rätt att förutsätta annat än att lagens föreskrifter af vederbörande tjenstemän, deras pligt likmätigt, efterlefvas. All betänklighet i detta afseende lärer dessutom kunna undanrödjas derigenom att, på sätt motionären föreslagit, debetsedels bevisningskraft i ifrågavarande hänseende göres beroende deraf, att debetsedeln är upprättad i öfverensstämmelse med gällande bevillningsstadgas föreskrifter.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet,

att i 8 § af stämpelpappersförordningen måtte införas ett 18:de moment af följande lydelse:

»*I de fall då enligt denna författning stämpelafgift skall beräknas efter fast egendoms taxeringsvärde, må, i fråga om samma värde, debetsedel, så upprättad, som gällande bevillningsstadga föreskrifver, ega lika vits-*

ord med af häradsskrifvare eller vederbörande uppbördsman utfärdadt taxeringsbevis.

7:o.

§ 13 Angående förändring af en hänvisning.

I § 13 mom. 4 af gällande stämpelpappersförordning stadgas, bland annat, att sådana mål, som angå brist hos redogörare eller försäljningsman å honom anförtrodt stämpelpapper, böra handläggas på sätt och i den ordning, som uti § 11 af Kongl. instruktionen för Kammarrätten den 15 Oktober 1831 är för balansmål stadgad. Sedan ny instruktion blifvit under den 14 November 1879 för Kammarrätten utfärdad, lärer nämnda hänvisning böra utbytas mot en hänvisning till den emot ofvanberörda § svarande § 6 i den för Kammarrätten utfärdade nya instruktion; Utskottet hemställer på grund häraf:

att sista punkten uti 4 mom. af 13 § måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Sådana mål åter, som angå brist hos redogörare eller försäljningsman å honom anförtrodt stämpelpapper, böra handläggas på sätt och i den ordning, som uti *§ 6 af Kongl. instruktionen för Kammarrätten den 14 November 1879* är för balansmål stadgad.

8:o.

Angående omarbetning af stämpelpappersförordningen.

Efter att sålunda hafva behandlat de förslag till särskilda förändringar i nu gällande stämpelpappersförordning, som till behandling hos Utskottet förekommit, återstår att afgifva yttrande öfver ofvannämnda af Herr Ljunggren väckta motion om en fullständig omarbetning af denna författning. Motionären anför, bland annat, att, ehuru af den ursprungliga texten i gällande förordning om stämpelpapper föga nu mera torde finnas oförändradt, åtminstone i hvad som anginge stämpelsatserna, det likväl torde vara temligen allmänt erkändt, att en omarbetning af nämnda förordning, äfven i dess nuvarande skick, vore af behofvet påkallad. Nästan vid hvarje riksdag hade förordningen undergått ändringar. Betydliga rubbningar deruti hade äfven följt af beslutade löneregleringar för domstolarne å landet, för länsstyrelserna med flera. Ej heller hade den kunnat följa med alla förändringar i näringslagstiftningen. Vid embetsverk, der expeditionslösen utbytts mot stämpelpapper, vore det icke utan svårighet att bestämma, huru en del expeditioner skulle beläggas med stämpel; så till exempel åter-

funnes icke vissa ärenden såsom fritagna från stämpel, ehuru i expeditionstaxan upptagna såsom fria från lösen. Terminologien vore ej heller alltid väl öfverensstämmande med det nuvarande språkbruket eller ens med lagstiftningen. Motionären föreslår med anledning häraf att, då tiden vid Riksdagen svårligen torde medgifva Bevillnings-Utskottet att egna en så sorgfällig pröfning åt ämnet, som för en fullständig omarbetning af förordningen skulle erfordras, »Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes genom sakkunniga personer låta utarbeta och så snart ske kan för Riksdagen framlägga ett fullständigt förslag till ny förordning angående stämpelpapper.»

Att nu gällande stämpelpappersförordning icke uppfyller de fordringar man har rätt att ställa på en ändamålsenlig beskattningslag, har länge varit erkändt. Om man såsom sådana fordringar uppställer tydlighet och bestämdhet i förening med fullständighet och följdrigtighet i föreskrifterna samt öfverskådlighet och klarhet i uppställningen, så att de i hvarje särskildt fall tillämpliga tariffbestämmelserna må kunna med lätthet återfinnas, torde det ej kunna förnekas, att förordningen i alla dessa hänseenden lemnar mycket öfrigt att önska. För vissa slag af handlingar saknas föreskrift om stämpelpligtighet, ehuru de på grund af sin nära frändskap med andra stämpelpligtiga handlingar, synas hafva bort sådan underkastas, hvaraf vållats ovisshet och osäkerhet vid författningens tillämpning. I många fall äro författningens föreskrifter så dunkelt affattade, att de nästan med nödvändighet måst gifva anledning till olika tolkningar, hvilka ock synnerligen ofta förekommit och det ej blott hos dem, hvilka haft att i första hand tillämpa författningens föreskrifter, utan äfven hos de myndigheter, hvilka efter framstäld anmärkning haft att pröfva rigtigheten af verkställd stämpelbeläggning. Och hvad slutligen den egentliga stämpeltariffens uppställning beträffar, är denna sådan att det utan öfverdrift torde kunna sägas, att den, som ur författningen önskar inhemta upplysning om det stämpelbelopp, hvilket i något särskildt fall för en handling erfordras, måste, för att derom erhålla full visshet, genomgå tariffen i dess helhet. Stämpelsatserna äro nemligen fördelade under fyra hufvudrubriker utan att för denna fördelning någon indelningsgrund synes hafva blifvit uppställd; och vissa handlingar finnas i och för deras stämpelbeläggning hänförda under specialrubriker, der man minst haft anledning att söka dem. Vid tariffen finnas dessutom fogade talrika undantagsbestämmelser, under hvilka ofta föreskrifter meddelas, hvilka rättare synas hafva bort intagas under motsvarande rubrik i sjelfva tariffen.

De menliga följderna af denna stämpelpappersförordningens brist-

fälliga beskaffenhet äro uppenbara. Det kan emellertid för staten sjelf icke vara annat än af högsta vigt att icke genom sina egna beskattningslagar utsätta vare sig de skattskyldige för att blifva för högt debiterade, eller statsverket för förluster, eller ock sina egna organer, hvilka hafva att tillämpa beskattningslagarne, för att, i trots af all använd omtanke och uppmärksamhet, drabbas ej blott af betydliga ekonomiska uppoffringar, utan äfven af kriminelt ansvar. Särskildt kunna de icke sällan förekommande, af otydligheter i stämpelpappersförordningen föranledda fiskaliska aktionerna mot domare, med ty åtföljande bötfällningar, icke undgå att i allmänhetens ögon verka oförtjent nedsättande på domareståndets anseende, hvars oförminskade bibehållande likväl för samhället är af högsta vigt.

Då emellertid, såsom af det ofvan anförda torde framgå, en fullt tillfredsställande uppställning af författningen icke lärer kunna ernås utan en mera genomgripande omarbetning af densamma, men den knappa tid, som är tillmätt för Utskottets arbeten, icke medgifver Utskottet att företaga en sådan och inom Utskottet ej heller torde förefinnas den speciella erfarenhet och sakkunskap, som för ett sådant arbete erfordras, hemställer Utskottet,

att, med bifall till hvad motionären föreslagit, Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t genom sakkunnige män låta utarbeta och så snart ske kan för Riksdagen framlägga fullständigt förslag till ny förordning angående stämpelpappersafgiften.

Stockholm den 8 April 1880.

På Utskottets vägnar:

A. G:son BENNICH.

Reservationer:

vid 6:te punkten:
af Herr *E. G. Boström;*
vid 8:de punkten:
af Herr *S. A. Hedlund.*

Herr *C. A. Jönsson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af 8:de punkten.

Förslag till författning

i de delar, hvari Utskottet föreslagit förändring eller tillägg.

Nuvarande lydelse:

§ 2.

Om olika slag af stämpelpapper.

Stämpelpapper skall vara att tillgå af följande slag, nemligen:

a) — — — — — — — — —

b) enkla och dubbla beläggningsstämplar å 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 25, 50, 75, 100 och 500 kronor; samt

c) — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

§ 5.

Om stämpel dels å domar, utslag, resolutioner och andra dylika handlingar, som utfärdas af domstolar, embetsverk och myndigheter, dels ock till handlingar, som dit inlemnas eller derstädes företes.

Domstolar, embetsverk och myndigheter indelas i afseende på den stämpel, som till omförmälda handlingar erfordras, uti följande sex afdelningar:

Första afdelningen:

Öfverståthållareembetet; Öfverintendentsembetet; — — — — — — — — — — landträntmästare; häradsskrifvare.

— — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse:

§ 2.

Om olika slag af stämpelpapper.

Stämpelpapper skall vara att tillgå af följande slag, nemligen:

a) — — — — — — — — —

b) enkla och dubbla beläggningsstämplar å 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 25, 50, 75, 100, *200* och 500 kronor; samt

c) — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

§ 5.

Om stämpel dels å domar, utslag, resolutioner och andra dylika handlingar, som utfärdas af domstolar, embetsverk och myndigheter, dels ock till handlingar, som dit inlemnas eller derstädes företes.

Domstolar, embetsverk och myndigheter indelas i afseende på den stämpel, som till omförmälda handlingar erfordras, uti följande sex afdelningar:

Första afdelningen:

Öfverståthållareembetet i kronouppbördsärenden; Öfverståthållareembetet för polisärenden; Öfverintendentsembetet; — — — — *landträntmästare.*

— — — — — — — — — — —

Nuvarande lydelse:	*Föreslagen lydelse:*
Tredje afdelningen.	Tredje afdelningen.
Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och till landsstaten hörande tjenstemän, med undantag af landträntmästare och häradsskrifvare.	*Öfverståthållareembetets Kansli*; Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och till landsstaten hörande tjenstemän med undantag af *landträntmästare.*
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
§ 7.	§ 7.
Om undantag från de uti §§ 3, 4, 5 och 6 intagna stadganden.	Om undantag från de uti §§ 3, 4, 5 och 6 intagna stadganden.
1:o. Från stämpel enligt §§ 3, 4, 5 och 6 befrias:	1:o. Från stämpel enligt §§ 3, 4, 5 och 6 befrias:
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
Afsked för soldater — — — — — — — — militären.	Afsked för soldater — — — — — — — — militären.
	Afskrifningsmål.
Afskrifter — — — — utdrag.	Afskrifter — — — — utdrag.
	Anmärknings- och redogörelsemål.
Anordningar.	Anordningar.
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
Fattigvårdsinrättningar, i alla dem rörande mål.	*Fattigvårdssamhällen och* fattigvårdsinrättningar, i alla dem rörande mål.
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
Protokollsutdrag, innefattande föreläggande för förmyndare att till rätten eller domhafvanden ingifva utdrag af förmyndareräkning.	*Protokollsutdrag, innefattande af underrätt i stad eller å landet meddeladt föreläggande för förmyndare att å vederbörlig ort ingifva utdrag af förmyndareräkning.*
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
Resolutioner — — myndigheter.	Resolutioner — — myndigheter.
	Restitutionsmål.
Revisionssaker — — — saken.	Revisionssaker — — — saken.
— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —
Räntor, kronans; ransakningar, observationer och förklaringar, som	Räntor, kronans; *mål, som angå dessa.*

Nuvarande lydelse:	*Föreslagen lydelse:*
angå dessa, och uppbördsmäns i samma mål anförda besvär.	— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —	
2:o. Från den enligt §§ 3, 4, 5 och 6 stadgade stämpel äro jemväl fria så väl inkommande handlingar som utgående expeditioner i nedannämnda mål och ärenden, dock med undantag af Kongl. Maj:ts deruti meddelade resolutioner, utslag och domar, hvilka skola beläggas med den i § 5 stadgade stämpel för hvarje expedition, som icke enligt mom. 1 i denna § jemväl är från sådan stämpel fri:	2:o. Från den enligt §§ 3, 4, 5 och 6 stadgade stämpel äro jemväl fria så väl inkommande handlingar som utgående expeditioner i nedannämnda mål och ärenden, dock med undantag af Kongl. Maj:ts deruti meddelade resolutioner, utslag och domar, hvilka skola beläggas med den i § 5 stadgade stämpel för hvarje expedition, som icke enligt mom. 1 i denna § jemväl är från sådan stämpel fri:
Bevillningsmål;	Bevillningsmål;
	Debiteringsmål;
Kronotionde, mål angående åsättande af;	Kronotionde, mål angående åsättande af;
— — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — —
§ 8.	§ 8.
Allmänna föreskrifter vid författningens efterlefnad.	Allmänna föreskrifter vid författningens efterlefnad.
— — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — —
17:o. Stämpelpapper — — — — — — — — — — — — — i behåll.	17:o. Stämpelpapper — — — — — — — — — — — — — i behåll.
	18:o. *I de fall då enligt denna författning stämpelafgift skall beräknas efter fast egendoms taxeringsvärde, må, i fråga om samma värde, debetsedel, så upprättad som gällande Bevillningsstadga föreskrifver, ega lika vitsord med af häradsskrifvare eller vederbörande uppbördsman utfärdadt taxeringsbevis.*

Nuvarande lydelse:	*Föreslagen lydelse:*
§ 13.	§ 13.
Uppbörd och redovisning af stämpelpappersmedlen.	Uppbörd och redovisning af stämpelpappersmedlen.
— — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — —
4:o. Allmänna — — — — — — — — ändring. Sådana mål åter, som angå brist hos redogörare eller försäljningsman å honom anförtrodt stämpelpapper, böra handläggas på sätt och i den ordning, som uti § 11 af Kongl. instruktionen för Kammarrätten den 15 Oktober 1831 är för balansmål stadgad.	4:o. Allmänna — — — — — — — — ändring. Sådana mål åter, som angå brist hos redogörare eller försäljningsman å honom anförtrodt stämpelpapper, böra handläggas på sätt och i den ordning, som uti *§ 6 af Kongl. instruktionen för Kammarrätten den 14 November 1879* är för balansmål stadgadt.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 April 1880, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående vilkoren för tillverkning och försäljning af bränvin.

Till Bevillnings-Utskottets behandling har, jemlikt 40 § Riksdagsordningen, öfverlemnats en inom Riksdagens Första Kammare af Herr *N. S. von Koch* väckt motion (N:o 9), om förändrad lagstiftning angående vilkoren för bränvins tillverkning oeh försäljning.

Uti denna motion hemställer Herr von Koeh:

1:o) att det af särskilde komiterade den 20 December 1878 afgifna förslag till förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin måtte af Riksdagen i allo godkännas och antagas, doek så, att den uti 11 § af komiterades förslag utsatta skattesiffra höjes från 1 krona 20 öre till 1 krona 40 öre, derest motionärens förslag till ny förordning angående försäljningen af bränvin eller ett annat dermed hufvudsakligen öfverensstämmande varder antaget, oeh derest statens behof sådan förhöjning kräfver, för att undgå så kallad tilläggsbevillning, samt för att kunna borttaga den senaste riksdag skedda tullförhöjning å soeker oeh kaffe, hvarom motionären äfven väcker förslag, under förutsättning, att så stor förhöjning i skatten och såsom en följd deraf äfven i tullen å bränvin sker;

2:o) att Riksdagen måtte antaga följande förslag till förordning angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända oeh destillerade spirituösa drycker:

§ 1.

1. Handeln med bränvin fördelas i partihandel, minuthandel och utskänkning.

2. Vid partihandel vare minsta tillåtna försäljningsbeloppet 100 kannor samt vid minuthandel en fjerdedels kanna, och får hvad såldt blifvit icke i mindre belopp än det minsta, som i hvartdera fallet må säljas, utlemnas; ej heller må något af det sålda å försäljningsstället förtäras.

3. Vid utskänkning må bränvin till huru ringa belopp som helst försäljas, vare sig till afhemtning eller förtäring på stället, hvarvid varm, lagad mat alltid skall finnas att tillgå.

§ 2.

För rättighet till partihandel med bränvin gäller i öfrigt hvad Kongl. Förordningen af den 18 Juni 1864 om utvidgad näringsfrihet föreskrifver om annan handel.

§ 3.

1. För erhållande af rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin fordras: att råda öfver sig och sitt gods, hafva god frejd, hafva gjort sig känd för ordentlighet, kunna försvarligt skrifva och räkna, att hafva under de tre sist förflutna åren varit och fortfarande vara röstberättigad medlem af den kommun, der rättigheten skall utöfvas, samt att antingen sjelf vara egare till den egendom, der handeln eller utskänkningen skall idkas, eller ock hafva till dess utöfvande derstädes erhållit egarens tillstånd.

2. Embets- och tjensteman, vare sig statens eller kommunens, prest, lärare, läkare samt ordförande och ledamot i kommunalnämnd må icke deltaga i minuthandel med eller utskänkning af bränvin, ej heller den, som under senast förflutna eller löpande tillverkningsår utöfvat eller utöfvar bränvinstillverkning; och ej heller må sådan handel utöfvas å allmänt boställe eller å annan kronans jord, som ej med stadgad åborätt besittes. Med undantag för uteslutande vinhandel må minuthandel med eller utskänkning af bränvin ej vara förenad med annat näringsyrke, för hvars utöfvande fordras särskild anmälan enligt § 9 af Kongl. Förordningen angående utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

§ 4.

1. Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp, än han sjelf eger försälja.

2. Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köparen utlemna bränvin i mindre belopp än 100 kannor.

§ 5.

1. Försäljningsåret räknas, för stad, från den 1 Oktober, och för landet, från den 1 November. Rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin erhålles endast till försäljningsårets slut och sålunda för högst ett år i sänder.

2. *Ansökning* om utöfvande af sådan rättighet skall till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inlemnas, åtföljd af intyg, i stad, af magistraten, och på landet, af kommunalnämnden, att de i § 3 föreskrifna vilkor för rättighetens erhållande hos den sökande förefinnas, besigtningsinstrument öfver den tillämnade försäljningslokalens läge och beskaffenhet enligt § 7, *pant eller* borgen af minst tvenne inom kommunen boende fastighetsegare, hvilka ej sjelfve handla med bränvin, för utgörande af de böter, som kunna rättighetsinnehafvaren ådömas, *samt bevis derom att, med minst* $^3/_4$ *af de närvarandes egande röster, uti stad, stadsfullmäktige, eller, der sådane icke finnas, allmän rådstufvas ledamöter, och på landet, kommunalstämman tillstyrkt bifall å ansökningen.*

3. Derest den *sökande* styrkt sig hafva uppfylt de vilkor, denna förordning föreskrifver, och den *aflemnade panten eller* borgen finnes antaglig, *kan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utfärda* tillståndsbevis, hvilket skall, förr än handeln eller utskänkningen får börja, uppvisas för och påtecknas af magistraten i stad och kommunalnämnden på landet.

§ 6.

Rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin får ej öfverlåtas på annan person, ej heller utöfvas på annan plats eller i annan lokal, än tillståndsbeviset medgifver.

§ 7.

1. Minuterings- eller utskänkningsställe skall vara beläget vid öppen gata, torg eller allmän väg, men får ej finnas i närheten af kyrka, offentlig skola, kasern, större fabrik, bruk, sågverk eller plats, der större allmänt arbete bedrifves, eller utanför stad eller köping på mindre afstånd derifrån än 0,5 mil utan att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande

efter särskild pröfning oeh *vederbörande stadsfullmäktiges, allmän rådstufvas eller kommunalstämmas* hörande det medgifvit och bestämt vilkoren derför.

2. Den lokal, der utskänkning idkas, skall vara ljus, luftig, försedd med snygga möbler och öfriga inventarier samt hafva en i förhållande till rörelsens omfattning tillräcklig storlek.

3. Innan *ansökan* om utöfvande af rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin inlemnas, skall den för rörelsen afsedda lokalen besigtigas i stad af stadsfiskal oeh på landet af kronobetjent jemte tvenne kommunens röstberättigade medlemmar, utsedde i stad af magistraten oeh på landet af kommunal-*stämman;* och skall det af dem upprättade besigtningsinstrument innehålla uppgift, om belägenheten är i öfverensstämmelse med denna förordnings föreskrifter samt, i händelse utskänkning skall ega rum, om föreskrifterna för lokalens beskaffenhet äro iakttagna.

§ 8.

1. Å landet vare minuthandel med eller utskänkning af bränvin förbjuden på eller inom 0,2 mil från ställe, der *häradsting,* auktion, marknad, torgdag, mönstring, *läger eller möte för vapenöfning,* uppbördsstämma eller annan till folksamling föranledande förrättning hålles.

2. I stad ege vederbörande polismyndighet att, om anledning skulle förekomma, att minuthandel med eller utskänkning af bränvin bör förbjudas vid något af de i föregående moment nämnda tillfällen, derom meddela föreskrift.

§ 9.

1. Minuthandel med bränvin må i allmänhet ega rum endast från kl. 8 f. m. till kl. 8 e. m., men ej från kl. 6 e. m. dagen före sön- eller helgdag till kl. 8 f. m. första derpå följande söknedag.

2. Utskänkning af bränvin får ej börja förr än kl. 6 f. m. och skall i allmänhet upphöra å landet vintertiden kl. 6 e. m. och sommartiden kl. 8 e. m. samt i stad hela året kl. 9 e. m.

3. Å sön- eller helgdag får utskänkning af bränvin ega rum och utskänkningsställe hållas öppet endast två timmar på morgonen, tre timmar vid middagen och två timmar på eftermiddagen å tider, som af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vid rättighetens meddelande bestämmas, men aldrig under tiden för allmän gudstjenst.

4. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande *kan* efter vederbörande *stadsfullmäktiges, allmän rådstufvas eller* kommunal-*stämmas* hörande *och till-*

styrkande förordna om inskränkning i eller utsträckning af den i denna paragraf bestämda försäljningstid, der särskilda omständigheter dertill föranleda.

5. Under de tider, då minuthandel med eller utskänkning af bränvin ej är tillåten, får bränvin icke heller utlemnas eller å utskänkningsställe förtäras.

§ 10.

1. *Vid helsobrunn*, eller badort, på passagerarefartyg eller der värdshusrörelse af annan orsak kan komma i fråga att under endast någon del af året utöfvas, må för kortare tid rättighet till bränvinsutskänkning af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande efter *alla* vederbörandes hörande *och gemensamma tillstyrkande* meddelas. Sådan utskänkning *må* (i allmänhet) *endast* ske till förtäring på stället; och ege Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att jemväl i öfrigt dervid föreskrifva de inskränkningar, som kunna finnas nödiga.

2. Rättighet till utskänkning å passagerarefartyg sökes hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i det län, hvarest fartygets rederi har sitt hufvudsäte.

§ 11.

1. Polismyndighet i stad samt kronobetjent och kommunalnämnd å landet åligge tillse, att å minuthandels- och utskänkningsställe allmän ordning samt de i denna förordning meddelade föreskrifter noga iakttagas; och ega dessa myndigheter anbefalla stängning af minuthandels- eller utskänkningslokal och bränvinshandelns eller utskänkningens upphörande, när störande oordning förekommer eller anledning finnes att sådan befara.

2. Förekomma å minuthandels- eller utskänkningsställe oordningar af den art, att innehafvaren af rättigheten icke kan anses fortfarande ega den för densammas utöfvande erforderliga frejd eller ordentlighet, eller har någon af de enligt § 10 meddelade utskänkningsrättigheter visat sig föranleda störande oordningar, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, på anmälan i stad af magistraten eller stadsfullmäktige, och på landet af socknens eller angränsande socknars kommunalnämnd, efter vederbörlig undersökning ega att rättigheten inskränka eller indraga.

§ 12.

1. Å apotek må bränvin eller sprit hvarken säljas eller annorledes

utlemnas utom för medicinskt ändamål på behörig läkares recept, för tekniskt behof, då detsamma behörigen styrkes medelst intyg af magistratsledamot, kronobetjent, kommunalstämmas eller kommunalnämnds ordförande eller vice ordförande, och för vetenskapligt ändamål på reqvisition af känd vetenskapsidkare; börande alla sådana recept, intyg och reqvisitioner å apoteken qvarhållas och der förvaras.

2. I afseende på försäljningen af sådana läkemedel, hvilka innehålla bränvin eller sprit, gälle hvad medicinalförfattningarna föreskrifva.

§ 13.

Bränvin må icke utlemnas till den, som är drucken eller berusad, ej heller till *person, som icke fylt 18—21 år.* Den, som är berusad, får ej utdrifvas från utskänkningsställe eller lemnas utan vård.

§ 14.

Då minuthandel med eller utskänkning af bränvin sker, får dörren till försäljningslokalen ej vara låst.

§ 15.

I öppen salubod för handel med andra varor än bränvin äfvensom vid auktioner vare bränvinsutdelning äfven utan betalning förbjuden.

§ 16.

Ej vare någon berättigad till utsökning af betalning för bränvin, som blifvit vid utskänkning utborgadt. Lag samma vare, då bränvin blifvit vid minuthandel till mindre belopp än en kanna utborgadt.

§ 17.

Byteshandel med bränvin vare ansedd lika med bränvinsförsäljning.

§ 18.

1. Bränvin, som vid minuthandel eller utskänkning hålles till salu, skall i styrka uppgå till 46 procent och vara så renadt från finkelolja, att det håller det af Kongl. Maj:t särskildt föreskrifna prof, eller af så renad råvara beredt.

2. Det får ej heller försättas med finkelolja eller annat för helsan skadligt ämne.

§ 19.

Hvad i denna förordning är stadgadt om handel med bränvin skall, med undantag af bestämmelserna i § 18 mom. 1, äfven gälla för alla andra brända eller destillerade in- eller utländska spirituösa drycker, äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade; och vare vid beräkning af myckenhet, som minst må säljas, icke någon skilnad, om det sålda utgör ett eller flera slag.

§ 20.

1. Då bränvin försändes sjöledes och någon del af saltsjön dervid befares, skall det vara underkastadt försegling och, på sätt i tullstadgan föreskrifves, förpassning.

2. Vid annan försändning af bränvin inom landet eger deremot förpassning icke rum; skolande dock bränvin, när det i större myckenhet än femton kannor forslas landvägen inom en mil från kusten mellan norska gränsen och gränsen mellan Blekinge och Kalmar län, åtföljas af tillverkarens eller säljarens på tro och heder senast inom en vecka före uppvisandet afgifna bevis, att bränvinet icke blifvit i riket olofligen infördt.

§ 21.

Der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, skall vara anbragt skylt, som utvisar rörelsen.

§ 22.

Af denna förordning, bör å det ställe, der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, ett exemplar alltid vara i försäljningsrummet anslaget.

§ 23.

Den, som genom minuthandel eller utskänkning föryttrar bränvin, utan att i stadgad ordning hafva dertill förvärfvat rättighet, eller som mot föreskriften i § 4 mom. 1 tillhandagår med anskaffande af bränvin eller öfverträder det i § 12 gifna förbud, böte första gången från och med 50 till och med 100 kronor, andra gången från 100 till och med

200 kronor samt tredje gången från 200 till och med 400 kronor. Den, som fjerde gången eller oftare med sådan förbrytelse beträdes, dömes till fängelse från och med två månader till och med ett år. Dessutom vare det i försäljningsrummet befintliga bränvin till och med 100 kannor tillika med kärl, som för dess afhemtning äro tjenliga, underkastade beslag och förbrutna.

§ 24.

1. Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af bränvin vid tillfälle, då försäljningsrätten ej får utöfvas, eller å annat ställe, än tillståndsbeviset medgifver, eller begagnar någon, mot hvad i § 4 mom. 2 är stadgadt, ombud för bränvins utlemnande å annat ställe, än der han sin försäljningsrätt utöfvar, eller bryter någon mot § 9 mom. 5 eller mot § 15, eller underlåter någon att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som meddelas enligt § 11, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att något af det sålda å försäljningsstället förtäres eller afhemtas i mindre belopp än han är berättigad föryttra, böte första gången från och med 50 till och med 100 kronor samt följande gånger från 100 till och med 200 kronor. Lag samma vare, om den, som enligt § 10 erhållit rättighet till utskänkning för kortare tid, utöfvar densamma utan att iakttaga de inskränkningar dervid, som kunna blifvit af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreskrifna.

2. Begår någon förbrytelse mot § 18, böte första gången från och med 100 till och med 200 kronor samt följande gånger från 200 till och med 500 kronor.

3. Är den, som andra resan begått någon af de i denna § upprämknade förbrytelser, innehafvare af rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, vare han tillika förlustig rättigheten.

§ 25.

Uraktlåtenhet att iakttaga föreskriften i § 1, att varm, lagad mat alltid skall vid utskänkning af bränvin finnas att tillgå, samt förbrytelse mot föreskriften i § 5 att till påteckning uppvisa tillståndsbeviset, eller mot §§ 13, 14, 21 eller 22 straffas med böter från och med 25 till och med 100 kronor.

§ 26.

Skulle den, som är pligtig att förbrytelse mot denna förordning

åtala, sjelf beträdas med oloflig bränvinsförsäljning, vare han förfallen till dubbla böter och miste tjensten.

§ 27.

Den, som under tid, då han för förbrytelse mot denna förordning är ställd under tilltal, fortsätter samma förbrytelse, skall för hvarje gång, han efter derom utfärdad och delgifven stämning härtill varder lagligen förvunnen, fällas till de böter eller det fängelsestraff, som är för sådan förbrytelse stadgadt, dock må fängelsestraffet icke öfverstiga ett år.

§ 28.

Husbonde ansvarar för förbrytelse, som *begås mot denna förordning, antingen af person, hvilken i hans ställe besörjer bränvinshandel, eller, med husbondes vetskap af hans hustru,* husfolk eller i hans arbete antagen person, lika som vore förbrytelsen af husbonden sjelf föröfvad.

§ 29.

Underlåtes vid landväga transport af bränvin föreskrift, som i § 20 är gifven, dömes varan förbruten, derest egaren ej gitter visa, att hon är af inhemsk tillverkning eller blifvit vederbörligen förtullad.

§ 30.

Böter, som äro ådömda efter denna förordning, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 31.

Af de böter, som enligt denna förordning ådömas, samt värde af bränvin och kärl, som anses förbrutna, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel den kommuns fattigkassa, der den åtalade förbrytelsen är begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

§ 32.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hålle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i denna förordning är stadgadt.

§ 33.

1. Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente samt de personer, hvilka särskildt antagas att vaka öfver förordningens efterlefnad, åligge att förbrytelser mot densamma åtala.

2. I öfrigt ege en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej föräldrar och barn eller makar eller syskon mot hvarandra, ej heller annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost eller underhåll, ej fosterbarn mot fosterföräldrar och ej heller tjenare mot husbondefolk under den tid, de äro i tjensten.

3. Då åtal anställes af annan person än den, som är nämnd i mom. 1, gifve han sin klagan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna öfvervara målets utförande.

§ 34.

1. Å landet bör kommunalnämnd och i stad vederbörande kommunalmyndighet egna synnerlig uppmärksamhet deråt, att förbrytelser mot denna förordning varda angifna till åtal.

2. Rättighet att verkställa beslag tillkomme de i § 33 mom. 1 omförmälde allmänna åklagare. Beslag skall göras i två vittnens närvaro.

§ 35.

Ej vare någon jäfvig att angående oloflig bränvinsförsäljning bära vittne endast på den grund, att han dervid bränvin sig tillhandlat eller förtärt.

§ 36.

Förbrytelser mot denna förordning böra vid allmänna domstolarna åtalas och afdömas med undantag af frågor om oloflig bränvinsförsäljning i de städer, der poliskammare finnes, uti hvilka dylika frågor skola i hittills vanlig ordning behandlas.

§ 37.

1. *I sammanhang med tillverkningsskatten å bränvin och tullen å alla från utrikes ort införda brända eller destillerade spirituösa drycker, upptages en för kommunala behof afsedd särskild afgift, under namn af »förbrukningsafgift» med (40) fyratio öre för hvarje kanna af normalstyrka,*

som förbrukas inom landet, från den dag beslutet trädt i kraft, dock med bibehållande af det i (§ 26 mom. 3 af nu gällande) § 22 mom. 1 af förordningen om tillverkning af bränvin, medgifna afdrag.

2. *Sedan, med afseende på förbrukningsafgifternas belopp vid jemförelse med då gällande tillverkningsafgift, proportionerligt afdrag för uppbördskostnaden skett, bildas en särskild fond utaf förstnämnda afgifter, som utan sammanblandning af statsmedel tillsvidare förvaltas af (Statskontoret) (Riksgäldskontoret) den myndighet Kongl. Maj:t bestämmer.*

§ 38.

Berörde förbrukningsafgifter fördelas, efter folkmängden alltid beräknad, i fullt hundratal, det år sista allmänna folkräkning skett emellan rikets särskilda landstingsområden och så att, sedan landsting och hushållningssällskap hvardera, der så nu sker, fått (3/5) en femtedel, återstoden skiftas efter nämnde års folkmängd emellan alla områdets lands- och stadskommuner, att användas främst för fattigvård, säkerhetspolis, folk- och slöjdskolor.

Öfvergående stadganden.

§ 39.

1. Källarmästare, vinskänkare, idkare af schweitzerirörelse, traktörer och värdshusvärdar, hvilka å sin rörelse innehafva burskap, bibehållas vid den rätt till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, som dem på grund deraf tillkommer, äfvensom de näringsidkare, som erhållit sådan rätt för bestämd tid, hvilken icke tilländagår före ingången af det försäljningsår, då denna förordning träder i gällande kraft.

2. Har för gästgifveri å landet vid den tid, då Kongl. Förordningen af den 18 Januari 1855 angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker blef till efterlefnad gällande, utskänkningsrättighet utöfvats och sedermera icke upphört, då må samma rättighet, så framt den icke varder uppsagd eller förverkad, fortfarande tillgodonjutas, dock endast af den, som, då Kongl. Förordningen af den 26 Augusti 1873 angående vilkoren för försäljning af bränvin blef till efterlefnad gällande, var egare af sådant gästgifveri, och af hans hustru, så länge någon af dem lefver och gästgifverihållningen *på samma ställe sjelf besörjer eller på sitt eget ansvar låter den genom annan behörig person besörja.*

3. Eges sådant gästgifveri af kommun eller annan menighet, då må rättigheten till utskänkning af bränvin under förestående vilkor tillgodonjutas under loppet af tjugo år, räknade från den tid, denna förordning träder i gällande kraft.

§ 40.

Å gästgifveri, der rörelsen är mellan flere åbor fördelad, skall en af kronobetjent påtecknad uppgift om den tid, hvardera åbon är till bränvinsutskänkning berättigad, vara anslagen hos den, som för tillfället utöfvar försäljningsrätten, och hos honom under samma tid jemväl skylt vara anbragt, på sätt i § 21 föreskrifves.

§ 41.

De näringsidkare, som enligt § 39 innehafva rätt till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, skola före ingången af hvarje försäljningsår hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmäla, om och i hvilken lokal de ämna utöfva denna rätt, och äro skyldige ställa sig denna förordnings föreskrifter till efterrättelse med undantag af dem, som röra vilkoren och sättet för rättigheters erhållande.

§ 42.

I stad, hvarest minuthandel med eller utskänkning af bränvin jemlikt hittills gällande stadganden blifvit öfverlåten åt bolag, hvilket åt staden afstår all den nettovinst, som, sedan nödiga förvaltningskostnader blifvit afdragna, enligt bolagets räkenskaper visat sig hafva uppkommit af all den bränvinshandel bolaget idkat, får samma bolag dermed fortfara, eller annat dylikt bildas, samt sålunda vidare och intilldess annorlunda af Kongl. Maj:t förordnas minuthandel och utskänkning af bränvin på sådant sätt utöfvas; dock med vilkor, att, så länge detta förhållande fortfar, den andel staden jemlikt § 38 bort erhålla af förbrukningsafgiften skall tillfalla statskassan.

§ 43.

Skulle landsting, hushållssällskap eller kommun vid den fördelning af förbrukningsafgifterna, som, efter det denna författning trädt i kraft, först

bör verkställas, jemlikt § 38 erhålla mindre än hvad det eller den visar sig under de 5 åren 18 . . .—18 . . . i medeltal, utaf afgifter (genom inkomster?) för utminutering och utskänkning af bränvin, lagligen hafva åtnjutit, då skall först ett mot minskningen, för alla dessa, svarande belopp afdragas, för att under 5 (10) år, såsom ersättning för dylik minskning utgå, samt derefter återstoden på sätt i sistnämnde paragraf sägs, varda utskiftad.

§ 44.

Denna förordning träder i kraft för stad från den 1 Oktober och för landet från den 1 November 18 . . .

3:o) att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla om utfärdande af nådig kungörelse om verkställande af undersökning i afseende å bränvins renhet från finkelolja i öfverensstämmelse med det förslag till sådan kungörelse, som den 20 December 1878 af bränvinslagstiftningskomitén afgifvits.

Motionären förklarar närmaste anledningen till afgifvandet af förevarande motion hafva varit den, att då man vid tiden för motionens afgifvande ännu icke kunde ega kännedom om innehållet af den nådiga proposition, som efter det de af Kongl. Maj:t utsedda komiterade redan den 20 December 1878 afgifvit underdånigt förslag till nya författningar angående tillverkning, försäljning och rening af bränvin, Kongl. Maj:t, enligt hvad motionären ansåg sannolikt, denna Riksdag komme att afgifva, motionären velat innan motionstidens slut bevara sin rätt att äfven vid denna riksdag försöka göra gällande sina i detta ämne länge hysta åsigter. Någon Kongl. proposition med förslag till ny bränvinslagstiftning har emellertid ännu icke blifvit till Riksdagen afgifven och torde väl i anseende till den långt framskridna tiden icke vara att under denna riksdag förvänta. Då motionären likväl icke blott för det fall, att en sådan Kongl. proposition afgåfves, framlagt sina förslag till ompröfning, har Utskottet nu att angående desamma afgifva yttrande, ehuru Utskottet vid nyssnämnda förhållande icke kunnat egna förslagen samma behandling, som skulle kommit dem till del, derest Utskottet haft att taga dem i öfvervägande i sammanhang med en Kongl. proposition i ämnet och som Utskottet, med kännedom om motionärens varma in-

tresse och osparda möda för den sak han förfäktar, jemväl helst önskat att få egna desamma.

Utskottet vill i minnet återkalla, att Riksdagen den 17 Maj 1877 i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhöll, att Kongl. Maj:t täektes genom sakkunnige män låta öfverse gällande författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, i syfte att genom lagstiftningen måtte kunna åstadkommas ett kraftigare motverkande af rusdryckers missbruk, samt derefter i ämnet till Riksdagen afgifva förslag. Sedan i anledning af denna Riksdagens anhållan en komité blifvit af Kongl. Maj:t den 24 derpå följande Augusti för det af Riksdagen uppgifna ändamål tillsatt, afgaf denna komité den 20 December 1878 underdånigt betänkande med förslag till författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, hvarefter öfver dessa förslag infordrades utlåtanden från samtlige Kongl. Maj:ts Befallningshafvande; och hafva hittills från fjorton länsstyrelser sådana utlåtanden inkommit.

Då, enligt hvad nyss blifvit nämndt, Riksdagens ofvanberörda i ämnet aflåtna underdåniga skrifvelse innefattade en anhållan att från Kongl. Maj:t få mottaga förslag till ny bränvinslagstiftning, vore det enligt Utskottets mening mindre välbetänkt, om Riksdagen genom att nu taga frågan i hela dess vidd under ompröfning ginge den af Riksdagen sjelf begärda utredningen i förväg; och synes för ett sådant tillvägagående något skäl icke finnas för handen, då Utskottet är förvissadt derom, att Kongl. Maj:t skall låta sig angeläget vara att så skyndsamt som ärendets vigt och omfattande natur det tillstädja afgifva den begärda framställningen. Men då Utskottet sålunda ansett sig icke böra ingå i pröfning af de utaf motionären framstälda förslag, har likväl Utskottet dervid icke allenast varit bestämdt af önskan att bevara följdrigtigheten i Riksdagens beslut, utan äfven trott sig derigenom bäst befordra det syftemål, som både Riksdagen i sin ofvan omförmälda skrifvelse och motionären med sina föreliggande förslag i främsta rummet åsyftat eller ett kraftigt motverkande af rusdryckers missbruk. Det vill nemligen synas Utskottet uppenbart, att, derest till grund för de blifvande öfverläggningarna i den vigtiga frågan kan läggas ett af Kongl. Maj:t, efter omsorgsfull pröfning ej mindre af bränvinslagstiftningskomiténs förslag än äfven af de utaf minoriteten inom komitén framstälda, från majoritetens i väsentlig mån afvikande åsigter, äfvensom efter inhemtande af alla de upplysningar, som kunna stå Kongl. Maj:t till buds, afgifvet förslag i ämnet, större utsigter att förena de på detta område af gammalt vidt skilda meningarne skola förefinnas, än om de olika förslagen oförmedlade dragas inför Riksdagens pröfning. Utskottet anser

sig derföre bäst tillgodose den maktpåliggande frågans kraf på en tillfredsställande lösning, då Utskottet hemställer,

att Herr von Kochs ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 April 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Herr *C. O. Berg* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i den slutliga behandlingen af detta betänkande.

STOCKHOLM, IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI, 1880.

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 April 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, angående tullbevillningen.

Uti nådig proposition N:o 11 har, under åberopande ej mindre af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 9 Januari innevarande år, än äfven af det utdrag af samma protokoll, som finnes fogadt vid den till Riksdagen aflåtna nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, sistnämnda utdrag, så vidt det afser förhöjning i nu gällande tullsatser å tobak, Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att ny vid den förstnämnda propositionen fogad tulltaxa med tullsatser beräknade efter det metriska mått- och vigtsystemet måtte varda antagen att lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1881.

I anledning deraf, att enligt Kongl. Förordningen om mått och vigt den 22 November 1878 det metriska systemet för mått och vigt skulle senast från början af år 1881 uteslutande användas vid tullverket, förständigade genom nådigt bref den 26 September 1879 Kongl. Maj:t tullkomitén, hvilken genom samma nådiga bref förstärktes med nya ledamöter, bland annat, att med ledning af en inom Generaltullstyrelsen uppgjord beräkning af de nu gällande tullsatsernas belopp efter metriska mått- och vigtsatser, till Kongl. Maj:t afgifva förslag till sådan uti ifrågavarande hänseende erforderlig jemkning af nuvarande tullsatser, som kunde anses med bestämmelserna i den med Frankrike ännu gällande traktaten förenlig. Till åtlydnad af denna befallning afgaf komitén med underdånig skrifvelse den 15 December samma år förslag till ny tulltaxa. I detta förslag hade komitén såsom beräkningsenheter antagit 100 kilogram för vigten och 100 liter eller 1 hekto-

liter för rymdmåttet och hade i afseende å fastställandet af tullsatsernas belopp komitén, som eftersträfvat att så vidt möjligt noggrant återgifva de nuvarande tullsatserna, likväl tagit hänsyn till nödvändigheten att välja siffertal, som med någorlunda lätthet och beqvämlighet läte använda sig vid förekommande beräkningar, hvarföre komitén i allmänhet föreslagit tullsatserna i endast krontal för den antagna enheten samt, der sådant ansetts utan allt för stor afvikelse från nuvarande bestämmelser kunna ske, afjemnat tullsatsernas belopp till fem- eller tiotal. Jemte de ändringar, som föranleddes af metersystemets antagande, hade komitén dessutom afgifvit förslag till vissa andra ändringar i gällande tulltaxa. Sålunda hade, under erinran att för en del, vanligen ömtåliga varuslag, hvilka dock hvarken för konsumenterna eller för statskassan vore af någon väsentligare betydelse, men hvilkas tullbehandling netto eller med afdrag för så kallad tara, skulle dels vid packhusbehandlingen skada sjelfva varan, dels ock för både tulltjenstemän och trafikanter medföra oskälig tidsutdrägt, redan i äldre tulltaxor bruttovigten lagts till grund för tullafgiftens bestämmande, komitén så väl af nyssnämnda skäl som ock för erhållande af lämpliga tullsatser vid metersystemets tillämpning ansett denna metod för tullbehandling och beskattning böra utsträckas till vissa ytterligare varuslag, dervid komitén med iakttagande af dels gällande tarataríffs bestämmelser för en del artiklar dels ock vunnen upplysning om medelbeloppet, hvartill de mycket vexlande taraafdragen för en del andra artiklar i verkligheten uppgått, i allmänhet föreslagit sådana afgiftsbelopp, att tullafgifterna för sjelfva varorna kunde antagas blifva hufvudsakligen oförändrade. Vidare hade komitén ansett sig böra föreslå mer eller mindre väsentliga förändringar i rubrikerna Papper, Paraplyfodral, Sadelmakarearbeten, Snörmakarearbeten, Spetsar, Uddar och Blonder, Stålarbeten, Trävaror samt Väfnader och hade slutligen komitén genom införande i tulltaxan af vissa nya rubriker, samt ändring, fullständigande eller uteslutande af åtskilliga förut befintliga velat afhjelpa några i den nuvarande tulltaxan förekommande ofullständigheter, otydligheter och oegentligheter.

Detta komiterades förslag har hufvudsakligen legat till grund för ofvan berörda af Kongl. Maj:t afgifna förslag till ny tulltaxa. Endast i fråga om qvantiteterna för tullberäkningen samt reduktionen af vissa tullsatser har afvikelse från komiténs förslag egt rum. I olikhet med sistnämnda förslag har nemligen Kongl. Maj:ts förslag såsom beräkningsenheter i allmänhet antagit 1 kilogram och 1 liter och endast för sådana artiklar, för hvilka i nuvarande tulltaxa tullsatsen är bestämd i centner, äfvensom för artiklarne Vin på fat och Sirup, bibehållit den af komitén föreslagna qvantiteten 100 kilogram. Skälet för denna förändring har, såsom af Herr Statsrådets och Chefens för Finansdepartementet anförande till statsrådsprotokollet den 9 sistlidne Januari inhemtas, varit att det synts antagligt att man i de flesta fall skulle vid taxans tillämpning något lättare verkställa uträkningen af tullsatsen för hvarje varuparti, om man utginge från tullsatsen å

nämnda mindre mått- och vigt-enheter. Afvikelserna från de af komiterade föreslagna tullsatserna hafva föranledts deraf att komiterade i sträfvandet att vinna siffertal, som med lätthet och beqvämlighet läte använda sig vid tullberäkningarne, i några fall synts hafva gått längre, än detta syfte med nödvändighet påkallat och statskassans anspråk för närvarande medgåfve. Sålunda hade vid förvandlingen af de temligen vanliga tullsatserna 8, 40 och 75 öre för skålpundet, som noga räknadt utgjorde 18,82, 94,10 och 176,44 öre för 1 kilogram, komiterade för 100 kilogram föreslagit i flere fall 18, 90 och 175, någon gång till och med 170 kronor. Då emellertid dessa tullsatser vore stadgade för åtskilliga artiklar, som i större myckenhet infördes och minskningen i statsinkomster genom jemkningen af dessa satser uppginge på det hela till omkring 50,000 kronor och då dessutom de till bråktalen 18,82, 94,10 samt 176,44 närmaste jemna talen 19, 94 och 176 icke kunde vålla någon nämnvärd svårighet för tullberäkningen, hafva ifrågavarande tullsatser af Kongl. Maj:t utjemnats till 19 öre, 94 öre och 1 krona 76 öre i de fall, der de af komitén utförts till lägre belopp. Af samma skäl har äfven en från komiterades något afvikande beräkning af vissa andra tullsatser blifvit af Kongl. Maj:t vidtagen.

Beträffande först frågan om qvantiteterna för tullberäkningen anser Utskottet lika med Kongl. Maj:t 1 kilogram och 1 liter såsom beräkningsenheter ega företräde framför 100 kilogram och 100 liter. Då emellertid Kongl. Maj:t funnit qvantiteten 100 kilogram böra bestämmas för sådana artiklar, för hvilka i nuvarande tulltaxa förekommer tullsats i centner, äfvensom för artiklarne Vin på fat och Sirup, tillåter sig Utskottet, utan att underkänna vigten af de skäl, som kunna anföras för en sådan åtskilnad, likväl att emot desamma framhålla den fördel, som i annat afseende genom enhet i qvantitetsberäkningen står att vinna. Visserligen måste det anses icke otjenligt att för varor, som i allmänhet införas i större myckenheter på en gång, tullsatsens beräkning sker efter en större qvantitet, likasom det ock utan tvifvel vore önskvärdt att i tulltaxan kunna undvika tullsatser bestämda i bråk af öretal, men å andra sidan är det gifvet att de för olika artiklar fastställda olika beräkningsqvantiteter lätteligen skola föranleda till misstag vid de statistiska uppgifternas utarbetande. Då likväl full tillförlitlighet hos dessa uppgifter af lätt insedda skäl är synnerligen önskvärd, har Utskottet ansett den omständighet, att för ett par artiklar tullsatsen måst bestämmas i bråk af öretal, icke böra afhålla från ett konseqvent genomförande af grundsatsen om beräkningsenhetens bestämmande till 1 kilogram eller 1 liter för alla artiklar, hvilka skola förtullas efter vigt eller mått.

Hvad dernäst angår tullsatsernas omföring efter det metriska mått- och vigtsystemet, har Utskottet i allmänhet icke funnit något att erinra mot det sätt, hvarpå denna omföring blifvit i förslaget till ny tulltaxa verkställd. Med afseende på vigten af att ega tullsatser, som med lätthet och beqvämlighet låta använda sig vid tullafgifternas uträkning, har likväl Utskottet i några fall, för artiklar,

hvilka i egenskap af egentliga öfverflödsvaror synts utan olägenhet kunna tåla en obetydlig tullförhöjning, afjemnat de af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatserna till närmast högre fem- eller tio-tal.

Då af skäl, som Utskottet framdeles kommer att anföra, Utskottet funnit sig icke kunna biträda Kongl. Maj:ts förslag om förhöjning i tullen å tobak, skulle derigenom i den beräknade tullinkomsten för år 1881 uppstå en minskning af 600,000 kronor. Statsverkets behof för nästkommande år äro visserligen icke ännu fullt utredda, och det lärer derför ännu icke kunna afgöras, huruvida ersättning för hela denna minskning i den beräknade tullinkomsten måste på annat sätt beredas, men såsom gifvet torde kunna antagas, att åtminstone för en del af densamma, godtgörelse måste sökas inom tullbeskattningens område. Af sådan anledning har Utskottet ansett sig böra föreslå, att tullen å vissa artiklar, hvilka så godt som uteslutande utgöra föremål för de förmögnare klassernas förbrukning, måtte något förhöjas, äfvensom att några andra artiklar af samma kategori, hvilka hittills varit tullfria, måtte åsättas en ringa tull.

Till lättnad vid granskningen af det sätt, hvarpå tullsatsernas reduktion efter det metriska systemet egt rum, har Utskottet vid detta betänkande fogat en tabell (Bilagan litt. A.), som för hvarje i nu gällande tulltaxa förekommande tullsats upptager den efter det metriska systemet exakt motsvarande.

Då Utskottet i flertalet fall funnit sig böra biträda de af Kongl. Maj:t föreslagna ändringar i gällande tulltaxa, skulle det otvifvelaktigt leda till onödig vidlyftighet, derest Utskottet i fråga om hvarje artikel i tulltaxan gjorde särskild hemställan till Riksdagen. Endast i de fall, der Utskottet haft särskilda motioner att besvara eller eljest funnit sig böra föreslå ändringar, afvikande från Kongl. Maj:ts förslag, kommer derför Utskottet att här nedan göra sådan hemställan, men deremot att i ett sammanhang till antagande framställa alla öfriga af Kongl. Maj:t föreslagna förändringar i gällande bestämmelser.

1:o.

Af de till Utskottets handläggning hänvisade motioner, hvilka med tullbevillningen ega gemenskap, afser en af Herr *O. E. Carlsund* inom Första Kammaren väckt motion (N:o 16) samtliga i tulltaxan förekommande artiklar, hvaremot öfriga till Utskottet öfverlemnade motioner i detta ämne endast åsyfta ändringar uti ett större eller mindre antal speciella tullbestämmelser. Utskottet anser sig derföre först böra till behandling företaga Herr Carlsunds ifrågavarande motion.

I densamma anför motionären, att vårt land ej vore lika väl lottadt som många andra länder, hvilka nu medgåfves fri och obehindrad industriel täflan med

oss. Vårt afskilda läge från verldsmarknaden, våra af vintern hämmade kommunikationer, de större förlag, som vore en följd deraf, den ojemna fördelningen af dag och natt, af värme och köld — allt detta bidroge att för oss försvåra denna täflan. Vi vore i behof af varmare och mera kläder, starkare och mera närande föda, solidare och varmare byggnader, mera lyse och bränsle, större anläggnings- och rörelsekapital, och hade att å dem betala en betydligt högre ränta än flertalet af våra medtäflare. Landets alstringsförmåga vore mindre, våra behof större, och vår produktionsförmåga mera hämmad än andra länders och folks, med hvilka vi täflade. De skatter och onera, som staten och kommunen gemensamt kräfde, fölle tungt på en liten befolkning med mindre produktion och omsättning. Allt detta borde noga beaktas och den inhemska producenten sättas i likställighet med den utländska och skyddas af statsmakterna i den ojemna kamp, i hvilken han nu i följd af förenämnda omständigheter måste ligga under. Den intelligens och arbetsförmåga, hvarmed vi nordbor vore begåfvade, vore ej tillräckliga att motväga de svårigheter, mot hvilka vi nu kämpade. Den utländska varutillförseln, som till stor del vore obehöflig, borde derföre icke uppmuntras; ej heller borde de inhemska producenterna ensamt betungas af statens och kommunens behof, då de ej uteslutande finge afyttra sina produkter å den inhemska marknaden. Den skatt, som utländska producenter erlade i sitt land, komme ej vårt till godo. Motionären föreslår derföre, att en inregistreringsafgift af 5 procent af varuvärdet må påläggas alla de varor, som från utländsk ort införas här i landet, motsvarande ungefär den direkta skatt till stat och kommun, som den inhemske producenten, men ej den utländske, nu betalar för rättigheten att begagna vår inhemska marknad.

Innan Utskottet öfvergår till en granskning af denna motion anser sig Utskottet till jemförelse med den afgift, hvars införande i vårt land blifvit af motionären föreslaget, böra meddela några upplysningar angående de afgifter af likartad beskaffenhet, som i vissa andra länder förekomma.

I Frankrike infördes genom lagen af den 22 Januari 1872 "till bestridande af kostnaderna för handelsstatistiken" en *droit de statistique commerciale,* hvilken oberoende af alla andra afgifter erlägges både vid införsel och utförsel af varor och utgår med 10 centimer per kolly för varor, som äro emballerade i fastager, lådor, säckar eller andra omslag, med 10 centimer per 1,000 kilogram eller 1 kubikmeter för icke emballerade varor samt med 10 centimer per stycke för hästar, nötkreatur, får, getter och svin. Denna afgift inbringar statskassan årligen omkring 6 millioner francs.

Genom lagen af den 20 Juni 1879 för Tyska riket föreskrefs, att alla varor, som öfver tyska tullområdets gränser in-, ut- eller genomföras, skola till beskaffenhet, myckenhet, härkomst- och destinationsland anmälas hos de myndigheter (i allmänhet tullkamrarne), hvilka hafva att göra de för handelsstatistiken före-

skrifna anteckningar. Dels för att bestrida kostnaderna för dessa anteckningar och dels för att erhålla säkrare kontroll derå att anmälningarne verkligen egde rum, föreskref samma lag, att för de varor, som skriftligen anmäldes, skulle erläggas en, rikskassan tillfallande, afgift, "statistische Gebühr". Denna utgör för varor, som upptagas i en och samma deklaration:

när varorna äro helt och hållet eller delvis emballerade, 5 pfennige för 500 kilogram;

när varorna icke äro emballerade, 5 pfennige för 1,000 kilogram;

för kol, cokes, torf, trä, spanmål, potatis, malm, sten, salt, tackjern, cement, gödningsämnen, spånadsämnen och, enligt bestämmelse af Förbundsrådet, andra varor som i större myckenhet ("Massengüter") transporteras i vagnslaster, fartyg eller flottar, emballerade eller icke, 10 pfennige för 10,000 kilogram;

för hästar, mulåsnor, åsnor, hornboskap, svin, får och getter, 5 pfennige för 5 stycken.

Genom parlamentsakt af den 28 Augusti 1860 infördes i England en afgift, hvilken, oberoende af tullar eller andra lagligen betalbara afgifter, skulle utgöras vid införseln af alla varor med undantag för spanmål och mjöl samt byggnadsvirke och trävaror äfvensom för transiterande varor samt sådana, hvilka angåfvos till utförsel med samma fartyg, i hvilka de inkommit. Afgiftens belopp utgjorde:

för emballerade varor: för hvarje kolly eller annan enhet för tulldeklarationen ..... 1 penny;

för icke emballerade varor efter vigt, mått eller antal: för hvarje enhet för tulldeklarationen ..... 1 penny;

för kreatur: för hvarje stycke eller annan enhet för tulldeklarationen ..... 1 penny.

Denna afgift afskaffades emellertid redan genom parlamentsakt af den 8 Juni 1863.

Såsom af ofvanstående framgår, utgjordes denna s. k. registration charge icke för spanmål och trävaror. För dessa artiklar funnos likväl i viss mån motsvarande afgifter, ehuru dessa buro namn af tullar och voro i tulltaxorna upptagna. Då nemligen de egentliga spanmålstullarne år 1846 upphäfdes, bibehölls i tulltaxan en tull för omalen spanmål af 1 shilling per quarter (11,11 svenska kubikfot) samt för malen spanmål af $4^1/_2$ pence per centweight (119,5 svenska skålpund). Sedan den förstnämnda af dessa tullafgifter den 1 September 1864 förvandlats till en vigttull af 3 pence per centweight, upphäfdes de båda den 1 Juni 1869. För trävaror åter bestod en tull, hvilken efter år 1860, då en betydlig nedsättning egde rum, utgick för bräder med 2 shillings och för annat virke med 1 shilling för 50 cubic feet (100 = 108,2 svenska kubikfot). Denna tull afskaffades den 1 April 1866.

Jemföres nu den af motionären föreslagna inregistreringsafgift med ofvan omförmälda, i främmande länder förekommande afgifter, visar sig, att den

med dessa har föga annat gemensamt än det snarlika namnet. Medan de franska och tyska statistiska afgifterna hufvudsakligen åsyfta att bereda staten godtgörelse för kostnaderna för in- och utförda varors "inregistrering" — och väl äfven derutöfver inkomst för allmänna statsbehof — framgår så väl af det ändamål motionären anvisat sin inregistreringsafgift — att sätta den inhemske producenten i likställighet med den utländske och skydda den förre i hans kamp med den senare — som ock af det belopp, enligt motionärens förmenande ungefärligen motsvarande den direkta skatt till stat och kommun den inhemske producenten har att utgöra, hvartill motionären velat hafva afgiften bestämd, att motionären med samma afgift åsyftat en s. k. utjemnings- eller kompensationstull. Utan att nu vilja utförligare upprepa hvad emot detta slag af tullar blifvit i tal och skrift mångfaldiga gånger tillförene anfördt, vill Utskottet blott i korthet erinra, att, om ock, då man åsyftar att bereda den inhemske producenten gent emot den utländske godtgörelse, icke för en speciel skatt å någon viss inom landet tillverkad vara, utan för den allmänna stats- och kommunalbeskattningen, det utan tvifvel ur denna synpunkt skulle kunna synas rättvist att belägga *alla* och icke blott några vissa utifrån inkommande varor med en procentvis lika tull, denna tull likväl i många fall icke komme att uppfylla det afsedda ändamålet och i andra fall åter att frambringa synnerligen ojemna verkningar. Först och främst är det klart, att den inhemske producent, som tillverkar för export, alldeles icke skulle komma i åtnjutande af utjemningstullens förmåner, då den med tullen åsyftade prisförhöjning å hans vara icke kan sträcka sina verkningar utom det egna landets gränser. Vidare skulle en tullafgift af fem procent af råvarors värde i många fall öfverdrifvet höja tillverkningskostnaden för industrien; ty äfven om full godtgörelse för nämnda tull stundom skulle genom tullen å fabrikatet komma tillverkaren till godo, är likväl icke inom alla industrier förhållandet mellan råvarans och den färdiga produktens värde sådant, att denna godtgörelse alltid kunde med säkerhet påräknas, likasom den i alla händelser skulle uteblifva för de industrier, hvilka tillverkade för export.

Om de hinder, som för den allmänna rörelsen skulle vållas af den utaf motionären föreslagna tullpligtighet för alla varor, behöfver Utskottet icke vara mångordigt. Såsom 1867 års Bevillnings-Utskott i anledning af ett likartadt förslag erinrade, har det först genom den nu medgifna tullfrihet å en mängd varor blifvit möjligt att ej obetydligt minska bevakningspersonalen vid tullstationerna, att göra kontrollerna mindre tidsödande och besvärliga, att tillåta lossning af införda varor i hamnar och på tider, som annars varit förbjudna, samt att i allmänhet vidtaga flere åtgärder, som direkt tjenat att lätta omsättningen och minska bördorna för deraf beroende industrigrenar; en återgång i det förra afseendet skulle likväl oundvikligen medföra en återgång äfven i det senare, och dessutom göra nödvändig en förstärkning af tullbevakningen och af kontrollerna så väl för

tullbehandlingen af de beskattade artiklarne, som äfven för debiteringen och uppbörden af afgifterna, hvarigenom måste uppstå nya kostnader för tullverket, likasom äfven nya hinder och omgångar för trafikanterna. Att äfven tullbehandlingen af de redan nu tullpligtiga artiklarne blefve synnerligen besvärlig derigenom att för hvarje artikel skulle utgöras en dubbel, efter olika grunder utgående tullafgift är uppenbart, likasom att svårigheterna icke skulle förminskas genom en återgång till det hos oss likasom i de flesta andra länder på fullgiltiga grunder längesedan öfvergifna värdetullsystemet. På grund af hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet,

att Herr Carlsunds förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Innan Utskottet öfvergår till behandlingen af de speciella tullbestämmelserna, har Utskottet velat erinra derom att genom deklaration, undertecknad i Paris den 25 November 1879, den med Frankrike under den 14 Februari 1865 afslutade handelstraktat blifvit ytterligare förlängd för en tid, som skall utlöpa sex månader efter utfärdandet af den nya allmänna tulltariff, hvilken är underställd franska kamrarne, dock att denna förlängning icke utan ny särskild öfverenskommelse må utsträckas utöfver den 1 Januari 1881. Ehuru sålunda, derest icke ny öfverenskommelse träffas, traktaten kommer att utlöpa senast med utgången af innevarande år, har Utskottet likväl ansett sig böra taga hänsyn till möjligheten af dess förlängning och kommer derföre vid de artiklar, som af densamma beröras och hvilka synts Utskottet af beskaffenhet att kunna utan öfvergifvande af de allmänna grundsatser, på hvilka vår nu gällande tullagstiftning hvilar och hvilka grundsatser Utskottet anser fortfarande böra tillämpas, draga något högre tull än den i traktaten medgifna, att framlägga alternativa förslag till tullsatser.

2:o.

Album.

Tullsatsen för *Album* utgör för närvarande, utan afdrag i vigten för fodral, hvari desamma inkomma, 40 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t har uti sin ofvannämnda nådiga proposition föreslagit, att tullen för nämnda artikel måtte sättas till 94 öre per kilogram. Nuvarande tullsats utgör per kilogram beräknad 94,1 öre.

Då Album obestridligen är en lyxartikel samt, enligt hvad Kommerskollegii berättelse angående utrikes handel och sjöfart för år 1878 utvisar, nämnda år af denna vara från utlandet införts icke obetydliga qvantiteter, anser sig Ut-

skottet böra föreslå att tullen för Album bestämmes till jemt 1 krona per kilogram; hemställande Utskottet i följd häraf,

att rubriken Album må erhålla följande förändrade lydelse:

Album ..... 1 kilogram — 1 krona.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för fodral, hvari Album inkomma.

3:o.

Anis och Stjernanis.

I fråga om artikeln *Anis* innehåller nuvarande tulltaxa följande bestämmelse:

"Anis ..... 1 skålp. — 10 öre",

hvilken tullafgift motsvarar 23,52 öre per kilogram.

Uti den nådiga propositionen föreslår Kongl. Maj:t, att under nyssnämnda rubrik jemväl måtte upptagas artikeln *Stjernanis* äfvensom att för ifrågavarande båda artiklar måtte fastställas en gemensam tullsats af 24 öre per kilogram.

Då tullsatsens bestämmande till 25 öre per kilogram, i öfverensstämmelse med hvad förut blifvit nämndt, skulle, enligt Utskottets åsigt, från synpunkten af större lätthet och beqvämlighet vid tullberäkningen vara att föredraga, samt en så obetydlig tullförhöjning å ifrågavarande och en mängd likartade artiklar icke i något hänseende torde kunna möta betänklighet, hemställer Utskottet,

att åt rubriken Anis må gifvas denna förändrade lydelse:

Anis och *Stjernanis* ..... 1 kilogram — 25 öre.

4:o.

Apelsiner och Apelsinskal, torra.

Tullsatserna å *Apelsiner* och *Apelsinskal*, torra, äro uti nu gällande tulltaxa likaledes bestämda till 10 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t föreslår rörande nämnda artiklar att tullsatserna måtte fastställas till 24 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström uti en inom Första Kammaren väckt motion, N:o 4, hemställer att tullen å ifrågavarande artiklar måtte fortfarande utgå med 10 öre per skålpund.

Under åberopande af de skäl, som här nyss ofvan blifvit anförda för fastställande af tullen å Anis och Stjernanis till 25 öre per kilogram och då importen af apelsiner, enligt Kommerskollegii berättelse uppgått för år 1878 till den betydliga qvantiteten af 633,605 skålpund, hemställer Utskottet,

att tulltaxerubrikerna *Apelsiner* och *Apelsinskal* torra må erhålla denna förändrade lydelse:

Apelsiner ..... 1 kilogram — 25 öre,

Apelsinskal, torra ..... 1 kilogram — 25 öre.

5:o.

Band. Rörande artikeln *Band* innehåller nu gällande tulltaxa följande stadgande: "Band:

silkessammets- och helsiden- ..... 1 skålp. 1 krona 50 öre,
halfsiden- ..... 1 skålp. 1 krona.

Anm. Ingen skilnad i tullberäkningen göres, om uti halfsidenband silket utgör blott en ringa beståndsdel.

andra slag, derunder inbegripna sådana, äfven af silke, hvari kautschuk, gutta-percha eller likartade ämnen ingå ..... 1 skålp. — 50 öre."

Kongl. Maj:t har i fråga om denna artikel föreslagit, *dels* att tullsatserna måtte bestämmas för band, silkessammets- och helsiden-, till 3 kronor 50 öre; halfsiden-, till 2 kronor 30 öre samt andra slag, till 1 krona 10 öre, allt per kilogram, *dels ock* att vid förtullning af band afdrag i vigten ej må göras för pappersomslag och inlägg, hvarjemte Friherre Klinckowström uti sin omförmälda motion hemstält, att band, silkessammets- och helsiden, måtte åsättas en tullafgift af 4 kronor 50 öre per skålpund samt band, halfsiden-, en tullafgift af 3 kronor, likaledes per skålpund.

Enligt Kommerskollegii uppgifter har under 1878 införts af silkessammets- och helsidenband 9,215 skålpund och af halfsidenband 6,846 skålpund.

Då nu dessa slag af band äro att anse mindre såsom nödvändighets- än lyxvaror, hvilka mera uteslutande af de förmögnare klasserna förbrukas, så och ehuru de af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatser, med afseende å det från netto till brutto förändrade förtullningssättet tvifvelsutan innebära snarare förhöjning än nedsättning i nu gällande tullafgifter, torde likväl någon ytterligare förhöjning deraf, särdeles hvad silkessammets- och helsidenband angår, i förhållande till varans värde hafva skäl för sig, utan att dock en så betydlig förhöjning som den af Friherre Klinckowström föreslagna ens ur statskassans egen synpunkt vore tillrådlig.

De ifrågavarande tullsatserna, likasom de å motsvarande slag väfnader äro emellertid bestämda i den med Frankrike gällande handelstraktaten; och Utskottet har derföre för artikeln silkessammets- och helsidenband funnit sig böra föreslå alternativa tullsatser, samt hemställer i öfverensstämmelse härmed,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år komme att förnyas, rubriken band må erhålla följande lydelse:

"Band:

silkessammets- och helsiden- ..... 1 kilogram 3: 50.
halfsiden- ..... 1 kilogram 2: 40.

Anm. Ingen skilnad i tullberäkningen göres, om uti halfsidenband silket utgör blott en ringa beståndsdel.

andra slag, derunder inbegripne sådana, äfven af silke, hvari kautschuk, guttapercha eller likartade ämnen ingå ..... 1 kilogram 1: 10.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och inlägg.

b) att, derest traktaten med Frankrike kommer att upphöra, tullafgiften för band, silkessammets- och helsiden-, må höjas till 5 kronor pr kilogram, men rubriken i öfrigt bibehållas oförändrad sådan densamma här ofvan blifvit af Utskottet föreslagen."

6:o.

I afseende å *Bensvart, Benkol* eller *Bister* har Kongl. Maj:t föreslagit följande stadgande: *Bensvart, Benkol eller Bister.*

Bensvart, Benkol eller *Bister* ..... 100 kilogram — 2: —

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet förut i detta betänkande i fråga om de af Kongl. Maj:t föreslagna vigtenheter för tullbeskattningen anfört, hemställer Utskottet, att tulltaxerubriken Bensvart, Benkol eller Bister må erhålla följande förändrade lydelse:

Bensvart, Benkol eller *Bister* ..... 1 kilogram — 2 öre.

7:o.

Gällande tulltaxa innehåller i fråga om artikeln *Bijouterivaror* följande bestämmelser: *Bijouterivaror.*

Bijouterivaror af annat ämne än guld och silfver, enkla eller sammansatta, såsom armband, bröstnålar, kedjor, kors, ringar, sigiller, spännen, urhakar, m. m. ..... 1 skålp. — 35 öre.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för fodraler, hvari bijouterivaror inkomma, eller för kartor, hvarå de äro uppfästade.

Uti sin omförmälda nådiga proposition har Kongl. Maj:t föreslagit dels att tullen för nämnda varor måtte utgå med 80 öre per kilogram, dels ock att vid förtullning af desamma afdrag i vigten ej heller må göras för askar, hvaruti varorna inkommit. Friherre Klinckowström hemställer att tullen å bijouterivaror måtte bestämmas till 1 krona per skålpund.

Införseln af bijouterivaror utgjorde enligt Kommerskollegii berättelse:

år 1874	80,851	skålpund.
„ 1875	60,777	„
„ 1876	62,564	„
„ 1877	61,373	„
„ 1878	48,323	„

Ehuru genom Kongl. Maj:ts förslag att afdrag vid tullberäkningen icke må ega rum för askar, hvaruti bijouterivaror inkomma, den skenbart något minskade tullsatsen i sjelfva verket komme att förhöjas, anser Utskottet likväl i betraktande af de ifrågavarande varornas beskaffenhet, desamma lämpligen kunna vidkännas en än ytterligare ökad tullbeskattning, men då bijouterivaror vanligen äro mindre skrymmande och således lätt skulle kunna blifva föremål för oloflig införsel, vore, enligt Utskottets åsigt, i statskassans eget intresse mindre välbetänkt att sträcka denna förhöjning så långt som Friherre Klinckowström föreslagit.

Deremot synes Utskottet bruttotullen å bijouterivaror lämpligen kunna höjas till 1 krona per kilogram, men då frågan om denna tullförhöjning är beroende af handelstraktaten med Frankrike, kommer Utskottet att föreslå alternativa tullsatser, samt hemställer,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, rubriken Bijouterivaror må erhålla följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

Bijouterivaror af annat ämne än guld och silfver, enkla eller sammansatta, såsom armband, bröstnålar, kedjor, kors, ringar, sigiller, spännen, urhakar, m. m. ... . 1 kilogram — 80 öre.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för askar och fodraler, hvari bijouterivaror inkomma eller för kartor, hvarå de äro uppfästade; men

b) att i motsatt fall tullafgiften för bijouterivaror må höjas till 1 krona per kilogram, men rubriken i öfrigt bibehållas oförändrad sådan densamma blifvit här ofvan föreslagen.

8:o.

Blommor. Enligt nu gällande taxa draga *Blommor,* konstgjorda, en tullafgift af 5 kronor per skålpund, samt delar af sådana en tullafgift af 2 kronor, likaledes per skålpund.

Kongl. Maj:t har föreslagit *dels* att tullsatserna måtte bestämmas för blommor, konstgjorda, till 10 kronor och för delar deraf till 4 kronor, allt per kilogram,

dels och att vid tullberäkningen afdrag i vigten ej må göras för papper, askar och dylikt omslag.

Vidare har Friherre Klinckowström uti sin oftanämnda motion hemstält att tullen för blommor, konstgjorda, måtte höjas till 22 kronor 50 öre per skålpund, eller det belopp, hvartill densamma före ingåendet af franska handelstraktaten var bestämd.

Af samma skäl som Utskottet förut i fråga om bijouterivaror anfört, synes Utskottet jemväl konstgjorda blommor kunna lämpligen vidkännas högre tullbeskattning än den af Kongl. Maj:t föreslagna, men då genom det af Kongl. Maj:t likaledes föreslagna stadgandet om förtullning efter bruttovigt i sjelfva verket redan en icke obetydlig tullförhöjning å dessa artiklar skulle komma att inträda, synes Utskottet tullförhöjningen för konstgjorda blommor, derest franska handelstraktaten icke varder förnyad, lämpligen böra stanna vid 15 kronor per kilogram, hvaremot Utskottet beträffande delar af konstgjorda blommor, hvilka inom landet icke lära kunna med fördel tillverkas, men för den inhemska vanligen af mindre bemedlade qvinnor idkade sammansättningen af konstgjorda blommor utgöra ett nödvändigt material, anser desamma icke böra under någon händelse högre tullbeskattas.

Hemställande Utskottet således,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, rubriken Blommor må erhålla följande förändrade lydelse:

Blommor:

konstgjorda, af tyg, papper, halm,
fjäder eller andra dylika ämnen 1 kilogram. — 10 kronor.
delar af konstgjorda blommor 1 kilogram. — 4 „

Anm. 1. Med "delar af konstgjorda blommor förstås endast blad i bundtar, ax för sig, knoppar för sig o. s. v. utan tillsats eller sammanbindning.

Anm. 2. Afdrag i vigten göres ej för papper, askar eller dylikt omslag; samt

b) att om nämnda handelstraktat kommer att upphöra, tullafgiften för blommor, konstgjorda, må höjas till 15 kronor per kilogram, men rubriken i öfrigt bibehållas oförändrad, sådan den samma här ofvan blifvit af Utskottet föreslagen.

9:o.

Broderade arbeten.

Enligt gällande tulltaxa draga *Broderade arbeten,* alla slag, lika tull med det tyg, hvarå broderiet är anbragt, med tillägg af 20 procent, utan att afdrag i vigten vid tullberäkningen eger rum för papper, hvarå broderade arbeten äro uppfästade.

Rörande denna artikel har *dels* Kongl. Maj:t föreslagit följande bestämmelser:

"*Broderade arbeten,* alla slag, färdiga eller påbörjade, draga lika tull med det tyg, hvaråa broderiet är anbragt, med tillägg af 20 procent; men om tyget är tullfritt, utgår tullen med 10 procent af varans värde.

Anm. Afdrag i vigten eger ej rum för papper, hvaråa broderade arbeten äro uppfästade",

dels ock Friherre Klinckowström hemstält om nedannämda föreskrifter:

"Broderade arbeten draga lika tull med det tyg, hvaråa broderiet är anbragt, med följande tillägg:

af 20 procent för broderadt alngods, såsom gardintyger, klädningstyger m. m.

af 50 procent för fullfärdiga, broderade persedlar eller delar deraf, såsom schalar och dukar, kragar, remsor, slöjor, manchetter, färdiggjorda eller i våder tillklippta klädningar m. m. samt

af 100 procent för med guld eller silfver broderade tyger eller persedlar".

De af Friherre Klinckowström här ofvan föreslagna tullsatser äro desamma, som uti 1863 års tulltaxa förefinnas.

Lika med Friherre Klinkowström anser Utskottet artikeln Broderade arbeten kunna vidkännas någon tullförhöjning, men då denna artikel är föremål för franska handelstraktatens bestämmelser, hemställer Utskottet alternativt:

a) att rubriken Broderade arbeten, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse,

b) men att i motsatt fall åt ifrågavarande rubrik må gifvas följande lydelse:

"Broderade arbeten, alla slag, färdiga eller påbörjade, draga lika tull med det tyg, hvaråa broderiet är anbragt, med tillägg af 20 procent; men om tyget är tullfritt, utgår tullen med 15 procent af varans värde.

Anm. Afdrag i vigten eger ej rum för papper, hvaråa broderade arbeten äro uppfästade."

10:o.

Bränvin och sprit.

Införseltullen för *Bränvin* och *sprit* utgör enligt gällande taxa i allmänhet 1 krona 50 öre per kanna af 50 procents alkoholhalt vid + 15° Celsius, hvilken tullsats innefattar utöfver den för bränvin och sprit, som inom landet produceras, för närvarande bestämda tillverkningsafgift af 1 krona per kanna, en tilläggsafgift eller s. k. surtaxe af 50 öre per kanna.

Undantag härifrån gör dock bränvin och sprit, som af drufvor i Frankrike

tillverkats och derifrån sjövägen direkt hit införes, för hvilken vara tullafgiften, jemlikt den med nämnda land ingångna handelstraktaten, är fastställd till 15 öre utöfver den för inhemskt bränvin gällande tillverkningsafgift eller till 1 krona 15 öre per kanna af 50 procents alkoholhalt. Härförutom är tullsatsen för bränvin och sprit af alla slag, då varan importeras på buteljer eller krus, utan afseende på alkoholhalten bestämd till 2 kronor 30 öre per kanna, eller dubbla tillverkningsafgiften för inhemskt bränvin af 50 procents alkoholhalt med tillägg af 30 öre.

Kongl. Maj:t har rörande ifrågavarande artikel utan förändring af rubrikens uppställning i öfrigt eller bestämmelserna angående alkoholhalten föreslagit, att tullen för bränvin och sprit i allmänhet måtte sättas till 60 öre per liter, men för bränvin och sprit af vindrufvor, då varan är tillverkad i Frankrike och derifrån sjövägen direkt införes på fastager till 44 öre samt för bränvin och sprit, som importeras på buteljer eller krus, alla slag, till 88 öre, likaledes per liter. Härjemte har Friherre Klinckowström, under hänvisande till önskvärdheten för oss att i vår tullagstiftning så mycket som möjligt närma oss Norges tullbestämmelser, hemstält att bränvin och sprit af ris, socker, äfvensom vindrufvor, oberoende af tillverkningsorten, samt alla öfriga slag, må åsättas en tull af 3 kronor per kanna.

Utskottet delar med motionären åsigten om önskvärdheten att i afseende å våra tullbestämmelser såvidt möjligt närma oss Norges, men förutom att det synes Utskottet mer än tvifvelaktigt huruvida en sådan öfverensstämmelse genom det af Friherre Klinckowström väckta förslag skulle vinnas, torde deremot endast behöfva erinras att detsamma helt och hållet afviker från de grunder, som i afseende å beskattningen af bränvin och sprit hos oss hittills blifvit, tvifvelsutan på goda skäl, följda. Utskottet finner sig derföre sakna skäl att understödja Friherre Klinckowströms motion i denna del.

Rörande de af Kongl. Maj:t för bränvin och sprit föreslagna tullsatser anser sig Utskottet böra påpeka, att desamma innefatta en obetydlig förhöjning af de nuvarande, hvarigenom dock i anseende till den betydliga import, som af ifrågavarande varor eger rum, skulle, om man till grund för beräkningen lägger den import som 1878 skedde, vinnas en tillökning i tullinkomster af tillhopa 42,238 kronor.

Slutligen vill Utskottet erinra derom, att för den händelse franska handelstraktaten icke skulle komma att för nästkommande år förnyas, något skäl icke lärer finnas för handen att bibehålla de särskilda bestämmelser, som gälla i fråga om tullen å franskt drufbränvin; hemställande Utskottet fördenskull alternativt:

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, rubriken Bränvin och Sprit må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse, men

b) att i motsatt fall ifrågavarande rubrik må erhålla denna lydelse:

		Kronor.	öre.
Bränvin och Sprit:			
på fastager:			
af säd, potates eller andra jordfrukter	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	60
„ ris, arrak	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	60
„ socker, rum	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	60
„ vindrufvor	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	60
„ annan frukt	1 liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° C.	—	60
på buteljer eller krus:			
alla slag	1 liter utan afseende på alkoholhalten.	—	88

Anm. 1. Bränvit och sprit af annan alkoholhalt än den här ofvan angifne reduceras till normalstyrka eller 50 procent på sätt derom är särskildt föreskrifvet.

Anm. 2. Finnes varan vara försatt med socker eller annat främmande ämne, hvarigenom alkoholhalten angifves origtigt å profvaren, erlägges tull såsom för likör;

hemställande Utskottet vidare

c) att hvad Friherre Klinkowström i fråga om artiklarne Bränvin och sprit föreslagit icke må vinna Riksdagens bifall.

11:o.

Bröd. *Bröd,* alla slag, införes för närvarande tullfritt.

Uti sin ofta nämnda motion föreslår Friherre Klinckowström, att bröd af hvete måtte åsättas en införseltull af 6 kronor och af andra slag en tullafgift af 3 kronor pr centner. Importen af bröd uppgick enligt Kommerskollegii berättelser för åren 1874—1878 årligen i medeltal till 907,040 skålpund. Största delen häraf torde utan tvifvel utgjorts af finare småbröd, cakes, pepparkakor med flera dylika brödsorter, ett förhållande, som jemväl bestyrkes deraf, att mer än hälften af sista årets import tillförts oss från Storbritannien. Då sistberörda slag af bröd nästan uteslutande af de mera bemedlade samhällsklasserna förbrukas, synes Utskottet dessa artiklar lämpligen kunna vidkännas en tullafgift.

För öfriga slag af bröd, hvaraf, såsom Utskottet redan antydt, endast mindre betydliga belopp torde importeras, har Utskottet deremot ansett nuvarande tullfrihet böra fortfara.

Hemställande Utskottet i öfverensstämmelse härmed,

att rubriken bröd i tulltaxan må erhålla följande förändrade lydelse:

"*Bröd:*

finare småbröd, bakelser, cakes, pepparkakor med flera dylika slag, hvilka ej kunna hänföras till konfektyrer, närmaste emballagets vigt inberäknad, 1 kilogram — 10 öre,

andra slag ..... fritt".

12:o.

Champignoner.

I afseende å artikeln *Champignoner* innehåller gällande tulltaxa följande stadgande:

"*Champignoner* ..... 1 skålpund — 16 öre".

Kongl. Maj:t föreslår rörande denna artikel, att tullafgiften måtte bestämmas till 30 öre per kilogram, kärlens vigt inberäknad.

Härjemte hemställer Friherre Klinckowström om en tullförhöjning till 30 öre per skålpund.

Då den af Kongl. Maj:t föreslagna beräkning af tullafgiften efter bruttovigt torde åtminstone till fullo motsvara den af Kongl. Maj:t vidtagna nedsättning af tullsatsen samt frågan om tullförhöjning å ifrågavarande artikel är beroende af bestående handelstraktat, hemställer Utskottet, jemväl med fästadt afseende å den ringa import, som af denna vara egt rum, och som under 1878 uppgick till endast 1,040 skålpund:

att rubriken Champignoner må erhålla följande af Kongl. Maj:t föreslagna förändrade lydelse:

"*Champignoner*, kärlens vigt inberäknad ..... 1 kilogram — 30 öre."

13:o.

Chokolad.

I fråga om artikeln *Chokolad* föreslår Kongl. Maj:t en tull af 70 öre per kilogram. Nuvarande tullsats är 30 öre per skålpund. Friherre Klinckowström hemställer att tullen å ifrågavarande artikel utan någon ifrågasatt förhöjning af tullen å Kakao måtte höjas till 50 öre per skålpund. Då chokolad som bekant utgör ett af de mest närande födoämnen och den nuvarande tullsatsen, som närmast motsvarar den af Kongl. Maj:t föreslagna, redan innebär ett synnerligt högt skydd för den inhemska tillverkningen, hvilken visat sig genom en importen vida öfverstigande export kunna uthålla täflan med de utländska fabrikaten, hemställer Utskottet,

att med afslag å Friherre Klinckowströms motion rubriken Chokolad må erhålla följande, af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

Chokolad ..... 1 kilogram — 70 öre.

14:o.

Cikorierot. *Cikorierot* är uti gällande tulltaxa åsatt en tull af 2 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t har rörande denna artikel föreslagit att tullen måtte utgå med 5 öre per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemstält, att nämnda artikel fortfarande måtte draga en tull af 2 öre per skålpund.

Utskottet hemställer att rubriken cikorierot må erhålla följande, af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

Cikorierot ..... 1 kilogram — 5 öre.
bränd eller malen, hänföres till hvad under rubriken Kaffe är bestämdt för alla till kaffesurrogat användbara brända växter.

15:o.

Citroner och Citronskal. Enligt nu gällande taxa äro *Citroner* och *Citronskal,* torra, underkastade en införseltull af 10 öre per skålpund. Denna afgift har Kongl. Maj:t ansett böra utbytas mot 24 öre per kilogram.

I öfverensstämmelse med hvad förut vid åtskilliga artiklar skett, har Utskottet ansett tullsatserna för dessa varor böra bestämmas till 25 öre per kilogram; hemställande Utskottet,

att rubrikerna *Citroner* och *Citronskal* må erhålla följande förändrade lydelse:

"*Citroner* ..... 1 kilogram — 25 öre;
"*Citronskal,* torra ..... 1 kilogram — 25 öre".

16:o.

Dadlar. Artikeln *Dadlar* drager för närvarande en tull af 20 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t föreslår att denna tullsats måtte utbytas mot en afgift af 50 öre per kilogram. Friherre Klinckowström hemställer att tullen å Dadlar måtte fortfarande bibehållas oförändrad vid 20 öre per skålpund.

Den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats af 50 öre innefattar endast den obetydliga afvikelse från nuvarande tull, som vid förvandling af vigtenheten från skålpund till kilogram erfordrats för åstadkommande af en jemn tullsats; hemställande Utskottet,

att rubriken Dadlar måtte gifvas följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

"*Dadlar* ..... 1 kilogram — 50 öre".

17:o.

Etuis. *Etuis,* med eller utan tillbehör af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen, äro för närvarande underkastade en tull af 35 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t föreslår att tullen å denna artikel måtte bestämmas till 80 öre per kilogram; Friherre Klinckowström åter att tullsatsen för densamma måtte sättas till 75 öre per skålpund.

Utskottet anser lika med Friherre Klinckowström att artikeln Etuis lämpligen kan vidkännas någon tullförhöjning, men då frågan härom är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet alternativt:

a) att rubriken Etuis, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, må erhålla följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

"*Etuis,* med eller utan tillbehör, af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen ... 1 kilogram — 80 öre";

b) men att i motsatt fall tullafgiften för Etuis höjes till 1 krona per kilogram utan förändring i öfrigt uti lydelsen af den här ofvan föreslagna rubrik.

18:o.

Fenkol. *Fenkol* drager enligt nu gällande taxa en tull af 10 öre per skålpund. Kongl. Maj:t föreslår å denna vara en tullafgift af 24 öre per kilogram.

Denna tullsats synes Utskottet lämpligen kunna utjemnas till 25 öre per kilogram, hvadan Utskottet hemställer,

att rubriken *Fenkol* må erhålla följande förändrade lydelse:

Fenkol ..... 1 kilogram — 25 öre.

19:o.

Fikon. *Fikon* drager för närvarande en tull af 10 öre per skålpund.

I fråga om denna artikel har dels Kongl. Maj:t föreslagit att tullen måtte bestämmas till 24 öre per kilogram, dels ock Friherre Klinckowström hemstält att nuvarande tullsats af 10 öre per skålpund måtte bibehållas oförändrad.

För vinnande af en jemnare tullsats hemställer Utskottet i öfverensstämmelse med hvad förut vid åtskilliga tillfällen i likartade fall skett,

att rubriken *Fikon* måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Fikon ..... 1 kilogram — 25 öre.

20:o.

Fläsk. Vidare föreslår Friherre Klinckowström uti sin ofta nämnda motion samt Herr

Johannes Andersson uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 84) att för allt från utlandet hit infördt *fläsk* måtte erläggas en tullafgift af 5 kronor per centner eller, som Herr Johannes Andersson uttrycker detta, 5 öre per skålpund, hvarjemte Herr J. F. Fredricson, uti en likaledes inom Andra Kammaren framstäld motion (N:o 99), hemställer att, från och med år 1881, från utlandet infördt fläsk skall åsättas en tullafgift af 5 procent af värdet.

De allmänna skäl, som tala emot en införseltull å denna vara, hafva mångfaldiga gånger blifvit såväl i Riksdagens Kamrar som af föregående Bevillnings-Utskott påpekade, hvadan Utskottet nu icke anser nödigt att ånyo upprepa desamma. Utskottet vill endast erinra derom, att af de 293,103 centner fläsk, som enligt Kommerskollegii uppgifter under år 1878 importerats, större delen eller 167,595 centner införts ifrån Storbritannien och Irland. Sistberörda qvantitet torde utan fara för misstag kunna antagas hafva till allrastörsta delen utgjorts af amerikanskt fläsk, hvilket jemväl torde vara förhållandet med största delen af de öfver Lübeck, Hamburg, Bremen m. fl. europeiska handelsplatser införda qvantiteter. Detta slags fläsk är, som väl bekant, hos oss nästan uteslutande föremål för den arbetande klassens förbrukning, under det deremot de mera bemedlade klasserna hufvudsakligen använda inhemskt fläsk. Det amerikanska fläsket är betydligt billigare än det inhemska. Att nu genom en tullsats å fläsk tvinga arbetarne att antingen dyrare betala det amerikanska fläsket eller att för högre pris inköpa sådan inhemsk vara, synes Utskottet icke vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande. Icke heller lärer väl med god hushållning öfverensstämma att genom lagstiftningen söka förhindra det varubyte, som på samma gång medgifver att billigare födoämnen från utlandet införas och att inhemska dyrbarare kunna till utlandet afsättas. Exporten af fläsk är väl ännu icke af stor betydenhet, men då exporten af svinkreatur år 1878 uppgick till mera än 20,000 st., lärer denna byteshandel otvifvelaktigt hafva ländt till landets fördel.

Hvad särskildt angår den af Herr Fredricson föreslagna tull af 5 procent utaf varans värde, skulle ett sådant sätt för förtullning helt och hållet strida mot de grunder för tullbeskattning, som i allmänhet hos oss tillämpas, och torde redan af detta skäl nämnda förslag icke böra bifallas.

Utskottet får på grund af det nu anförda hemställa:

a) att Friherre Klinckowströms motion i nu anmärkta del icke måtte af Riksdagen bifallas;

b) att Herr Johannes Anderssons motion N:o 84 i förevarande hänseende icke heller måtte vinna Riksdagens godkännande; samt

c) att hvad Herr J. Fredricson i afseende å artikeln Fläsk föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

21:o.

Nu gällande tulltaxa innehåller rörande *Frukter* och *Bär* följande stadganden: *Frukter och Bär.*
"Frukter och Bär, ej specificerade:

friska		fria;
inlagda i bränvin eller ättika	1 skålp.	— 30 öre
torra	1 „	— 10 „

insyltade; hänföras under Konfityrer."

Kongl. Maj:t har i fråga om denna artikel föreslagit de förändrade bestämmelser, att tullen för Frukter och bär, ej specificerade, inlagda i bränvin eller ättika, skulle bestämmas till 35 öre per kilogram bruttovigt, samt för frukter och bär, ej specificerade, torra, till 24 öre, likaledes per kilogram.

Vidare har Friherre Klinckowström rörande denna artikel hemstält, att frukter och bär, ej specificerade, friska, måtte åsättas en tull af 50 öre per centner, inlagda i bränvin eller ättika, 30 öre per skålpund samt torkade, 10 öre, likaledes per skålpund.

Då den undersökning och tidsutdrägt, som af en varas tullpligtighet alltid förorsakas, skulle för en så beskaffad artikel som friska frukter lätteligen medföra skada för sjelfva varan samt dessutom frågan om denna tullförhöjning är beroende af franska handelstraktaten, synes Utskottet någon sådan icke nu böra ifrågakomma.

Beträffande åter öfriga här ofvan uppräknade slag af frukter anser Utskottet, i likhet med motionären, desamma lämpligen kunna, äfven då bruttovigten, såsom lämpligt, lägges till grund för tullberäkningen, draga något högre tullafgifter än de af Kongl. Maj:t föreslagna. De af motionären föreslagna tullsatser synas dock Utskottet allt för högt tilltagna; hemställande Utskottet

att rubriken frukter och bär må erhålla följande förändrade lydelse:

"*Frukter* och *Bär*, ej specificerade:

friska		fria;
inlagda i bränvin eller ättika, kärlens vigt inberäknad	1 kilogram	— 50 öre
torra	1 „	— 25 „

insyltade; hänföras under Konfityrer".

22:o.

Rörande artikeln *Glas* föreslår Kongl. Maj:t följande förändrade bestäm- *Glas.*
melser:
"*Glas:*

bunkar, burkar, buteljer och flaskor, äfvensom apotekareståndkärl med inbränd signatur	100 kilogram	2: —

fönster-, oslipadt eller mattslipadt	1 kilogram	— 7 öre,
kemiska	fria,	
ljuskron-	1 kilogram	— 12 öre,
optiska, lösa och oinfattade	fria,	
patent- och glastakpannor	fria,	
sidventil- till fartyg, icke under 7 millimeters tjocklek och ej öfver 10 qvadratdecimeters yta med eller utan ramar	fria,	
spegel-:		
råa och oslipade eller s. k. glasämnen	1 kilogram	— 7 öre,
slipade, ofolierade	1 „	— 12 „
folierade	1 „	— 24 „
ur-	1 „	— 24 „
andra slag, karafiner och pressade eller slipade flaskor derunder inbegripna	1 „	— 35 „ “

Härjemte hemställer Friherre Klinckowström att tullafgifterna måtte bestämmas för ljuskronglas till 12 öre samt för spegelglas, slipade, ofolierade, till 10 öre och för folierade till 20 öre, allt per skålpund.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet förut i afseende å de af Kongl. Maj:t föreslagna vigtenheter för tullberäkningen yttrat, har Utskottet ansett den af Kongl. Maj:t för bunkar, burkar m. m. föreslagna tullsats af 2 kronor per 100 kilogram lämpligen böra utbytas mot en tullsats af 2 öre per 1 kilogram.

Beträffande härefter de af Friherre Klinckowström för vissa slag af glas föreslagna tullförhöjningar, delar Utskottet motionärens åsigt rörande lämpligheten af en sådan åtgärd. Men då de slag af glas, hvarför motionären ifrågasatt förhöjda tullafgifter, äro underkastade franska handelstraktatens bestämmelser, anser sig Utskottet böra, på sätt förut skett, för dessa artiklar framlägga alternativa förslag till tullsatser, hvarförutom Utskottet jemväl i afseende å tullsatsernas belopp något afvikit från de af motionären föreslagna.

På grund af det nu anförda hemställer Utskottet,

a) att rubriken glas, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse, med den förändring allenast, att den för bunkar, burkar, buteljer och flaskor, äfvensom apotekareståndkärl med inbränd signatur föreslagna tullsats, “100 kilogram 2 kronor“, utbytes mot “1 kilogram 2 öre“;

b) men att, i motsatt fall, tullafgiften höjes för ljuskronglas till 20 öre, för spegelglas slipade, ofolierade, likaledes till 20 öre, samt för folierade sådana, äfvensom för urglas till 40 öre,

allt per kilogram, med bibehållande i öfrigt af rubrikernas lydelse sådan den under litt. a) är föreslagen.

23:o.

"*Gryn,* andra slag än af spanmål åtnjuter för närvarande tullfrihet.

För dessa slag af gryn föreslår Friherre Klinckowström följande tullafgifter:

"ris-, äfvensom rismjöl ..... 1 skålp. — 2 öre,
andra slag ..... 1 „ — 4 „ "

Utskottet, som icke finner skäl att frångå den hittills följda grundsatsen om tullfrihet för dessa äfven för den arbetande klassen icke ovigtiga näringsämnen, hemställer,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å dessa artiklar föreslagit icke må af Riksdagen bifallas.

24:o.

Grönsaker.

Nu gällande taxa innehåller rörande artikeln *Grönsaker* följande stadganden:

"Grönsaker, friska ..... fria.
inlagda i bränvin eller ättika ..... 1 skålp. — 30 öre,
torkade eller saltade ..... 1 skålp. — 10 öre."

Kongl. Maj:t har i fråga om denna rubrik föreslagit de förändringar, att tullafgiften för grönsaker, inlagda i bränvin eller ättika, kärlens vigt inberäknad, bestämmes till 35 öre per kilogram och för torkade eller saltade grönsaker till 24 öre likaledes per kilogram.

Vidare har Friherre Klinckowström rörande nu ifrågavarande artikel hemstält att grönsaker, friska måtte åsättas en tull af 50 öre per centner, samt grönsaker, inlagda i bränvin eller ättika, äfvensom torkade, de förra en tullafgift af 30 öre och de senare en tullafgift af 10 öre, allt per skålpund.

Under åberopande af hvad Utskottet förut i fråga om artikeln frukter och bär anfört, hemställer Utskottet,

att rubriken Grönsaker må erhålla följande förändrade lydelse:

"Grönsaker:
friska ..... fria.
inlagda i bränvin eller ättika, kärlens vigt inberäknad ..... 1 kilogram — 50 öre,
torkade eller saltade ..... 1 kilogram — 25 öre."

25:o.

Guld.

Guld, arbetadt, är i nu gällande taxa åsatt en tullafgift af 5 öre per ort, hvarjemte bokguld, äkta och oäkta, äfvensom musiv-, puder- eller unsenguld drager en tull af 1 öre per ort.

Kongl. Maj:t har rörande ifrågavarande artiklar föreslagit, att tullsatsen måtte bestämmas för arbetadt guld till 12 kronor, för bokguld, äkta och oäkta, till 2 kronor 40 öre samt för musiv-, puder- eller unsenguld likaledes till 2 kronor 40 öre, allt per kilogram.

Friherre Klinckowström åter hemställer att guld, arbetadt, måtte beläggas med en införseltull af 50 öre per ort.

Då genom Kongl. Maj:ts förslag tullsatserna å nu ifrågavarande artiklar redan blifvit något, om ock obetydligt förhöjda, samt en tullafgift å arbetadt guld af 50 öre per ort, i anseende till denna artikels särdeles smuggelbara natur, skulle vara ur statskassans egen synpunkt mindre välbetänkt, hemställer Utskottet, som icke har något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i afseende å nu förevarande artiklar föreslagit,

att rubriken Guld måtte erhålla följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

"*Guld,* oarbetadt ..... fritt,
arbetadt..... 1 kilogram 12 kronor.
bok-, äkta och oäkta..... 1 kilogram 2 kr. 40 öre.
Anm. Vigten för pappersbladen, mellan hvilka guldet ligger, inberäknas.
musiv-, puder- eller unsen-.... 1 kilogram 2 kr. 40 öre.
spinn-; se Tråd."

26:o.

Gulddragarearbeten. Enligt nuvarande taxa äro *Gulddragarearbeten* af guld eller silfver, kantiljer, paljetter, fransar, galoner, gramaner, snören och andra ej specificerade, äkta eller oäkta, åsatta en tullafgift af 1 öre per ort.

Rörande ifrågavarande artiklar har Kongl. Maj:t föreslagit, att tullsatsen måtte bestämmas till 2 kronor 40 öre per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemstält att desamma måtte åsättas en tullafgift af 8 öre per ort.

Åberopande hvad Utskottet i nästföregående moment rörande den af Friherre Klinckowström likaledes föreslagna förhöjda tull för arbetadt guld yttrat och som synes Utskottet jemväl på nu förevarande fråga ega tillämplighet, hemställer Utskottet,

att rubriken Gulddragarearbeten må erhålla följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

Gulddragarearbeten af guld eller silfver:
kantiljer, paljetter, fransar, galoner, gramaner, snören och andra ej specificerade:
äkta eller oäkta ..... 1 kilogram 2 kr. 40 öre.

27:o.

Nuvarande införseltull för *Handskar,* alla slag, är 1 krona per skålpund. Å denna artikel föreslår Kongl. Maj:t en nuvarande tullen nära motsvarande afgift af 2 kronor 40 öre per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemställer att handskar alla slag måtte åsättas en förhöjd tull af 3 kronor per skålpund. *Handskar.*

Den nuvarande tullafgiften, bestämd genom franska handelstraktaten, är onekligen i förhållande till varuvärdet ganska låg och bör derföre, äfven enligt Utskottets åsigt, så snart ske kan, lämpligen förhöjas, dock ingalunda med ett så betydligt belopp, som motionären föreslagit. Hvarken varuvärdet eller den tullsats, som för beredningsämnet är gällande, och icke heller det å handsktillverkningen nedlagda arbete synes Utskottet rättfärdiga eller påkalla en så hög beskattning.

Utskottet hemställer alternativt:

a) att införseltullen för handskar, alla slag, bestämmes till 2 kronor 40 öre per kilogram, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas; och

b) att i motsatt fall afgiften höjes till 4 kronor per kilogram.

28:o.

Nu gällande tulltaxa stadgar rörande artikeln *Hattar* följande: *Hattar.*

Hattar, färdiga eller halffärdiga:

af siden, halfsiden eller annan i följande momenter ej specificerad väfnad, äfvensom monterade fruntimmershattar, alla slag ..... 1 stycke — 1 kr. 50 öre,

af ull, hår, filt eller felb ..... 1 stycke — 40 öre,

af halm eller strå, äfvensom s. k. panamahattar ..... 1 stycke — 40 öre,

andra slag, såsom af spån, rötter eller blad; vaxduks-, vaxtafts- och oljade hattar eller s. k. sydvester m. fl. 1 stycke — 40 öre.

Anm. Äro hattarne sammansatta af flera materialier, förtullas de såsom hattar af det ämne, hvaraf de hufvudsakligen bestå.“

Friherre Klinckowström föreslår uti sin oftanämnda motion att tullsatsen för hattar af siden etc. måtte höjas till 4 kronor, för hattar af ull etc., färdiga eller halffärdiga, till 2 kronor samt för hattar af halm eller strå etc. till 1 krona 50 öre, allt per stycke.

Om äfven, å ena sidan, villigt må medgifvas, att vissa slag af de hattar, som importeras, kunna anses såsom lyxartiklar och från denna synpunkt ganska väl vidkännas en högre tullbeskattning, så må likväl å andra sidan icke

förbises att beskaffenheten och värdet af dessa artiklar i synnerligt hög grad varierar och att den tullsats, som redan är stadgad, för vissa slag uppgår stundom till nära hela varuvärdet och med något, om ock obetydligt, belopp öfverstiger motsvarande tullafgifter i våra grannländer Norge och Danmark; äfvensom att frågan om förhöjning af tullen å hattar är beroende af franska handelstraktaten.

Vid dessa förhållanden hemställer Utskottet,

att rubriken *Hattar* i nu gällande tulltaxa måtte bibehållas oförändrad.

29:o.

Hattfoder. Nuvarande tulltaxa innehåller näst efter rubriken Hattflätor en rubrik af följande lydelse:

"*Hattfoder* och *Hattkullar* af siden eller annan väfnad i förening med annat material ..... 1 skålpund 75 öre.

Uti sistnämnda rubrik föreslår Kongl. Maj:t de ändringar, att dels orden "och Hattkullar" måtte ur rubriken utgå, dels ock tullafgiften bestämmas till 1 krona 76 öre per kilogram.

Med hänsyn till den större lätthet och beqvämlighet vid förtullningen, som genom tullsatsens bestämmande till jemnare belopp skulle vinnas, och då något hinder mot en definitiv förhöjning af tullen för ifrågavarande artikel med 4 öre per kilogram icke synes Utskottet af franska handelstraktaten möta, hemställer Utskottet, som mot hvad Kongl. Maj:t rörande ifrågavarande rubrik i öfrigt föreslagit icke har något att erinra,

att rubriken Hattfoder och Hattkullar i nu gällande tulltaxa må erhålla följande förändrade lydelse:

Hattfoder af siden eller annan väfnad i förening med annat material 1 kilogram 1 krona 80 öre.

30:o.

Honing. *Honing* drager för närvarande en tullafgift af 4 öre per skålpund, hvilken Friherre Klinckowström föreslagit att bibehållas oförändrad.

Någon annan förändring än den af tullsatsens utbytande mot närmast motsvarande 10 öre per kilogram är icke heller i Kongl. Maj:ts proposition föreslagen.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förslag bifalles.

31:o.

Hudar och Skinn. Tullafgiften för *Hudar* och *Skinn*, till pelsverk ej hänförliga, beredda, utgör för närvarande: för sulläder och bindsulläder samt hvitgarfvade (alunerade)

äfvensom sämskade hudar och skinn 6 öre för skålpundet och för andra slag 20 öre för samma vigtqvantitet. Kongl. Maj:t har föreslagit, att dessa tullsatser måtte utbytas mot satser af respektive 14 och 47 öre per kilogram.

För vinnande af större lätthet och beqvämlighet vid förtullningen hemställer Utskottet,

att tullsatserna för *Hudar* och *Skinn,* till pelsverk ej hänförliga, beredda, måtte bestämmas:

för sulläder och bindsulläder samt hvitgarfvade (alunerade) äfvensom sämskade hudar och skinn till 15 öre per kilogram; och

för andra slag, till 50 öre, jemväl per kilogram.

32:o.

Humle. Friherre Klinckowström föreslår vidare att *Humle*, för hvilken artikel tullfrihet för närvarande eger rum, måtte åsättas en införseltull af 8 kronor per centner.

Då humle utan att i egentlig mening utgöra en nödvändighetsvara likväl i egenskap af råmaterial för tillverkningen af maltdrycker är föremål för allmän förbrukning, synes Utskottet denna artikel lämpligen kunna, då den utifrån införes, underkastas beskattning.

Importen af humle uppgick enligt Kommerskollegii berättelser under 1874—1878 årligen i medeltal till 6,427 centner, hvadan äfven genom en, i förhållande till de i våra grannländer Norge och Danmark för ifrågavarande artikel bestämda tullsatser, låg afgift af 10 öre per kilogram en ganska betydlig statsinkomst vore att förvänta.

Den inhemska humleodlingen, hvilken under senaste årtionden mer och mer aftagit, skulle derjemte genom en tullafgift å utländsk humle erhålla en välbehöflig uppmuntran;

hemställande Utskottet på grund af det anförda,

att artikeln *Humle* måtte åsättas en införseltull af 10 öre per kilogram.

33:o.

Hummer. *Hummer* får enligt nuvarande taxa tullfritt införas.

Friherre Klinckowström har i fråga om denna artikel hemstält att densamma måtte åsättas en tullafgift af 5 öre per stycke.

Då denna artikel hufvudsakligen är föremål för utförsel och, då den införes, till största delen kommer från Norge samt dervid åtnjuter tullfrihet, oafsedt tulltaxans allmänna bestämmelser, hemställer Utskottet,

att Friherre Klinckowströms motion i denna del må lemnas utan afseende.

34:o.

Hvitbetor. Rörande artikeln *Hvitbetor* har Kongl. Maj:t föreslagit följande bestämmelser:

"Hvitbetor:

råa	100 kilogram	1 krona,
sönderskurna och torkade	100 „	5 kronor".

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet i inledningen till betänkandet i fråga om de af Kongl. Maj:t föreslagna vigtenheter för tullbeskattningen yttrat, hemställer Utskottet,

att tulltaxerubriken *Hvitbetor* må erhålla följande förändrade lydelse:

Hvitbetor:

råa	1 kilogram	— 1 öre,
sönderskurna och torkade	1 „	— 5 „

35:o.

Ingefära. *Ingefära,* torr, är uti nu gällande taxa åsatt en tullafgift af 10 öre och syltad en tullafgift af 40 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t föreslår att införseltullen å torr ingefära måtte bestämmas till 24 öre och å syltad sådan, kärlens vigt inberäknad, till 50 öre, allt per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemställer, att nuvarande tullsats å syltad ingefära, 40 öre per skålpund, måtte fortfarande bibehållas.

Beträffande först torr ingefära, har Utskottet för vinnande af en jemnare tullsats höjt afgiften å denna artikel från 24 till 25 öre per kilogram.

Hvad derefter angår syltad ingefära torde den af Kongl. Maj:t föreslagna förtullning af denna artikel efter bruttovigt till fullo uppväga den nedsättning i nuvarande tullafgift, motsvarande för kilogram 94,1 öre, som Kongl. Maj:t föreslagit; hemställande Utskottet i öfverensstämmelse härmed,

att rubriken *Ingefära* må erhålla följande förändrade lydelse:

Ingefära:

torr	1 kilogram	— 25 öre,
syltad, kärlens vigt inberäknad..	1 „	— 50 „

36:o.

Instrumenter. Speldosor.

Införseltullen å *Speldosor* utgör för närvarande 50 öre per skålpund.

Rörande denna artikel föreslår dels Kongl. Maj:t att nuvarande tullsats måtte utbytas mot en tullsats å 1 krona 20 öre per kilogram, dels ock Friherre Klinckowström, att densamma måtte höjas till 1 krona 50 öre per skålpund.

Utskottet, som i likhet med motionären funnit denna artikel lämpligen kunna vidkännas någon tullförhöjning, men ansett den af motionären deråföreslagna tullafgift, vid jemförelse med de för musikaliska instrumenter i allmänhet bestämda, nog hög, får med särskild hänsyn dertill, att frågan om tullförhöjning å speldosor är beroende af franska handelstraktaten, alternativt hemställa,

a) att tullafgiften för *Speldosor* bestämmes till 1 krona 20 öre per kilogram, derest nämnda traktat kommer att för nästkommande år förnyas;

b) men i motsatt fall höjes till 2 kronor per kilogram.

37:o.

Ister.

Friherre Klinckowström föreslår att *Ister* måtte åsättas en införseltull af 6 kronor per centner.

Då denna vara, hvilken allt sedan 1856—58 årens riksdag njutit tullfrihet, utgör ett vigtigt födoämne för de mindre bemedlade samhällsklasserna, får Utskottet, med åberopande i öfrigt af hvad här ofvan i fråga om artikeln Fläsk blifvit anfördt, hemställa,

att den af Friherre Klinckowström föreslagna införseltull å *Ister* icke måtte vinna Riksdagens bifall.

38:o.

Jern.

I öfverensstämmelse med de åsigter, Utskottet i inledningen till detta betänkande uttalat, har Utskottet i fråga om artikeln *Jern, dels* i de fall, der Kongl. Maj:t såsom vigtenhet för tullberäkningen föreslagit 100 kilogram, utbytt denna qvantitet mot 1 kilogram med deremot svarande reduktion af tullafgiftens belopp, *dels ock* höjt de af Kongl. Maj:t för vissa slag af bearbetadt jern föreslagna tullsatser af 14 och 24 öre till respektive 15 och 25 öre, allt per kilogram;

hemställande Utskottet, som mot hvad Kongl Maj:t i afseende å rubriken jern i öfrigt föreslagit, icke har något att erinra,

att rubriken *Jern* må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse med nedannämnda förändringar:

a) att i de fall, der Kongl. Maj:t såsom vigtenhet föreslagit 100 kilogram, denna vigtenhet måtte utbytas mot 1 kilogram samt de af Kongl Maj:t för nämnda fall föreslagna tullafgifter i motsvarande mån reduceras;

b) att tullafgiften å gröfre gjutgods, eldställshållare, fotskrapor, hänglås, kaffeqvarnar, kopiepressar, paraplyställ, spottlådor m. m. höjes till 15 öre per kilogram;

c) att tullafgiften för finare gjutgods, basreliefs, blomstervaser, byster, fruktskålar, korgar, lampor, ljusstakar, medaljonger, pappershållare, presenterbrickor, rökelsekar, urställningar m. m. med eller utan målning eller lackering, höjes till 25 öre per kilogram;

d) att tullafgiften för gjutgods, knappar, olackerade eller lackerade, höjes till 15 öre per kilogram; samt

e) att tullafgiften för smidt eller valsadt jern, all annan spik samt allt annat manufaktur- och handtverkssmide, ej specificeradt, andra slag, med eller utan bestrykning, höjes till 15 öre per kilogram.

39:o.

Jäst. *Jäst* alla slag är för närvarande tullfri.

Friherre Klinckowström har å komprimerad jäst föreslagit en införseltull af 3 öre per skålpund.

Då jäst ingår såsom ett nödvändigt beredningsämne vid tillverkningen af det vigtigaste af våra födoämnen, bröd, samt enligt Kommerskollegii berättelser importen af denna vara, som 1874 utgjorde 436,565 skålpund, 1878 nedgått till endast 109,587 skålpund, under det samtidigt exporten deraf sedan förstnämnde år ökats från 875 skålpund till 481,925 skålpund, hvartill densamma år 1878 uppgick, finner Utskottet sig sakna skäl att tillstyrka den af motionären föreslagna tullafgift å jäst, hvadan Utskottet hemställer,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å komprimerad *Jäst* föreslagit icke måtte af Riksdagen bifallas.

40:o.

Kanel, Kanelknopp, Cassia lignea. Å *Kanel, Kanelknopp* och *Cassia lignea* föreslår Kongl. Maj:t en införseltull af 82 öre per kilogram.

Under hänvisning till hvad Utskottet i inledningen till betänkandet yttrat hemställer Utskottet,

att införseltullen å *Kanel, Kanelknopp* och *Cassia lignea* måtte bestämmas till 85 öre per kilogram.

41:o.

Kastanier.

Å *Kastanier*, som för närvarande äro tullfria, har Friherre Klinckowström föreslagit en införseltull af 6 öre per skålpund.

Utskottet delar motionärens åsigt rörande lämpligheten att åsätta denna artikel en införselafgift, men då frågan om denna förhöjning är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet alternativt,

a) att *Kastanier* må förblifva tullfria, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att denna vara i motsatt fall åsättes en tullafgift af 15 öre per kilogram.

42:o.

Kaviar.

Kongl. Maj:t föreslår, att den för *Kaviar* nu bestämda tullsats 75 öre per skålpund måtte utbytas mot en tullsats af 1 krona 80 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer att införseltullen för denna vara måtte höjas till 1 krona per skålpund.

Då den af Kongl. Maj:t för kaviar föreslagna tullafgift innefattar en, om än obetydlig, förhöjning af den nuvarande samt dessutom i förhållande till varans värde är synnerligen hög, synes Utskottet en ytterligare förhöjning af tullen å kaviar icke lämpligen böra ega rum, hvadan Utskottet hemställer,

att införseltullen å *Kaviar* bestämmes till 1 krona 80 öre per kilogram.

43:o.

Kläder.

Friherre Klinckowström föreslår att nya *Gångkläder*, i taxan ej specificerade, må förtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för tyget, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består, samt att för kläder eller delar deraf, som äro försedda med guld- eller silfverbroderier eller galoner eller med fransar, spetsar eller blonder, tullafgiften förhöjes med 100 procent utöfver den för tyget bestämda.

Nuvarande tullsats för gångkläder utgår med 20 procents förhöjning i tullen för öfvertyget, hvaraf klädespersedeln består.

Vid bedömande af denna fråga torde förtjena beaktas, att uti färdigsydda kläder vanligen ingå, utom öfvertyget, jemväl foder och andra ämnen, hvilka draga

betydligt lägre tull än öfvertyget, hvaraf följer, att nuvarande tullafgift i sjelfva verket är betydligt högre än den synes. Men äfven från en annan synpunkt torde en tullförhöjning å denna artikel vara mindre välbetänkt. Införseltullen å nu ifrågavarande slag af kläder är i Norge redan nu icke obetydligt lägre än hos oss. Då, såsom väl bekant är, uti Norge bearbetade varor få tullfritt hit införas, skulle en förhöjd tull å kläder härstädes tvifvelsutan hafva till följd en förökad import från Norge af denna vara.

I statskassans eget intresse torde likväl ett sådant ordnande af importen böra undvikas.

Utskottet hemställer på grund af det nu anförda,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å artikeln *Kläder* föreslagit icke må af Riksdagen bifallas.

44:o.

Konfityrer. Kongl. Maj:t har rörande *Konfityrer* föreslagit, att den för desamma nu gällande tullafgift 20 öre per skålpund måtte förändras till 50 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemstält att nämnda varor måtte åsättas en förhöjd tullafgift af 40 öre per skålpund.

I afseende å denna artikel har Utskottet icke funnit anledning till ytterligare förhöjning af införseltullen utöfver den af Kongl. Maj:t härofvan föreslagna; hemställande Utskottet,

att den af Kongl. Maj:t för *Konfityrer* föreslagna tullafgift 50 öre per kilogram måtte af Riksdagen godkännas.

45:o.

Konserver. Tullafgiften för *Konserver* utgör för närvarande 16 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t har för denna artikel föreslagit en införseltull af 30 öre per kilogram, kärlens vigt inberäknad, hvarjemte Friherre Klinckowström hemstält att tullen å nämnda vara måtte höjas till 50 öre per skålpund.

Med hänsyn dertill att nu ifrågavarande artikel, om ock vissa slag deraf användas såsom proviant å handels- och fyrfartyg, likväl hufvudsakligen förbrukas af de mera bemedlade samhällsklasserna, finner Utskottet lika med motionären en förhöjning af tullen deråå icke sakna skäl för sig.

Den af motionären föreslagna tullafgiften synes dock Utskottet vid betraktande af varans värde och synnerligen om, såsom Kongl. Maj:t föreslagit och äfven Utskottet för sin del anser lämpligt, bruttovigten lägges till grund för tullberäkningen, alldeles för hög, hvadan Utskottet med anledning häraf och med särskildt

afseende fästadt derå, att frågan om denna tullförhöjning är beroende af handelstraktaten med Frankrike, alternativt hemställer,

a) att tullafgiften å *Konserver* bestämmes till 30 öre per kilogram bruttovigt, derest nämnda traktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att i motsatt fall denna tullafgift höjes till 50 öre per kilogram.

46:o.

Korf och Metvurst.

Enligt nu gällande tulltaxa hänföres artikeln *Korf* under *Metvurst*. För sistnämnda artikel utgår tullen med 10 öre för skålpundet.

Kongl. Maj:t har i fråga om dessa artiklar föreslagit, dels att tullsatsen må utsättas vid den mera omfattande rubriken Korf och för rubriken Metvurst i stället lemnas en hänvisning till förstnämnda rubrik; dels att den nuvarande tullsatsen för dessa artiklar må utbytas mot en sats å 24 öre per kilogram. Derjemte har Friherre Klinckowström hemstält, att den vid rubriken Metvurst nu stadgade tullsats af 10 öre måtte höjas till 25 öre per skålpund.

Utskottet, som anser tullsatsen för denna vara lämpligen kunna afjemnas till 25 öre, men icke böra derutöfver ytterligare förhöjas, hemställer,

a) att rubriken Korf må erhålla följande förändrade lydelse:

Korf ..... 1 kilogram — 25 öre;

b) att vid rubriken *Metvurst* hänvisning må lemnas till rubriken Korf.

47:o.

Koriander.

Kongl. Maj:t föreslår att införseltullen för *Koriander* måtte bestämmas till 24 öre per kilogram.

Under hänvisning till hvad Utskottet uti inledningen till detta betänkande anfört, hemställer Utskottet,

att tullen å *Koriander* måtte bestämmas till 25 öre per kilogram.

48:o.

Korinter.

För *Korinter* föreslår Kongl. Maj:t en tullafgift af 24 öre per kilogram.

Under åberopande af förut anförda skäl hemställer Utskottet,

att införseltullen å *Korinter* måtte bestämmas till 25 öre per kilogram.

49:o.

Kreatur. Friherre Klinckowström föreslår att *Kreatur*, hvilka alltsedan 1856—58 års riksdag varit tullfria och äfven i Kongl. Maj:ts förslag upptagas till tullfrihet, måtte åsättas följande införseltullar:

"Kreatur:

hästar, utom hingstar	1	stycke	15 kronor
oxar	1	„	12 „
kor	1	„	6 „
ungboskap	1	„	3 „
kalfvar	1	„	1 krona 50 öre
svin, utom fargaltar,	1	„	3 kronor
digrisar	1	„	1 »
får	1	„	— 90 öre
lam	1	„	— 50 „ .

Införseln af kreatur, i förhållande till utförseln numera jemförelsevis mindre betydlig, afser i allmänhet dels förbättring af inhemska kreatursracer, dels fyllande af landtbrukets behof å vissa orter, dels ock beredande af tillgång för konsumtionsbehofvet, och torde ur ingen af dessa synpunkter böra med någon tullafgift fördyras.

För importen och exporten af kreatur, sådant detta förhållande gestaltat sig vid början, medlet och slutet af sist förflutna 20 års period torde en närmare redogörelse lämpligen böra meddelas.

År 1858 uppgick importen af kreatur till:

203	stycken	hästar,
2,240	„	nötkreatur,
547	„	svin,

och exporten till:

72	stycken	hästar,
139	„	nötkreatur,
376	„	svin,

men år 1868 hade exporten stigit till:

1,385	stycken	hästar,
16,416	„	nötkreatur,
7,401	„	får,
3,076	„	svin,

under det importen samtidigt utgjorde allenast:

374	stycken	hästar,
11	„	nötkreatur,
6	„	får,
350	„	svin,

och 1878 belöpte sig exporten af kreatur till:

1,322 stycken hästar,
31,884 „ nötkreatur,
24,321 „ får och
20,761 „ svin,

medan importen för sistnämnde år stigit till endast

1,770 stycken hästar,
2,202 „ nötkreatur,
200 „ får och
4,650 „ svin.

Af förestående sammanställning framgår, att medan importen sedan år 1858 jemförelsevis obetydligt ökats, exporten deremot stigit högst ansenligt. Då således den inhemska boskapsskötseln för sin utveckling visat sig icke vara i behof af skydd mot utländsk täflan och således den af motionären föreslagna tullafgift jemväl från denna synpunkt saknar fog, hemställer Utskottet,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å artikeln *Kreatur* föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

50:o.

Krita och Kritsten.

För *Krita,* hvit, och *Kritsten,* malen, föreslår Kongl. Maj:t en tullsats af 50 öre per 100 kilogram.

Då malen krita utgör ett behöfligt beredningsämne för vissa näringar samt genom tillämpningen af den utaf Utskottet hittills följda grundsats om bestämmande af vigtenheten för tullberäkningen till 1 kilogram, tullafgiften i förevarande fall skulle komma att lyda å brutet öretal, hvilket synts Utskottet böra så vidt möjligt i tulltaxan undvikas, har Utskottet ansett den för öfriga slag af krita, utom infattad sådan, hvilken tullbehandlas som blyertspennor, nu medgifna tullfrihet äfven böra till förstnämnda slag af krita och kritsten utsträckas.

Hemställande Utskottet i följd häraf,

att tulltaxerubrikerna *Krita* och *Kritsten* må erhålla följande förändrade lydelse:

Krita, hvit, och *Kritsten,* omalen och malen, äfvensom röd och svart samt pastellkrita ..... fri.
infattad; tullbehandlas såsom Blyertspennor.

51:o.

Kummin.

Kongt. Maj:t föreslår att införseltullen för *Kummin* måtte bestämmas till 4 kronor per 100 kilogram.

Under hänvisning till hvad Utskottet uti inledningen till detta betänkande yttrat rörande vigtenheten hemställer Utskottet,

att tullafgiften för *Kummin* måtte bestämmas till 4 öre per kilogram.

52:o.

Kött. För *Kött,* alla slag, föreslår Friherre Klinckowström en införseltull af 5 kronor per centner.

Då denna vara, hvarför tullfrihet alltsedan 1856—1858 årens riksdag åtnjutits, utgör ett af de vigtigaste födoämnen och föremål för en allmän förbrukning, hemställer Utskottet,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å artikeln *Kött* föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

53:o.

Leksaker. För *Leksaker* af trä eller sammansatta ämnen, med eller utan betsning, målning eller lackering föreslår Kongl. Maj:t en tullsats af 50 öre per kilogram bruttovigt, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer, att nämnda artiklar måtte åsättas en införseltull af 1 krona 50 öre per skålpund.

Nuvarande tullsats är å ifrågavarande slag af leksaker 25 öre per skålpund.

Utskottet, som lika med motionären funnit dessa artiklar lämpligen kunna vidkännas en tullförhöjning, men anser den af motionären deräå föreslagna tullafgift, i betraktande af dessa varors jemförelsevis obetydliga värde, för hög, får, under hänvisning till hvad Utskottet vid sistlidet års riksdag rörande leksaker yttrat samt då frågan om denna tullförhöjning är beroende af franska handelstraktaten, alternativt hemställa,

a) att tullafgiften för *Leksaker* af trä eller sammansatta ämnen med eller utan betsning, målning eller lackering bestämmes till 50 öre per kilogram, derest nu gällande handelstraktat med Frankrike kommer att för nästkommande år förnyas; och

b) att i motsatt fall tullafgiften för denna artikel höjes till 1 krona 50 öre per kilogram, i begge fallen med tillägg af den under artikeln Leksaker af Kongl. Maj:t föreslagna anmärkning, så lydande:

Vid förtullning af leksaker, alla slag, eger afdrag ej rum för askar, papper och dylikt omslag, hvari de äro inlagda.

54:o.

Likör. Kongl. Maj:t har rörande artikeln *Likör* föreslagit, att nuvarande tullsats, 2 kronor per kanna, måtte utbytas mot en tullsats af 76 öre per liter, hvarjemte

Friherre Klinckowström hemstält, att nämnda vara måtte åsättas en förhöjd införseltull af 4 kronor per kanna.

Då likör är en öfverflödsvara, som uteslutande af de förmögnare förbrukas, finner Utskottet lika med motionären, denna vara lämpligen kunna vidkännas drygare tullbeskattning.

Emot den af motionären föreslagna tullafgift 4 kronor per kanna torde likväl med skäl kunna anmärkas, att densamma, vare sig såsom grund för tullbeskattningen antages alkoholhalten eller varans egenskap af öfverflödsvara, är i förhållande till såväl tullafgifterna för bränvin och sprit som till de införseltullar, hvilka Utskottet här nedan för vin föreslår, oskäligt hög.

Då dessutom frågan om denna tullförhöjning är beroende af franska handelstraktaten, finner Utskottet sig böra, på sätt förut skett, alternativt hemställa,

a) att införseltullen å *Likör* bestämmes till 76 öre per liter, derest nämnda traktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att införseltullen å likör i motsatt fall höjes till 1 krona per liter.

55:o.

Friherre Klinckowström föreslår att *Lin*, hvarför tullfrihet för närvarande eger rum, måtte åsättas följande tullsatser: *Lin.*

"Lin:

ohäckladt ..... 1 centner — 45 öre,

häckladt ..... 1 „ — 90 öre".

Då den inhemska linneindustrin genom en tull å lin skulle få sitt råmaterial betydligt fördyradt, vore enligt Utskottets åsigt en tullbeskattning å denna artikel särdeles olämplig.

Hemställande Utskottet i följd häraf:

att Riksdagen ville, med afslag å Friherre Klinckowströms ifrågavarande motion, fortfarande bibehålla tullfrihet för artikeln lin.

56:o.

För *Luktvatten,* alla slag, föreslår Kongl. Maj:t en tullsats af 1 krona per kilogram, flaskornas vigt inbegripen, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer, att nämnda vara måtte åsättas en förhöjd tull af 60 öre per skålpund. *Luktvatten.*

Då den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats innefattar en mindre förhöjning i den nuvarande, 40 öre per skålpund bruttovigt, hemställer Utskottet, som finner någon ytterligare tullförhöjning å denna vara icke böra ega rum,

att införseltullen å *Luktvatten*, alla slag, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram, flaskornas vigt inbegripen.

57:o.

Mais. Rörande artikeln *Mais* hafva framställningar inom Riksdagen blifvit gjorda, af Friherre Klinkowström, att omalen mais måtte åsättas en införseltull af 20 öre kubikfoten samt malen mais, gryn, en tull af 1 krona 30 öre och mjöl en tull af 75 öre per centner; af Herr Pehr Pehrsson (motion N:o 61) om en tullafgift å mais af 1 krona per centner; af Herr Carl Magni (motion N:o 77) att mais måtte påläggas en införseltull af 30 öre kubikfoten samt af Herr J. F. Fredricson (motion N:o 99) att från och med år 1881 måtte till statsverket erläggas för all från utlandet till Sverige införd omalen mais en tullafgift af 60 öre per centner och för mjöl af nämnde sädesslag en tullafgift öfverstigande med 15 procent den af motionären för omalen mais här ofvan föreslagna.

Friherre Klinckowström och Herr Fredricson hafva såsom skäl för de af dem föreslagna tullafgifter å mais åberopat den inhemska jordbruksnäringens behof af skydd mot utländsk täflan, hvaremot Herrar Magni och Pehr Pehrsson till stöd för sina förslag dels anfört, att den mais, som importerades, nästan uteslutande användes till bränvinstillverkning, dels ock påpekat de skadliga följder, som af en medelst utländskt råämne bedrifven bränvinsfabrikation skulle uppkomma. Dessutom har Herr Pehr Pehrsson framlagt en jemförelse mellan råämneskostnaden för bränvin, tillverkadt af mais och af potates, hvaraf framgår, att medelpriset å mais vore hos köpmannen här i landet 5 kronor per centner; att vid bränvinsfabrikation 1 centner mais lemnade omkring 11 kannor 65 kubiktum 50 % bränvin, hvilket, maltet oberäknadt, visade en råämneskostnad af 43 öre per kanna; att 6,3 kubikfot potates, som i allmänhet kunde anses kosta 4 kronor, vid tillverkning af bränvin lemnade 8 kannor sådant om 50 % styrka, hvadan i detta fall, maltet oberäknadt, kostnaden för råämnet blefve 50 öre per kanna samt att följaktligen bränvin kunde tillverkas 7 öre billigare per kanna af mais än af potates, hvarförutom sistbemälde motionär framhållit sannolikheten af att vid sådant förhållande snart nog hela den qvantitet bränvin, som åtginge i vårt land, skulle komma att tillverkas af mais.

Utskottet, som anser de af sistnämnda motionärer anförda skäl i hög grad beaktansvärda, har tagit frågan om införseltull å mais i noggrant öfvervägande.

Importen af mais, som före år 1874 endast uppgick till högst obetydliga belopp, utvisar från och med nämnde år följande, särdeles anmärkningsvärda siffror eller:

för 1874	49,552	kubikfot,
» 1875	8,731	»
» 1876	233,301	»
» 1877	200,434	»
» 1878	384,204	»
» 1879	255,958	»

hvarförutom, enligt en från Kongl. Generaltullstyrelsens revisionsbyrå lemnad uppgift under loppet af sistlidne Januari och Februari månader af ifrågavarande artikel importerats 265,024 kubikfot.

Då, såsom är väl bekant, mais hos oss endast högst obetydligt användes till födoämne samt, enligt hvad Utskottet inhemtat, inom vissa delar af riket, ehuru äfven detta i ringa mån, till utfodring af hästar, torde med säkerhet kunna antagas, att på sätt af åtskilliga utaf motionärerna påpekats, största delen af den betydliga importen af mais åtgått till bränvinstillverkning.

Denna tillverkning uppgick under åren 1874—1878 årligen i medeltal till 17,589,800 kannor samt för år 1879 till 13,750,000 kannor, hvaraf endast en jemförelsevis obetydlig del till utlandet exporterats.

Genom den inhemska bränvinsfabrikationen har, såsom denna fabrikation hittills bedrifvits, användning beredts för åtskilliga jordbruksprodukter, hvilka inom landet frambringas i större mängd än att desamma kunna härstädes för annat ändamål vinna skälig afsättning samt derjemte äro af den beskaffenhet, att de icke lämpa sig för utförsel. Det förnämsta råmaterialet för den inhemska bränvinstillverkningen utgöres af potates.

Om, såsom Utskottet icke håller för osannolikt, den större prisbilligheten hos maisen inom kortare eller längre tid komme att utträng a användningen af potates vid bränvinsfabrikationen, skulle enligt Utskottets åsigt, ett sådant förhållande för det svenska jordbruket inom vissa delar af landet medföra mycket menliga följder.

Potatesodlingens vigt för den svenska jordbruksnäringen inses lätteligen, om man betänker dels hvilka ofantliga qvantiteter potates, som för närvarande i och för bränvinsbränning odlas, men som genom maisens användning såsom råämne för tillverkningen af denna vara skulle sakna afsättning, dels ock att potatesodlingen framför allt är för de mindre jordbrukarne af vigt, äfvensom att inom vissa trakter af landet befolkningen, till följd af jordens beskaffenhet, är nästan uteslutande hänvisad till odlingen af detta jordbruksalster.

Till undvikande af nu omförmälda olägenheter har Utskottet ansett mais böra och i betraktande af den höga skyddstull, hvarmed den inhemska bränvinsbränningen är gynnad, skäligen kunna vid införsel åsättas en så hög införseltull, att kostnaden för användandet af mais såsom råmaterial vid bränvinstillverkningen under vanliga förhållanden icke må understiga den för användandet af potates.

Hemställande Utskottet i öfverensstämmelse härmed,

att artikeln *Mais*, omalen och malen, i taxan måtte åsättas en införseltull af 1,5 öre per kilogram.

58:o.

Maltdrycker. I en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 123, har Herr *Anders Nilsson*, under förutsättning af Riksdagens bifall till ett af motionären framlagdt förslag angående beskattning af den inhemska öltillverkningen, föreslagit, »att Riksdagen beslutar en tull å från utlandet inkommande öl och porter med 20 öre för hvarje kanna".

Då emellertid Herr Anders Nilssons ofvanberörda förslag om beskattning å tillverkningen af maltdrycker, blifvit af Riksdagen i enlighet med Bevillnings-Utskottets tillstyrkan, afslaget, hemställer Utskottet,

att nu ifrågavarande motion må få anses förfallen.

59:o.

Masker. Friherre Klinckowström föreslår att införseltullen å *Masker* måtte höjas från nuvarande 10 öre till 40 öre per stycke.

Denna artikel synes jemväl Utskottet kunna lämpligen vidkännas någon, om ock ej så stor, tullförhöjning, som den af motionären föreslagna, men då frågan härom är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet alternativt,

a) att tullen å *Masker* bibehålles oförändrad vid 10 öre per stycke, derest nämnda traktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att tullafgiften å denna artikel i motsatt fall höjes till 25 öre per stycke.

60:o.

Maskinerier, redskap och verktyg. Uti motion (N:o 82) inom Andra Kammaren hemställer Herr *L. J. Larsson*, »att Riksdagen måtte besluta en tull på maskinerier, redskap och verktyg till 10 procent af värdet». Såsom skäl för detta yrkande anför motionären, att ehuru vårt land egde tillgång på de ypperligaste råämnen och den mest utvecklade arbetsskicklighet i fråga om maskiners och redskaps tillverkning, detta arbetsfält likväl under en följd af år blifvit allt mer inkräktadt af utländska fabrikanter. Under det andra länder, exempelvis Frankrike, Ryssland, Danmark och Tyskland, med hvilka vi hade

liflig beröring, vetat att genom lämpliga tullsatser skydda sig emot konkurrens från våra tillverkares sida, saknade vi deremot all tullskranka emot den påtryckning, som från dessa länders sida kunde till förfång för våra inhemska tillverkare utöfvas.

Då vid 1856—1858 årens riksdag maskinerier och redskap befriades från tull, anfördes af dåvarande Bevillnings-Utskott såsom grund härför, bland annat, att det för den svenska fabriksindustrin och dess täflan med utländska fabrikat vore framför allt af vigt att icke anläggningen och underhållet af de inrättningar, der fabrikaten skulle tillverkas, genom tullumgälder fördyrades. Uppenbart är ock att man genom att med tull belägga maskinerier och redskap, hvilka med skäl kunna räknas till fabriksindustrins råämnen, skulle underkasta nämnda industri en dryg beskattning, likasom ock jordbruket, hvilket under senare år i allt större utsträckning begynt ersätta det kroppsliga arbetet med maskinarbete, skulle genom en tull å maskinerier hämmas i denna sin utveckling. Ett sådant betungande af fabriksindustrin och jordbruket till fromma för de mekaniska verkstäderna synes så mycket mindre af behofvet påkalladt, som under tiden efter år 1857, då den förut bestående tullen å maskinerier och redskap upphäfdes, nämnda verkstäder vunnit en synnerlig grad af utveckling. Huru raskt denna utveckling fortgått torde framgå af följande siffror, som utvisa tillverkningsvärdet vid gjuterier och mekaniska verkstäder under nedannämnda år:

1856—1860 i medeltal	4,340,317	kronor,
1861—1865 »	6,213,872	»
1866—1870 »	7,884,569	»
1871—1875 »	21,251,537	»
1876	29,459,845	»
1877	25,637,782	»
1878	21,590,243	»

Att tillverkningarne vid de mekaniska verkstäderna äfven begynt utgöra föremål för en icke obetydlig export inhemtas deraf, att under år 1878 utfördes maskinerier, redskap och verktyg till ett värde af 959,347 kronor.

Utan fara att misstaga sig torde man kunna påstå, att tullfriheten för maskinerier i sin mån medverkat till denna de mekaniska verkstädernas utveckling. Lättheten att från utlandet erhålla nya slag af maskinerier har framkallat förut icke förefintliga behof af sådana, och sedan dessa behof vunnit sådan stadga, att för dessa maskinerier en säker afsättning varit att inom landet påräkna, hafva de inhemska maskinverkstäderna derigenom erhållit en kraftig maning att söka tillfredsställa den inhemska förbrukningens kraf.

Slutligen tillåter sig Utskottet såsom sin åsigt uttala att införandet af en maskintull med nödvändighet skulle framkalla ett system af licenser för tullfri införsel af maskinerier, med alla af ett sådant system följande olägenheter. I detta afseende vill Utskottet erinra om de förhållanden, som i fråga om införsel af maskinerier

före år 1855 egde rum. Redskap och maskinerier voro då i sjelfva taxan upptagna med 25 procent införseltull af värdet, men i underrättelserna till taxan var föreskrifvet, att för nya fabriksanläggningar erforderliga maskinerier fingo med Kommerskollegii särskilda tillstånd tullfritt införas i de fall, då sådana alldeles icke eller ej till full godhet vid inhemska maskinfabriker tillverkades eller ock från dem icke kunde inom lämplig tid erhållas, samt att likaledes med Kommerskollegii särskilda tillstånd, redskap, maskinerier och verktyg, som i öfrigt för inhemska näringar erfordrades, fingo af vederbörande slöjdidkare införas mot 5 procent tull af värdet. Att den vida öfvervägande delen af införda redskap och maskinerier ock inkommo utan tull framgår deraf att under det sammanlagda värdet af redskap och maskinerier, som under åren 1852, 1853 och 1854 infördes, utgjorde omkring 1,241,000 riksdaler, deraf infördes mot 25 procents tull för 55,000 riksdaler, mot 5 procents för 457,000 riksdaler och utan tull för 729,000 riksdaler.

Utskottet hemställer,

att Herr L. J. Larssons ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

61:o.

Musslor. För *Musslor,* friska, hvilka enligt gällande tulltaxa äro tullfria, föreslår Friherre Klinckowström en tullafgift af 9 öre för 1 skålpund brutto.

Enligt Kommerskollegii berättelse för år 1878 infördes nämnde år friska musslor till ett värde af 74,102 kronor.

Då de musslor, som från utlandet importeras, otvifvelaktigt så godt som uteslutande konsumeras af de förmögnare klasserna, synas de utan olägenhet kunna draga en tullafgift, hvilken Utskottet likväl icke ansett böra bestämmas så hög som den af Friherre Klinckowström föreslagna, utan lämpligen kunna sättas till 5 öre per kilogram, kärlens vigt inberäknad. Utskottet hemställer derföre,

att ifrågavarande rubrik i taxan må erhålla följande lydelse: "Musslor, friska, kärlens vigt inberäknad, 1 kilogram — 5 öre."

62:o.

Nötter. I fråga om artikeln *Nötter* innehåller gällande tulltaxa följande bestämmelser:

"Nötter:

kokos- ..... 1 stycke — 10 öre.

hassel-, val- och andra slag ..... 1 skålp. — 10 öre."

Härutinnan är af Kongl. Maj:t ingen annan ändring föreslagen, än att ofvanstående tullsats för nötter, hassel-, val- och andra slag, måtte utbytas mot en

tullsats af 24 öre för 1 kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström föreslagit tullens bestämmande för kokosnötter till 20 öre per stycke samt för hassel-, val- och andra slag af nötter till 15 öre per skålpund.

Då införseln af kokosnötter icke är större än att deraf under år 1878 allenast infördes 870 stycken, skulle statens inkomst af den för dessa nötter af Friherre Klinckowström föreslagna tullförhöjningen blifva så ytterst obetydlig, att Utskottet måste anse en sådan förhöjning ändamålslös. Hvad åter beträffar öfriga slag af nötter, torde den nu bestämda tullen å desamma kunna anses tillräckligt hög att icke väsentligen böra förhöjas; hvaremot Utskottet anser den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatsen 24 öre lämpligen kunna afjemnas till 25 öre. Utskottet hemställer,

att rubriken nötter må erhålla följande lydelse:

"Nötter:

kokos- ..... 1 stycke — 10 öre;

hassel-, val- och andra slag ..... 1 kilogram — 25 öre".

63:o.

Oliver draga för närvarande en tull af 10 öre för skålpundet. Kongl. Maj:t har föreslagit utbytande af denna tullsats mot en sats af 24 öre för 1 kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström föreslagit, att tullen å ifrågavarande vara måtte höjas till 17 öre för skålpundet. *Oliver.*

Utskottet, som anser tullsatsen för oliver lämpligen kunna afjemnas till 25 öre, men icke böra derutöfver ytterligare förhöjas, hemställer,

att rubriken oliver må erhålla följande lydelse:

"Oliver ..... 1 kilogram — 25 öre."

64:o.

För artikeln *Ost,* alla slag, hvilken för närvarande åtnjuter tullfrihet, föreslår Friherre Klinckowström en tullafgift af 7 kronor 50 öre centnern, och är uti ofvan omförmälda, af Herrar Johannes Andersson och J. F. Fredricson väckta motioner beträffande samma artikel föreslaget, af Herr Johannes Andersson, "att från och med år 1881 för all från utlandet införd ost må erläggas en tullafgift af 5 öre per skålpund", och af Herr J. F. Fredricson, "att från och med år 1881 från utlandet införd ost må åsättas en tullafgift af 5 procent af värdet." Tillika har uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 70) Herr Anders August Andersson föreslagit, "att från och med år 1881 för ost, som från utlandet införes, skall till statsverket erläggas en tullafgift af 1 krona per centner". *Ost.*

Då vid 1856—1858 årens riksdag tullfrihet för ost medgafs, anfördes af Be-

villnings-Utskottet såsom stöd för dess tillstyrkande af denna åtgärd, att, enligt hvad kändt vore, bland arbetsklassen och den mindre bemedlade befolkningen i en del af landet en betydlig och stigande förbrukning egde rum af ett visst slag billigare holländsk ost, och att det derföre, ehuru i detta afseende någon upplysning af tullspecialerna icke erhölles, dock kunde med visshet antagas, att den vida öfvervägande delen af införseln utgjordes af detta slags ost. Ej heller nu kan ur de statistiska uppgifterna säker upplysning vinnas angående de olika slag af ost, som utgöra föremål för import, hvarföre man i detta afseende är hänvisad till mer eller mindre sannolika antaganden. Och om då hänsyn tages till den storartade utveckling smörproduktionen inom landet under de senaste årtiondena vunnit — exporten af smör, som år 1857 omfattade 524 centner, hade år 1879 stigit till 109,269 centner — vill det förefalla sannolikt, att den skummjölksost, som i sammanhang med denna smörberedning tillverkas, bör vara fullt tillräcklig att tillfredsställa den inhemska konsumtionens behof. Om, såsom Utskottet håller före, detta antagande är rigtigt, lärer man deraf kunna sluta, att den ost, som från utlandet införes numera hufvudsakligen utgöres af sötmjölksost, hvilken i många fall kan betraktas som en verklig lyxartikel och i allmänhet endast utgör föremål för de förmögnare klassernas förbrukning. Utskottet har derföre ansett sig böra för artikeln ost föreslå en tullafgift, hvilken synts lämpligen kunna bestämmas till 7 öre för 1 kilogram, ungefärligen motsvarande 3 öre för 1 skålpund. Då importen af ost år 1879 uppgick till 9,347 centner, torde, äfven under antagande, att den föreslagna tullafgiften skulle vålla någon minskning af importen, genom samma afgift en icke obetydlig statsinkomst kunna erhållas.

Utskottet hemställer,

att Ost, alla slag, må åsättas en tull af 7 öre per kilogram.

65:o.

Paraplyer och Parasoller.

Gällande tulltaxa stadgar för *Paraplyer* och *Parasoller* "af siden eller halfsiden, utan afseende i senare fallet på silkets större eller mindre qvantitet" en tull af 75 öre stycket samt för "andra slag" en tull af 25 öre likaledes för 1 stycke.

I dessa bestämmelser är af Kongl. Maj:t ingen ändring föreslagen, hvaremot Friherre Klinckowström hemställer, att tullen måtte bestämmas för paraplyer och parasoller af siden eller halfsiden till 3 kronor stycket samt för andra slag till 1 krona stycket.

Beträffande sistnämnda slag af paraplyer och parasoller har Utskottet icke funnit någon förhöjning af den nu bestämda tullsatsen af behofvet påkallad, men

då Utskottet framdeles i detta betänkande kommer att alternativt föreslå en förhöjd tull å väfnader af helsiden, torde i öfverensstämmelse dermed äfven tullen å paraplyer och parasoller af siden böra undergå någon förhöjning; och har Utskottet, som icke funnit skäl att föreslå olika tullafgifter för paraplyer och parasoller af helsiden och af halfsiden, ansett tullen för dessa slag af paraplyer och parasoller kunna bestämmas till 1 krona stycket. Frågan om denna tullförhöjning är likväl beroende af den franska handelstraktaten; och hemställer Utskottet derföre alternativt,

a) att för den händelse den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullen å paraplyer och parasoller af siden eller halfsiden må bibehållas oförändrad; men

b) att i motsatt fall tullsatsen må höjas från 75 öre till 1 krona för 1 stycke;

hemställande Utskottet vidare,

c) att Friherre Klinckowströms motion i hvad den afser förhöjd tull å paraplyer och parasoller, andra slag, icke må af Riksdagen bifallas.

66:o.

För *Perlemor,* arbetad, oinfattad, hvilken enligt nuvarande tulltaxa drager tull af 35 öre skålpundet, har Friherre Klinckowström föreslagit en tullsats af 1 krona 50 öre för samma vigtqvantitet. Kongl. Maj:t har föreslagit, att den nuvarande tullsatsen måtte utbytas mot en tullsats af 80 öre per kilogram. *Perlemor.*

Ifrågavarande artikel, deraf införseln år 1878 allenast utgjorde 790 skålpund och hvarå en tullförhöjning sålunda icke kunde antagas komma att inbringa staten något nämnvärdt inkomstbelopp, utgör dessutom föremål för franska handelstraktaten; och hemställer Utskottet derföre,

att, med afslag å Friherre Klinckowströms motion i denna del, tullen å perlemor, arbetad, oinfattad, må bestämmas till 80 per kilogram.

67:o.

Oäkta perlor äro för närvarande belagda med en tullafgift, de af glas utaf 15 öre samt "andra slag" utaf 50 öre, allt för skålpund. Kongl. Maj:t har föreslagit utbytande af dessa tullsatser mot tullsatser å respektive 35 öre samt 1 krona 20 öre per kilogram; och har Friherre Klinckowström hemstält, att tullen måtte höjas å oäkta perlor af glas till 40 öre samt för andra slag till 2 kronor per skålpund. *Perlor, oäkta.*

År 1878 infördes i riket 11,764 skålpund oäkta perlor af glas samt 247 skålpund andra slag.

Oäkta perlor synas, såsom utgörande egentliga öfverflödsartiklar, kunna draga en icke obetydlig tull. Då likväl tullen för oäkta perlor, andra slag än af glas, allaredan är bestämd till ett ganska högt belopp, hvilket, med den af Kongl. Maj:t föreslagna förändrade tullsats, komme att än ytterligare undergå någon förhöjning, har Utskottet endast i fråga om oäkta perlor af glas ansett sig böra föreslå någon väsentligare tullförhöjning; och har Utskottet ansett tullen för detta slag af perlor böra bestämmas till 50 öre för kilogram. Frågan om denna förhöjning är emellertid beroende af franska handelstraktaten; och hemställer Utskottet derföre alternativt,

a) att, derest den med Frankrike gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullen å perlor, oäkta, af glas, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag bestämmes till 35 öre för 1 kilogram; men

b) att i motsatt fall tullsatsen sättes till 50 öre per kilogram;

hemställande Utskottet vidare,

c) att tullsatsen å perlor, oäkta, andra slag, må i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit bestämmas till 1 krona 20 öre för 1 kilogram.

68:o.

Plymer. Nuvarande tulltaxa stadgar för *Plymer*, alla slag, en tullafgift af 3 kronor för skålpund. Denna tullsats skulle enligt Kongl. Maj:ts förslag utbytas mot en tullsats å 7 kronor per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemställer, att tullen å plymer, struts- och andra slag, må höjas till 15 kronor per skålpund.

Importen af plymer utgjorde år 1878 1,573 skålpund.

Utskottet anser plymer såsom verkliga lyxartiklar kunna draga en något högre tull än den nu bestämda; och torde denna tull lämpligen kunna sättas till 10 kronor per kilogram. Denna fråga är emellertid beroende af den franska handelstraktaten, hvarföre Utskottet alternativt hemställer,

a) att för den händelse den med Frankrike ännu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullen å plymer, alla slag, må i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit bestämmas till 7 kronor per kilogram; men

b) att i motsatt fall nämnda tullafgift må höjas till 10 kronor per kilogram.

69:o.

Tullen å *Pomada,* utgör för närvarande 15 öre per skålpund, burkarnes vigt inberäknad. Kongl. Maj:t har föreslagit utbytande af denna tullsats mot en sats af 35 öre per kilogram; hvaremot Friherre Klinckowström hemstält att tullen måtte höjas till 1 krona per skålpund, allt efter bruttovigt. *Pomada.*

Då likväl den för ifrågavarande artikel nu stadgade tull torde befinnas tillräckligt hög, hemställer Utskottet,

att, med afslag å Friherre Klinckowströms motion i denna del, tullen å pomada må bestämmas till det af Kongl. Maj:t föreslagna belopp 35 öre per kilogram, burkarnes vigt inberäknad.

70:o.

Kongl. Maj:t har föreslagit, att den nuvarande tullsatsen för *Pomeranser,* 10 öre per skålpund, måtte utbytas mot en tullsats å 24 öre per kilogram. *Pomeranser.*

Af skäl, som Utskottet i inledningen till detta betänkande anfört, hemställer Utskottet,

att tullen å Pomeranser må bestämmas till 25 öre per kilogram.

71:o.

I fråga om artikeln *Pomeransknoppar* och *Skal,* hvilken för närvarande drager en tull af 10 öre skålpundet, har Kongl. Maj:t föreslagit att, med ändring af rubriken till: "Pomeransknoppar och Pomeransskal, torra", nyssnämnda tullsats måtte utbytas mot en tullsats af 24 öre per kilogram. *Pomeransknoppar och Skal.*

Den sålunda föreslagna tullsatsen lärer kunna afjemnas till 25 öre; hemställande Utskottet i öfverensstämmelse i öfrigt med hvad Kongl. Maj:t föreslagit,

att ifrågavarande rubrik må erhålla följande förändrade lydelse:

"Pomeransknoppar och Pomeransskal, torra ..... 1 kilogram — 25 öre."

72:o.

Nu gällande tulltaxa innehåller i fråga om artikeln *Porslin* följande bestämmelser: *Porslin.*

"Porslin:

oäkta, sten- eller fayence:

hvitt eller enfärgadt, men omåladt:

talrickar	1 skålp.	—	3 öre,
andra pjeser	1 „	—	5 „

målad eller tryckt:
talrickar ..... 1 skålp. — 6 öre,
andra pjeser ..... 1 „ — 8 „
äkta:
hvitt eller enfärgadt ..... 1 „ — 10 „
förgyldt, försilfradt eller måladt i figurer eller med blommor 1 „ — 20 „

Kongl. Maj:t har föreslagit dessa tullsatsers utbytande mot tullsatser å resp. 7, 12, 14, 19, 24 och 47 öre per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemstält, att rubriken måtte erhålla följande lydelse:

"Porslin:
oäkta, sten- eller fayence:
omåladt:
talrickar ..... 1 skålp. — 6 öre,
andra pjeser ..... 1 „ — 15 „
måladt eller tryckt:
talrickar ..... 1 „ — 19 „
andra pjeser ..... 1 „ — 25 „
äkta:
hvitt eller enfärgadt ..... 1 „ — 30 „
förgyldt eller måladt ..... 1 „ — 40 „

Då nuvarande tullafgifter å porslin äro i förhållande till varans värde ganska höga samt den betydliga export, som af denna artikel eger rum, visar att porslinsfabrikationen hos oss icke för sin utveckling fordrar ökadt tullskydd, finner Utskottet sig sakna skäl att tillstyrka någon allmän tullförhöjning å porslin.

Endast beträffande äkta porslin, förgyldt eller försilfradt eller måladt i figurer eller med blommor, hvilket artikelslag dels varit föremål för en jemförelsevis betydlig import, dels ock framför andra slag af porslin torde vara att anse såsom en lyxartikel, har Utskottet, jemväl med fästadt afseende å fördelen af en jemnare tullsats, ansett sig böra föreslå en förhöjning i den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats från 47 till 50 öre per kilogram. Men då frågan om denna tullförhöjning är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet,

a) att de af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatser för oäkta porslin äfvensom för äkta, hvitt eller enfärgadt, må vinna Riksdagens godkännande; samt alternativt

b) att, derest den med Frankrike ännu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullen för äkta porslin, förgyldt, försilfradt eller måladt i figurer eller med blommor, må i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit fastställas att utgå med 47 öre per kilogram; men

c) att i motsatt fall nämnda tullsats må höjas till 50 öre per kilogram.

73:o.

Uti sin ofta omförmälda motion föreslår Friherre Klinckowström, att *Potates* måtte åsättas en införseltull af 10 öre kubikfoten. *Potates.*

Då denna vara likväl otvifvelaktigt utgör ett af vårt folks vigtigaste födoämnen, hemställer Utskottet, som anser den under senare årtionden inom vår tullagstiftning tillämpade grundsats om tullfrihet för de oundgängligaste lifsförnödenheterna icke böra öfvergifvas,

att Friherre Klinckowströms motion i denna del må af Riksdagen lemnas utan afseende.

74:o.

I fråga om artikeln *Russin* har Kongl. Maj:t föreslagit, att den nuvarande tullsatsen af 10 öre skålpundet måtte utbytas mot en tullsats af 24 öre per kilogram. *Russin.*

Under hänvisning till hvad Utskottet i inledningen till detta betänkande yttrat, hemställer Utskottet,

att tullsatsen å russin må bestämmas till 25 öre per kilogram.

75:o.

Silfver, arbetadt, förgyldt eller oförgyldt, är i gällande tulltaxa åsatt en införselafgift af 3 öre per ort. Kongl. Maj:t har föreslagit utbytande af denna tullsats mot en tullsats af 7 kronor per kilogram, hvaremot Friherre Klinckowström hemstält, att tullen måtte höjas till 7 öre för ort. *Silfver.*

Då det i allmänhet, äfven ur synpunkten af statsverkets eget intresse, måste anses af vigt att icke genom höga tullsatser å varor, som inom en ringa volym innefatta ett jemförelsevis högt värde, framkalla frestelse till smuggling, kan Utskottet icke biträda Friherre Klinckowströms förslag om förhöjning i tullen å ifrågavarande artikel. Utskottet, som icke har något att erinra mot den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats, hemställer derföre,

att Riksdagen, med afslag å hvad Friherre Klinckowström i förevarande hänseende föreslagit, men med bifall till Kongl. Maj:ts förslag må bestämma tullsatsen å Silfver, arbetadt, förgyldt eller oförgyldt till 7 kronor per kilogram.

76:o.

I den nådiga propositionen har Kongl. Maj:t föreslagit att den i gällande tulltaxa för *Sirup*, alla slag, bestämda tullafgift af 4 öre för skålpund måtte utbytas mot en tullsats af 9 kronor 50 öre per 100 kilogram. *Sirup.*

Af skäl, som Utskottet i inledningen till detta betänkande anfört, anser Utskottet den af Kongl. Maj:t för beräkningen af tullen å ifrågavarande artikel föreslagna qvantitet af 100 kilogram böra ersättas af en vigtsats om 1 kilogram. Då Utskottet derjemte ansett sig böra hemställa, att den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatsen af 9 kronor 50 öre för 100 kilogram eller 9,5 öre för 1 kilogram måtte höjas till 10 öre per kilogram, har detta skett icke allenast af önskan att så vidt möjligt i tulltaxan undvika bråk af öretal, utan äfven af hänsyn till den af Utskottet i inledningen till betänkandet framhållna nödvändigheten att afvinna tullbeskattningen ökad afkastning. Bland de egentliga s. k. kassaartiklarne har artikeln sirup synts i detta hänseende så mycket mer böra ifrågakomma, som vid den förlidet år beslutade förhöjningen i sockertullen tullen å sirup bibehölls vid oförändradt belopp. Utskottet har visserligen icke förbisett, att vid nämnde tillfälle tullen å sirup ingått i beräkningen öfver det tullskydd, som ansågs böra sockerraffinaderierna medgifvas, samt att derföre genom den nu föreslagna tullförhöjningen samma beräkning skulle till raffinaderiernas förmån något rubbas, men i anseende ej mindre till det jemförelsevis låga värdet å ifrågavarande artikel (3 skålpund sirup antagas i värde motsvara 1 skålpund raffineradt socker), än äfven till förhöjningens obetydlighet har någon betänklighet i detta hänseende icke synts böra möta.

Då enligt Kommerskollegii berättelse införseln af sirup år 1878 utgjorde 16,047,128 skålpund, torde den föreslagna förhöjningen, hvilken noga räknadt utgör 0,59 öre per kilogram eller 0,25 öre per skålpund, kunna beräknas inbringa en ökad inkomst af omkring 40,000 kronor.

På grund af det ofvan anförda hemställer Utskottet,

att rubriken Sirup må erhålla följande lydelse:

"Sirup, alla slag ..... 1 kilogram — 10 öre".

77:o.

Skor af yllefilt.

Vid rubriken *Skor* af yllefilt, utan lädersulor, lemnas, ej mindre i nu gällande tulltaxa än äfven i det af Kongl. Maj:t afgifna förslag till ny sådan, hänvisning till rubriken "Yllefilt". Då någon sådan rubrik emellertid icke i tulltaxan förekommer, torde

nämnda hänvisning böra utbytas mot en hänvisning till rubriken Väfnader, ylle-, filtar och mattor.

78:o.

Smink och Sminkflor.

Friherre Klinckowström föreslår, att artiklarne *Smink* och *Sminkflor*, hvilka för närvarande äro tullfria, må åsättas en införselafgift af 65 öre skålpundet.

Då importen af ifrågavarande artiklar år 1878 allenast uppgick till 422 skål-

pund, komme den af motionären föreslagna tullafgiften att för statsverket sakna så godt som all betydelse. Utskottet anser sig derföre böra hemställa,

att hvad Friherre Klinckowström i fråga om dessa artiklar föreslagit icke må vinna Riksdagens bifall.

79:o.

Samme motionär föreslår vidare, att artikeln *Smör* måtte åsättas en införseltull af 7 kronor per centner. *Smör.*

Såsom bekant har denna vara allt sedan år 1855 åtnjutit tullfrihet.

Enligt Generaltullstyrelsens uppgifter utgjorde år 1879 importen af smör 53,249 centner och exporten af samma vara 109,269 centner; öfverskottet af exporten öfver importen alltså 56,020 centner. Att denna smörexportens öfvervigt öfver importen numera torde kunna betraktas som ett konstant förhållande, lärer få anses framgå af följande ur Kommerskollegii berättelser hemtade sifferuppgifter, som utvisa öfverskott af import (—) eller export (+) för nedannämnde femårsperioder och år:

Åren 1856—1860	— 87,649	centner.
„ 1861—1865	— 106,098	„
„ 1866—1870	— 22,983	„
„ 1871—1875	+ 189,406	„
„ 1876	+ 31,882	„
„ 1877	+ 28,390	„
„ 1878	+ 49,677	„

Med temlig visshet kan antagas, att det smör, som från Sverige exporteras, till den vida öfvervägande delen utgöres af dyrare mejerismör, under det att det importerade åter utgöres af billigare vara. Detta bekräftas äfven af den utaf Kommerskollegium i dess ofvannämnde berättelse meddelade uppgift å de på Stockholms börs för vissa varor år 1878 noterade medelpris, utvisande att det exporterade smöret noterats till 90, men det importerade allenast till 65 kronor per centner. Att detta förhållande ur statsekonomisk synpunkt måste för landet anses fördelaktigt är lätteligen insedt, likasom att en införseltull å smör skulle i väsentlig mån rubba detta gynsamma förhållande. Då nemligen genom en sådan tull möjligheten att från utlandet införa billigare smör skulle motverkas, komme smörpriset inom landet att stegras och en del af det dyrare smör, som eljest skulle exporterats, att inom landet vinna afsättning. Denna förändring i marknaden komme emellertid icke att tillskynda producenten af detta smör någon fördel, ty för honom måste det vara likgiltigt, om han för sin vara finner afnämare inom eller utom landet, blott han i begge fallen kan betinga samma pris. Det blefve derföre hufvudsakligen konsumenten, och i synnerhet den fattigare, som företrädesvis lärer få åtnöja sig med den sämre varan, som komme att af den föreslagna tullen röna inverkan derigenom att priset å smör för honom fördyrades.

Då sålunda den af motionären ifrågasatta tullen å smör, utan att bereda smörproducenterna någon förmån, blott komme att beröfva landet åtminstone en del af den årliga vinst, som nu för detsamma uppstår derigenom att det kan till konsumtion inom landet införa utländskt smör för lägre pris än dess eget smör i utlandet betingar, anser sig Utskottet ega fullt giltiga skäl att hemställa,

det Friherre Klinckowströms motion i denna del icke må af Riksdagen bifallas.

80:o.

Snörmakare-arbeten.

Rubriken *Snörmakarearbeten* har i nu gällande tulltaxa följande lydelse: "Snörmakarearbeten, såsom fransar, galoner, gramaner, aiguilletter, snodder, snören m. fl., ej specificerade:

af hel- och halfsiden ..... 1 skålp. 1: 50,

andra slag, derunder inbegripna sådana äfven af silke, hvari kautschuk, guttapercha eller likartade ämnen ingå ..... 1 skålp. — 75".

I fråga om denna rubrik är föreslaget, *dels* af Kongl. Maj:t, att tullafgifterna måtte beräknas efter varans bruttovigt samt bestämmas för snörmakarearbeten af hel- och halfsiden till 3 kronor 50 öre och för "andra slag" till 1 krona 10 öre per kilogram; *dels* af Friherre Klinckowström, att de nuvarande tullsatserna för nyssnämnde båda kategorier af snörmakarearbeten måtte höjas till resp. 4 kronor och 1 krona 50 öre per skålpund.

Införseln af snörmakarearbeten utgjorde enligt Kommerskollegii berättelse år 1878:

af hel- och halfsiden 13,514 skålpund, i värde upptagna till 209,467 kronor; samt

andra slag 39,067 skålpund, värderade till 187,522 kronor.

Dessa siffror ådagalägga, att de nuvarande tullsatserna för snörmakarearbeten motsvara, för arbeten af hel- och halfsiden i det närmaste 10 och för andra slag något öfver 15 procent af varuvärdet. Då sålunda tullsatsen för den förra kategorien redan uppnår det belopp, hvartill tullsatserna å bearbetade varor i allmänhet blifvit bestämda, och tullafgiften för den senare kategorien icke obetydligt öfverstiger samma belopp, anser Utskottet någon förhöjning af ifrågavarande tullsatser icke böra ega rum och kan fördenskull icke biträda det af motionären i sådant afseende framställda förslag.

Hvad derefter beträffar de af Kongl. Maj:t afgifna förslag till förändringar i förevarande rubrik, har Utskottet inhemtat, att enligt de grunder, som vid beräkningen af afdrag för tara i allmänhet iakttagits, tullsatsen för snörmakarearbeten, andra slag, efter bruttovigt rätteligen skulle utgöra 1 krona 50 öre per kilogram, till hvilket belopp nämnde tullsats följaktligen torde böra bestämmas.

Utskottet hemställer,

att rubriken Snörmakarearbeten må erhålla följande förändrade lydelse:

"Snörmakarearbeten, såsom fransar, galoner, gramaner, aiguilletter, snodder, snören m. fl., ej specificerade:
af hel- och halfsiden ..... 1 kilogram 3: 50;
andra slag, derunder inbegripna sådana äfven af silke, hvari kautschuk, guttapercha eller likartade ämnen ingå ..... 1 kilogram 1: 50.
Anm. Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och inlägg."

81:o.

Rubriken *Socker* har i gällande tulltaxa följande lydelse: *Socker.*

"Socker:
raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker ..... 1 centner 14 kr.
oraffineradt:
a) till färgen icke mörkare än N:o 18 af den i verldshandeln gällande holländska standard, hvarå normalprof genom Generaltullstyrelsens försorg hållas vederbörande tullkammare till handa 1 centner 14 kr.
b) till färgen mörkare än nämnde standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd ..... 1 centner 10 kr.
Anm. Derest ett och samma kolly innehåller särskilda sockerslag, underkastade olika tullafgifter, tillämpas den högre tullsatsen för hela innehållet".

I den merberörda nådiga propositionen har Kongl. Maj:t föreslagit utbytande af ofvannämnde tullsatser mot tullsatser af resp. 33 kronor, 33 kronor samt 23 kronor 50 öre för de trenne olika kategorierna af socker.

Hänvisande till hvad Utskottet i fråga om qvantiteterna för tullberäkningen i inledningen till detta betänkande yttrat, hemställer Utskottet:

att rubriken socker må erhålla följande lydelse:

Socker:
raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker ..... 1 kilogram — 33 öre.
oraffineradt:
a) till färgen icke mörkare än N:o 18 af den i verldshandeln gällande holländska standard, hvarå normal-

prof genom Generaltullstyrelsens försorg hållas vederbörande tullkammare tillhanda ..... 1 kilogram — 33 öre.

b) till färgen mörkare än nämnda standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd ... . 1 kilogram — 23,5 öre.

Anm. Derest ett och samma kolly innehåller särskilda sockerslag, underkastade olika tullafgifter, tillämpas den högre tullsatsen för hela innehållet."

82:o.

Soja och Såser.

För artiklarne *Soja* och *Såser*, hvilka enligt nuvarande tulltaxa draga en införseltull af 16 öre per skålpund efter nettovigt, har Kongl. Maj:t föreslagit en tullsats af 30 öre per kilogram, kärlens vigt inberäknad. Friherre Klinckowström åter hemställer att tullen å samma artiklar må höjas till 25 öre för skålpund.

Under år 1878 infördes enligt Kommerskollegii berättelse 18,073 skålpund soja och såser, i värde upptagna till 9,037 kronor. Den nuvarande tullsatsen af 16 öre per skålpund motsvarar sålunda 32 procent af varans värde, en tullbeskattning enligt Utskottets mening tillräckligt hög att icke ytterligare böra ökas.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, må besluta följande förändrade lydelse af förevarande rubrik:

"Soja och såser, kärlens vigt inberäknad ..... 1 kilogram — 30 öre".

83:o.

Solfjädrar.

I fråga om rubriken *Solfjädrar* har Kongl. Maj:t föreslagit utbytande af den nuvarande tullsatsen, 50 öre per skålpund, mot en tullsats af 1 krona 20 öre per kilogram, samt Friherre Klinckowström tullsatsens höjande till 3 kronor för skålpund.

Tullen å ifrågavarande artikel, hvilken i 1863 års tulltaxa utgjorde 3 kronor per skålpund, nedsattes genom 1865 års franska handelstraktat till sitt nuvarande belopp.

År 1864, då sålunda den af Friherre Klinckowström till återinförande föreslagna högre tullsatsen var gällande, infördes i riket allenast 40 skålpund solfjädrar, hvilka inbragte en tullinkomst af 138 kronor. År 1878 deremot utgjorde införseln 993 skålpund med en tullinkomst af 496 kronor. I betraktande af dessa siffror synes det föga sannolikt att den af motionären föreslagna högre tullafgif-

ten skulle inbringa statsverket någon nämnvärd tillökning i inkomst, hvarför Utskottet anser sig böra hemställa,

att, med afslag å Friherre Klinckowströms motion i denna del, tullen å solfjädrar må i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit bestämmas till 1 krona 20 öre per kilogram.

84:o.

Uti sin ofta omförmälda motion föreslår Friherre Klinckowström, att införseltull måtte åsättas *Spannmål*, omalen och malen, till nedannämnda belopp: *Spannmål.*

omalen:					
hvete		37	öre	för 1	kubikfot.
råg		25	„	„	„
korn och malt		25	„	„	„
hafre och blandsäd		25	„	„	„
bohvete		25	„	„	„
ärter, bönor och vicker		20	„	„	„
mais		20	„	„	„
malen:					
gryn, korn-	1 kr.	50	öre	för 1	centner.
hafre-	1 „	85	„	„	„
alla andra slag	1 „	30	„	„	„
mjöl, hvete-	1 „	50	„	„	„
råg-	—	75	„	„	„
alla andra slag	—	75	„	„	„

Till stöd för detta yrkande anför motionären hufvudsakligen, *att* jordbruksnäringen i Sverige i längden icke kan bestå i kampen mot lyckligare länder, synnerligen de transoceaniska, hvad klimat, läge, jordmån, arbetspris, beskattning, räntefot med mera dylikt beträffar, utan att erhålla ett rättvist och billigt skydd för sin produktion; *att* detta tullskydd intet inflytande har å lifsmedelsprisen för den konsumerande allmänheten, men bildar en dräglig, om ock svag dam till förekommande af den inhemska marknadens öfversvämmande med de produkter, som landet sjelft kan producera uti tillräcklig myckenhet; samt *att* genom en dylik å importerade landtmannaprodukter åsatt tull en väl behöflig inkomst vinnes för statsverket, hvilket annars snart ej förmår i skatteväg bestrida sina utgifter.

Under erinran, att införseln af hvetemjöl ökats från 339,097 centner år 1873 till 823,234 centner år 1877 samt att importen af rågmjöl under samma tid ökats från 742,386 till 1,795,447 centner, hvaraf vållats, att den svenske jordbrukaren nödgats företrädesvis odla hafre för export till föga fromma för jordbruksnäringens förkofran, har Herr Anders August Anderson föreslagit, att från och

med år 1881 för all från utlandet införd malen spaumål af råg och hvete måtte till statsverket erläggas en tullafgift af 75 öre per centner hvetemjöl och 50 öre per centner rågmjöl.

Vidare har Herr Johannes Andersson, under åberopande af motiveringen i en af Herr L. M. Carlsson vid sistlidet års riksdag inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 66) föreslagit, "att från och med år 1881 för all från utlandet hit till Sverige införd omalen spanmål, med undantag af hafre, skulle till statsverket erläggas en tullafgift af 60 öre per centner för hvete och 40 öre per centner för alla öfriga spanmålsslag; "samt att "för från utlandet införd malen spanmål måtte erläggas en tullafgift, öfverstigande den för omalen föreslagna med 15 procent för mjöl af hvete och 10 procent för mjöl af alla andra slags spanmål".

De skäl, som uti den af Herr Johannes Andersson åberopade motionen finnas anförda, äro hufvudsakligen, att, när för omkring 20 år sedan skyddstullarne borttogos från landtbrukets produkter, man antog, att frihandelsprincipen skulle fullständigt kunna genomföras och det skydd, som lemnades utom jordbruket stående näringar, snart kunna indragas; häruti hade man dock misstagit sig, ty alla de näringar, som vid nämnda tidpunkt voro i åtnjutande af skyddstull, hade fortfarande behöft skydd qvar. Det vore derför hög tid, att landtbruket, som länge varit uti en tryckande och skadlig undantagsställning, återginge till dess förra jemlikhetstillstånd beträffande tullsystemet.

Slutligen har rörande samma ämne Herr J. F. Fredricson anfört, att, då flere af de större kulturstaterna skyddat sina näringar medelst tullar, dessa staters åtgöranden borde väcka och uppmana oss att jemväl söka skydda våra näringar, hvilka, till följd, bland annat, af ofördelaktigare klimatiska förhållanden, höga räntor och drygare lånevilkor för erhållande af nödigt rörelsekapital, icke kunde bestå i täflan med andra lyckligare lottade länders. Betraktade vi vårt lands ställning gent emot utlandet, så funne vi att, ehuru från de stora och mäktiga länder, som vore våra närmaste grannar, hit infördes betydliga skeppslaster af spanmål samt från det aflägsna Nordamerika af mais, och detta utan någon slags tullafgift, så finge ej våra exportartiklar till nämnda länder utföras på samma liberala vilkor, utan vore de der belagda med höga införseltullar. Men icke nog härmed, Sveriges jordbrukare saknade till och med för sina förädlade varor, såsom malen spanmål och ladugårdsprodukter, allt skydd af införseltullar. I anledning häraf föreslår motionären i fråga om artikeln spanmål, "att från och med år 1881 för all från utlandet till Sverige införd omalen spanmål skall till statsverket erläggas en tullafgift af 60 öre per centner af hvete och mais och af 40 öre per centner för alla öfriga sädesslag; samt att från ofvan sagda tid för malen spanmål, införd från utlandet, likaledes skall till statsverket erläggas en tullafgift, öfverstigande den här för omalen spaumål föreslagna med 15 procent för mjöl af hvete och mais samt 10 procent för mjöl af alla andra slag utaf spanmål".

Grunden för den tullfrihet, som år 1855 provisoriskt och år 1857 definitivt medgafs spanmålsinförseln i vårt land, har naturligen varit att söka uti omsorgen derom, att spanmålen, såsom menniskans oundgängligaste lifsmedel icke måtte genom konstlade åtgärder för landets befolkning fördyras. Synnerligen talande måste ock de skäl vara, hvilka skola kunna föranleda staten, hvars uppgift det är att befordra sina medlemmars andliga och kroppsliga välfärd, att genom åtgärder, direkt åsyftande fördyrandet af de oundgängligaste lifsmedlen, försvåra medborgarnes sträfvan för sitt lifsuppehälle. *Ett* sådant skäl kan vara, att staten för sitt ekonomiska bestånd med nödvändighet kräfver uppbärandet af den statsinkomst, som genom en tull på spanmål vinnes, men då, enligt hvad Utskottet tillåter sig anse obestridligt, en sådan tull stegrar priset icke blott på den importerade, utan äfven på all den inom landet producerade spanmålen, och sålunda blott en ringa del af de uppoffringar spanmålskonsumenterna nödgats underkasta sig kommer staten under form af skatt till godo, måste denna skatteform, såsom stridande mot en af de främsta beskattningsreglerna, eller den, att skatterna böra förorsaka de skattskyldige de minsta möjliga omkostnader utöfver sjelfva skattebeloppet, betraktas som en ren nödfallsutväg. *Ett annat* skäl skulle kunna sökas uti statens pligt att sörja för jordbruksnäringens förkofran, men om ock ingen vill förneka, att omsorgen härom utgör ett vigtigt och staten värdigt föremål för dess verksamhet, torde likväl, innan för vinnandet af detta ändamål tillgripes en utväg, som ålägger alla landets invånare skattskyldighet till jordbruksnäringens idkare, behöfva åvägabringas en stark bevisning ej mindre derom, att för desse högsta nöd föreligger, en nöd som utan samtlige öfriga statsinbyggares — äfven de ringastes — mellankomst skulle vålla undergång för landets modernäring, än äfven derom, att icke andra medel till jordbrukets upphjelpande, mindre betungande för den icke jordbrukande befolkningen, stå staten till buds. Statsmakterna hafva under de båda senaste årtiondena ansett en sådan bevisning icke kunna åstadkommas och hafva ej heller funnit statskassans kraf fordra åläggandet af den synnerligen tryckande beskattning, som under form af spanmålstullar uppbäres. Motionärerna hysa deremot en annan mening.

Nu uppgifver visserligen Friherre Klinckowström — och förmenar sig också hafva bevisat — att tullskyddet för jordbruksnäringen "*intet* inflytande har å lifsmedelsprisen för den konsumerande allmänheten." Resultatet af den bevisning motionären i detta hänseende förebragt må befinnas tillfredsställande för den sats han velat framställa om önskvärdheten för statsverket af en införseltull å landtmannaprodukter; huruvida icke detta resultat vunnits på bekostnad af den sak — skydd för jordbruket — motionären jemväl och hufvudsakligen förfäktar, är åter en annan fråga.

Då motionären nemligen förklarar, att tullskyddet ej utöfvar något inflytande å lifsmedelsprisen för den konsumerande allmänheten, kan han svårligen undgå att frammana frågan på hvad sätt i detta fall tullen verkar till skydd för jord-

bruket? Härpå svarar motionären, att "den bildar en dräglig, om ock svag dam till förekommande af den inhemska marknadens öfversvämmande med de produkter, som landet sjelf kan producera uti tillräcklig myckenhet." Om man vidare frågar, i hvad hänseende öfversvämningen af utifrån införda landtbruksprodukter utöfvar ett för det inhemska jordbruket menligt inflytande, kan på denna fråga icke gifvas mer än ett svar eller det, att den nedtrycker priset på de inhemska landtmannaprodukterna; ty, om än i fråga om vissa öfverflödsartiklar en utländsk import kan förhindra afsättningen af de inom landet producerade, är för jordbruksnäringen en sådan verkan af den utländska importen otänkbar, då efterfrågan efter dess produkter — praktiskt taladt — är obegränsad. Alltför låga spanmålspris äro alltså den fara för jordbruket, mot hvilken spanmålstullarne skola bilda en dam. Motionären synes nu förmena, att höga spanmålspris för producenterna icke med nödvändighet äro liktydiga med höga lifsmedelspris för den konsumerande allmänheten, eller med andra ord, att, då naturligtvis någon måste betala det ökade pris, som kommer producenten till godo, mellanhänderna mellan producenten och konsumenten — spanmålshandlaren, mjölnaren, bagaren m. fl. — men icke konsumenten sjelf drabbas af prisförhöjningen. Svårligen torde dock denna sats låta bevisa sig. Hvar och en som på marknaden uppträder som säljare af en vara sträfvar naturligtvis att i det pris han för varan betingar sig vinna godtgörelse för de kostnader han sjelf nödgats på varan nedlägga och måste således söka att betinga sig högre pris ju större dessa kostnader varit. Då priset på marknaden bestämmes af tillgång och efterfrågan, är det vid hvarje särskildt tillfälle ovisst hvad framgång denna sträfvan kan ega, men lika visst är att i längden och såsom en allmän regel de af tillgång och efterfrågan beroende vexlingarne i pris måste någorlunda utjemna hvarandra, så att producenten får sina produktionskostnader betäckta; eljest skulle han uppenbarligen sakna intresse att fortfara med sin produktion. Om det sålunda måste anses obestridligt, att ökade produktionskostnader i regeln höja priset på den producerade varan, frågar man sig, om det för dem, hvilka af spanmålsproducenterne i första hand öfvertaga spanmålen och i oförädlad eller förädlad form tillhandahålla den allmänheten, gifves något särskildt undantagsförhållande, hvilket skulle verka till upphäfvande af den allmänna regeln och sålunda hindra dem att på köparne af deras vara skjuta öfver den ökade kostnad de för varan sjelfva måst vidkännas. Besinnar man emellertid att den konsumerande allmänheten för tillfredsställandet af sina allra oundgängligaste lefnadsbehof är hänvisad till dessa mellanhänder, skall man finna, att denna klass af säljare långt ifrån att gent emot afnämarne af deras vara befinna sig i en svagare ställning än säljarne af andra varor, tvärtom befinna sig i en starkare och förty böra i de flesta fall kunna af allmänheten bereda sig godtgörelse för den kostnad det förhöjda spanmålspriset vållat dem.

Då således höga spanmålspris för producenterna äro liktydiga med höga spanmålspris för konsumenterna, måste skyddstullen å landtmannaprodukter för att bilda

en dam mot den inhemska marknadens öfversvämmande med främmande produkter stegra lifsmedelsprisen för den konsumerande allmänheten; dessa båda uttryck äro blott olika sidor af en och samma sak. Om derföre motionären lyckats bevisa, att en tull å landtmannaprodukter icke har något inflytande å dessa produkters pris för konsumenterna, har han dermed ock bevisat, att tullen icke förmår uppfylla det dermed afsedda ändamålet att skydda jordbruksnäringen, men då han icke desto mindre i sådant syfte föreslår tullens införande, måste han anses hafva medgifvit otillräckligheten af den bevisning, han i förstnämnda hänseende förebragt. Utskottet anser sig derföre åt denna bevisning endast behöfva egna några få ord.

Motionären har med en mängd sifferuppgifter visat, att prisen på spanmål efter spanmålstullarnes upphäfvande icke minskats utan tvärtom stegrats och drager deraf den slutsats, att tullarne på dessa pris icke utöfvat någon inverkan. Att efter nämnde tidpunkt prisen på spanmål ej mindre än på de flesta andra varor stigit är obestridligt och lika obestridligt lärer vara, att orsaken till denna allmänna prisstegring är att söka uti penningevärdets successiva sjunkande, hvilket i synnerhet efter upptäckten af guldgrufvorna i Californien (1848) och Australien (1851) varit betydligt. De faktorer, hvilka samverka till spanmålsprisets bildande äro dessutom af så mångfaldig art, att det ofta måste vara förenadt med svårighet att bland dem spåra verkan af den faktor, som med en spanmålstull på marknaden införes; men deraf att tullens verkan icke alltid direkt kan spåras följer visserligen icke att en sådan verkan uteblifvit, lika litet som den omständigheten, att på spanmålstullens upphäfvande icke må hafva följt en prisförminskning å spanmålen bevisar annat än att de faktorer, som bidragit till prisets stegrande, varit starkare än den verkan i motsatt rigtning, som utöfvats af tullens upphäfvande. Än svårare måste det vara att genom alla de förvandlingar spanmålen måste undergå, innan den i form af bröd tillhandahålles konsumenten, följa verkan af en tull på sjelfva spanmålen; men ej heller här kan denna svårighet tjena som bevis för uteblifvandet af tullens inverkan på brödpriset. Den af motionären såsom stöd för hans påstående i sistnämnda hänseende åberopade stora prisskilnaden mellan samma slag bröd hos olika bagare inom en och samma ort bevisar blott att dessa bagare haft sinsemellan olika stora produktionskostnader, hvilka en hvar sökt att i priset för sin vara få ersatta, samt att konkurrensen icke varit tillräckligt stark att utjemna de af de olika producenterna uppställda olika prisfordringarne.

Motionären har äfven "såsom möjlighet, men ej såsom sannolikhet" medgifvit, att tullen något obetydligt kunde öka brödets pris. Men, säger motionären, *om* man äfven skulle medgifva, att genom tull å spanmål brödets pris skulle höjas, så skulle detta säkerligen utjemnas genom en motsvarande tillökning af den inländska produktionen och genom höjandet af hela det nationella näringslifvets verksamhet. Likaledes skulle genom den sålunda ökade efterfrågan på arbetskrafter och deraf föl-

jande tillökning i aflöning de arbetande klasserna rikligen ersättas denna tillökning i brödets pris.

Att en naturenlig utveckling af jordbruket skall medföra dessa för landet gynsamma verkningar, derom är Utskottet med motionären ense; icke så deremot, då han förväntar samma verkningar af en på skyddets väg åstadkommen konstlad uppblomstring af jordbruksnäringen. Då motionären anser, att hela det nationella näringslifvets verksamhet skall höjas genom det för jordbruket vunna skydd kan detta endast tänkas ske derigenom, att jordbrukarnes förmåga att konsumera de öfriga näringarnes produkter ökas. Genom spannmålstullen hafva emellertid lefnadskostnaderna för öfriga samhällsklasser fördyrats, deras konsumtionsförmåga följaktligen minskats och intet berättigar till det antagandet, att förhöjningen i spannmålsproducenternas konsumtionsförmåga skall i betydelse öfverträffa eller ens uppväga minskningen i de öfriga samhällsklassernas. Det torde derföre få anses synnerligen ovisst, om den förväntade större lifligheten i efterfrågan på arbetskrafter och *deraf* följande tillökning i arbetarnes aflöning verkligen skall komma att inträda. Att åter stegringen i lifsmedelsprisen i längden skall medföra en höjning i arbetslönerna lärer nog vara visst, men denna höjning, hvilken icke framkallats af större efterfrågan på arbete måste för det nationella näringslifvets verksamhet vara allt utom gagnelig, ty en gifven följd deraf måste blifva ökade produktionskostnader för näringsidkarne, hvarigenom desse tvingas att höja prisen på sina tillverkningar och följaktligen komma i en mindre gynsam ställning gent emot den utländska konkurrensen. Äfven torde det vara tvifvelaktigt, huruvida ens för arbetarne sjelfve den ökade arbetslönen kan komma att innebära full godtgörelse för lifsmedelsprisens stegring, åtminstone kan, då storleken af arbetarens familj icke inverkar på arbetslönens bestämmande, detta dragas i tvifvel beträffande de arbetare, hvilka ega stor familj.

Af hvad Utskottet ofvan anfört lärer framgå, att Utskottet anser en tull på spannmål vara en synnerligen olämplig form för det understöd staten kan vilja lemna jordbruket. Allra minst torde i vårt land en sådan ytterlig och för landet i dess helhet skadlig utväg för jordbrukets upphjelpande behöfva tillgripas. Det svenska jordbrukets kraftiga uppblomstring under senaste årtionden har så många gånger blifvit framhållen och med statistiska uppgifter ådagalagd, att Utskottet icke nu anser sig behöfva dertill återkomma; i detta hänseende hänvisande till förberedande skattejemkningskomiténs utlåtande och Utskottets vid sistlidet års riksdag afgifna betänkande angående tullbevillningen, vill Utskottet nu blott erinra derom, att enligt Kommerskollegii berättelse angående utrikes handeln och sjöfarten för år 1878 nämde år från Sverige utfördes 23,031,724 kubikfot omalen spannmål, i värde upptagna till 37,420,614 kronor, samt 94,400 centner malen spannmål, värda 1,003,702 kronor, hvaremot till riket samma år infördes 9,739,386 kubikfot omalen spannmål till ett värde af 22,372,881 kronor samt 1,297,827 centner malen spannmål, i värde

upptagna till 12,353,900 kronor. Dessa siffror ådagalägga, att Sverige numera är ett öfvervägande spanmålsexporterande land och kunna således äfven anses bevisa, att den svenska jordbruksnäringen icke är i behof af något skydd. Det har emellertid framhållits såsom en missrigtning i vårt jordbruk, att under det den allra hufvudsakligaste delen (20,520,163 kubikfot) af exporten utgöres af hafre, största delen af importen utgöres af omalen råg (7,967,505 kubikfot) samt mjöl af samma sädesslag (533,835 centner) och af hvete (742,136 centner), och otvifvelaktigt är äfven, att verkan af en spanmålstull för jordbruket komme att hufvudsakligen yttra sig deruti, att en stor del af den jord, hvarå nu hafre odlas, i stället komme att användas till odling af råg och möjligen äfven hvete. Utskottet håller likväl före, att jordbrukets utveckling bäst främjas, om den utan att förryckas af en genom konstlade medel framkallad prisstegring på vissa af jordens produkter, tillåtes ostörd fortgå i den rigtning, som landets naturliga beskaffenhet och verldsmarknadens tillstånd vid hvarje särskild tid angifva såsom den ändamålsenligaste.

Slutligen anser sig Utskottet böra erinra: att då, enligt hvad kändt är, jordstyckningen i Sverige i allmänhet är ganska långt drifven och följaktligen ett stort antal jordbrukare icke odla mer säd än som för deras eget behof åtgår, desse jordbrukare i de flesta fall icke kunna af tullen draga ens någon nytta och i alla händelser icke större nytta än de lida men af den genom tullen vållade prisstegring på varor i allmänhet; att tullen å de icke obetydliga qvantiteter spanmål, hvilka införas för att tjena till utsäde, skulle å jordbruket utöfva en direkt skadlig inverkan; samt att, då åvägabringandet af en ordnad och liflig spanmålshandel utan tvifvel utgör ett af de väsentligaste vilkoren för jordbrukets utveckling och förkofran, det är af högsta vigt att bereda denna handel full trygghet mot de rubbningar i dess frihet, som måste framkallas genom tid efter annan vexling underkastade tullar.

Utskottet, som här ofvan i detta betänkande meddelat yttrande angående de af motionärerna väckta förslag, så vidt de afse införseltull å mais, hemställer,

att Friherre Klinckowströms samt Herrar Anders August Andersons, Johannes Anderssons och J. F. Fredricsons förevarande motioner, i hvad de afse åsättande af införseltull å andra slag af spanmål än mais, icke må af Riksdagen bifallas.

85:o.

Speglar och Lampetter.

För *Speglar* och *Lampetter* är uti nu gällande taxa bestämd en tullsats af 10 öre per skålpund.

Denna tullsats föreslår Kongl. Maj:t måtte utbytas mot 24 öre per kilogram. Derjemte hemställer Friherre Klinckowström att införseltullen å nämnde artiklar måtte höjas till 25 öre per skålpund.

Då speglar och lampetter, som utifrån införas, äro lyxartiklar, hvilka ute-

slutande ingå uti de mera bemedlade klassernas förbrukning, synes Utskottet desamma lämpligen kunna vidkännas en drygare tullbeskattning.

Den af Friherre Klinckowström föreslagna tullafgift 25 öre per skålpund anser Utskottet likväl för hög. Med anledning häraf och då frågan om förhöjning af tullen å dessa varor är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet alternativt,

a) att tullafgiften å *Speglar* och *Lampetter* bestämmes till 24 öre per kilogram, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att tullafgiften i motsatt fall höjes till 40 öre per kilogram.

86:o.

Spetsar, Uddar och Blonder.

Spetsar, Uddar och *Blonder* af silke och linne med eller utan blandning af annat ämne äro uti nu gällande tulltaxa belagda med en införseltull af 1 krona 50 öre per skålpund och för nämnda varor, andra slag, är nuvarande tullafgift 1 krona per skålpund.

Kongl. Maj:t har i fråga om dessa artiklar föreslagit följande förändrade bestämmelser:

"Spetsar, Uddar och Blonder:

silkes-, med eller utan blandning af annat ämne 1 kilogram 3 kronor 50 öre
andra slag ..... 1 » 2 » 30 »

Anm. Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och inlägg."

Härjemte hemställer Friherre Klinckowström att tullafgiften för spetsar, uddar och blonder af silke och linne med eller utan blandning af annat ämne måtte bestämmas till 6 kronor och för sådana, andra slag, till 2 kronor per skålpund.

Den för sistnämnda artikelslag nu bestämda tullsats är i förhållande till varans värde så hög, att någon ytterligare förhöjning af densamma icke torde böra ifrågakomma.

Beträffande åter spetsar, uddar och blonder af silke, får Utskottet, under hänvisning till hvad Utskottet förut i fråga om band af siden och sammet yttrat och hvilket Utskottet anser ega tillämpning jemväl å dessa artiklar samt då frågan om förhöjning af tullen å sistnämnda artiklar äfvenledes är beroende af franska handelstraktaten, alternativt hemställa,

a) att rubriken *Spetsar, Uddar* och *Blonder* må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att tullafgifterna i motsatt fall höjas för *Spetsar, Uddar* och *Blonder* silkes- med eller utan blandning af annat ämne till 5 kronor per kilogram.

87:o.

Enligt nu gällande tulltaxa äro *Strumpor* och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten, ej specificerade, af hel- eller halfsiden, underkastade en införseltull af 1 krona 50 öre samt strumpor, andra slag, en tullafgift af 50 öre per skålpund. *Strumpor.*

Kongl. Maj:t föreslår att de för ifrågavarande artiklar bestämda tullafgifter måtte förändras för strumpor, hel- och halfsiden, till 3 kronor 50 öre och för strumpor, andra slag, till 1 krona 20 öre, allt per kilogram.

Derjemte hemställer Friherre Klinckowström, att strumpor af hel- och halfsiden måtte åsättas en tullafgift af 4 kronor 50 öre för skålpundet, samt strumpor, andra slag, en tullafgift af 1 krona för skålpundet.

Under hänvisning till hvad af Utskottet blifvit uti detta betänkande rörande artikeln band yttradt, samt då strumpor andra slag, såsom i allmänhet icke till lyxartiklar hänförliga, icke torde böra vidkännas någon ökad tullbeskattning, hemställer Utskottet, med fästadt afseende derå, att nu ifrågavarande artiklar äro underkastade franska handelstraktatens bestämmelser, alternativt,

a) att tullsatserna för *Strumpor* bestämmas till de af Kongl. Maj:t föreslagna belopp, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att tullafgiften för strumpor af hel- och halfsiden i motsatt fall höjes till 5 kronor per kilogram.

88:o.

Kongl. Maj:t föreslår att den för *Stärkelse* af hvete, potates eller andra vegetabiliska ämnen nu bestämda tullsats 6 öre pr skålpund måtte utbytas mot en tullsats af 14 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström föreslår, att nuvarande tullafgift måtte höjas till 7 kronor 50 öre per centner. *Stärkelse.*

Då stärkelse, hvarunder jemväl hänföres potatesmjöl, utgör ett för flera industrigrenar vigtigt beredningsämne samt, bland annat, äfven användes vid tillverkning af pressjäst, men denna numera hos oss ansenliga produktionsartikel icke åtnjuter något skydd, anser Utskottet den af motionären ifrågasatta förhöjning i den redan synnerligt höga tullafgiften å stärkelse sakna hvarje skäl för sig.

Hemställande Utskottet, som deremot icke har något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i fråga om nämnda artikel föreslagit,

att införseltullen å *Stärkelse* bestämmes till 14 öre per kilogram.

89:o.

Talg. *Talg* åtnjuter för närvarande hos oss tullfrihet.

Uti sin ofta nämnda motion föreslår Friherre Klinckowström att denna vara måtte åsättas en införseltull af 3 kronor per centner.

Då talg, hvarför tullfrihet vid införsel allt sedan 1855 medgifvits, särdeles hos oss utgör en nödvändighetsartikel samt dessutom är råmaterial för vissa näringar, skulle denna varas beläggande med tull strida mot hos oss under senaste årtionden tillämpade tullagstiftningsgrundsatser.

Men äfven från en annan synpunkt synes Utskottet en tullafgift å talg mindre lämplig.

Exporten af nötkreatur, har, enligt hvad Utskottet förut i betänkandet under rubriken kreatur påpekat, under sista 20-års perioden ansenligen stigit. Importen af talg har deremot under samma tid bibehållit sig nästan oförändrad. Att nu genom tullafgift å talg motverka detta tvifvelsutan för landet fördelaktiga ordnande af importen och exporten i förevarande hänseende, vore, enligt Utskottets åsigt, i hög grad oklokt.

På grund af det nu anförda hemställer Utskottet,

att hvad Friherre Klinckowström i fråga om artikeln *Talg* föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

90:o.

Thé. Kongl. Maj:t föreslår, att nuvarande tullsats å *Thé* 60 öre per skålpund, måtte förändras till 1 krona 40 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer om förhöjning af tullen å denna vara till 1 krona per skålpund.

Om äfven å ena sidan må villigt medgifvas att thé ännu hufvudsakligen af de mera bemedlade samhällsklasserna förbrukas och från denna synpunkt kunde utan olägenhet påläggas ökad tullbeskattning, bör å andra sidan ej förbises att thé numera utgör en ganska betydande proviantartikel å våra fartyg och att en allmännare förbrukning af denna artikel äfven hos de mindre bemedlade klasserna ingalunda bör motverkas genom ytterligare förhöjning af den redan, i förhållande till varans värde, ganska höga tullen å denna artikel.

Med anledning häraf, hemställer Utskottet,

att, med afslag å Friherre Klinckowströms förslag, den af Kongl. Maj:t föreslagna införseltull å *Thé* 1 krona 40 öre per kilogram måtte af Riksdagen bifallas.

91:o.

Kongl. Maj:t har uti sin ofta nämnda nådiga proposition rörande artikeln *Tobak* föreslagit, att nuvarande tullsatser höjas för tobak, oarbetad, blad och stjelk, till 1 krona 25 öre per kilogram samt för tobak, arbetad, cigarrer och cigaretter, till 3 kronor 50 öre och för arbetad tobak, andra slag, till 1 krona 50 öre per kilogram. Derjemte har Friherre Klinckowström hemstält, att införseltullen å cigarrer och cigaretter måtte bestämmas till 2 kronor skålpundet. *Tobak.*

Vid sistlidne års riksdag blef, likaledes på förslag af Kongl. Maj:t, tullen å oarbetad tobak höjd från 29 öre till 42 öre skålpundet, motsvarande 98,81 öre per kilogram, hvarjemte bestämmelserna för arbetad tobak, utom cigarrer och cigaretter undergingo åtskilliga förändringar. Denna tullförhöjning beräknades inbringa 400,000 kronor och uti den till innevarande års Riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof har den af Kongl. Maj:t nu föreslagna tullförhöjning beräknats skola tillföra statskassan en ytterligare inkomst af 600,000 kronor.

Då tobak utgör ett af de få njutningsmedel, som ingå jemväl i de fattigas förbrukning, vill det synas Utskottet icke med rättvisa och billighet öfverensstämmande att ånyo pålägga denna artikel en så betydligt ökad tullbeskattning, som den af Kongl. Maj:t föreslagna, helst den deraf påräknade inkomst åtminstone till en betydligare del torde erhållas genom de tullförhöjningar, Utskottet å andra artiklar föreslagit.

Beträffande särskildt den af Friherre Klinckowström utan sammanhang med förslag om råtobakstullens förhöjning ifrågasatta stegring af tullen å cigarrer och cigaretter, må endast erinras, att den nuvarande tullsatsen härå redan är så hög, att den import af tobak, som under denna form eger rum, i förhållande till konsumtionen måste betraktas såsom ytterst obetydlig. Sålunda uppgick importen af cigarrer och cigaretter år 1878 till endast 106,874 skålpund, under det importen af oarbetad tobak, blad, för samma år utgjorde 5,937,802 skålpund. Det synes Utskottet vid sådant förhållande i hög grad tvifvelaktigt, huruvida en särskild förhöjning af tull å cigarrer och cigaretter vore i statskassans eget intresse önskvärd, likasom en sådan förhöjning ingalunda kunde rättfärdigas ur synpunkten af skydd för den inhemska cigarrtillverkningen.

På grund af det nu anförda hemställer Utskottet,

att rubriken *Tobak* må, i nära öfverensstämmelse med nu gällande tullsatser, erhålla följande lydelse:

Tobak:

oarbetad, blad och stjelk	1	kilogram	1 krona,
arbetad: cigarrer och cigaretter...	1	»	3 kronor,
andra slag	1	»	1 krona 20 öre.

92:o.

Tryffel. Kongl. Maj:t föreslår att nuvarande tullafgift å *Tryffel,* 16 öre per skålpund måtte förändras till 30 öre per kilogram, kärlens vigt inberäknad, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer, att tullen å nämnda vara måtte höjas till 1 krona per skålpund.

Denna artikel, som uteslutande af de förmögnare förbrukas, anser Utskottet skäligen böra vidkännas någon tullförhöjning, men då frågan härom beror af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet alternativt,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullafgiften å *Tryffel* bestämmes till 30 öre per kilogram; men

b) att tullafgiften å denna vara i motsatt fall höjes till 50 öre per kilogram, allt bruttovigt.

93:o.

Trävaror. För alla mer eller mindre arbetade *Trävaror,* ej specificerade, derunder inbegripna snickare- och stolmakarearbeten, föreslår Kongl. Maj:t följande förändrade tullsatser: För trävaror af furu eller gran med eller utan betsning, målning eller lackering 2 öre; af alm, ask, björk, bok, ek, valnöt och andra inhemska träslag, med eller utan betsning, målning eller lackering eller med fanering af nämnda träslag 7 öre; af mahogny, jakaranda och andra utländska träslag, massiva eller dermed fanerade, äfvensom arbeten försedda med äkta eller oäkta förgyllning 12 öre, allt per kilogram.

Derjemte hemställer Friherre Klinckowström att tullafgiften för förstnämnde artikelslaget måtte höjas till 3 öre samt för de tvenne sistnämnde till respektive 10 och 15 öre, per skålpund, äfvensom att möbler försedda med stoppning, men utan öfvertyg måtte förtullas efter sistnämnde bestämmelser, men med 15 procents förhöjning, samt möbler försedda jemväl med öfverdrag efter samma bestämmelser, men med 50 procents förhöjning.

De af Friherre Klinckowström här ofvan föreslagna tullsatser äro, med undantag af den å möbler med stoppning, men utan öfvertyg, desamma, som i 1863 års tulltaxa återfinnas. Dessa tullsatser blefvo genom traktaten med Frankrike nedsatta till deras nuvarande belopp eller för förstnämnda slag af arbetade trävaror 1 öre samt för de två sistnämnda slagen respektive 3 och 5 öre äfvensom för möbler försedda med stoppning och öfvertyg till 20 procent utöfver sjelfva trävarutullen. 1865 års tullkomité, i öfverensstämmelse med hvars tillstyrkan dessa tullnedsättningar egde rum, yttrar i sitt förslag till ny tulltaxa rörande tull-

afgifterna å arbetade trävaror, att komiterade icke ur synpunkten af hvad i öfrigt blifvit tillämpadt, vare sig i afseende å varuvärdet eller i fråga om tillverkningskostnaden, funnit sig föranledda att i de genom traktaten antagna tullsatser föreslå någon förändring.

Då den inhemska industrin i nu förevarande hänseende icke för sin utveckling kan anses behöfva högre skydd mot utländsk täflan än det nu medgifna samt förhöjda tullar å dessa artiklar ej heller i andra hänseenden synas Utskottet af behofvet påkallade, hemställer Utskottet,

a) att tullafgifterna må bestämmas för alla mer eller mindre arbetade trävaror, ej specificerade, derunder inbegripna snickare- och stolmakarearbeten:

af furu eller gran med eller utan betsning, målning eller lackering till ... 1 kilogram — 2 öre,

af alm, ask, björk, bok, ek, valnöt och andra inhemska träslag, med eller utan betsning, målning eller lackering eller med fanering af nämnda träslag till ..... 1 kilogram — 7 öre,

af mahogny, jakaranda och andra utländska träslag, massiva eller dermed fanerade, äfvensom arbeten försedda med äkta eller oäkta förgyllning till ... 1 kilogram — 12 öre;

b) att hvad Friherre Klinckowström i afseende å artikeln möbler föreslagit icke måtte vinna Riksdagens bifall.

94:o.

Kongl. Maj:t föreslår att nuvarande tullsats å parfymerad *Tvål,* 12 öre per skålpund, måtte utbytas mot en tullsats af 30 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer, att tullen å nämnde artikel måtte höjas till 50 öre per skålpund. *Tvål.*

Utskottet, som icke anser sig böra tillstyrka någon tullförhöjning å denna artikel utöfver den obetydliga, som Kongl. Maj:t för tullsatsens jemnande vidtagit, hemställer,

att tullafgiften å parfymerad *Tvål* måtte bestämmas till 30 öre per kilogram.

95:o.

Enligt nu gällande tulltaxa äro *Väggur* och *Studsare* i foder af brons eller *Ur.*

annan metall, äfvensom af alabaster och porslin, åsatta en införseltull af 30 öre samt af trä eller andra slag en tull af 20 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t har föreslagit att ofvannämnda tullsatser måtte utbytas mot respektive 70 och 50 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemstält, att tullafgiften å väggur och studsare i foder af något af förstnämnda ämnen, måtte bestämmas till 1 krona 50 öre samt af trä eller andra slag till 80 öre per skålpund.

I afseende å dessa artiklar har Utskottet icke ansett sig böra tillstyrka någon tullförhöjning.

Hemställande Utskottet,

att Riksdagen måtte, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, men med afslag å Friherre Klinckowströms motion, bestämma införseltullen å *Väggur* och *Studsare* i foder af brons eller annan metall äfvensom af alabaster och porslin till 70 öre per kilogram, samt för sådana af trä, eller andra slag till 50 öre per kilogram.

96:o.

Vagnar och Åkdon.

Uti rubriken *Vagnar* och *Åkdon* föreslår Kongl. Maj:t den förändring att näst efter Åkdon insättas orden "Jernvägsvagnar inbegripna".

Härjemte hemställer Friherre Klinckowström att införseltullen måtte höjas å trillor och slädar från nuvarande 25 kronor till 37 kronor 50 öre, å mindre, halftäckta, fyrhjuliga vagnar från 50 kronor till 100 kronor samt å fyrhjuliga vagnar, andra slag, från 100 till 150 kronor.

Då nuvarande tullsatser för ifrågavarande artiklar motsvara ungefärligen 10 procent af dessas värde, synes Utskottet någon förhöjning af tullen å desamma icke böra ifrågakomma, hvadan Utskottet hemställer,

att Riksdagen ville, med afslag å hvad Friherre Klinckowström föreslagit, åt rubriken *Vagnar* och *Åkdon* gifva följande af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse:

Vagnar och *Åkdon*, jernvägsvagnar inbegripna:

arbetsfordon och lastvagnar	1	stycke	5 kronor,
tvåhjuliga och slädar	1	„	15 „
fyrhjuliga:			
trillor	1	„	25 „
halftäckta mindre	1	„	50 „
andra slag	1	„	100 „

Anm. Uppstår tvifvel till hvad slag ett åkdon är att hänföra, utgår tullen med 10 procent af dess värde, dock ej utöfver 100 kronor.

97:o.

Vantar.

Vantar af hel- och halfsiden äro för närvarande underkastade en införseltull af 1 krona 50 öre, samt vantar, andra slag, en tull af 50 öre per skålpund.

Kongl. Maj:t föreslår, att tullafgiften för vantar af först nämnda slag måtte förändras till 3 kronor 50 öre samt för vantar, andra slag, till 1 krona 20 öre per kilogram.

Derjemte hemställer Friherre Klinckowström, att hel- och halfsiden-vantar måtte åsättas en införseltull af 4 kronor 50 öre samt vantar, andra slag, en tull af 1 krona, allt per skålpund.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet rörande den likartade artikeln Strumpor här ofvan anfört, hemställer Utskottet, med fästadt afseende derå, att nu ifrågavarande artiklar äro i fråga om tullsatserna beroende af franska handelstraktaten, alternativt,

a) att rubriken *Vantar* må erhålla den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas; men

b) att i motsatt fall tullafgiften för Vantar af hel- och halfsiden höjes till 5 kronor per kilogram.

98:o.

Vin.

Enligt gällande taxa utgör tullen för *Vin*, alla slag, af till och med 21 procents alkoholhalt, på fastager 7 öre per skålpund och på buteljer 55 öre per kanna samt för Vin af högre alkoholhalt, på fastager, 20 öre per skålpund och på buteljer 2 kronor per kanna.

Kongl. Maj:t har rörande denna artikel föreslagit följande förändrade bestämmelser:

Vin, alla slag:

af till och med 21 procents alkoholhalt:

på fastager	100 kilogram	16 kronor	50 öre,
på buteljer	1 liter	—	21 „

af mer än 21 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fastager	100 kilogram	47 kronor	
på buteljer	1 liter	—	76 öre,

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom Likör.

Derjemte föreslår Friherre Klinckowström uti sin ofta nämnda motion, att införseltullen måtte bestämmas för Vin af till och med 21 procents alkoholhalt, på fastager, till 14 öre per skålpund, och på buteljer till 1 krona 75 öre per

kanna, äfvensom för Vin af högre alkoholhalt, på fastager, till 28 öre per skålpund och på buteljer till 2 kronor 50 öre per kanna.

I enlighet med hvad Utskottet i inledningen till detta betänkande i fråga om vigtenheten för tullberäkningen yttrat, har Utskottet utbytt den af Kongl. Maj:t för Vin på fastager föreslagna vigtenhet 100 kilogram mot en vigtenhet af 1 kilogram. I sammanhang härmed och då Vin af högre alkoholhalt än 21 procent vid sistlidne års riksdag undergick en icke obetydlig tullförhöjning, har Utskottet ansett de af Kongl. Maj:t för Vin af mer än 21 procents till och med 25 procents alkoholhalt föreslagna tullsatser, 47 kronor per 100 kilogram och 76 öre per liter lämpligen kunna afjemnas till respektive 45 öre per kilogram och 80 öre per liter. Deremot har Utskottet af skäl, som finnas angifna uti Bevillnings-Utskottets vid senaste riksdag afgifna betänkande angående tullbevillningen å Vin af till och med 21 procents alkoholhalt ansett sig böra föreslå någon förhöjning i de af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatser, för den händelse att gällande traktat med Frankrike icke komme att för nästkommande år förnyas.

Hemställande Utskottet, som i öfrigt icke har något att erinra mot de förändringar Kongl. Maj:t i afseende å rubriken Vin föreslagit,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, rubriken *Vin* må erhålla följande förändrade lydelse:

Vin, alla slag:
af till och med 21 procents alkoholhalt:
på fastager ..... 1 kilogram — 16,5 öre,
på buteljer ..... 1 liter — 21 öre,
af mera än 21 procents till och med 25 procents alkoholhalt:
på fastager ..... 1 kilogram — 45 öre,
på buteljer ..... 1 liter — 80 öre,
af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom Likör; men

b) att i motsatt fall tullafgiften å vin af till och med 21 procents alkoholhalt höjes, för vin på fastager till 25 öre per kilogram och för vin på buteljer till 30 öre per liter, hvaremot rubriken i öfrigt bibehålles sådan densamma blifvit af Utskottet här ofvan föreslagen.

99:o.

Vindrufvor. Friherre Klinckowström föreslår å *Vindrufvor* en införseltull af 20 öre per skålpund.

Denna artikel, som för närvarande åtnjuter tullfrihet, anser Utskottet lämpligen kunna åsättas en tullafgift af 10 öre per kilogram, men icke böra derutöfver tullbeskattas. Då emellertid frågan om tull å vindrufvor är beroende af franska handelstraktaten, hemställer Utskottet, alternativt,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, *Vindrufvor* fortfarande må åtnjuta tullfrihet; men

b) att denna artikel i motsatt fall åsättes en införseltull af 10 öre per kilogram.

100:o.

Visitkort och Adresskort.

Kongl. Maj:t föreslår att nu gällande införseltull å *Visitkort* och *Adresskort*, 8 öre per skålpund, måtte utbytas mot en tullsats af 20 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer att tullen å visitkort måtte bestämmas till 25 öre per skålpund.

Då den af Kongl. Maj:t föreslagna förändrade tullsats innebär en icke obetydlig förhöjning i den nu för dessa artiklar utgående tullafgiften, anser Utskottet någon ytterligare förhöjning icke böra ifrågakomma, utan hemställer,

att tullafgiften å *Visitkort* och *Adresskort* måtte, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, bestämmas till 20 öre per kilogram.

101:o.

Väfnader, hel- och halfsiden.

För *Väfnader,* hel- och halfsiden-, föreslår Kongl. Maj:t uti nu gällande tullafgifter följande förändringar: att införseltullen å helsiden-, felb och plys, bestämmes till 2 kronor 40 öre; å helsiden-, andra slag, guld- och silfvertyg derunder inbegripna, till 3 kronor 50 öre samt å halfsiden-, felb och plys äfvensom filtar till 2 kronor 40 öre och å halfsiden-, andra slag, likaledes till 2 kronor 40 öre per kilogram.

Derjemte hemställer Friherre Klinckowström, att felb och plys såväl helsom halfsiden måtte åsättas en tull af 1 krona 50 öre, helsiden, andra slag, guld- och silfvertyg derunder inbegripna, en tullafgift af 4 kronor 50 öre samt halfsiden, andra slag, en tullafgift af 3 kronor, allt per skålpund.

Förutom de allmänna skäl, som Friherre Klinckowström anfört till stöd för de af honom föreslagna förhöjningar af nuvarande tullafgifter å åtskilliga såsom njutnings- eller lyxartiklar påpekade varor, har motionären i afseende å dessa artiklar särskildt åberopat ett i sista Riksdagens Bevillnings-Utskotts Betänkande N:r 6 angående tullbevillningen med anledning af då ifrågasatt förhöjning af tullen å siden och sammet, förekommande yttrande, att vissa silkesvaror i förhållande till sitt värde skäligen kunde åsättas högre tullsats än som nu vore stadgad

och att, derest förhöjningen stannade vid någorlunda måttliga belopp, en ökad statsinkomst derigenom skulle kunna beredas.

Utskottet, som delar de i nämnda betänkande uti omförmälda hänseende uttalade åsigter har, för den händelse gällande traktat med Frankrike icke komme att för nästa år förnyas, för helsiden, andra slag, ansett sig böra föreslå en förhöjning i nuvarande tullsats till 5 kronor per kilogram, hvaremot Utskottet i fråga om öfriga slag af hel- och halfsidenvaror icke funnit skäl tillstyrka några tullförhöjningar. Importen af felb och plys af såväl hel- som halfsiden uppgår nemligen enligt Kommerskollegii uppgifter för år 1878 till jemförelsevis obetydliga belopp, eller för förstnämnda artikelslag till 1,324 och för sistnämnda artikelslag till 173 skålpund och för halfsiden, andra slag, är nuvarande tullsats i förhållande till varans värde redan icke obetydligt högre än de för andra slag af silkesvaror stadgade afgifter.

På grund af det nu anförda och då de af Kongl. Maj:t för ifrågavarande artiklar, utom helsiden, andra slag, föreslagna tullafgifter, innefatta en om ock obetydlig förhöjning af de nuvarande, hemställer Utskottet, alternativt,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat kommer att för nästkommande år förnyas, tullafgifterna å *Väfnader*, hel- och halfsiden-, bestämmas i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag; men

b) att, i motsatt fall, uti berörda förslag den förändring vidtages, att införseltullen å väfnader, helsiden-, andra slag, guld och silfvertyg derunder inbegripna, höjes till 5 kronor per kilogram.

102:o.

Väfnader, bomulls-.

Öfvergår Utskottet härefter till väfnader af bomull, har Kongl. Maj:t för gaz, halflinon, musslin, nettelduk och batist föreslagit en tullsats af 1 krona 76 öre och för tyll en tullsats af 2 kronor 90 öre per kilogram, hvarjemte Kongl. Maj:t uti nuvarande hufvudafdelning, "med blandning till större eller mindre del af lin eller hampa", dels vidtagit de förändringar i uppställningen att, jemte det ordet "eller" utgått, näst efter "hampa" tillagts "eller jute" samt att under nämnda hufvudafdelning befintliga artiklar, damast och dräll, för hvilka i gällande taxa särskilda tullsatser finnas utsatta, sammanförts under en gemensam tullsats, dels ock för sistberörde två artiklar föreslagit en tullafgift af 1 krona 20 öre, äfvensom för artikeln mattväfnad under samma hufvudafdelning en tull af 40 öre per kilogram. Vidare har Friherre Klinckowström hemstält, att tullen för bomullsväfnader, gaz, halflinon, musslin, nettelduk och batist höjes till 1 krona, för tyll till 2 kronor 25 öre samt för bomullsväfnader med blandning af lin eller hampa, damast till 90 öre och mattväfnad till 25 öre, allt per skålpund.

Då de nu ifrågavarande tullsatserna redan i förhållande till varuvärdet äro ganska betydliga och högre än de uti tulltaxan i allmänhet förekommande afgifter, finner Utskottet sig ingalunda ega skäl att understödja motionärens förslag om ytterligare förhöjningar.

Af de utaf Kongl. Maj:t föreslagna förändringar torde endast den, som afser sammanförandet af damast och dräll under en gemensam tullsats af 1 krona 20 öre per kilogram, behöfva särskildt här närmare afhandlas. Såsom motiv för denna förändring, hvilken redan af 1865 års tullkomité förordades, anför nuvarande tullkomité i sin förut omförmälda skrifvelse att komiterade ansett sistberörde slag af artiklar med hänsyn dertill att dräll vore högre tullbeskattad än damast, under det i afseende å linneväfnader af samma beskaffenhet ett motsatt förhållande vore iakttaget, och då i följd af franska traktatens bestämmelser någon väsentlig förhöjning af tullen å damast icke kunnat ifrågasättas, borde de begge varuslagen dräll och damast sammanföras under en gemensam tullsats, till beloppet motsvarande den af Kongl. Maj:t föreslagna.

Då Utskottet anser de af Kongl. Maj:t i fråga om nu omförmälda slag af damast och dräll vidtagna förändringar lämpliga, samt mot hvad Kongl. Maj:t rörande samtliga ifrågavarande artiklar i öfrigt föreslagit icke har något att erinra, hemställer Utskottet,

att Riksdagen ville, med godkännande af hvad Kongl. Maj:t föreslagit, och med afslag å Friherre Klinckowströms motion, besluta:

a) att tullen för bomullsväfnader, *gaz*, *halflinon*, *musslin*, *nettelduk* och *batist* måtte bestämmas till 1 krona 76 öre och för tyll till 2 kronor 90 öre per kilogram;

b) att uti rubriken väfnader, bomulls-, med blandning till större eller mindre del af lin eller hampa, jemte det ordet "eller" utgår, näst efter "hampa" insättas orden "eller jute"; att damast och dräll under en gemensam rubrik åsättas en införseltull af 1 krona 20 öre per kilogram samt mattväfnad en tull af 40 öre per kilogram.

103:o.

För *Väfnader, ylle-*, af ull allena eller blandad till större eller mindre del med bomull, lin eller andra ämnen, utom silke: filtar och mattor, föreslår Kongl. Maj:t att nuvarande tullafgift 25 öre per skålpund måtte utbytas mot en tullsats af 60 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström hemställer, att mattor af nämnda slag måtte åsättas en förhöjd införseltull af 40 öre per skålpund. *Väfnader, ylle-.*

Äfven i afseende å dessa slag af väfnader har Utskottet icke ansett sig böra tillstyrka några tullförhöjningar utan hemställer,

att Riksdagen med afslag å Friherre Klinckowströms motion ville, i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, bestämma införseltullen å *Väfnader*, ylle-, af ull allena eller blandad till större eller mindre del med bomull, lin eller andra ämnen, utom silke: filtar och mattor, till 60 öre per kilogram.

104:o.

Väfnader, linne- eller hamp-.

Vidare har Kongl. Maj:t dels föreslagit att uti hufvudafdelningen "Väfnader, linne-, eller hamp-" måtte näst efter sistnämnde ord införas följande tillägg: "med eller utan inblandning af jute", dels ock hemstält, att nuvarande tullafgift för batist, flor, kammarduk, linon, damast och lärft, alla slag, måtte förändras till 1 krona 76 öre per kilogram samt för artikeln mattväfnad, äfven om annat i taxan specificeradt ämne deri ingår, till 40 öre per kilogram, hvarjemte Friherre Klinckowström föreslagit, att tullen för Väfnader, linne-, och hamp-, batist, flor, kammarduk, linon måtte höjas till 3 kronor, för lärft af alla slag till 1 krona och för mattväfnad till 24 öre, allt per skålpund.

Då nuvarande tullsats för batist, flor, kammarduk och linon af ifrågavarande slag utgör mer än 12 procent af dessa varors värde och tullafgiften å det slag af mattväfnad, hvarom nu är fråga, uppgår till närmare $^2/_3$ af varuvärdet, finner Utskottet sig jemväl för dessa artiklar sakna skäl att tillstyrka någon förhöjning i nuvarande tullsatser.

Hemställande Utskottet i följd häraf,

att, med afslag å Friherre Klinckowströms motion, Riksdagen måtte godkänna hvad Kongl. Maj:t i nu omförmälda hänseenden föreslagit.

105:o.

Ägg.

Friherre Klinckowström föreslår att *Ägg*, hvarför tullfrihet nu eger rum, måtte åsättas en införseltull af 6 kronor per centner.

Då denna vara utgör ett af de mest närande födoämnen och föremål för allmän förbrukning samt, enligt hvad Kommerskollegii berättelser utvisa, exporten af ägg högst betydligt öfverstiger importen häraf, saknar Utskottet giltiga skäl att tillstyrka den af motionären för denna artikel föreslagna tullafgift.

Hemställande Utskottet i följd häraf,

att artikeln *Ägg* i taxan fortfarande må förblifva tullfri.

106:o.

Kongl. Maj:t har rörande artikeln *Ättika*, alla slag, föreslagit, att nuvarande in- *Ättika.*
förseltull 8 öre per skålpund måtte utbytas mot en tullsats af 20 öre per kilogram. Derjemte har Herr A. Adlercreutz uti en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 66, hemstält, "att för ättiksyra eller ättika tullafgiften må sättas till 0,8 öre per skålpund för hvarje procent ättiksyra, men alltid utgå med minst 8 öre per skålpund".

Uti denna motion, dervid voro fogade trenne bilagor, innehållande upplysningar och utredningar i ämnet, anför Herr Adlercreutz till stöd för förslaget, att det enda råmaterialet för framställning af sprit- och matättika vore bränvin och då för hvarje kanna deraf, som vid ättikfabrikationen inom landet förbrukades, staten uppburit antingen en tillverkningsafgift af 1 krona eller en tullafgift af 1 krona 50 öre, så hade, för att staten skulle hafva en lika inkomst, vare sig det färdiga fabrikatet ättika eller råmaterialet bränvin infördes, samt, på det att tillverkning af ättika inom landet skulle kunna ega rum, en tullsats för ättika blifvit fastställd af 8 öre per skålpund. Denna tullsats hade man dock vetat att kringgå. Under namn af ättiksyra hade nemligen de senaste åren i stora partier införts ett fabrikat, som, ehuru det endast vore koncentrerad ättika och endast behöfde utspädas med tillräcklig myckenhet vatten för erhållande af spritättika och matättika till hushållsbehof, dock allenast förtullades såsom kemiskt-tekniskt preparat. Sålunda hade på sätt bilagan N:o 1 utvisade för 50 procent ättiksyra endast erlagts en tullafgift af i ett fall 1,19 öre och i ett annat 1,3 öre per skålpund. Då nu af 1 skålpund dylik syra erhölles genom utspädning 5 à 10 skålpund spritättika, så motsvarade nämnda afgift en tullsats af endast 0,26 à 0,13 öre per skålpund spritättika i stället för förstnämnda 8 öre per skålpund. Importören erhölle följaktligen derigenom en vinst af omkring $7^3/_4$ öre per skålpund. I öfverensstämmelse med den uti ofvannämnda bilagor verkställda utredning borde alltså ättiksyra förtullas efter dess styrka och dervid nuvarande tullsats gälla för ättika af högst 10 procents styrka, men ökas med $^8/_{10}$ öre för hvarje procent ättikan eller ättiksyran derutöfver innehöll, så att till exempel 1 skålpund 50 procents ättiksyra skulle draga en tullsats lika med 5 skålpund af 10 procents styrka, hvarjemte motionären påpekat, att, derest ej en dylik afgift fastställdes, staten ginge förlustig dels all den inkomst, som i annat fall erhölles för bränvin, som förbrukades vid ättiksberedningen, dels tullafgift vid införsel af ättika och ättiksyra och hvilken inkomst, enligt motionärens förmenande, kunde uppskattas till minst 200,000 kronor; äfvensom att ättiketilliverkningen inom landet omöjliggjordes.

Den nuvarande tullsatsen å ättika är i enlighet med vid 1859—1860 årens riksdag verkställd utredning fastställd till samma belopp som införseltullen å $^2/_{15}$ skålpund alkohol, med den jemkning i beloppet, som för undvikande af bråkdelar af öre erfordrats. Kemisk-tekniska preparater åter, under hvilken rubrik ättiksyra,

enligt motionärens uppgift, plägade vid förtullning hänföras, draga för närvarande en tull af 5 procent af varans värde.

Enligt den motionen vidfogade bilagan N:o 2 skall den i handeln förekommande så kallade dubbla spritättikan innehålla endast 4 till 6 procent ättiksyra och den så kallade tre- à fyrdubbla 7 till 9 procent; och vore styrkan af den franska vinättikan, som infördes, ej öfver 9 procent, vanligen ej ens så stor. Först under de senaste åren förekomme i handeln ättika af 10 till 11 procents styrka.

Utskottet, som vid anställd undersökning väl inhemtat, att något allmännare missbruk i den af motionären antydda rigtning ännu icke förelupit, men tillika vunnit bekräftelse derom, att sådant lätteligen skulle kunna inrota sig, derest icke lagstiftningen lämpade tullafgiften å ättika efter dess syrehalt, har derjemte af sakkunnige män inhemtat, att någon nämnvärd praktisk svårighet icke bör möta för noggrann tillämpning af en sålunda förändrad lagstiftning.

Vid detta förhållande och med antagande af den utaf Kongl. Maj:t föreslagna afgift af 20 öre per kilogram för ättika af till och med 10 procents syrehalt, hemställer Utskottet,

att rubriken *Ättika* må erhålla följande förändrade lydelse:

Ättika och *Ättiksyra*, alla slag:

af till och med 10 procents syrehalt 1 kilogram — 20 öre;

för hvarje procent högre syrehalt ökas tullafgiften med 2 öre per kilogram.

107:o.

Tulltaxe-underrättelserna.

Enligt bestämmelserna i 9 § af tulltaxeunderrättelserna eger tillverkare af *raffineradt socker* att under vissa vilkor af tullmedlen restitutionsvis återbekomma den tullafgift, som erlagts för det uti det raffinerade sockret ingående råsocker.

Detta restitutionsbelopp har af Kongl. Maj:t föreslagits till 28 kronor 20 öre för 100 kilogram. I öfverensstämmelse med den af Utskottet vidtagna förändring uti den af Kongl. Maj:t för råsocker föreslagna tullsats från 23 kronor 50 öre för 100 kilogram till 23,5 öre för 1 kilogram torde jemväl restitutionsafgiften för raffineradt socker böra bestämmas till 28,2 öre för 1 kilogram.

För *arbetad tobak* är äfven restitution vid utförsel medgifven. Beloppet af denna restitution utgör för närvarande, för cigarrer och cigaretter 42 öre eller samma belopp, hvartill tullafgiften för råvaran är bestämd, för tobak, spunnen, hopvriden eller pressad äfvensom i stänger 30 öre, för malen tobak eller snus 20 öre samt för arbetad tobak, andra slag, 25 öre, allt per skålpund. Kongl. Maj:t har i sammanhang med den för råtobak föreslagna förhöjning af införseltullen till 1 krona 25 öre per kilogram hemstält, att restitutionsbeloppen för arbetad vara af nämnde slag måtte fastställas till respektive 1 krona 25 öre, 90, 60 och 55 öre, allt per kilogram. Då

emellertid berörda tullförhöjning blifvit af Utskottet afstyrkt, har Utskottet ansett nuvarande restitutionsbelopp för arbetad tobak icke böra undergå andra förändringar än som af vigtenhetens förändring från skålpund till kilogram betingas och således böra utgå för cigarrer och cigaretter med 1 krona, för tobak, spunnen, hopvriden eller pressad äfvensom i stänger med 70 öre, för malen tobak eller snus med 48 öre samt för tobak, andra slag, med 55 öre, allt per kilogram.

Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att den för maskinsydda bomulls- och linneartiklar, såsom skjortor, kragar, manschetter m. fl., under vilkor att de icke hufvudsakligen bestå af lägre tullbeskattad väfnad än oblekt bomullslärft, beviljade restitution måtte fastställas till 50 öre per kilogram. Den för ifrågavarande artiklar nu bestämda restitution utgör 25 öre per skålpund eller samma belopp, som den för oblekt bomullsväfnad gällande tullsats. Då berörde belopp icke synes Utskottet böra förminskas eller nedsättas under införseltullen å oblekt bomullsväfnad, hvilken af Utskottet föreslagits till 58 öre per kilogram, har Utskottet funnit restitutionsbeloppet för nu ifrågavarande artiklar jemväl böra till enahanda belopp fastställas.

För åtnjutande af den för punsch vid utförsel medgifna restitution är för närvarande stadgadt, att den qvantitet, som till export angifves och på en gång afsändes, skall utgöra i allmänhet minst 100 buteljer. Kongl. Maj:t har i afseende härå föreslagit den förändring, att minimiqvantiteten, hvarför restitution vid utförsel erhålles, måtte höjas till en hektoliter (38,21 kanna). Då en sådan förändring som den af Kongl. Maj:t föreslagna skulle kunna menligt inverka på den hos oss numera ganska betydliga exporten af punsch, har Utskottet trott sig böra nedsätta berörda minimum till hälften af det utaf Kongl. Maj:t föreslagna belopp eller 50 liter.

I öfverensstämmelse med det nu anförda hemställer Utskottet:

a) att för följande i § 9 af tulltaxe-underrättelserna förekommande artiklar må vid sjöväga utförsel från stapelstad åtnjutas restitution till nedannämnde belopp:

för 1 kilogram raffineradt socker: topp-, kandi- och kak- 28,2 öre,
„ 1 „ tobak, arbetad:
cigarrer och cigaretter ..... 1: —
spunnen och hopvriden eller pressad äfvensom i stänger — 70,
malen eller snus ..... — 48,
andra slag ..... — 55,
„ 1 kilogram maskinsydda bomulls- och linneartiklar, såsom skjortor, kragar, manschetter, m. fl., under vilkor att de icke hufvudsakligen bestå af lägre tullbeskattad väfnad än oblekt bomullsväfnad ..... — 58.

b) att den i mom. 1 af samma paragraf stadgade minimiqvantitet af punsch, hvarför restitution vid utförsel erhålles, bestämmes i allmänhet till 50 liter.

108:o.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 20) föreslår Herr C. Adelsköld med anledning af den utaf Kongl. Maj:t gjorda nådiga framställning om förhöjning af tullen å tobak, "att Riksdagen, om en ytterligare tillökning i tullen å tobak bifalles, må i sammanhang dermed besluta, att den förhöjda tullsatsen skall utgå från den dag, den Kongl. propositionen härom till Kammaren öfverlemnades."

Då emellertid den af Kongl. Maj:t föreslagna tullförhöjning å tobak blifvit af Utskottet afstyrkt, får Utskottet, under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad Utskottet i afseende å denna artikel föreslagit, härmed hemställa,

att Herr Adelsköld ifrågavarande förslag må anses förfallet.

109:o.

Emot hvad Kongl. Maj:ts förslag i alla nu icke särskildt omförmälda hänseenden innehåller har Utskottet icke funnit något att eriura, hvarföre Utskottet hemställer,

att berörde förslag i dessa delar må af Riksdagen godkännas.

110:o.

Slutligen anser sig Utskottet böra meddela, att enligt verkställd beräkning, grundad på de i Kommerskollegii berättelse angående utrikes handeln och sjöfarten år 1878 meddelade uppgifter rörande importen af de olika varuslagen, tillämpningen af de utaf Utskottet härofvan föreslagna tullsatser skulle för statsverket medföra en ökad tullinkomst af något öfver 400,000 kronor, hvilket belopp genom antagandet af de tullsatser, som Utskottet föreslagit för det fall att handelstraktaten med Frankrike icke komme att för nästkommande år förnyas, skulle ökas med ytterligare omkring 600,000 kronor.

Stockholm den 23 April 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. Fock.

Reservationer:

Vid 1:sta punkten (angående Herr Carlsunds motion om en inregistreringsafgift):

af Herr *G. H. Ståle*, med hvilken Herrar *N. G. Fock*, *P. O. Reutersvärd*, *C. O. Berg*, *Pehr Ericsson*, *J. F. Fredricson* och *E. G. Boström* instämt: "Ehuru jag, lika med Utskottets majoritet, ansett Herr Carlsunds motion om "en inregistreringsafgift af *fem* procent af varuvärdet å alla de varor som från utländsk ort införas här i landet" icke böra i sin helhet vinna Riksdagens bifall, har jag dock, i motsats mot samma majoritets åsigt, förestält mig att en inregistreringsafgift å vissa i större mängd inkommande, för *närvarande tullfria* varor vore både ur principiel synpunkt rigtig och under närvarande förhållanden särdeles lämplig till fyllande i sin mån af statsbehofven.

De skäl emot den ifrågavarande afgiften, som vid öfverläggningen inom Utskottet anförts, kunna hufvudsakligen sammanfattas deruti:

att då en inregistreringsafgift till sin natur närmast vore att jemföra med en *tullsats*, det vore oegentligt och orätt att i tulltaxan införa två särskilda afgifter, hvarigenom vid debitering och uppbörd m. m. en onödig och besvärlig vidlyftighet förorsakades;

att den 60 § Regeringsformen tillerkänner Kongl. Maj:t rättighet att utan Riksdagens samtycke kunna förhöja tullen å inkommande och utgående spanmål, men att då grundlagen i hvarje fall bör efter ordalydelsen tolkas, Kongl. Maj:t ej skulle ega samma rätt i afseende å en *inregistreringsafgift*, hvadan alltså den i ofvannämnda § Kongl. Maj:t medgifna makt skulle inskränkas eller kringgås genom införandet af en dylik afgift;

att kontrollen deröfver, huruvida en dylik afgift för alla densamma underkastade varor äfven erlades och komme statsverket till godo, skulle på många ställen förorsaka hinder i trafiken samt medföra en högst väsentlig tillökning i tullpersonalens antal med ty åtföljande aflöningsförmåner, ökad pensionsstat och andra dylika omkostnader;

att genom en, om ock obetydlig inregistreringsafgift å spanmål och andra

lifsförnödenheter, den talrika och obemedlade arbetsklassen i vårt land skulle få vidkännas en deremot svarande förhöjd lefnadskostnad; och slutligen

att staten icke för närvarande har behof af ökade inkomster och att följaktligen skapandet af nya sådana endast skulle medföra ökade utgifter och stegrade anspråk af hvarjehanda slag på bidrag från statskassan.

Det torde vara nödigt att hvar för sig granska och pröfva dessa invändningar.

Vår nuvarande tulltaxa innehåller *två* slag af tullsatser, nemligen *dels* de så kallade *finanstullarne*, hvilka uteslutande hafva till syfte att bereda staten inkomster och *dels* sådane, hvilkas hufvudsakliga uppgift är att i mer eller mindre grad bereda skydd åt de olika slagen af svensk fabriksnäring eller, som den numera kallas, storslöjd, äfvensom åt de svenska handtverkerierna. Då det enda syftemålet med mitt yrkande om en inregistreringsafgift å en del nu tullfria varor såsom t. ex. spanmål, omalen eller malen, fläsk, metaller, gjutna, valsade eller smidda, ångmaskiner, andra maskiner, redskap eller verktyg, likaledes är att förskaffa statsverket väl behöfliga inkomster, synes det mig som om de förr omnämnda, med finanstull åsatta artiklarne fast hellre borde ur tulltaxan förflyttas och införas antingen bland tulltaxeunderrättelserna — dit man ansett lämpligt förflytta den föreslagna inregistreringsafgiften — eller också under en särskild rubrik, som jemväl för dem utan olägenhet kunde bära namn af inregistreringsafgift. Mig synes det nemligen vara särdeles önskvärdt att de tullsatser, hvilkas hufvudsakliga syftemål är att bereda våra näringar ett lämpligt, visserligen ej öfverdrifvet, men å andra sidan väl behöfligt skydd, erhölle all den stadga, som för dessa näringars rätta trefnad är af så stor betydelse, hvaremot de afgifter för utifrån inkommande varor, hvilkas förnämligaste syfte är att bereda staten inkomster, till följd af sin natur böra vara mera föränderliga och kunna underkastas en mera ofta återkommande granskning samt höjas eller sänkas i samma mån som statens behof af inkomster på denna väg till- eller aftaga. Långt ifrån således att en inregistreringsafgift å de af mig föreslagna eller andra s. k. kassaartiklar bör sammanblandas med eller göras öfverflödig genom tullsatser å det ena eller andra utländska fabrikatet eller produkten, synes det mig särdeles önskvärdt att man, medelst ett särskildt namn och en i tulltaxan afskild plats, tydligt och bestämdt skiljer emellan de olika afgifternas olika natur och ändamål.

I afseende å den Kongl. Maj:t i 60 § Regeringsformen förbehållna rätt att förhöja tullen å inkommande och utgående spanmål, så erinras att, då denna § skrefs, var Sverige ännu alltför ofta i behof af utländsk spanmål, för att fylla landets behof af lifsmedel, hvarförutan Representationen då endast sammanträdde hvart femte år, hvilka begge omständigheter nödvändiggjorde ifrågavarande undantag från svenska folkets sjelfbeskattningsrätt. En längre tids lyckligare erfarenhet har numera gjort detta undantag till ett betydelselöst stadgande, och en

under mera än trettio år icke utöfvad rättighet, hvarförutan de årligen återkommande riksdagarne väl äfven göra nämnda stadgande tämligen öfverflödigt och böra minska farhågan för en kollision emellan statsmakterna på detta område.

Att införandet af en inregistreringsafgift å en del nu tullfria varor skulle förorsaka *något* hinder uti trafiken, synnerligen vid mindre hamnplatser eller kustorter samt möjligen nödvändiggöra *någon* tillökning uti tullpersonalens *besvär,* kanske äfven *antal,* må vara sant. Men dervid måste likväl ihågkommas att tulltjenstemännen redan *nu,* för att kunna lemna de erforderliga statistiska uppgifterna öfver *alla* till riket inkommande varor, deras qvantitet, beskaffenhet och värde, äro nödsakade att taga kännedom om allt som hit införes och deröfver föra ganska noggranna anteckningar, hvadan en dylik undersökning och anteckning i afseende å några få större grupper af importen ej bör kunna medföra någon synnerligen ökad tidsutdrägt, möda eller arbete. Dessutom inhemtas af Kommerskollegii berättelser öfver den utrikes handeln t. ex. för år 1878, att de flesta och mest skrymmande af ifrågavarande artiklar till allra största delen införts till landets större stapelstäder, såsom Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Gefle och Sundsvall, hvilka städer redan torde ega tillgång på en ganska talrik tullpersonal. För öfrigt äro alla dessa varor redan vid lossning underkastade hamnafgifter och måste således *i allt fall* vägas eller mätas, hvadan tullpersonalens åtgöranden härutinnan ej gerna kunna blifva öfver höfvan betungande. I allt fall vill det synas som om, äfven för den händelse att ökade aflöningar eller dylika utgifter skulle blifva en följd af inregistreringsafgiftens åsättande å ofvannämnda varor, de staten genom afgiftens införande tillflytande inkomsterna i rikt mått skola komma att uppväga dessa jemförelsevis mindre betydliga utgifter.

Det efter majoritetens förmenande kraftigaste skälet emot en inregistreringsafgift å lifsförnödenheter skulle vara att hemta derutinnan, att man i samma mån fördyrar lifsmedlen för den obemedlade arbetaren, som uteslutande beror af sina händers arbete, och nekas kan ju ej heller att detta skäl har den fördelen att klinga vackert och gifva dem, hvilka motsätta sig all afgift vid införsel af utländsk spanmål m. m., ett lätt förvärfvadt tillfälle att uppträda såsom de arbetande klassernas målsmän och välgörare.

Påståendet att t. ex. en afgift af $^{3}/_{10}$ öre per kilogram å omalen spanmål skulle i nämnvärd mån fördyra priset å en kilogram rågbröd, kan icke bevisas och man har derföre äfven i Utskottet ej för detsamma kunnat anföra något annat skäl än att sådant skulle vara ett axiom, hvilket i och för sig ej erfordrade något bevis. Då den tyska riksdagen, på regeringens förslag, ansåg med sitt fädernesslands bästa förenligt att åsätta all omalen spanmål vid införsel i landet en tull af 1 mark per 100 kilogram, motsvarande omkring $^{9}/_{10}$ öre per kilogram, och medlemmar af nämnda representation, der likasom här, framförde talet om det upprörande uti att fördyra de oundgängligaste lifsmedlen, så utbad sig en medlem

af Riksdagen svar på den frågan, huru mycket en pfennig per kilogram i tull förökade priset vid brödets försäljning i bagarboden och der, likasom här, har svaret ännu uteblifvit. Och detta är lätt förklarligt, ty det gifves så många andra faktorer, hvilka tillsammans bilda icke *det* pris, som i *första* eller *andra* hand kan betingas för t. ex. en tunna spannmål eller en centner fläsk, utan det pris, hvartill arbetaren inköper sitt förråd af ett eller ett halft lispund rågbröd, mången gång mindre, att icke blott en inregistreringsafgift till nu föreslagna obetydliga belopp utan äfven åtskilliga andra omkostnader säkerligen endast utgöra en bråkdel af minutpriset. Detta beror nämligen till så väsentlig del på mera eller mindre goda skördar inom landet, huru många mellanhänder spanmålstunnan, malen eller omalen, måste passera innan den i form af bröd förtäres vid arbetarens bord, huru stark konkurrensen är vid försäljningen i minut, om arbetaren förmår att köpa i något större parti eller ej, om han kan köpa kontant eller nödgas anlita den för honom framför andra så dyra krediten o. s. v. Så att, med ett ord, talet om den upprörande verkan af inregistreringsafgiften, sådan den inom Utskottet föreslagits, torde, vid närmare granskning, befinnas vara, hvad det verkligen är, ett ord som åtminstone i de flesta fall saknar stöd af erfarenheten. Men ännu mera, den ojämförligt största delen af den svenska arbetarebefolkningen utgöres af de mindre jordbrukarne sjelfva, deras familj och tjenstefolk, eller också af torpare och statkarlar, och alla dessa, liksom den talrika skaran af dem, som med ett gemensamt namn benämnas tjenstehjon, erhålla sin brödföda in natura och erlägga endast i sällsynta fall derföre någon kontant betalning. Den öfriga arbetarebefolkningen, som till största delen utgöres af fabriksarbetare och handtverkare med deras biträden, köper sitt bröd hos bagaren till ett pris, som i de aldra flesta fall, efter hvad redan nämndt är, bestämmes af helt andra omständigheter, än en inregistreringsafgift af $^3/_{10}$ öre å en kilogram omalen spanmål. För dessa är det dessutom af oändligt större vigt att ega tillgång till ett jemnt och skäligen betaldt arbete, samt att icke på *annat sätt* betungas med skatter, hvilka kunna kännas långt tyngre, då de ålägga dem att försaka någon del af de få njutningar, hvilka stå dem till buds. Och då man ömmar så mycket för den fattige arbetaren, hvarför då fördyra hans lofliga behof af kaffe, socker, tobak och bränvin, tilläggsbevillningen icke att förglömma? Då ordades mycket om statens behof af inkomster, men intet om det upprörande uti att fördyra så nödvändiga artiklar för arbetaren som de nyssnämnda.

Och härmed kommer jag slutligen till det sista och hardt obegripliga skälet, att staten ej skulle vara i behof af ökade inkomster. Genom Stats-Utskottets Utlåtande N:o 63 förlidet år, erhöll Riksdagen den föga hugnande upplysningen att för statsverkets behof måste genom en tillfällig upplåning anskaffas icke mindre än 13 millioner, hvaraf åtminstone, hvad namn man än deråt försöker gifva, en del erfordrades för betäckande af en verklig brist, uppkommen dels genom ej influtna inkomster dels genom öfverskridna förslagsanslag. Samtidigt dermed för-

höjdes såväl tullen å kaffe och tobak som bränvinsafgiften, hvarjemte Riksdagen åtog sig både för år 1879 och innevarande år den nogsamt kända tilläggsbevillningen. Äfven för nästkommande år har Kongl. Maj:t ansett tilläggsbevillningen ej kunna undvaras samt begärt en ytterligare, af Bevillnings-Utskottet likväl afstyrkt, förhöjning uti tobaksskatten. Uti Kongl. Maj:ts tal vid öppnandet af nu pågående Riksdag, liksom uti de båda chefernes för Landt- och Sjöförsvarsdepartementena anföranden till statsrådsprotokollen i och för uppgörandet af den Kongl. propositionen om statsverkets tillstånd och behof, betonas oförtydbart att endast det tryckta tillstånd, hvaraf våra näringar lidit, hindrat framläggandet *redan nu* af större fordringar på statens kassa och att den vidare utvecklingen af landets försvar jemte andra delar af statsförvaltningen måste "lemnas åt en tid med mindre knappa tillgångar". Komma så dertill de öfverhängande frågorna om grundskatternas successiva afskrifvande samt indelningsverkets aflyftande från jorden, och det må billigt frågas, om ej staten behöfver hvarje inkomst som utan de skattskyldiges oskäliga betungande kan åt densamma beredas! Och lika väl som tobak eller bränvin, kaffe eller socker än ytterligare fördyras eller den direkta beskattningen än mera stegras, torde andra inkomstkällor för staten kunna och böra uppsökas på den väg jag här nedan tillåtit mig att anvisa.

Och det är inga obetydliga tillflöden, som genom en jämförelsevis ringa inregistreringsafgift skulle falla i statens kassa och fylla åtskilliga nu påvisade behof. Medelimporten under åren 1874—1878 af omkring 130 millioner kilogram omalen spanmål skulle, belagd med en inregistreringsafgift af endast $^3/_{10}$ öre per kilogram, hafva medfört en årlig inkomst för staten af omkring 390,000 kronor; omkring 70 millioner kilogram malen spanmål, gryn och bönor, införda årligen under samma period och åsatta en afgift af $^5/_{10}$ öre per kilogram, mera än 350,000 kronor, de 300,000 centner fläsk, till ett ungefärligt värde af 9 millioner kronor, hvilka infördes endast under år 1879, öfver 250,000 kronor och de under de senare åren införda maskiner och redskap, uppgående allenast år 1874 till 17,217,873 kronor, skulle jemväl under form af inregistreringsafgift till ett belopp af fem procent af värdet hafva lemnat staten en god ersättning för både den ökade tobakstullen och tilläggsbevillningen.

Och är det då verkligen så origtigt, oklokt och stridande mot sunda statsmannagrundsatser att äfven de nu ifrågavarande artiklarne vid införseln till vårt land måste underkastas en billig men bestämd afgift till staten. Man har i detta hänseende åberopat det liberala England och vårt grannland Danmark. Men om England, som genom att hafva under nära två århundraden ganska betydligt skyddat och uppmuntrat den inhemska industrien och derigenom lyckats att åt densamma gifva den ofantliga utveckling och kapitalstyrka, hvarigenom dess produkter kunna framgångsrikt täfla på de flesta utländska marknader, numera icke inom egna landamären kan åstadkomma ens hälften af den föda som den industriella befolk-

ningens alla millioner kräfva och således finner med sin fördel förenligt att ej med någon afgift betunga införseln af lifsmedel, hvad hafva vi dermed jämförligt? Det engelska folket får deremot uti en för oss okänd afgift nemligen accis å malt m. m. till staten erlägga mer än 10 % af hela statsinkomsten och uti stämpelafgift tre gånger så mycket i proportion som det svenska, men derom hafva de som yrka all möjlig frihet från tullar intet att förtälja. Man ihågkomme dessutom att de åtgärder, hvarigenom tullen å lifsmedel i England först sänktes och sedermera alldeles upphäfdes, mera eller åtminstone lika mycket voro förestafvade af statsklokhet gent emot de stora adliga godsegarnes öfverväldigande inflytande som af omtanka för den lägre befolkningens bästa. Af Danmarks exempel hafva vi i detta hänseende lika litet att hämta. Danmark är ett litet i klimatiskt hänseende gynnadt land, bebodt af ett välmående, idogt folk med små behof och tarfliga lefnadsvanor och dertill kommer att, då inga lifsmedel i nämnvärda qvantiteter dit införas, en afgift sådan som den ifrågasatta derstädes ej eller skulle medföra någon nämnvärd statsinkomst. Det oaktadt har Danmark likväl ansett lämpligt att åsätta artikeln *Ost* en tull af icke mindre än 18 öre per kilogram samt icke dragit i betänkande att underkasta alla slags maskinerier, ångmaskiner deruti inbegripna, en införselafgift af icke mindre än *tio* procent af värdet. Långt mera lärorika synas mig likväl andra länders exempel vara för oss och våra förhållanden. Om det rika *Frankrike*, gynnadt af naturen med en bördighet långt större och mångfaldigare än vårt, med en befolkning, åtminstone lika intelligent som den svenska förmenas vara, men långt förmögnare, långt flitigare och framför allt sparsammare än vår, detta oaktadt ansett sig icke allenast mot utländsk införsel böra skydda sitt jordbruk medelst en tull af $^{6}/_{10}$ centime å 1 kilogram omalet hvete, spelt och blandsäd — råg lärer väl näppeligen odlas eller i form af bröd förtäras i Frankrike — och $1^{1}/_{4}$ centime å malen dylik spanmål, utan jemväl genom en inregistreringsafgift å *alla* dit införda varor af hvad slag som helst, söka en ersättning för statens besvär vid deras inträde i landet, *äro vi då förmer* än de? Likaså det bördiga Italien, Österrike med sina kornbodar i Ungern och arfländerna, det Tyska Riket, ja till och med Schweiz, mönstret för så många i afseende å frihet äfven från tullar, för att icke nämna Amerika och Ryssland, alla hafva de ansett nödigt att genom inregistreringsafgifter å de flesta slags jordbruksalster eller lifsförnödenheter eller tullar eller begge delarne förskaffa staten väl behöfliga inkomster, på samma gång som de i någon mån derigenom lemna skydd åt inhemsk industri.

Det vore oändligt mycket mera att säga i denna, i ordets egentliga mening, lifsfråga för vårt land eller huruvida vi ensamma bland så många långt mera gynnade och långt mera kapitalstarka länder, skola allt framgent och med framgång kunna hålla vårt land afgiftsfritt öppet för hvarje inhemsk spekulationslusta eller främmande förvärfsbegär. Det vore af den mest allvarliga betydelse att undersöka huruvida den tid som förgått, sedan det friare systemet med den franska traktaten

gjorde sitt inträde i vårt land, varit för vårt fosterland välsignelsebringande eller om ej fast heldre den hastiga, man må väl säga, föga naturliga uppblomstringen åstadkommits medelst den slags kraftgödning, som i dagligt tal benämnes *skuldsättning*, men ämnet är alltför rikt, allvarligt oah svårlöst för att kunna eller böra inrymmas inom den trånga ramen af en reservation, som i allt fall vuxit utöfver tillbörliga gränsor.

Jag måste alltså inskränka mig till att, på grund af hvad jag nu tillåtit mig anföra, föreslå,

att Riksdagen ville besluta följande inregistreringsafgifter, nemligen:

å omalen spannmål, alla slag	$^3/_{10}$ öre	pr kilogram.
„ rågmjöl	$^5/_{10}$ „	„ „
„ hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor	1 „	„ „
„ *Fläsk*	2 „	„ „
„ *Jern*, gjutet: tack- och barlast- samt obrukbara kanoner, bomber, mörsare och kulor	$^5/_{10}$ „	„ „
„ „ smidt eller valsadt: i stänger, alla slag, utan afseende på form eller dimensioner, häri inbegripna balk-, band-, spant-, s. k. T-, hörn- och vinkeljern äfvensom smältstycken	1 „	„ „
„ „ plåtar, galvaniserade, förtente eller oförtente, utan vidare bearbetning, äfvensom plåtar af 3 millimeters tjocklek och deröfver, mer eller mindre bearbetade, samt andra ämnen för ytterligare bearbetning	3 „	„ „
„ *Metaller*, såsom bly, koppar, tenn och zink, gjutet	2 „	„ „
„ *Metaller* andra slag, plåtar	4 „	„ „
„ *Maskinerier*, redskap och verktyg eller delar deraf, ej specificerade	5 %	af värdet.
„ *Ångmaskiner* och ångpannor	5 „	„ „

I händelse af Riksdagens bifall till en eller flere af de här ofvan föreslagna inregistreringsafgifterna torde plats för dem kunna tillsvidare inrymmas ibland tulltaxeunderrättelserna, ehuru desamma jemte i tulltaxan befintliga finanstullar måhända borde utgöra en särskild afdelning af nämnda tulltaxa.

2:o. Vidare nödgas jag reservera mig mot Utskottets beslut att, beroende af

den franska handelstraktatens förlängande eller förnyande, föreslå alternativa tullsatser å en del i tulltaxan upptagna artiklar.

Såsom skäl för dessa alternativa tullsatser har Utskottet — ehuru den med Frankrike under den 14 Februari 1865 afslutade handelstraktat, hvilken sednast blifvit förlängd för en tid som skall utlöpa sex månader efter utfärdandet af den nya allmänna tulltariff, hvilken är underställd franska kamrarne, icke utan ny särskild öfverenskommelse kan utsträckas utöfver den 1 Januari 1881 — likväl ansett sig böra taga hänsyn till möjligheten af dess förlängning utan att Riksdagen dessförinnan får tillfälle att yttra sig deröfver. Mig synes deremot alla skäl tala för att Riksdagen, alldeles oberoende af franska handelstraktatens förlängning eller icke, fastställer sådana tullsatser i allo, som Riksdagen finner för vårt land lämpliga och nyttiga. Man har såsom skäl för Kongl. Maj:ts rätt att, utan Riksdagens hörande, afsluta eller ytterligare förlänga dylika handelstraktater åberopat dels den 12 § Regeringsformen, dels förfarandet vid afslutande af nu gällande traktat. Men härvid erinras:

att den 12 § Regeringsformen endast talar om *afhandlingar* och *förbund* men icke om handelstraktater, hvilka kunna inverka på Riksdagens i samma grundlag erkända sjelfbeskattningsrätt, och att grundlagen i hvarje fall bör tolkas efter dess ordalydelse. Att ifrågavarande afhandlingar och förbund dessutom förutsättas vara af mera politisk än ekonomisk natur framgår deraf att Utrikesministern, jemte någon annan tillkallad Statsrådsledamot, deröfver skall höras, men det kan lätt tänkas att ingendera af dessa besitter just de egenskaper och den erfarenhet, hvilka erfordras för att afsluta en handelstraktat, lämpad efter svenska förhållanden; samt

att Kongl. Maj:t visserligen den 14 Februari 1865 afslöt den franska traktaten utan att först deröfver hafva hört dåvarande Riksens Ständer må vara sant, men dervid bör icke förglömmas dels att svenska folkets dåvarande representanter endast sammanträdde hvart tredje år, till följd hvaraf svårighet ofta nog kunde uppstå att afvakta en *föregående* pröfning af Riksdagen, dels också att Kongl. Maj:t i allt fall, uti den 16 artikeln af nämnda traktat förbehöll traktatens underställande den svenska — och äfven norska — Representationens godkännande i sin helhet, hvaraf temligen uppenbart framgår att Kongl. Maj:t ansåg erforderligt att för traktatens giltighet och bestånd erhålla Riksdagens bifall.

Förhållandena äro nu annorlunda. I anledning af en af Herr Sääf inom Andra Kammaren vid 1879 års riksdag väckt motion 1:o om uppgörandet af förslag till ny tulltaxa och 2:o att någon handelstraktat med främmande makt icke måtte afslutas förr än Riksdagen blifvit i tillfälle att pröfva och godkänna nyssnämnda förslag till tulltaxa, beslöt nämnda Kammare den 2 April sagda år, efter en sakrik och omfattande öfverläggning, att Riksdagen i underdånig skrifvelse skulle anhålla, det Kongl. Maj:t måtte åt en komité af sakkunnige män uppdraga en ganska omfattande och noggrann undersökning i afseende å de svenska näringarnes tillstånd m. m., *dock att, i händelse före afslutandet af komiténs arbeten, fråga skulle uppstå om af-*

slutande af ny handelstraktat med främmande makt, komiténs utlåtande deröfver skulle särskildt komma Riksdagen till handa innan Kongl. Maj:ts proposition om godkännande af grunderna för den tillämnade traktaten förelades Riksdagen.

Här beslöt således Andra Kammaren icke blott att bevara *Riksdagens pröfningsrätt* af grunderna för den *tillämnade* traktaten, utan till och med att den begärda komitén skulle få tillfälle att dessförinnan för Riksdagen framlägga sin mening om den ifrågasatta traktatens antaglighet eller icke. Detta Andra Kammarens beslut, hvilket icke kunde delgifvas Första Kammaren, enär frågan derstädes redan förut blifvit afgjord och som följaktligen ej kunde till någon Riksdagens åtgärd föranleda, måste likväl tillerkännas så mycken betydelse, att Riksdagens grundlagsenliga rätt att *före afgörandet* pröfva ett ifrågasatt afslutande eller förnyande af hvarje handelstraktat derigenom blifvit ådagalagd och bevarad och torde ligga i öppen dag. Och dessutom äfven om denna grundlagsenliga rätt icke förelåge, fordrar väl vanlig mensklig klokhet att icke genom ett omotiveradt, *på förhand gifvet* medgifvande, afsäga sig de fördelar, hvilka genom de af Riksdagen redan nu bestämda högre tullsatserna å en del franska artiklar kunna, vid köpslåendet och då traktaten skall förnyas, förefinnas till gagn för våra intressen, men hvilka icke stå till buds om de endast alternativt åsättas. Ty ostridigt är att den svenska Riksdagen i och genom åsättande af alternativa tullsatser ovilkorligen äfven afsagt sig all rätt att vidare blifva hörd före afslutandet af en ny traktat med Frankrike eller den nuvarandes vidare förlängande och derigenom äfven bortkastat alla möjligen till buds stående medel att vid någon af de nämnda eventualiteterna bereda vårt land några fördelar.

Under inga förhållanden kan jag derför med min röst deltaga i en sådan Riksdagens på förhand gjorda afsägelse af sin grundlagsenliga pröfningsrätt uti en fråga som så djupt ingriper uti alla våra näringsförhållanden och så allvarsamt berör vår ekonomiska sjelfbestämningsrätt och minst af allt då frågan måhända gäller att för kommande tolf år eller ännu längre tid genom en traktat binda våra händer, oberoende af allt som derunder kan inträffa och alla de okända öden som vårt fosterland under en så lång framtid kan gå till mötes.

På nu anförda skäl vågar jag derföre vördsamt föreslå:

att Riksdagen utan hänsyn till den franska traktatens möjliga förlängande eller förnyande ville åsätta nedannämnda artiklar följande tullsatser:

Band, silkessammets och helsiden	5 kr. pr kilogram.
Bijouterivaror af annat ämne än guld och silfver, enkla eller sammansatta, såsom armband, bröstnålar, kedjor, kors, ringar, sigiller, spännen, urhakar m. m.	1 „ „ „
Anm. Afdrag i vigten göres ej för askar och fodraler, hvari bijouteriva-	

ror inkomma, eller för kartor, hvarå de äro uppfästade.

Blommor, konstgjorda, af tyg, papper, halm, fjäder eller andra dylika ämnen ..... 15 kr. pr kilogram.

Etuis, med eller utan tillbehör, af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen ..... 1 „ „ „

Glas, ljuskron- ..... 20 öre „ „

spegel-: slipade, ofolierade ..... 40 „ „ „

folierade ..... 40 „ „ „

ur- ..... 40 „ „ „

Handskar, alla slag ..... 4 kr. „ „

Instrumenter: speldosor ..... 2 „ „ „

Kastanier ..... 15 öre „ „

Konserver, i hermetiskt slutna eller lufttäta kärl förvarade ätbara varor, kärlens vigt inberäknad ..... 50 „ „ „

Leksaker, af trä eller sammansatta ämnen, med eller utan betsning, målning eller lackering ..... 1: 50 „ „ „

andra slag förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.

Anm. Vid förtullning af leksaker, alla slag, eger afdrag ej rum för askar, papper och dylikt omslag, hvari de äro inlagda.

Likör ..... 1 kr. pr liter.

Masker ..... 25 öre „ stycke.

Paraplyer och *Parasoller:* af siden eller halfsiden, utan afseende i senare fallet på silkets större eller mindre qvantitet ..... 1 kr. pr stycke.

Perlor: oäkta, glas- ..... 50 öre pr kilogram.

Plymer, alla slag ..... 10 kr. „ „

Speglar och *lampetter* ..... 40 öre „ „

Spetsar, uddar och *blonder* ..... 5 kr. „ „

Strumpor och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten, ej specificerade:

af hel- eller halfsiden- ..... 5 „ „ „

Tryffel ..... 50 öre „ „

Vantar:		
hel- eller halfsiden-	5 kr.	pr kilogram.
Vin, alla slag:		
af till och med 21 procents alkoholhalt:		
på fastager	25 öre	„ „
på buteljer	30 „	„ liter.
Vindrufvor	10 „	„ kilogram.
Väfnader:		
helsiden-:		
felb och plys	5 kr.	pr kilogram.
andra slag, guld- och silfvertyg derunder inbegripna	„ „	„ „
Anm. Sammet tullbehandlas såsom helsiden, andra slag, då hela ytan utgöres af silke, ehuru frånsidan utvisar bomull.		
halfsiden:		
felb och plys, äfvensom filtar	„ „	„ „
andra slag	„ „	„ „

Vid 5:te punkten (angående artikeln *band):*

af Herr *J. Sääf:* "Då jag inom Utskottet ej kunnat dela flertalets mening om att, ehuru kändt är att franska handelstraktaten med detta år kommer att utlöpa, Utskottet det oaktadt skulle med hänsyn till möjligheten af dess förlängning föreslå alternativa tullsatser, der det ansetts att högre sådana än de hittills under traktatstiden gällande borde åsättas, får jag härmed reservera mig mot denna i motiveringen uttryckta åsigt samt dess tillämpning i såväl denna som följande punkter, der alternativa förslag till tullsatser blifvit framställda.

Jag anser nemligen att Riksdagen icke på en lös förutsättning längre bör afhända sig eller fördröja iakttagandet af dess grundlagsenliga rätt att, der så anses nödigt och nyttigt, bestämma en högre tullsats såsom fast och ovilkorlig.

Då jag derför tillåter mig föreslå att artikeln "band, silkessammets- och helsiden-" må åsättas den högre tullsatsen af 5 kronor pr kilogram såsom fast; torde jag, för att ej behöfva återkomma med samma mening vid hvarje artikel, der alternativa tullsatser i detta betänkande föreslås, få här angifva, det jag anser att den *högre* tullsatsen af de alternativt föreslagna bör som fast och ovilkorlig af Riksdagen bestämmas."

Vid 57:de punkten (angående artikeln *mais):*

af Herrar *C. S. Carlheim-Gyllenskiöld, W. Croneborg, L. Kockum,* Friherre *C. F. K. Barnekow* och *S. A. Hedlund:* "Under yrkande af afslag på Utskottets beslut

att ålägga artikeln *mais* en införseltull, få vi påyrka fortfarande tullfrihet för denna råvara, enär den såsom sådan på senare tider börjat användas vid bränvinstillverkningen och äfven i åtskilliga delar af landet användes till kreatursfoder, samt sålunda på flera sätt visat sig vara för jordbruket särdeles nyttig, i det densamma tillfört jordbruket ett värdefullt kreatursfoder och i följd deraf ett kraftigt tillskott af gödningsämne, hvadan det synes oss orätt att genom åsättande af en införseltull, som kan sägas verka nästan som ett införselförbud, beröfva jordbruket de fördelar det ansett sig kunna hemta af denna införsel."

Vid 64:de punkten (angående artikeln *ost*):

af Herr *S. A. Hedlund*, som icke kunnat förena sig med flertalet i fråga om införseltull å detta allmännyttiga näringsämne.

Vid 109:de punkten (allmän hemställan):

af Herr *J. Sääf*: "Då Utskottets betänkande icke upptager andra artiklar än de som varit föremål för ändringsförslag, antingen af Kongl. Maj:t eller enskilda motionärer, eller ock af Utskottets flertal ansetts böra undergå förändring, föranlåtes jag att härigenom reservera mig i afseende på förbigåendet af de flerehanda artiklar, för hvilka efter min mening ytterligare bort föreslås en, om än ringa ändring; dels "för vinnande af större lätthet och beqvämlighet vid tullberäkningen" såsom Utskottet flerstädes uttrycker sig, då en lägre olämplig tariffsiffra utbytts mot en högre, som ock genom åsättande af en måttlig förhöjning å sådana artiklar, som äro föremål för svensk industri men hvilka, genom en allt jemt tilltagande import af samma slag, måste sakna nödig och tillräcklig afsättning i vår inhemska marknad; hvarigenom den sedan några år fortgående aftyningen i mången näringsgren än ytterligare ökas, som dock genom en klok och omtänksam tullagstiftning skulle kunna i väsendtlig mån förekommas, ja, förändras till en lifskraftig utveckling af den industriella verksamheten i landet."

Bil. Litt. A.

De enligt gällande Tulltaxa tullpligtiga varor, sammanförda efter de tullsatser de draga.

		Införsel 1878. Skålpund.
	1 öre skålp. (= 2,35 öre kg.)	
*1.	Klorkalk	1,455,280
*2.	Oljor: feta icke flygtiga, bom- eller oliv-olja på fastager	4,015,771
*3.	Papper: kardus-, makulatur-, poler- och smergel-	395,861
4.	Rör, rottingar, vass och andra slag	65,466
*5.	Trävaror, arbetade, ej specificerade, af furu eller gran	1,693,040
	2 öre skålp. (= 4,71 öre kg.)	
1.	Cikorierot	762,367
2.	Kakel, alla slag	19,676
3.	Lök, alla slag, ej specificerade	272,058
4.	Maltdrycker på fat, andra slag	199,932
5.	Maskin- och vagnsmörja	217,576
*6.	Oljor: feta, icke flygtiga, bom- eller oliv-olja på flaskor eller andra kärl	35,789
7.	Dito dito hamp-, kokos-, palm och sparmaceti	1,363,192
8.	Dito fossila genom rectificering renade	25,646,085
9.	Papp	162,736
*10.	Papper: sug-, färgadt eller ofärgadt, tryck- och plansch-	699,539
*11.	Tändstickor	25,328

*) De med * utmärkta artiklar beröras i fråga om tullsatserna af franska traktaten.

		Införsel 1878. Skålpund.
	3 öre skålp. (= 7,06 öre kg.)	
*1.	Bly, oarbetadt, ej specificeradt, omåladt och olackeradt	3,311
*2.	Färger och färgningsämnen: blyhvitt, zinkhvitt och kremzerhvitt	1,899,258
*3.	Glas: fönster-, alla slag	4,323,907
4.	Dito spegel-, råa eller oslipade	17,521
5.	Gräs: färgadt, trensadt eller upprispadt	438,650
6.	Hagel	20,225
*7.	Jern: gjutet, gjutgods, allt annat ej specificeradt, gröfre a)	80,242
8.	Dito dito skostift	2,845
*9.	Jern: smidt eller valsadt, skostift	41,230
*10.	Krukmakarearbeten, ej specificerade	1,539,793
11.	Ljus: talg- och palmitin-	3,009
12.	Maltdrycker på fat, porter	38,295
13.	Mattor af spån etc.	76,853
14.	Oljor: feta icke flygtiga, andra icke specificerade slag	2,949,988
*15.	Porslin: oäkta, hvitt eller enfärgadt men omåladt, talrickar	12,478
16.	Senap, omalen	78,030
17.	Såpa	27,413
18.	Terpentinolja och Terpentinspiritus	379,956
*19.	Trävaror: arbetade, ej specificerade, af alm, ask, björk etc.	681,605
*20.	Zink: arbetad, omålad och olackerad	21,221
	4 öre skålp. (= 9,41 öre kg.)	
1.	Frö: kanarie	84,213
2.	Honing	1,566
3.	Korgar och korgmakarearbeten af oskalade qvistar och gröfre spån	10,849
*4.	Papper: tapet-	7,312
5.	Sirup, alla slag	16,047,128
6.	Stearin	256,659
7.	Tamarinder	725
	5 öre skålp. (= 11,76 öre kg.)	
*1.	Bläck: skrif-	19,127
*2.	Borstbindarearbeten med infattning af opoleradt eller måladt trä eller jern	29,541

		Införsel 1878. Skålpund.
*3.	Garn: jute-, färgadt eller blekt	50
*4.	Glas: ljuskron-	10,796
*5.	Dito: spegel-, slipade, ofolierade	135,351
6.	Krut och s. k. patroner	50,604
7.	Lagerblad och Lagerbär	26,934
*8.	Lakrits	154,020
*9.	Ljus, andra slag	841,179
10.	Pomeransblomvatten	3,565
*11.	Porslin: oäkta, hvitt eller enfärgadt men omåladt, andra pjeser	114,276
*12.	Trävaror: arbetade, ej specificerade, af mahogny, jakaranda etc.	89,482
*13.	Tvål, andra slag	89,143
	6 öre skålp. (= 14,12 öre kg.)	
*1.	Hudar och skinn ej hänförliga till pelsverk: beredda, sulläder etc.	3,563,981
*2.	Jern: gjutet, gjutgods, ej specificeradt, gröfre b)	81,634
*3.	Jern: gjutet, knappar	4,473
4.	Jern: smidt eller valsadt, all annan spik samt allt annat manufaktur- och handtverkssmide, ej specific., andra slag	658,596
5.	Kimrök	6,914
*6.	Knifvar: tälj-, sjömans- etc.	9,359
7.	Lim, andra slag	282,251
*8.	Porslin: oäkta, måladt eller tryckt, talrickar	34,696
9.	Rör: bambu- och spanska	6,826
10.	Stärkelse	1,823,094
11.	Väfnader: bomulls-, segelduk	15,567
	7 öre skålp. (= 16.47 öre kg.)	
*1.	Vin: alla slag, af till och med 21 % alkoholhalt på fastager	5,038,705
	8 öre skålp. (= 18,82 öre kg.)	
*1.	Brodérmönster	392
*2.	Garn: bomulls-, ofärgadt	2,392,930

		Införsel 1878. Skålpund.
3.	Hår: häst- eller tagel	72,728
*4.	Papper: alla andra slag	1,208,892
*5.	Papperstapeter och border	211,015
6.	Plommon, torra	1,153,047
*7.	Porslin: oäkta, måladt eller tryckt, andra pjeser	203,555
*8.	Visitkort och adresskort	7,650
9.	Väfnader: linne, segel- och tältduk	275,728
10.	Ättika, alla slag	80,247
	9 öre skålp. (= 21,17 öre kg.)	
1.	Färger och färgningsämnen: indigo	67,207
	10 öre skålp. (= 23,53 öre kg.)	
1.	Anis	81,661
2.	Apelsiner	633,605
3.	Apelsinskal, torra	Ingen införsel.
*4.	Bleckslagarearbeten, ej specificerade, olackerade	116,185
*5.	Borstbindarearbeten med infattning af poleradt eller lackeradt trä	7,655
*6.	Brefkuverter och papperspåsar	117,233
7.	Citroner	109,579
8.	Citronskal, torra	684
9.	Fenkol	174,042
10.	Fernissa	176,568
11.	Fikon	383,481
12.	Frukter, torra	54,826
*13.	Garn: ull-, ofärgadt	241,672
*14.	Dito: linne-, ofärgadt	51,856
15.	Dito: segel- och bind-	104,004
*16.	Glas: spegel-, slipade, folierade	98,872
*17.	Glas: ur	2,151
18.	Grönsaker, torkade	9,028
19.	Hudar: pelsverk: beredda, get m. fl.	6,705
20.	Ingefära, torr	58,658

		Införsel 1878. Skålpund.
*21.	Jern: gjutet, gjutgods, ej specificeradt, finare a)	34,673
*22.	Knifvar: bords-, med skaft af andra ämnen	82,712
23.	Koriander	8,146
24.	Korinter	44,956
25.	Metvurst	71,124
26.	Nötter: hassel-, val- och andra slag	156,339
27.	Oliver	2,454
28.	Pomeranser	2,731
29.	Pomeransknoppar	135,540
*30.	Porslin: äkta, hvitt eller enfärgadt	30,215
31.	Russin	2,071,630
*32.	Saxar: opolerade	9,443
33.	Socker: oraffineradt, mörkare än n:o 18	43,653,500
*34.	Speglar och lampetter	46,365
*35.	Strumpstickor	12,158
*36.	Strängar af metall	3,207
*37.	Stålarbeten, opolerade	9,545
38.	Vadd: andra slag	1,491
*39.	Väfnader: ylle-, pressduk	3,438
40.	Dito: linne-, pressduk	1,997
41.	Dito: vaxade mattor	108,409
	11 öre skålp. (= 25,88 öre kg.)	
1.	Kaffe	24,920,420
	12 öre skålp. (= 28,23 öre kg.)	
1.	Kakao	108,055
2.	Peppar	509,592
*3.	Tvål: parfymerad	16,466
	14 öre skålp. (= 32,94 öre kg.)	
*1.	Garn: bomulls-, färgadt	645,279
2.	Socker: raffineradt	30,524,449

		Införsel 1878. Skålpund.
3.	Socker: oraffineradt, ljusare än n:o 18	109,417
4.	Vismut	164
	15 öre skålp. (= 35,29 öre kg.)	
*1.	Ben: arbetadt, andra slag	20,627
*2.	Bleckslagarearbeten: lackerade	168,501
*3.	Bly: arbetadt, måladt	137
*4.	Blyertspennor, alla slag	24,305
5.	Bläckpulver	2
*6.	Brodérduk af papper	1,793
7.	Bronspulver	3,506
*8.	Fingerborgar	3,012
9.	Fjäder, spritad	848
10.	Folier	5,574
*11.	Garn: ull-, färgadt	909,517
*12.	Glas: andra slag	486,685
*13.	Häktor, hakar och hyskjor	8,809
*14.	Jern: handtverkssmide, poleradt	51,050
15.	Kaffe, brändt	407,677
*16.	Koppararbeten, opolerade	14,756
17.	Korkar: skurna, utan beslag	57,350
18.	Korksulor	77
19.	Mandel	539,041
*20.	Metaller: arbetade, andra slag utan bestrykning	225,852
*21.	Papparbeten: olackerade	43,093
22.	Paraplyställningar	21,284
*23.	Perlor: oäkta, glas-	11,764
24.	Persikokärnor	Ingen införsel.
*25.	Pomada	5,946
26.	Qvicksilfver	4,279
27.	Rör: arbeten deraf, ej specific., som ej äro korgmakarearbeten	1,478
*28.	Tenlikor	2,269
*29.	Tenn: arbetadt, olackeradt	43,883
30.	Väfnader: linne, blaggarn	180,239
*31.	Zink: arbetad, målad	119,087

		Införsel 1878. Skålpund.
	16 öre skålp. (= 37,64 öre kg.)	
*1.	Champignoner	1,040
*2.	Konserver	257,665
*3.	Soja och såser	18,073
4.	Svampar	8,539
*5.	Tryffel	899
	18 öre skålp. (= 42,35 öre kg.)	
1.	Väfnader: bomulls-, mattväfnad	130
2.	Väfnader: linne-, mattväfnad	5,523
3.	Väfnader: linne, jutegarnsväfnad, blekt eller färgad	73,236
	20 öre skålp. (= 47,05 öre kg.)	
*1.	Askar och dosor af sammansatta ämnen	14,195
*2.	Borstbindarearbeten med infattning af ben, horn eller andra ämnen	5,410
3.	Dadlar	4,595
*4.	Garn: linne, färgadt	101,754
5.	Gevär	14,675
6.	Horn: skifvor till lyktor m. m.	48
*7.	Horn: knappar	69,372
*8.	Hudar och skinn: ej pelsverk, beredda, andra slag	299,486
9.	Hudar och skinn: pelsverk, oberedda, andra slag	4,253
*10.	Konfityrer	44,711
*11.	Lack	16,977
*12.	Lackerade arbeten, andra ej specificerade	385
13.	Nattsäckar, kappsäckar etc.	47,362
14.	Neglikor	25,070
*15.	Nålar	37,668
*16.	Porslin: äkta, måladt	177,306
*17.	Sadelmakarearbeten: andra slag	15,643
*18.	Tråd: bomulls-, alla slag	243,049
*19.	Tråd: linne-, oblekt	3,091
*20.	Ur: vägg-, i foder af trä eller andra slag	152,881
21.	Väfnader: bomulls-, bokbindarecloth	13,926
22.	Vin af högre alkoholhalt än 21 % på fastager	315,721

		Införsel 1878. Skålpund.
	25 öre skålp. (= 58,81 öre kg.)	
1.	Bildhuggeriarbeten, andra slag af annat ej specific. ämne än trä	8
2.	Bokpermar, lösa	6,278
3.	Fisk: saltad, anjovis etc.	16,712
4.	Fyrverkeriarbeten	178
*5.	Knappar af sammansatta ämnen	121,446
*6.	Knifvar: rak-	2,630
*7.	Korgar: andra slag	19,208
*8.	Leksaker af trä eller sammansatta ämnen	122,796
9.	Oljor: flygtiga, ej specificerade	18,360
*10.	Papparbeten: lackerade	14,533
11.	Pennor: skrif-, alla slag	11,197
12.	Pennskaft	3,668
*13.	Portföljer, andra slag	58,612
*14.	Sadelmakarearbeten med förgylda beslag	2,011
*15.	Saxar: polerade	502
16.	Senap: malen	19,313
17.	Siktar och såll	894
*18.	Stålarbeten: polerade	4,643
*19.	Trävaror: svarfvarearbeten	36,117
*20.	Väfnader: bomulls-, andra slag, oblekta och ofärgade	112,510
*21.	Väfnader: ylle, filtar och mattor	304,784
*22.	Väfnader: hår eller tagel, andra slag	1,069
23.	Väfnader: vaxade, andra slag	79,878
	30 öre skålp. (= 70,58 öre kg.)	
1.	Chokolad	18,534
2.	Frukter och bär: inlagda	12,048
3.	Grönsaker: inlagda	3,550
*4.	Handskinn, tillskurne	6
*5.	Koppararbeten, polerade	161
*6.	Metallarbeten, andra slag, förgylda	130,471
*7.	Tenn: arbetadt, lackeradt	11,433
*8.	Tråd: linne, blekt	42,554
*9.	Ur: vägg-, i foder af brons etc.	8,645
*10	Zink: arbetad, förgyld	375

	Införsel 1878. Skålpund.
35 öre skålp. (82,34 öre kg.)	
*1. Bijouterivaror	48,323
*2. Etuis	21,770
3. Färger, cochenilj	33,639
4. Färglådor	4,848
*5. Hår- eller tagelarbeten	61
6. Kanel	185,093
7. Kapris	3,990
*8. Perlemor: arbetad	790
40 öre skålp. (94,10 öre kg.)	
1. Album	43,338
2. Gardiner: rull-, målade eller tryckta	20,450
*3. Guttaperchaarbeten, andra slag	25,083
*4. Hattflätor	5,759
5. Ingefära, syltad	5,090
6. Kautschuk i skifvor under 0,4 linie	616
7. Kautschuk i trähylsor, infattad	85
*8. Kautschuk: arbetad, andra slag	353,018
9. Luktvatten	29,015
10. Piphufvuden, andra slag	30,323
*11. Silke, färgadt	11,115
*12. Skomakarearbeten, andra slag	29,647
13. Väfnader: bomulls-, felb- och plys-	1,405
*14. Dito dito, andra slag, blekta	926,860
15. Dito dito, bolstervar	19,187
16. Dito linne-bolstervar	7,716
42 öre skålp. (= 98,81 öre kg.)	
1. Tobak, oarbetad, blad och stjelk	7,829,268
50 öre skålp. (= 117,63 öre kg.)	
*1. Band, andra slag	178,757
*2. Ben: elfen- och hvalrosständer	902

		Införsel 1878. Skålpund.
*3.	Brodérduk, andra slag	13,729
*4.	Horn: arbetadt, andra slag	18,954
*5.	Hängslen: andra slag	62,216
*6.	Instrumenter: speldosor	1,776
7.	Kardemummor	16,721
8.	Karkasser och karkassband	1,347
9.	Knallhattar	15,372
*10.	Knifvar: penn-	3,832
*11.	Knifvar: bords-, med skaft af silfver, etc.	1,672
12.	Korkar: skurna med beslag	607
13.	Muskott	6,637
14.	Paraplyfodraler af läder	2
*15.	Perlor: oäkta, andra slag	247
*16.	Perukmakarearbeten	141
*17.	Solfjädrar	993
*18.	Strumpor, andra slag	219,542
*19.	Strängar, andra slag	379
20.	Tobak: arbetad, andra slag	170,845
*21.	Vantar: andra slag	16,338
*22.	Väfnader: bomulls-, andra slag, tryckta eller pressade	315,098
*23.	Väfnader: bomulls-, damast-	16,859
	60 öre skålp. (= 141,15 öre kg.)	
1.	Glasflusser, oslipade, etc.	Ingen införsel.
2.	Munlack	1,386
*3.	Skomakarearbeten af andra tyger	27,297
4.	Thé	115,852
	65 öre skålp. (= 152,91 öre kg.)	
1.	Väfnader: bomulls-, dräll-	628
2.	Väfnader: linne, andra slag	29,638
	70 öre skålp. (= 164,68 öre kg.)	
1.	Vekar: lamp- och ljus-	5,492

		Införsel 1878. Skålpund.
	75 öre skålp. (= 176,44 öre kg.)	
*1.	Brodérduk af ull	1
*2.	Hattfoder	1,108
3.	Kaviar	18,667
4.	Lim: husblås och gelatin	11,731
*5.	Snörmakarearbeten: andra slag	39,067
*6.	Urdelar, ej specificerade	3,307
*7.	Väfnader: bomulls-, gaze- m. fl.	120,271
*8.	D:o ylle-, andra slag	2,893,677
*9.	D:o linne-, batist- m. fl.	105,680
10.	D:o vattentäta	1,548
	1 krona skålp. (= 235,25 öre kg.)	
*1.	Band: halfsiden	6,846
*2.	Brodérduk af silke och annat material	Ingen införsel.
3.	Halsduksvalkar	Ingen införsel.
*4.	Handskar	7,040
*5.	Hudar och skinn: pelsverk, oberedda, bäfver m. fl	877
*6.	Hängslen af siden	1,428
7.	Piphufvuden af sjöskum	1,374
*8.	Portföljer af siden	323
*9.	Skomakarearbeten af siden	281
*10.	Spetsar, andra slag	7,383
*11.	Tråd: koppar-, förgyld	Ingen införsel.
*12.	Väfnader: helsiden: felb- och plys	1,324
*13.	Dito halfsiden: felb- och plys	173
*14.	Dito dito : andra slag	126,410
	1 krona 15 öre skålp. (= 270,54 öre kg.)	
1.	Käppar, alla slag	7,466
	1 krona 25 öre skålp. (= 294,07 öre kg.)	
*1.	Väfnader: bomulls-, tyll-	44,480

		Införsel 1878. Skålpund.
	1 krona 30 öre skålp. (= 305,83 öre kg.)	
1.	Tobak: arbetad, cigarrer	106,874
	1 krona 50 öre skålp. (= 352,88 öre kg.)	
*1.	Band: silkessammets- och helsiden	9,215
*2.	Brodérduk: af silke	Ingen införsel.
*3.	Snörmakarearbeten: af siden	13,514
*4.	Spetsar: silkes-	1,060
*5.	Strumpor: af siden	954
6.	Vadd: silkes-	1
7.	Vantar: af siden	73
*8.	Väfnader: af siden, andra slag	39,321
	2 kronor skålp. (= 470,50 öre kg.)	
*1.	Blommor: konstgjorda delar deraf	680
2.	Saffran	2,707
3.	Sköldpadd, arbetad	1
	3 kronor skålp. (= 705,76 öre kg.)	
*1.	Plymer, alla slag	1,573
	5 kronor skålp. (= 1,176,26 öre kg.)	
*1.	Blommor: konstgjorda	3,831
	5 kronor 50 öre skålp. (= 1,293,89 öre kg.)	
1.	Vanilj	668
	20 öre centnern (= 47,05 öre för 100 kg.)	
1.	Krita, hvit, malen	Centn. 5,038
	40 öre centnern (= 94,10 öre pr 100 kg.)	
1.	Hvitbetor: råa	Ingen införsel.
	50 öre centnern = (117,63 öre pr 100 kg.)	
1.	Jern: gjutet, kanoner	Centn. 988

	Införsel 1878.	
75 öre centnern (= 176,44 öre pr 100 kg.)		
*1. Bensvart, benkol och bister	Centn.	3,442
2. Glas: bunkar, burkar etc.	Dito	4,881
1 krona centnern (= 235,25 öre pr 100 kg.)		
1. Jern: gjutet: grytor, pannor etc	Dito	5,434
1 krona 25 öre centnern (= 294,07 öre pr 100 kg.)		
1. Jern: gjutet: bomber och kulor	Dito	12
1 krona 50 öre centnern (= 352,88 öre pr 100 kg.)		
1. Jern: smidt eller valsadt: spik af 1,6 tums längd och deröfver	Dito	15,384
2. Kummin	Dito	56
2 kronor centnern (= 470,50 öre pr 100 kg.)		
1. Hvitbetor: sönderskurna	Dito	344
5 kronor centnern (1,176,26 öre pr 100 kg.)		
1. Jern: smidt eller valsadt: kedjor med länkjernet under samt till och med 0,2 tums diameter	Dito	160
1 öre pr ort (= 235,25 öre kg.)		
*1. Guld: bok, äkta och oäkta	Ort:	90,794
*2. Dito musiv-, puder- eller unsen-	Dito	1,100
*3. Gulddragarearbeten af guld och silfver	Dito	103,099
4. Tråd: guld- och silfver-	Dito	300
3 öre pr ort (= 705,76 öre kg.)		
*1. Silfver: arbetadt, förgyldt eller oförgyldt	Dito	81,137
5 öre pr ort (= 1,176,26 öre kg.)		
*1. Guld: arbetadt	Dito	4,003

		Införsel 1878.
	20 öre pr kanna (= 7,64 öre litern.)	
1.	Maltdrycker på buteljer: andra slag	Kan:r 29,502
	25 öre kannan (= 9,55 öre pr liter.)	
1.	Mjöd	Dito 8
	30 öre kannan (= 11,46 öre pr liter.)	
1.	Maltdrycker på buteljer: porter	Dito 4,793
	40 öre kannan (= 15,28 öre pr liter.)	
1.	Musslor: insyltade	Ingen införsel.
	55 öre kannan (= 21,02 öre pr liter.)	Kannor.
*1.	Vin af till och med 21 % på buteljer	403,721
	1 krona 15 öre kannan (= 43,94 öre pr liter.)	
*1.	Bränvin på fastager af franska vindrufvor	608,500
	1 krona 50 öre kannan (= 57,32 öre pr liter.)	
1.	Bränvin och sprit på fastager af säd etc.	88,496
2.	Dito dito dito af ris: arrack	400,329
3.	Dito dito dito af socker: rum	87,186
4.	Dito dito dito af vindrufvor, då varan ej är fransk eller direkt importerad	8,857
5.	Bränvin och sprit på fastager af annan frukt	1,370
	2 kronor kannan (= 76,42 öre pr liter.)	
*1.	Likör	8,503
2.	Vin öfver 21 % på buteljer	2,229
	2 kronor 30 öre kannan (= 87,88 öre pr liter.)	
*1.	Bränvin på buteljer eller krus: alla slag	56,308

		Införsel 1878.
	3 kronor kannan (= 114,63 öre pr liter.)	
1.	Æther och æther spirituosus	Kannor 2,514
2.	Ætherarter, sammansatta	Dito 705
	10 öre stycket.	Stycken:
*1.	Masker	7,910
2.	Nötter: kokos-	870
	25 öre stycket.	
*1.	Paraplyer och parasoller, andra slag	180,242
	40 öre stycket.	
*1.	Hattar: af ull, hår etc.	187,385
*2.	Hattar: af halm eller strå etc.	123,666
*3.	Hattar: andra slag	24,393
	50 öre stycket.	
*1.	Instrumenter: musikaliska, flöjter etc.	639
*2.	Ur: med boett af annat ämne	27,443
	75 öre stycket.	
*1.	Paraplyer och parasoller: af siden	25,319
	1 krona stycket.	
*1.	Instrumenter: musikaliska: gitarrer etc.	1,368
*2.	Ur: fick-, med boett af guld	6,748
*3.	D:o: skeppskronometrar	6
	1 krona 50 öre stycket.	
*1.	Hattar af siden och monterade fruntimmers-	1,380
	5 kronor stycket.	
*1.	Vagnar och åkdon: arbetsfordon och lastvagnar	37
	15 kronor stycket.	
*1.	Vagnar: tvåhjuliga och slädar	30

		Införsel 1878.
	25 kronor stycket.	
*1.	Vagnar; fyrhjuliga, trillor	Stycken 26
	40 kronor stycket.	
*1.	Instrumenter: musikaliska: fortepianon, tafflar	Dito 358
	50 kronor stycket.	
*1.	Vagnar och åkdon: fyrhjuliga, halftäckta mindre	Dito 7
	60 kronor stycket.	
*1.	Instrumenter: musikaliska: fortepianon, flyglar	Dito 48
	100 kronor stycket.	
*1.	Vagnar och åkdon: andra slag	Dito 25
	18 kronor pr gross.	
1.	Kort, spel-	Ingen införsel.
	5 % af värdet.	Kronor.
1.	Gasmätare	27,304
*2.	Instrumenter: musikaliska: orgelverk	42,697
3.	Kemiskt-tekniska preparater	507,061
4.	Sprutor: brand-	77,194
5.	Vattenglas	24,587
	10 % af värdet.	
*1.	Jern: kassakistor och sängar	31,388
2.	Korksulor i förening med väfnad eller skinn	174
3.	Skriftaflor, innefattade i permar	495
*4.	Slöjdvaror, hvars hufvudbeståndsdel icke kan urskiljas	221,986
*5.	Varor, som icke kunna hänföras till någon af tulltaxans bestämmelser, mer eller mindre arbetade	94,178

Stockholm, tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1880.

N:o 17.

Ank. till Riksd. Kansli den 27 April 1880, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af dels återremiss af 8:de punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 12, angående allmänna bevillningen, dels Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande 10:de och 14:de punkterna i samma Betänkande.

Enligt till Utskottet ankomna protokollsutdrag har 8:de punkten i Utskottets Betänkande N:o 12, angående allmänna bevillningen, blifvit af Riksdagens båda Kamrar till Utskottet återförvisad; och hafva i afseende på 10:de och 14:de punkterna i samma betänkande Kamrarne fattat skiljaktiga definitiva beslut. I följd häraf får Utskottet nu afgifva förnyadt utlåtande i ämnet.

1:o.

Uti 8:de punkten af Utskottets ofvannämnda betänkande hemstälde Utskottet: *§ 16. Instruktionens § 16.*

a) att Riksdagen måtte besluta följande förändrade lydelse af 16 § Bevillningsstadgan:

»Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning *till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras*, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna, samt dervid erlägga ett hundra kronor för rättigheten att

under en tid af högst tre månader idka dylik handel; åliggande det honom att, derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare fyratio kronor i månaden, hvilken afgift skall, antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande qvittenset å den erlagda afgiften vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga reqvisitioner, böra af Statskontoret Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillsändas, för att kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra kronor, dels å fyratio kronor hvardera, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing, som, utan att hafva den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, *böta från och med etthundra till och med femhundra kronor.* Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, der sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika emellan åklagaren och *den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.*

De sålunda uppburna bevillningsmedlen åligger det uppbördsmännen att, under titel: »Bevillning af utländske handlande och handelsexpediter», såsom andra kronomedel i behörig ordning uti länets ränteri leverera; hvarförutom vid hvarje års slut bör uppgöras och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas redovisning för de emottagna qvittensblanketterna, hvilka redovisningar, sedan desamma blifvit till rigtigheten af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande styrkta, böra inom Januari månads slut det följande året till Statskontoret insändas, för att med räntieriredogörelserna jemföras och derefter aflemnas till Kongl. Maj:ts och rikets Kammarrätt för att tjena till ledning vid räkenskapernas granskning.

För de ifrån Statskontoret till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afsända qvittensblanketterna, hvilka, intill dess desamma till uppbördsmännen utlemnas, skola i landtränteriet förvaras, bör jemväl inom Januari månads utgång behörig redovisning till Statskontoret insändas.

Hvad här ofvan i denna § är stadgadt rörande särskild bevillningsafgift af utländing, som utbjuder eller försäljer utländska varor, gäller icke för norrman, som idkar handel med norska produkter.

Utländing, som reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor, skall erlägga bevillning i enlighet med de i

§ 6 bestämda grunder; skolande hvad sålunda är vordet stadgadt ega tillämpning äfven i det fall, att utländing medför utländska varor, som förut blifvit under en eller annan form reqvirerade;»

samt

b) att åt 16 § i Instruktionen för taxeringsförrättningarne måtte gifvas följande förändrade lydelse:

»Så vida icke handlande, handtverkare eller annan näringsidkare före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant hos vederbörande myndighet anmält, bör inkomstbevillning för detsamma efter stadgad beräkningsgrund honom påföras; *dock att utländing, som ej är här i riket mantalsskrifven, skall, äfven om han före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant vederbörligen anmält, taxeras till bevillning för den tid, han yrket utöfvat.*»

Denna punkt har blifvit af båda Kamrarne till Utskottet återförvisad i syfte hufvudsakligen, enligt hvad af de inom Kamrarne i ämnet hållna öfverläggningar synes framgå, att äfven svenskar, som icke äro i landet mantalsskrifne, men här resa för utländska hus, måtte i fråga om den i 16 § stadgade bevillningsskyldighet underkastas samma vilkor som utländingar. Förslag i enahanda rigtning hade äfven vid frågans behandling inom Utskottet varit väckt, men mött betänklighet, dels på grund af lättheten för sådan handelsresande att genom mantalsskrifning här i landet undgå den särskilda bevillningens utgörande, dels äfven af hänsyn till de svårigheter, som skulle vållas svenske, här i landet mantalsskrifne handelsresande genom nödvändigheten för dem att till undvikande af obehag och förvecklingar ständigt vara försedde med intyg om sin mantalsskrifning. Då emellertid inom Kamrarne framhållits ej mindre rättvisan och billigheten deraf, att utländska handelshus ej må kunna genom att i sin tjenst antaga icke mantalsskrifne svenska undersåtar undgå den ifrågavarande beskattningen, än äfven fördelen af att vid afslutande af handelstraktater med främmande makter, hvilka icke ålägga svenska handelsresande motsvarande afgifter, kunna påvisa, att icke blott utländingar utan äfven svenska undersåtar här vore underkastade denna särskilda bevillning, vill Utskottet icke underkänna vigten af dessa skäl, utan går att här nedan framlägga förslag till de uti ifrågavarande hänseende erforderliga tillägg i § 16 Bevillningsstadgan, i sammanhang hvarmed den öfver samma paragraf förekommande rubrik torde böra undergå någon förändring.

Dessförinnan har likväl Utskottet ansett sig böra omnämna, att, då Utskottet icke föreslagit något stadgande, hvarigenom här i landet

icke mantalsskrifven svensk undersåte i fråga om bevillningsskyldighet uttryckligen ställes i jemnbredd äfven med sådan utländing, »som reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor», detta skett af hänsyn till föreskriften i 9 § 3 mom. af Kongl. förordningen den 18 Juni 1864, sådant detta lagrum lyder enligt Kongl. förordningen den 20 Juni 1879, att »den som vill, sjelf eller genom annan, utom den ort, der han är bosatt, kringföra varor till salu annorledes än å marknad, skall för hvarje år rättigheten att idka sådan handel må af honom utöfvas, vara skyldig att, efter de i mom. 1 och 2 bestämda grunder, anmäla sig hos vederbörande i mantalsskrifningsorten» o. s. v. Af detta stadgande följer nemligen, att svensk undersåte icke utan att vara här i riket mantalsskrifven kan förvärfva rätt att »resa omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuda ut till försäljning eller försälja af honom medförda varor.» Deremot skulle det kunna sättas i fråga, huruvida icke svensk undersåte, äfven utan att vara här i riket mantalsskrifven kunde anses berättigad att på nyssnämnda sätt drifva handel med af honom icke medförda, men »eljest i riket befintliga varor» och följaktligen böra uti ifrågavarande moment af 16 § särskildt omförmälas. Visserligen synas ordalagen i ofvan åberopade § 9 mom. 3 af Kongl. förordningen den 18 Juni 1864 sakna full tillämplighet på detta sistnämnda slag af kringresande handlande, men å andra sidan skulle, om detta finge antagas vara förhållandet, all föreskrift saknas om de vilkor, hvarunder behörighet till sådan handel kunde förvärfvas, ty de bestämmelser, som i mom. 1 och 2 i § 3 af samma Kongl. förordning meddelas i fråga om förvärfvande af behörighet att i stad eller å landet idka grosshandel eller försälja varor i bod eller från annat upplagsställe o. s. v., kunna här icke gerna ega tillämplighet. Alla skäl synas likväl tala derför, att handelsresande af denna kategori böra i fråga om behörighetsvilkoren vara likställda med sådana handlande, hvilka sjelfva medföra sina varor, men då det icke lärer tillkomma Bevillnings-Utskottet att afgifva förslag till i öfverensstämmelse härmed ändrad lydelse af § 9 mom. 3 i merberörda Kongl. förordning, har Utskottet här blott velat fästa uppmärksamheten på önskvärdheten af en sådan förändring, hvarigenom skulle undanrödjas all den tvekan, som möjligen skulle kunna tänkas uppstå rörande desse handelsresandes bevillningsskyldighet.

På grund af en vid ärendets behandling inom Kamrarne gjord hemställan har Utskottet uti sista punkten af § 16 inlagt en erinran derom, att sådan utländing, som i punkten omförmäles, skall,

innan han börjar sin handel, hafva dertill i behörig ordning förvärfvat tillstånd.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet här ofvan anfört hemställer Utskottet,

a) att 16 § Bevillningsstadgan och den öfver samma paragraf förekommande rubrik må erhålla följande förändrade lydelse:

»E) Bevillning af *utländske eller andra här i riket icke mantalsskrifne* handlande och handelsexpediter.

§ 16.

Utländing *eller i utlandet bosatt, här i riket icke mantals- och skattskrifven svensk undersåte*, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning *till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras*, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad afleinna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna, samt dervid erlägga etthundra kronor för rättigheten att under en tid af högst tre månader idka dylik handel; åliggande det honom att, derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare fyratio kronor i månaden, hvilken afgift skall antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till Kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande qvittenset å den erlagda afgiften vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga reqvisitioner, böra af Statskontoret Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillsändas, för att Kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra kronor, dels å fyratio kronor hvardera, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing *eller med utländing, enligt hvad här ofvan är sagdt, likstälde svenske undersåte*, som, utan att hafva den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, *böta från och med etthundra till och med femhundra kronor.* Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, der sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika emellan åklagaren och *den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.*

De sålunda uppburna bevillningsmedlen åligger det uppbördsmännen att, under titel: »Bevillning af *utländske eller andra här i riket icke mantalsskrifne* handlande och handelsexpediter», såsom andra kronomedel i behörig ordning uti länets ränteri leverera; hvarförutom vid hvarje års slut bör uppgöras och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas redovisning för de emottagna qvittensblanketterna, hvilka redovisningar, sedan desamma blifvit till rigtigheten af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande styrkta, böra inom Januari månads slut det följande året till Statskontoret insändas, för att med ränteriredogörelserna jemföras och derefter aflemnas till Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt för att tjena till ledning vid räkenskapernas granskning.

För de ifrån Statskontoret till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afsända qvittensblanketterna, hvilka, intill dess desamma till uppbördsmännen utlemnas, skola i landtränteriet förvaras, bör jemväl inom Januari månads utgång behörig redovisning till Statskontoret insändas.

Hvad här ofvan i denna § är stadgadt rörande särskild bevillningsafgift af utländing, som utbjuder eller försäljer utländska varor, gäller icke för norrman, som idkar handel med norska produkter.

Utländing, som efter dertill enligt särskild författning förvärfvad rätt reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor, skall erlägga bevillning i enlighet med de i § 6 bestämda grunder; skolande hvad sålunda är vordet stadgadt ega

tillämpning äfven i det fall, att utländing medför utländska varor, som förut blifvit under en eller annan form reqvirerade;»

samt

b) att åt 16 § i Instruktionen för taxeringsförrättningarne må gifvas följande förändrade lydelse:

»Så vida icke handlande, handtverkare eller annan näringsidkare före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant hos vederbörande myndighet anmält, bör inkomstbevillning för detsamma efter stadgad beräkningsgrund honom påföras; *dock att utländing, som ej är här i riket mantalsskrifven, skall, äfven om han före den 1 Maj det år, taxeringen förrättas, upphört med sitt förut idkade yrke och sådant vederbörligen anmält, taxeras till bevillning för den tid, han yrket utöfvat.»*

2:o.

Uti 10:de punkten hemställde Utskottet, att § 24 litt. b) mom. 1 Bevillningsstadgan måtte erhålla följande förändrade lydelse: »af styrelserna öfver brandförsäkringsinrättningarne eller deras agenter eller vederbörande brandstodskomitéer: uppgift rörande försäkringsvärdet å *de i stad och på dess områden eller i köping befintliga egendomars åbyggnad samt å bruks-, qvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra der uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse; börande denna uppgift afse samtliga hithörande byggnader, hvilka* blifvit mot brandskada försäkrade, sedan enahanda uppgift af samma styrelse eller komité nästföregående året meddelades.» *§ 24.*

Denna hemställan har blifvit af Första Kammaren oförändrad bifallen, hvaremot Andra Kammaren bifallit Utskottets förslag efter vidtagande af den förändring, att slutmeningen erhöll följande lydelse: »börande denna uppgift afse samtliga hithörande byggnader, hvilka blifvit mot brandskada försäkrade under den tid af samma år och det nästföregående, för hvilken enahanda uppgift icke förut meddelats.»

Den förändring, som sålunda blifvit af Andra Kammaren vidtagen i den af Utskottet föreslagna formulering af ifrågavarande §, föranled-

des, enligt hvad det vid ärendets behandling i Kammaren hållna protokoll utmärker, af en inom Kammaren framstäld anmärkning, att, då enligt Utskottets förslag den nu stadgade skyldigheten för brandförsäkringsinrättningarne att årligen aflemna uppgift rörande försäkringsvärdet å de byggnader, som i stad eller i köping blifvit brandförsäkrade, sedan enahanda uppgift af inrättningen nästföregående året meddelades, skulle sålunda utsträckas, att den äfven komme att omfatta vissa byggnader å landet, föreskriften om den tid uppgiftsskyldigheten i sistnämnda hänseende skulle afse, icke egde tillämplighet det år, med hvilket författningen trädde i gällande kraft, enär sådana uppgifter då icke förut blifvit aflemnade; samt att enahanda förhållande egde rum, derest ett nytt försäkringsverk, som borde afgifva sådan förteckning, uppstode, ty i paragrafen saknades föreskrift om första uppgiftens aflemnande.

Medgifvande befogenheten af den framstälda anmärkningen, får Utskottet till Första Kammaren hemställa,

att Kammaren ville, med frånträdande af sitt förra beslut, instämma i det beslut Andra Kammaren i ämnet fattat.

3:o.

§ 70. Med anledning af en utaf Herr C. Ekström inom Första Kammaren väckt motion (N:o 28) hemstälde Utskottet i 14:de punkten af dess betänkande N:o 12, att Riksdagen måtte besluta, att § 70 mom. 1 i Bevillningsstadgan skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Öfver pröfningskomiténs beslut må så väl af kronans ombud, som af den skattskyldige anföras besvär, hvilka, ställda till Kongl. Kammarrätten, böra, för att varda till pröfning upptagna, *ingifvas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen inom utgången af Februari månad och för Stockholms stad till Öfverståthållareembetet inom utgången af Mars månad det påföljande året. Öfver de anförda besvären skola utlåtanden från vederbörande infordras så skyndsamt, att besvären, jemte vederbörandes utlåtanden samt de upplysningar och erinringar, som besvären anses påkalla, må kunna till Kongl. Kammarrätten insändas från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen inom utgången af Mars månad och från Öfverståthållareembetet inom utgången af April månad samma år; kommande derefter målen* att i laga ordning af Kongl. Kammarrätten handläggas och afgöras».

Detta Utskottets förslag har blifvit af Första Kammaren bifallet med den förändring, att orden »ingifvas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen inom utgången af Februari månad, och för Stockholms stad till Öfverståthållareembetet inom utgången af Mars månad det påföljande året» utbyttes emot orden »ingifvas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen och för Stockholms stad till Öfverståthållareembetet inom utgången af Februari månad det påföljande året». Andra Kammaren har deremot afslagit Utskottets hemställan uti ifrågavarande punkt.

Då dessa Kamrarnes olika beslut icke kunna sammanjemkas och den väckta frågan om förändrade bestämmelser rörande besvär öfver pröfningskomités beslut, såsom icke afseende någon ändring i grunderna för bevillningen, sättet för deras tillämpning eller bevillningens fördelning till utgörande, icke är af beskaffenhet att jemlikt 71 § Regeringsformen och 65 § Riksdagsordningen böra genom gemensam omröstning afgöras, lärer frågan hafva förfallit; hvilket Utskottet får

för Riksdagen anmäla.

Stockholm den 26 April 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Herr *E. G. Boström* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af detta utlåtande.

Stockholm, Associations-Boktryckeriet, 1880.

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1880, kl. 8 e. m.

Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande vissa punkter af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 16 angående tullbevillningen.

Vid behandlingen af Utskottets Betänkande N:o 16 angående tullbevillningen hafva Riksdagens Kamrar stannat i olika beslut i afseende å de punkter, hvilka här nedan omförmälas.

1:o.

I 1:sta punkten afhandlades en af Herr O. E. Carlsund inom Första Kammaren väckt motion (N:o 16) derom, att en inregistreringsafgift af 5 procent af varuvärdet må påläggas alla de varor, som från utländsk ort införas här i landet.

Utskottet hemstälde i afseende å denna motion, att densamma icke måtte af Riksdagen bifallas.

Denna Utskottets hemställan har blifvit af Första Kammaren bifallen, men Andra Kammaren har beslutat, att å samtliga de artiklar, hvilka upptagits i Herr G. H. Stråles vid punkten fogade reservation, åsätta inregistreringsafgift till belopp, som samma reservation angifver, hvaremot Kammaren, i fråga om dylik afgift å öfriga under Herr Carlsunds motion hänförliga artiklar i tulltaxan, bifallit Utskottets i förevarande afseende gjorda hemställan.

Uti nämnda reservation hemstälde Herr G. H. Stråle,

att Riksdagen ville besluta följande inregistreringsafgifter, nemligen:

å omalen spanmål, alla slag	$^3/_{10}$	öre	pr	kilogram.
» rågmjöl	$^5/_{10}$	»	»	»
» hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor	1	»	»	»
» *Fläsk*	2	»	»	»
» *Jern*, gjutet: tack- och barlast- samt obrukbara kanoner, bomber, mörsare och kulor	$^5/_{10}$	»	»	»
» » smidt eller valsadt: i stänger, alla slag utan afseende på form eller dimensioner, häri inbegripna balk-, band-, spant-, s. k. T-, hörn- och vinkeljern äfvensom smältstycken	1	»	»	»
» » plåtar, galvaniserade, förtente eller oförtente, utan vidare bearbetning, äfvensom plåtar af 3 millimeters tjocklek och deröfver, mer eller mindre bearbetade, samt andra ämnen för ytterligare bearbetning	3	»	»	»
» *Metaller*, såsom bly, koppar, tenn och zink, gjutet	2	»	»	»
» *Metaller*, andra slag, plåtar	4	»	»	»
» *Maskinerier*, redskap och verktyg eller delar deraf, ej specificerade	5	%	af	värdet.
» *Ångmaskiner* och ångpannor	5	»	»	»

I afseende på den uti reservationen föreslagna och af Andra Kammaren beslutade inregistreringsafgift på »metaller, såsom bly, koppar, tenn och zink, gjutet», anser sig Utskottet pligtigt anmärka, att, då denna rubrik, sådan den af reservanten blifvit formulerad, måste anses omfatta äfven bearbetade varor af gjuten metall, af hvilka de flesta enligt gällande tulltaxa äro tullpligtiga, densamma icke torde stå i full öfverensstämmelse med den i reservationen uttalade grundsats om inregistreringsafgift allenast å *tullfria* varor och äfven genom sin allmänna affattning komma att vid tillämpningen vålla osäkerhet, huruvida det ena eller andra varuslaget skall vara afgiften underkastadt.

Sedan Utskottet förutskickat denna anmärkning, får Utskottet i anledning af Kamrarnes ofvan omförmälda skiljaktiga beslut och för de

väckta frågornas afgörande genom gemensam omröstning jemlikt 71 § Regeringsformen och 65 § Riksdagsordningen föreslå följande voteringspropositioner:

a)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att omalen spannmål, alla slag, skall åsättas en inregistreringsafgift af $^{3}/_{10}$ öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artikel åsättas.»

b)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att rågmjöl skall åsättas en inregistreringsafgift af $^{5}/_{10}$ öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artikel åsättas.»

c)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor skall åsättas en inregistreringsafgift af 1 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

d)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att fläsk skall åsättas en inregistreringsafgift af 2 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artikel åsättas.»

e)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att jern, gjutet: tack- och barlast- samt obrukbara kanoner, bomber, mörsare och kulor, skall åsättas en inregistreringsafgift af $^5/_{10}$ öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

f)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att jern, smidt eller valsadt: i stänger, alla slag, utan afseende på form eller dimensioner,

häri inbegripna balk-, band-, spant-, s. k. T-, hörn- och vinkeljern äfvensom smältstycken, skall åsättas en inregistreringsafgift af 1 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

g)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att jern, smidt eller valsadt: plåtar, galvaniserade, förtente eller oförtente, utan vidare bearbetning, äfvensom plåtar af 3 millimeters tjocklek och deröfver, mer eller mindre bearbetade, samt andra ämnen för ytterligare bearbetning, skall åsättas en inregistreringsafgift af 3 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

h)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att metaller, såsom bly, koppar, tenn och zink, gjutet, skall åsättas en inregistreringsafgift af 2 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

i)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att metaller andra slag, plåtar, skall åsättas en inregistreringsafgift af 4 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artikel åsättas.»

k)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att maskinerier, redskap och verktyg, eller delar deraf, ej specificerade, skall åsättas en inregistreringsafgift af 5 procent af värdet, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

l)

»Den, som, lika med Andra Kammaren, vill, att ångmaskiner och ångpannor skall åsättas en inregistreringsafgift af 5 procent af värdet, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Första Kammaren, beslutat, att dylik afgift icke skall ifrågavarande artiklar åsättas.»

2:o.

Uti 57:de punkten hade Utskottet hemstält, att artikeln mais, omalen och malen, i taxan måtte åsättas en införseltull af 1,5 öre per kilogram.

Denna hemställan har Andra Kammaren bifallit, hvaremot Första Kammaren med afslag derå beslutat, att artikeln mais fortfarande skall vara tullfri.

I anledning häraf får Utskottet för frågans afgörande genom gemensam votering föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som bifaller Utskottets, af Andra Kammaren godkända hemställan, att mais, omalen och malen, måtte åsättas en införseltull af 1,5 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i enlighet med Första Kammarens mening, beslutat, att artikeln mais fortfarande skall vara tullfri.»

3:o.

Uti 64:de punkten hade Utskottet hemstält, att ost, alla slag, måtte åsättas en tull af 7 öre per kilogram.

Som Andra Kammaren godkänt denna hemställan, men Första Kammaren, med afslag å densamma, beslutat, att artikeln ost fortfarande skall vara tullfri, får Utskottet för frågans afgörande genom gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som bifaller Utskottets, af Andra Kammaren godkända förslag, att ost måtte åsättas en tull af 7 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Första Kammaren, beslutat, att artikeln ost fortfarande skall vara tullfri.»

4:o.

Uti 98:de punkten hade Utskottet hemstält,

a) att, derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat, kommer att för nästkommande år förnyas, rubriken *Vin* må erhålla följande förändrade lydelse:

Vin, alla slag:

af till och med 21 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	— 16,5 öre,
på buteljer	1 liter	— 21 öre,

af mera än 21 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	— 45 öre,
på buteljer	1 liter	— 80 öre,

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom Likör; men

b) att i motsatt fall tullafgiften å vin af till och med 21 procents alkoholhalt höjes, för vin på fastager till 25 öre per kilogram och för vin på buteljer till 30 öre pr liter, hvaremot rubriken i öfrigt bibehålles sådan densamma blifvit af Utskottet här ofvan föreslagen.

Denna Utskottets hemställan har blifvit af Första Kammaren bifallen, men Andra Kammaren, har, med bifall till Utskottets hemställan under mom. a), i afseende på mom. b) beslutat, att, i händelse franska handelstraktaten kommer att upphöra, tullafgiften å vin af till och med 25 procents alkoholhalt bestämmes för vin på fastager till 30 öre per kilogram och för vin på buteljer till 65 öre per liter, hvaremot rubriken i öfrigt bibehölls sådan densamma af Utskottet föreslagits.

För frågans afgörande genom gemensam omröstning får Utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som, lika med Första Kammaren, biträder Utskottets hemställan i 98:de punkten, mom. b) af Utskottets betänkande N:o 16, att,

derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat icke kommer att för nästkommande år förnyas, tullafgiften å vin af till och med 21 procents alkoholhalt höjes, för vin på fastager till 25 öre pr kilogram och för vin på buteljer till 30 öre pr liter, hvaremot rubriken i öfrigt bibehålles sådan densamma blifvit af Utskottet under mom. a) föreslagen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, lika med Andra Kammaren, beslutat, att, i händelse franska handelstraktaten kommer att upphöra, tullafgiften å vin af till och med 25 procents alkoholhalt bestämmes för vin på fastager till 30 öre per kilogram och för vin på buteljer till 65 öre per liter, hvaremot rubriken i öfrigt bibehålles sådan densamma af Utskottet föreslagits.»

Stockholm den 5 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Stockholm, Associations-Boktryckeriet, 1880.

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 Maj 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af gällande bestämmelser angående pröfningskomités dispositionsrätt öfver den s. k. bevillningsprocenten.

§ 75 mom. 1 i nu gällande Bevillningsstadga har följande lydelse: "Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arfvoden åt kronans ombud och för protokollsföringen samt andra anteckningar under pröfningskomiténs sammankomster med flera likartade utgifter äfvensom till skälig af vederbörande taxeringskomitéer förordad vedergällning ej mindre för sådana till ledning vid bevillningsafgifternas bestämmande aflemnade, officiella uppgifter, som icke utan genomgåendet af vidlyftiga handlingar eller räkenskaper kunnat meddelas, än till ordförandena i bevillningsberedningarna, äfvensom för det vid taxeringsförrättning för öfrigt lemnade biträde af tjenstemän eller andra personer, som icke ega att vid samma förrättning beräkna rese- och traktamentskostnadsersättning, må hvarje pröfningskomité med undantag af Stockholms stads, för hvilken nedanstående särskilda stadgande gäller, använda och fördela högst ett belopp, motsvarande tre procent af de första 75,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, två och en half procent af de derpå följande 25,000 kronor, två procent af de derpå följande 25,000 kronor, en och en half procent af de derpå följande 25,000 kronor, en procent af de derpå följande

50,000 kronor, samt slutligen en half procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 200,000 kronor; dock får, om än denna bevillningssumma sedermera skulle visa sig öfverstiga dess af pröfningskomitén beräknade belopp, hvarken någon ytterligare kostnadsersättning och vedergällning, än den då beviljade, för samma år utdelas, eller ett sådant öfverskott tagas i beräkning vid bestämmandet af enahanda ersättning och vedergällning under ett följande år."

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (N:o 157) anför Herr *Aug. Bokström*, att ehuru i öfverensstämmelse med vilkoren för den löneregleringen, som vid 1878 års riksdag beslutades för vissa landsstatstjenstemän, landskamererares och kronofogdars rätt till arfvoden af allmänna bevillningen i och för uppdrag såsom kronoombud vid beskattningskomitéerna med 1879 års ingång skulle upphöra, deraf icke föranledts någon ändring i Bevillningsstadgan. Deremot hade beslutet om nämnda löneregleringen medfört en emot ifrågavarande tjenstemäns bevillningsarfvoden svarande minskning i sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till kostnader för allmänna bevillningens uttaxerande, nemligen från 117,500 kronor till 102,500 kronor. Innevarande års Riksdag hade jemväl i sammanhang med sitt beslut om löneregleringen för häradsskrifvarne, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts proposition, ytterligare minskat detta förslagsanslag från 102,500 kronor till 75,000 kronor, i följd hvaraf en skenbar minskning af tillsammans 42,500 kronor uppkommit i taxeringskostnaderna. Ifrågavarande förslagsanslag hade sålunda, i följd af genom löneregleringarna förändrade förhållanden, ansetts böra minskas med ungefär en tredjedel af hela sitt belopp, och hvad särskildt taxeringskostnaderna för länen beträffar, reseersättningar oberäknadt, så skulle dessa nedgå från omkring 78,925 till 36,425 kronor. En motsvarande reduktion i den verkliga utgiften kunde dock ingalunda förväntas, om icke de gränser, som Riksdagen uppdragit för pröfningskomitéernas rätt att disponera öfver viss andel af bevillningen, i samma mån inskränktes. Åtminstone gåfve en längre tids erfarenhet vid handen — såsom ock af Riksdagens revisorer förut påpekats — att den *skäliga* vedergällning, som pröfningskomitéerna till vederbörande anvisade, mycket nära sammanfölle med det *högsta* belopp, som dessa komitéer egde att inom de derför utstakade gränserna disponera.

För att vinna rättelse i detta förhållande har motionären å en motionen bilagd uppgift framlagt tvenne olika förslag till förändrad beräkning af den s. k. bevillningsprocenten. Enligt den första af dessa skulle den i 75 § 1 mom. omförmälda kostnadsersättning och vedergällning utgå med 2 procent af de första 75,000 kronor af

länets bevillningssumma, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor och med ½ procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 100,000 kronor; enligt det senare åter med 1½ procent af de första 75,000 kronor, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor samt med ½ procent af hvad som öfverskjuter 100,000 kronor. Beräknad å de summor, hvartill bevillningen i de olika länen år 1877 uppgick, skulle enligt dessa förslag bevillningsprocenten med respektive 33,575 och 42,025 kronor understigit det belopp, hvarmed den efter nu gällande grunder utgått.

Ehuru sålunda genom antagande af den senare förslagsberäkningen en mot minskningen å sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till allmänna bevillningens uttaxerande svarande minskning i den verkliga utgiften skulle vinnas, anser likväl motionären, att, då största delen af de fortfarande utgående taxeringskostnaderna, som af bevillningsprocenten bestridas, utgöres af ersättningar till ordförandena i bevillningsberedningarne, det för vinnande af en jemn och rättvis taxering torde vara af vigt, att berörda ersättningar fullt motsvara, om icke arbetet i ett sådant förtroendeuppdrag, så åtminstone de dermed förenade kostnader för resor och vivre utom hemorten, hvarjemte motionären, af enahanda orsak, anser det mindre lämpligt att allt för mycket inskränka pröfningskomitéernas rätt, att, sedan tryckningkostnaderna blifvit godtgjorda, anvisa ersättning för sådana till beredningen afgifna officiella uppgifter, hvarför sådan ersättning blifvit i Bevillningsstadgan utlofvad.

Med afseende å hvad motionären sålunda anfört och under erinran om behöfligheten af en sådan ändring i Bevillningsstadgan, som af Riksdagens beslut om löneregleringen för landsstaten föranledes, hemställer motionären, att 75 § 1 mom. af Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

"Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arfvode för protokollsföringen — — — må hvarje pröfningskomité — — — använda och fördela högst ett belopp motsvarande *två procent* af de första 75,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, *en procent* af de derpå följande 25,000 kronor, samt slutligen *en half procent* af hvad bevillningen öfverstiger 100,000 kronor; dock — — — — — under ett följande år. *Landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, eger icke att derför åtnjuta arfvode af bevillningen.*"

Lika med motionären anser Utskottet de senast vidtagna löneregleringarne för landskamererare, kronofogdar och häradsskrifvare,

genom hvilka regleringar dessa tjenstemäns rätt till arfvoden af allmänna bevillningen upphört, böra föranleda en nedsättning i det belopp, som pröfningskomité eger disponera till den i 75 § 1 mom. Bevillningsstadgan omförmälda kostnadsersättning och vedergällning. Jemväl derutinnan öfverensstämmer Utskottet med motionären, att denna nedsättning icke bör göras så betydlig, att den fullt kommer att motsvara den af löneregleringarne föranledda minskningen i sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till kostnader för allmänna bevillningens uttaxerande; men Utskottet har icke ens ansett sig böra förorda en så stor nedsättning som den af motionären föreslagna. Utskottet vill nemligen fästa uppmärksamheten derpå, att löneregleringen för landskamererare och kronofogdar först med 1879 års ingång trädt i kraft, samt att, då ännu icke från alla län landtränteriernas specialräkningar för nämnde år till Kammarrätten inkommit, man ännu icke kan ega full kännedom om det sätt, hvarpå bevillningsprocenten under detta år i jemförelse med det föregående blifvit af de olika pröfningskomitéerna disponerad, och följaktligen icke torde böra, innan sådan kännedom vunnits, alltför mycket inskränka pröfningskomitéernas dispositionsrätt uti ifrågavarande afseende. Utskottet har derföre förestält sig, att bevillningsprocenten lämpligen kunde bestämmas att utgå med 2 procent af de första 100,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, med 1 ½ procent af de derpå följande 25,000 kronor, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor samt med ½ procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 150,000 kronor. Enligt denna beräkningsgrund, genom hvilken äfven i någon mån skulle undanrödjas den ofta öfverklagade olägenheten af nu gällande bestämmelser, att de län, som ega de största bevillningssummorna, i afseende å bevillningsprocenten befunne sig uti en, i jemförelse med länen med mindre bevillningssummor, mindre gynnad ställning, skulle bevillningsprocenten, beräknad å 1877 års bevillningsbelopp, utgå

för Upsala	län	med	2,345	kronor.
„ Stockholms	„	„	2,285	„
„ Södermanlands	„	„	2,165	„
„ Östergötlands	„	„	3,165	„
„ Gotlands	„	„	860	„
„ Kalmar	„	„	2,495	„
„ Blekinge	„	„	1,960	„
„ Jönköpings	„	„	2,300	„
„ Kronobergs	„	„	1,440	„
„ Kristianstads	„	„	2,525	„
„ Malmöhus	„	„	3,865	„

för Hallands	län	med	1,660	kronor
„ Göteborgs	„	„	4,015	„
„ Elfsborgs	„	„	2,660	„
„ Skaraborgs	„	„	2,650	„
„ Örebro	„	„	2,615	„
„ Wermlands	„	„	2,700	„
„ Westmanlands	„	„	2,285	„
„ Kopparbergs	„	„	2,555	„
„ Gefleborgs	„	„	2,870	„
„ Westernorrlands	„	„	2,760	„
„ Jemtlands	„	„	820	„
„ Westerbottens	„	„	1,180	„
„ Norrbottens	„	„	1,000	„
			Summa 55,175	kronor.

Då enligt nu gällande grunder bevillningsprocentens maximibelopp för år 1877 uppgick till 78,925 kronor, skulle alltså skilnaden utgöra 23,750 kronor.

Då kronoombuden vid taxeringskomitéerna i städerna, hvilka särskildt för hvarje gång förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, fortfarande lära vara berättigade till andel af bevillningsprocenten, torde de af motionären till borttagande föreslagna orden: "*samt arfvoden åt kronans ombud*" böra i paragrafen qvarstå. Någon tvetydighet lärer deraf icke kunna vållas, då paragrafen, enligt dess af motionären föreslagna lydelse, uttryckligen stadgar, att landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, icke eger att derför åtnjuta arfvode af bevillningen.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört, får Utskottet hemställa,

att § 75 mom. 1 Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

"Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arfvoden åt kronans ombud och för protokollsföringen — — — — må hvarje pröfningskomité — — använda och fördela högst ett belopp motsvarande *två procent af de första 100,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, en och*

en half procent af de derpå följande 25,000 kronor, en procent af de derpå följande 25,000 kronor, samt slutligen en half procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 150,000 kronor; dock — — — — under ett följande år. *Landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, eger icke att derför åtnjuta arfvode af bevillningen.*"

Stockholm den 8 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1880, kl. 7 e. m.

Memorial, i anledning af Riksdagens beslut om införande af en inregistreringsafgift å hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor.

Enligt Utskottet tillhandakommet protokollsutdrag har Riksdagen vid gemensam omröstning beslutat, att hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor skall åsättas en inregistreringsafgift af 1 öre per kilogram.

I anledning häraf erfordras Riksdagens beslut om den form, hvarunder föreskrifterna om berörde afgift böra till efterrättelse meddelas.

I detta afseende får Utskottet, som anser, att bestämmelserna om inregistreringsafgiften torde ega sin rätta plats bland underrättelserna till tulltaxan, föreslå,

att näst efter § 4 i tulltaxeunderrättelserna må införas en ny paragraf af följande lydelse:

"Vid införsel till riket af följande tullfria varor skall erläggas en inregistreringsafgift till nedannämnda belopp, nemligen:

för hvetemjöl	1 kilogram	— 1	öre
„ gryn, alla slag	1 „	— 1	„
„ bönor	1 „	— 1	„.“

Och torde till förebyggande af allt missförstån
i tillämpningen vid de hit hänförliga rubriker i tull
taxan böra lemnas hänvisning till den nya §:n i taxe
underrättelserna.

Stockholm den 10 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 21.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1880, kl. 8 e. m.

Betänkande, angående beräkningen af tull-, post-, stämpelpappers-, bränvinsbränning- och hvitbetssockertillverkningsmedlen.

Jemlikt 40 § Riksdagsordningen får Bevillnings-Utskottet härmed afgifva förslag till beräkning af de inkomstbelopp, som af ofvannämnda bevillningar må vara att under år 1881 förvänta.

1:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, som vid sistlidet års riksdag blefvo för innevarande år beräknade till 24,700,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbringat uti jemna tusental:

år 1875	24,392,000	kronor.
„ 1876	26,176,000	„
„ 1877	26,228,000	„
„ 1878	23,263,000	„
„ 1879	25,000,000	„
eller i medeltal	25,011,000	kronor.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition den 14 sistlidne Januari angående statsverkets tillstånd och behof äro tullmedlen, under förutsättning af Riksdagens bifall till den förhöjning i tullsatserna för tobak, hvarom Kongl. Maj:t gjort framställning i den särskilda proposition,

som till Riksdagen afgifvits om förändringar i tulltaxan för år 1881, beräknade till 26,600,000 kronor.

Visserligen har nämnda, af Kongl. Maj:t föreslagna förhöjning i tullsatserna å tobak, hvilken af Kongl. Maj:t beräknats komma att inbringa 600,000 kronor, icke vunnit Riksdagens bifall, men å andra sidan torde en icke obetydligt ökad inkomst af tullmedlen vara att förvänta dels genom den af Riksdagen beslutade inregistreringsafgift å hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor, dels ock genom de nya eller förhöjda tullsatser, som för vissa artiklar blifvit fastställda. Vid sådant förhållande och med derjemte fästadt afseende derpå, att de sistlidet år beslutade tullförhöjningarne å kaffe, socker och tobak först från och med innevarande och nästkommande år torde komma att till fullo visa sina verkningar, anser Utskottet tullbevillningens afkastning under nästkommande år kunna upptagas till ett icke obetydligt högre belopp, än det af Kongl. Maj:t föreslagna; hemställande Utskottet på grund häraf,

att inkomsten af tullmedel
må för år 1881 beräknas till..... 26,700,000 kronor.

2:o.

Postmedlen.

Vid sistlidet års riksmöte blefvo postmedlen för år 1880 beräknade till 5,000,000 kronor.

Då postuppbörden på senare tid minskats och under tiden från och med den 1 Juli 1878 till och med den 30 Juni 1879 uppgick till endast 4,630,000 kronor, men tillväxt i uppbördsbeloppet vore att förvänta genom år 1879 beslutade förhöjningar i afgifterna för befordran af en del postförsändelser och för prenumeration genom postverket af tidningar och tidskrifter, hvilken tillväxt af Generalpoststyrelsen beräknats till 100,000 kronor, har Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof ansett postmedlen böra upptagas till 4,730,000 kronor. Utskottet, som icke

Transport 26,700,000 kronor.

Transport 26,700,000 kronor.

har något emot den sålunda verkställda beräkningen att erinra, hemställer,

att postmedlen må för år 1881 upptagas till ett belopp af..... 4,730,000 kronor.

3:o.

Stämpelpappersmedlen.

Stämpelpappersmedlen, hvilka för innevarande år beräknats till 3,100,000 kronor, hafva, enligt hvad Statskontoret i dess inkomstberäkning för år 1881 upplyst, för år 1878 uppgått till 2,282,656 kronor och för åren 1876—1878 utgjort i medeltal 2,341,623 kronor. Med afseende härpå och då den tillökning i beloppet, som uppkomme genom den i sammanhang med löneregleringen för en del landsstatstjenstemän beslutade förhöjningen i stämpelafgiften, antagligen utgjorde 600,000 kronor, har Kongl. Maj:t ansett stämpelpappersmedlen för nästkommande år böra beräknas till 2,900,000 kronor.

Utskottet, som anser ifrågavarande medel utan betänklighet kunna beräknas inbringa jemnt 3,000,000 kronor, hemställer fördenskull,

att stämpelpappersmedlen må för år 1881 upptagas till ..... 3,000,000 kronor.

4:o.

Bränvinstillverkningsafgiften.

Bränvinstillverkningen har i afrundade tal utgjort:

år 1875	18,750,000	kannor
„ 1876	18,962,000	„
„ 1877	16,442,000	„

Transport 34,430,000 kronor.

Transport 34,430,000 kronor.

år 1878 ..... 16,440,000 kannor.
„ 1879 ..... 13,750,000 „

eller i medeltal 16,960,000 kannor.

I den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har, då tillverkningen af bränvin under de sist förflutna fem åren utgjort i medeltal 16,960,000 kannor och under de sista tio åren 16,710,000 kannor, och den minskade tillverkningen under år 1879 icke kunde tillskrifvas ensamt den samma år beslutade förhöjningen i tillverkningsafgiften, utan måste anses bero på andra tillfälliga förhållanden, Kongl. Maj:t föreslagit, att bränvinstillverkningsafgiften måtte beräknas till 14,800,000 kronor, motsvarande en tillverkning af 14,800,000 kannor.

Enligt uppgift, som meddelats af byrån för kontrollen öfver tillverkningsafgifter, har tillverkningsbeloppet intill den 1 Maj innevarande år utgjort något öfver 7,100,000 kannor. Då vidare 9 brännerier, emot ett antal af omkring 6 under de senast förflutna åren, anmält sig komma att under innevarande års sommar tillverka bränvin, torde, vid en jemförelse med de qvantiteter, som under motsvarande perioder af föregående år tillverkats, kunna antagas, att ett belopp af minst 1,000,000 kannor skall komma att under nästinstundande sommar tillverkas. Och då slutligen under senaste fem år i medeltal under tiden 1 Oktober —1 Januari tillverkats 7,662,000 kannor, anser sig Utskottet berättigadt antaga, att tillverkningsbeloppet under innevarande års höst icke skall komma att understiga 7,000,000 kannor samt att följaktligen hela tillverkningsbeloppet för året må kunna upptagas till fullt 15,000,000 kannor.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet,

att bränvinstillverkningsafgiften må för år 1881 upptagas till 15,000,000 kronor.

Transport 49,430,000 kronor.

Transport 49,430,000 kronor.

5:o.

Hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Denna afgift, som för år 1880 beräknats till 30,000 kronor, har i medeltal för åren 1876—1878 utgjort 44,633 kronor samt enligt uppgift från byrån för kontrollen öfver tillverkningsafgifter, för år 1879 uppgått till 25,962 kronor. Då afgiften under de senare åren betydligt nedgått har densamma i statsverkspropositionen icke upptagits högre än 20,000 kronor.

Utskottet, som ej finner skäl att tillstyrka någon förändring i denna beräkning, hemställer alltså,

att hvitbetssockertillverkningsafgiften må för år 1881 beräknas till ..... 20,000 kronor.

Summa 49,450,000 kronor.

Stockholm den 10 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservation:

af Herr *S. A. Hedlund*, som önskade få i motiveringen angående beräkningen af tullbevillningsmedlen infördt följande:

"Såsom äfven i någon mån vägledande i denna fråga bifogar Utskottet nedanstående tabell öfver såväl den beräknade som den verkligen influtna tullinkomsten under de tio år 1870—1879 och hvaraf framgår att under dessa år de verkligen influtna inkomsterna öfverskjutit de beräknade med i medeltal mer än 5 millioner kronor. Om ock detta höga medeltal är beroende af undantagsförhållande under några år, har dock icke något år öfverskottet varit lägre än 1,263,000 kronor.

	Beräknad tullinkomst.	Verklig tullinkomst.		Öfverskott.
1870	14,000,000	15,805,033	+	1,805,033
1871	14,000,000	19,119,239	+	5,119,239
1872	15,000,000	19,305,000	+	4,305,000
1873	14,600,000	23,941,000	+	9,341,000
1874	16,500,000	29,442,000	+	12,942,000
1875	19,500,000	24,392,000	+	4,892,000
1876	20,000,000	26,176,000	+	6,176,000
1877	21,000,000	26,228,000	+	5,228,000
1878	22,000,000	23,263,000	+	1,263,000
1879	22,500,000	25,000,000	+	2,500,000
	179,100,000	232,671,272	+	53,571,272

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 22.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Maj 1880, kl. 2 e. m.

Betänkande, angående en ännu oafgjord fråga rörande stämpelpappersafgiften.

Sedan Riksdagens båda Kamrar numera, med hufvudsakligt bifall till en af Kongl. Maj:t i ämnet aflåten nådig proposition, antagit en förordning, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, inteckning och utmätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, torde, för det fall att den sålunda af Riksdagen för dess del beslutade författning erhåller kraft af lag, erfordras bestämmelser, huruledes förhållas bör i afseende å stämpelbeläggning af de handlingar, på grund af hvilka sökes lagfart å eller inteckning i jernväg.

Hvad dervid först beträffar sådana handlingar, på grund af hvilka sökes lagfart å jernväg, torde i flertalet fall de i gällande stämpelpappersförordning meddelade allmänna bestämmelser om stämpelbeläggning af köpe-, bytes- och gåfvobref om fast egendom komma att å dessa handlingar sakna tillämplighet. Bytes- och gåfvobref skola nemligen beläggas med stämpel i visst förhållande till nästföregående årets taxeringsvärde samt köpebref efter den i penningar bestämda köpeskillingen, så framt denna icke understiger fastighetens taxeringsvärde, men i sådant fall efter sistberörda värde. Då nu enligt 2 § Bevillningsstadgan fastighetstaxeringsvärde icke åsättes jernväg, komme, i alla de fall, då lagfart meddelas å jernväg längre tid efter det den till jernvägen hörande mark för jernvägen förvärfvades, än att det å marken

senast fastställda taxeringsvärde är det *nästföregående* årets, att alldeles saknas det värde, hvilket enligt författningen skall i vissa fall definitivt, i andra alternativt läggas till grund för stämpelberäkningen; likasom, äfven der taxeringsvärde föregående året blifvit åsatt de fastigheter, från hvilka jord till jernvägen upplåtits, det ofta måste vara förenadt med svårighet att, då, såsom icke sällan händer, jord kostnadsfritt upplåtes till jernvägen, bestämma det värde, som i förhållande till hela fastighetens, skall utgöra den afsöndrade delens taxeringsvärde.

Af det sagda lärer framgå, att särskilda bestämmelser skulle erfordras för stämpelbeläggning af ofvanberörda slag af fångeshandlingar, derest någon stämpelafgift för dylika fång borde ifrågakomma. Då emellertid ifrågavarande lagfartsinstitut otvifvelaktigt mer afser att tillgodose det allmänna bästa än att bereda jernvägarne någon enskild fördel, anser Utskottet sig ega en fullgiltig grund att tillstyrka stämpelfrihet för dessa fångeshandlingar.

Med afseende vidare å de enskilda jernvägarnes stora betydelse för samfärdseln mellan landets olika delar, hvilken betydelse ock blifvit af statsmakterna erkänd genom de statsunderstöd, som under olika former kommit nämnde jernvägar till del, har Utskottet ansett det ligga i statens intresse att icke genom en särskild beskattning försvåra upptagandet af de lån, hvilka oftast utgöra en nödvändig förutsättning för jernvägarnes tillkomst, och derför trott sig böra föreslå stämpelfrihet äfven för skuldförbindelser, på grund af hvilka sökes inteckning i jernväg. Hvad särskildt beträffar inteckning för lån, som, innan ofvan omförmälda förordning trädt i kraft, af jernvägsaktiebolag upptagits mot tryckta eller graverade obligationer, vill Utskottet fästa uppmärksamheten derpå, att, då enligt 25 § af samma förordning inteckning för sådant lån skall anses vara sökt, då innehafvare af en af obligationerna söker inteckning för sin fordran, det blefve förenadt med synnerlig svårighet att finna en form, hvarunder stämpelbeläggningen af de öfriga, icke företedda obligationerna kunde ega rum.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet sålunda anfört hemställer Utskottet,

att Riksdagen, under förutsättning att den af Riksdagen för dess del antagna förordning, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, inteckning och utmätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, erhåller kraft af lag, ville besluta,

a) att den i § 7 af gällande stämpelpappersförordning, innefattande undantag från författningens allmänna stadganden om stämpelpligtighet, förekommande rubrik »köpe-, bytes- och gåfvobref» må erhålla följande förändrade lydelse:

»Köpe-, bytes- och gåfvobref samt testamentariska förordnanden å egendom af mindre värde än 100 kronor; *äfvensom fångeshandlingar, på grund af hvilka sökes lagfart å jernväg»;*

samt

b) att åt rubriken »skuldebref» i samma § må gifvas denna lydelse:

»Skuldebref af alla slag, godkända räkningar, godkända eller protesterade vexlar eller enskilda assignationer, då det kapitalvärde, för hvilket inteckning eller betalning sökes, ej uppgår, hvad skuldebref och godkända räkningar angår, till 500 kronor, men i fråga om godkända eller protesterade vexlar och enskilda assignationer till 100 kronor; äfvensom samtliga dessa handlingar, när de i konkurs bevakas *eller när för dem sökes inteckning i jernväg;* dock att dessa undantag icke gälla i fråga om den i rubriken vexlar i § 6 stadgade särskilda stämpel.»

Stockholm den 11 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Herr *E. G. Boström* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af detta betänkande.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

N:o 23.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 Maj 1880, kl. 1 e. m.

Betänkande, med förslag till den af Riksdagen fastställda bevillningssummas utgörande.

Sedan summan af den bevillning, som erfordras till fyllande af statsverkets behof, blifvit, uppå Stats-Utskottets hemställan, af Riksdagen fastställd till 5,600,000 kronor, åligger det Bevillnings-Utskottet att afgifva förslag till denna bevillnings utgörande.

Enligt Statskontorets vid den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof fogade inkomstberäkning för år 1881 har allmänna bevillningen enligt räkenskaperna utgjort:

år 1876	4,171,622	kronor
„ 1877	4,295,848	„
och „ 1878	4,268,888	„
eller i medeltal	4,245,453	kronor.

Då denna inkomsttitel alltsedan år 1874 årligen öfverstigit 4,000,000 kronor, har Statskontoret, under antagande att nu gällande bevillningsstadga till sina hufvudgrunder bibehölles oförändrad för år 1881 och att för samma år någon tilläggsbevillning icke ifrågakomme, ansett bevillningen kunna för år 1881 till sistnämnda belopp beräknas.

Med godkännande af denna beräkning har Kongl. Maj:t uti ofvanberörda nådiga proposition, under förutsättning, att särskild tilläggsbevillning varder af Riksdagen beviljad jemväl för år 1881 och att nu gällande grunder för bevillningens utgörande bibehållas, förklarat sig finna denna inkomsttitel, tilläggsbevillningen inberäknad, kunna upptagas till 5,600,000 kronor.

I generalsammandraget för år 1879 är summan af taxerade och debiterade bevillningsafgifter, den för samma år utgående tilläggsbevillningen oberäknad, upptagen till 4,111,563 kronor 88 öre.

Med afseende å de sålunda meddelade sifferuppgifter och då Riksdagen icke beslutat någon på bevillningens belopp inverkande ändring i nu gällande föreskrifter om bevillningens utgörande, anser Utskottet att, med bibehållande af de i bevillningsförordningen nu stadgade afgifts- och procentbelopp, bevillningens afkastning med säkerhet bör kunna antagas icke komma att understiga 4,000,000 kronor. Då utöfver det sålunda beräknade beloppet till fyllande af statsverkets behof erfordras ytterligare 1,600,000 kronor, torde, till undvikande af förändringar i de nu bestämda afgifts- och procentbeloppen och i öfverensstämmelse med hvad för åren 1879 och 1880 egt rum, denna summa böra uttagas genom en särskild tilläggsbevillning, hvilken för vinnande af sistnämnda belopp lärer böra bestämmas till 50 procent af andra artikelns bevillning.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört får Utskottet hemställa,

1:o.

att, med iakttagande af de vid innevarande riksdag redan beslutade ändringar i bevillningsstadgan med dertill hörande formulär och instruktion för taxeringsförrättningarne, och under förutsättning att hvad Utskottet här nedan rörande en tilläggsbevillning föreslår jemväl vinner Riksdagens bifall, alla de i nämnda stadga upptagna afgifts- och procentbelopp, hvilka beräknats lemna en inkomst af 4,000,000 kronor, måtte af Riksdagen fastställas.

Bevillningsstadgan har icke sedan år 1876 blifvit i sin helhet omtryckt. Så väl vid 1878 och 1879 årens riksmöten som vid innevarande riksdag hafva emellertid åtskilliga förändringar i samma stadga blifvit vidtagna och då det otvifvelaktigt skulle leda till lättnad vid tillämpningen, om samtliga allmänna bevillningen rörande stadganden ånyo blefve i en författning sammanförda, får Utskottet hemställa,

2:o.

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utfärda ny be-

villningsstadga och dertill hörande instruktion för taxeringsförrättningarne i fullkomlig öfverensstämmelse med den år 1876 utfärdade jemte deruti sedermera så väl enligt Kongl. kungörelsen den 30 Maj 1879 som vid innevarade riksmöte beslutade förändringar att gälla till efterrättelse för år 1881 och intill slutet af det år, under hvars lopp ny bevillningsstadga af Riksdagen fastställd blifver.

I afseende å ofvannämnda tilläggsbevillning hemställer Utskottet,

3:o.

att Riksdagen, såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1881, måtte åtaga sig en särskild tilläggsbevillning af 1,600,000 kronor att, utan sammanblandning med den öfriga allmänna bevillningen, på grund af nästkommande års bevillningstaxering utgå sålunda, att å en hvar enligt andra artikeln bevillningsstadgan skattskyldigs debetsedel särskildt utföres ett belopp, motsvarande hälften af den honom i debetssedeln påförda bevillning efter andra artikeln, för att på enahanda sätt som den öfriga allmänna bevillningen af vederbörande vid de under år 1882 infallande uppbördsstämmor uppbäras, redovisas och till Statskontoret inlevereras; dock att de tjenstemän, hvilka med debitering, uppbörd och redovisning af detta särskilda skattebidrag få befattning, icke ega att derför uppbära någon särskild godtgörelse.

Under förutsättning af bifall till hvad Utskottet i 3:dje punkten föreslagit, får Utskottet vidare hemställa,

4:o.

att Riksdagen måtte, med godkännande af nedanstående af Utskottet upprättade förslag till författning angående ifrågavarande tilläggsbevillnings utgörande, besluta, att denna författning skall till

Kongl. Maj:t öfverlemnas med anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes låta densamma till allmän efterrättelse kungöra.

Författning

angående utgörande af en särskild tilläggsbevillning såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1881.

Svenska Folkets vid lagtima riksmöte i Stockholm nu församlade ombud göre veterligt, att Riksdagen, såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1881, beviljat en särskild tilläggsbevillning af 1,600,000 kronor att, utan sammanblandning med den öfriga allmänna bevillningen, på grund af nästkommande års bevillningstaxering utgå sålunda, att å en hvar enligt andra artikeln Bevillningsstadgan skattskyldigs debetsedel särskildt utföres ett belopp, motsvarande hälften af den honom i debetsedeln påförda bevillning efter andra artikeln, för att på enahanda sätt som den öfriga allmänna bevillningen af vederbörande vid de under år 1882 infallande uppbördsstämmor uppbäras, redovisas och till Statskontoret inlevereras; dock att de tjenstemän, hvilka med debitering, uppbörd och redovisning af detta särskilda skattebidrag få befattning, icke ega att derför uppbära någon särskild godtgörelse.

Stockholm den 13 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.

REGISTER

öfver de af Bevillnings-Utskottet vid 1880 års riksdag afgifna betänkanden, utlåtanden och memorial.

B.

Betänkandets, utlåtandets eller memorialets nummer.

Beräkning, Betänkande, angående beräkningen af tull-, post-, stämpelpappers-, bränvinsbrännings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen ..... 21.

Bevillning, allmänna, Betänkande angående ..... 12.

Utlåtande, i anledning af dels återremiss af 8:de punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 12, angående allmänna bevillningen, dels Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande 10:de och 14:de punkterna i samma betänkande ... 17.

Betänkande, i anledning af väckt motion om åläggande för vissa embets- och tjenstemän att erlägga särskild bevillning ..... 2.

Betänkande, i anledning af väckt motion om särskild bevillning för vissa innehafvare af ordensvärdighet ..... 3.

Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 3, angående väckt motion om särskild bevillning för vissa innehafvare af ordensvärdighet ..... 10.

Betänkande i anledning af väckt förslag om förändrade bestämmelser i afseende å bevillningstaxeringen af inkomst, som uppbäres å annan ort än den skattskyldiges mantalsskrifningsort ..... 4.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af gällande bestämmelser angående pröfningskomités dispositionsrätt öfver den s. k. bevillningsproeenten ..... 19.

Bevillningssumma, Betänkande med förslag till den af Riksdagen fastställda bevillningssummas utgörande ..... 23.
Bränvin, Betänkande, angående vilkoren för tillverkning och försäljning af bränvin ..... 15.

M.

Maltdrycker, Betänkande, i anledning af väckt förslag om skatt å maltdrycker ..... 9.
Mantalsskrifning, Betänkande, i anledning af väckt förslag om ändring i Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande ..... 6.

P.

Postväsendet, Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition i fråga om förändringar dels i taxeringen af guld- och silfverförsändelser, som genom postverket befordras, dels ock i postverkets ansvarsskyldighet för oassurerade paket ..... 5.
Betänkande, i anledning af väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser ..... 8.
Memorial, i anledning Första Kammarens återremiss af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 8, angående väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser ..... 11.
Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 8, angående väckt förslag om förbud mot befordran med post af tidningar och tidskrifter, som innehålla lotteriannonser 13.

S.

Stämpelpappersafgiften, Betänkande angående ..... 14.
Betänkande angående en ännu oafgjord fråga rörande stämpelpappersafgiften ..... 22.

T.

Tullbevillningen, Betänkande angående ..... 16.
Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande vissa punkter af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 16 angående tullbevillningen ..... 18.
Memorial, i anledning af Riksdagens beslut om införande af en inregistreringsafgift å hvetemjöl, gryn alla slag samt bönor ..... 20.
Tullförening, Betänkande, i anledning af väckt förslag angående underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om utarbetande och framläggande för nästa Riksdag af förslag till tullförening mellan Sverige och Norge ..... 7.

Å.

Återlemnande af en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr Johan Anderson väckt motion, Memorial med ..... 1.

STOCKHOLM, IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI, 1880.

BIHANG

TILL

RIKSDAGENS PROTOKOLL

VID

LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM

ÅR 1880.

FEMTE SAMLINGEN.

2:dra Afdelningen:

Sammansatta Bevillnings- och Lag-Utskottets Betänkanden.

Några Betänkanden, tillhörande denna afdelning, hafva icke blifvit utgifna.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 109953171